

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

mary stewart

hayal satosu

HAYAL ŞATOSU
Mary Stewart

Mary Stewart

HAYAL ŞATOSU

Çeviren:
Füsun Erekman

HABORA KİTABEVİ

Nuruosmaniye Cd. Atasaray 106

Cağaloğlu — İST.

BİR

**Sarayın eğlencelerini düşün!
Düzeni ve ihtişamı sağlanmış! Taze etler
Tabaktan fırlamaya hazır ve yenildikten sonra
Sonra bile canlanabilirler...
Fener ışığında ziyafetler! Müzik! Yarışmalar!
Dokuz fayton bekliyor - çabuk, çabuk, çabuk...
Şeytana doğru...**

TOURNER : Öç alanın dramı.

Beni havaalanında karşılayan biri olmadığına çok memnundum.

Hava kararırken Paris'e vardık. İlkbahar kokan ılık bir mart günüydü. Ayaklarımızın altında ıslak asfalt parlıyor, hafif yağmurdan sonra berraklaşan gökyüzü açık mavi bir renge bürünüyordu. Batan güneşin son ışıklarıyla renklenmiş bulutlar rüzgârda uçuşuyorlardı. Uzaklarda, şimdiden farlarını yakmış arabaların geçtiği yollarda, telgraf direkleri göğe doğru uzanıyorlardı.

Bagajların bir kısmı uçaktan indirilmişti bile. Yepyeni görünümlü bir valizle, krem rengi kocaman bir valizin arasına sıkışmış olan pejmurde bavulumu gördüm. Üstüne kazılmış olan babamın ismi yeni takılan kâğıdın altında yarı yarıya kaybolmuştu: Miss L. Martin, Paris. Oldukça semoblik diye dü-

şündüğüm anda kalbimin burkulduğunu hissettim. İyi giyimli şişman bir erkekle, dikkatsizce omuzlarına atılmış vizonuyla Paris'e bir çok kere gelmiş olduğunu ilan eden Amerikalı kızın arasında yürüyordum. Ben ise, babamın daha iyi günler geçirmiş olan eski bavuluna benzer bir halde olmalıydım.

On yıl sonra, evime, vatanıma dönüyorum. On yıl: Ömrümün üçte birinden daha fazla bir süre: Öylesine uzun bir süre ki, gümrük kontrol binasına gelince, buraya ilk defa gelen bir yabancı gibi hissettim kendimi. Etrafımdakilerin konuştuğu hızlı fransızcaı anlayabilmek için gayret sarfediyordum. Yolcularını karşılayanların attıkları sevinç çığlıklarını duydukça, ben de tanıdık bir yüz aramaya başladım. Boşunaydı bu. Kim gelecekti beni karşılamaya? Madame de Valmy mi? Bu düşünceye güldüm. Madame de Valmy Paris'e kadar olan taksi parayı vermişti. Emrindekiler için bundan fazlasını yapmazdı herhalde. Ve ben de onun emrinde çalışan aylıklı bir insandım; bunu unutmamam lâzım şimdiden sonra.

Gümrük memuru elinde tebeşirle bavulumun başında bekliyordu. Kimliğimi göstermek için ilerlerken bir havaalanı görevlisiyle çarpıştım ve çantam yere düştü.

«Pardon mademoiselle. Özür dilerim.»

«Bir şey olmadı, monsieur.»

«Bir yeriniz acıdı mı?»

«Hayır. Hiçbir şeyim yok.»

«İzin verin, mademoiselle. Çantanız.»

«Teşekkür ederim, monsieur. Temin ederim,

hiçbir şeyim yok...»

Hiçbir eşyamın kaybolmadığını ve bir yerimin incinmediğini defalarca tekrarladıktan sonra görevli yanımdan uzaklaştı.

Düşüncelere dalarak bir süre ardından baktım. Bu ufak olay, on yıllık bir sürenin sandığım kadar uzun olmadığını hatırlattı bana. Bir anda beynim ve kulağım fransızcaya alışmıştı.

Bir daha olmamalıydı bu. Unutmamam gereken bir nokta: Ben ingilizim. Madame de Valmy bir ingiliz kızı istediğini açıkça belirtmişti ve ben de bütün fransızcamı okulda öğrenmiş olduğumu söylemekten çekinmemiştim. Çok üstünde durmuştu bu konunun... Belki de vereceği işi kaçırmamak için ben büyütmiştim önemini. Ayrıca görevimi tam anlamıyla yapıp, genç Philippe ile ingilizce konuşmam gerektiği anlarda fransızca konuşmazsam, benim İngiliz, Fransız veya Afrika yerlisi olmamın bir önemi yoktu. Ve ben yalan söylememiştim zaten, babam İngilizdi, annem ise yarı İngiliz sayılırdı. Çocukluk yıllarım ise öylesine uzakta kalmıştı ki. Passy'de büyükannemin yanında annemle beraber kaldığımız yıllar... Babamın gizli bir görevle uzaklara gittiği yıllar... Değil konuşmak, düşünmek için bile ingilizceyi kullanmaya çekindiğimiz yıllar... Benim için bu yıllar o kadar geride kalmışlardı ki, bana ait olduklarını hatırlamıyordum bile. Londra'da geçen son on yıl daha yakın ve daha gerçek idi. Yedi yıl kuzey Londra'da bir yetimhanede kalmıştım; üç yılı ise Kent'te bir erkek lisesinde öğretmen yardımcılığı yaparak geçirmiştim. Upuzun yeşil muşamba kaplı dorikorlar, pazartesi ve per-

şembe verilen sosis yemekleri, sayılması gereken kirli çarşaf yığınlar, sınıflardaki tebeşir ve sabun kokusu... bunlar Passy'deki büyük evden ve savaş bitince babam geldikten sonra Paris'te oturduğumuz Printemps caddesindeki apartmandan daha yakın, daha yeni anılardı.

Gümrükçü yorgun bir edayla sordu:

«Deklare edecek birşeyiniz var mı?»

İrkilerek arkamı dönüp ingilizce cevap verdim:

«Hayır. Birşeyim yok. Deklare edecek demek istiyorum...»

Binanın kapısında taksiler bekliyordu.

«Crillon Oteline, lütfen.» dedim şoföre koltuğa yerleşirken.

Adamın şaşkınlığı eğlendirdi beni. Sonra eski bavulumu bagaja yerleştirdi ve kapıyı çarparak direksiyona geçti. Yola koyulduk.

Yabancılık hissimin tamamıyla kaybolması gerekirdi şimdi. Taksi frenlerini gıcırdatarak anayola çıktı ve ıslık asfaltta sarsıla sarsıla Paris'e doğru yollandı. Gauloises sigarasının tanıdık kokusuna karışan deri ve egzoz kokuları arasında arkama yaslanıp son on yılı hiç yaşanmamış gibi silip atan çocukluk yıllarımın anılarına gömüldüm. Taksi Pandora'nın kutusu gibiydi, sadece kapağını açmakla yetinmemiş, içine de girmiştım. Acı ve tatlı anılar... şimdiye kadar eksikliğini duymadığım, farkına vardığım duygular, hayatımın on yıl önce kapanmış bir devresini hatırlatıyordu bana...

Şoförün müşteri beklerken okumakta olduğu gazete ilişti gözüme, siyah harfleri ve bozuk resim-

leri hiç te yabancı gelmedi. Karşıdan gelen otobüsün yön tabelâsı aydınlatılmıştı: SENLİS. Arka platformda ayakta duran kızlar ve işçiler otobüsün her hareketiyle birbirlerine çarpıyorlardı. Banliyölerin, yüksek, demir balkonlu, çirkin evleri görünmeye başladı. Yırtık afişli ilan direkleri, ıslak kaldırımlara sarı ve portakal renkli ışıkları vuran ufak kahveler, bir barın buğulanmış camından görülen madeni masalar, iskemleler ve ışıklandırılmış bir rafta sıralanmış içki şişeleri: Dubo, Dubon, Dubonnet... ve ilerimizde Flandre sokağı, Paris'in ışıkları...

Birdenbire yaşıyan gözlerimi kapıyarak arkama yaslandım. Yine de açık pencereden içeri dolan Paris beni karşılıyor, bana hücum ediyordu. Kedilerin, ıslak havanın, şarabın ve kahvenin kokusu... France-Soir, Paris-Presse gazetelerini satan boğuk sesler... piyango biletleri satan bir adam... polis düdüğü... fren gıcırtiları... Bir şey eksikti, bir şey değişmişti diye düşündüm fren sesine gözlerimi açarken. Bir grup bisikletliye çarpmamak için duran taksiyi farkettilim. Kornasını çalmıyordu. Buydu eksiklik. Paris'in kesilmek bilmiyen gürültüsü susmuştu. Kente ilk defa gelen bir yabancı gibi şaşkınlıkla baktım etrafıma.

Bu değişikliği, farkına varmadan, coşkuyla karşılamıştım. Büyük bir güçlkle kendimi anılarından kurtarıp geleceğimi düşünmeye zorladım. Fransa'ya geri dönmüştüm; son on yılın rüyalarının bir kısmı gerçekleşmişti. Yeni görevim ne kadar sıkıcı olursa olsun daima vatanım diye düşündüğüm memlekete dönmeme yardım etmişti. Zorunluluk

karşısında Madame de Valmy'ye yalan söyledim. Böylece ben buradayım. Burası Fransa. Aydınlık banliyö evleri benim vatanımdı. Kısa bir süre sonra Paris'in kalbinde olacağız. Kalabalık Royale caddesinden geçip, Concorde meydanında ağaçların çıplak dalları üzerinde Seine'e bakan Crillon oteline varacağız. Ve yarın yine yola çıkıp Fransa'nın tepeleri, tarlaları ve bağları arasından geçerek Alplerin tepesinde kurulmuş Valmy şatosuna gideceğiz. Seyahatımın başından beri hayalini kurduğum şatoyu görür gibiyim. Heryerden uzak, romantik, rüyalar şatosu... Walt Disney'in filmlerine benzer bir yer. Belki de benzemezdi ama ne olursa olsun... Taksi, durağa gelmiş bir otobüsün ardında durakladı. Dizlerimin üstünde duran çantamı sımsıkı kavrayarak eğilip, pencereden dışarı baktım. Otobüs biraz ilerleyip sağa geçti. Buraya kadar geldikten sonra bir anlık bile olsa en kısa bir bekleyişe tahammülüm kalmamıştı. Taksi otobüsü sıyrırarcasına geçerek, hızla yoluna devam etti. **Çabuk...**

Birdenbire bir şiirin mısraları beynimi doldurdu.

Dokuz fayton bekliyor - çabuk, çabuk, çabuk - Fakat oldukça yersizdi bu lâf. Devamı neydi acaba? Hatırlamaya çalıştım. **Sarayın eğlenceleri, düzeni ve ihtişanı sağlanmış... fener ışığında ziyafetler!.. Müzik! Yarışmalar! dokuz fayton bekliyor - çabuk çabuk, çabuk -** ... yalnız bir genç kadını akıbetine razı etmek için hazırlanmış bir liste, evet öyleydi, Vendice, aptal ve saf Castiza'yı dükün yatağına sokmak için kandırıyordu... (**Şeytana doğru...**) ... Bu mısrayı söylerken kendi kendime sııttım. Oldukça

yersiz. Ben herhalde lüks bir hayata veya şeytana doğru gitmiyordum, sadece İngiltere'deki görevimin bir eşini burada da yerine getirmek için yola çıkmıştım. Miss Linda Martin, dokuz yaşındaki Valmy kontu, Philippe'in dadısı ve öğretmeni.

Birkaç dakika sonra orada olacağım. İskemle-
sinde dimdik oturan zarif Madame de Valmy karşı-
layacak beni. -Kendimi rüyalarımдан uzaklaştırıp,
aynayı çıkarttım ve saçlarımı düzeltmeye çalıştım.
Yeni işverenlerimi, hakkında öğrendiklerimi hatırla-
maya uğraştım.

Londra'da konuştuğumuz zaman Madame de Valmy bana aile hakkında fazla bir bilgi vermemişti, ama çok karışık olan aile düzeninin esas noktalarını anlamıştım. Philippe'nin büyükbabası olan ihtiyar Valmy kontu çok zengindi ve öldüğü zaman mirası üç oğlu arasında bölünmüştü: Yeni kont Etienne, Leon ve Hippolyte. Mirasın en büyük kısmı, Valmy şatosu ve Paris'deki ev Etienne'e kalmıştı. Leon'a Provence'de Bellevigne adlı bir malikâne verilmişti. Hippolyte'in payına ise Valmy'nin birkaç kilometre güneyinde Lemane gölü kıyısındaki arazi düşmüştü. İhtiyar kont öldüğü zaman büyük oğlu Etienne henüz evli değildi ve kardeşi Leon'un Valmy'de kalıp onun namına şatoyu idare etme teklifine sevinmişti. Şehir hayatını seven Etienne, Paris'e yerleşti ve Leon da, Valmy'de kaldı. Anladığım kadarıyla bir arkeolog olan Hippolyte, kazılar ve seyahatlerden kalan vaktini Thonon-les-Bains'deki evinde geçiriyordu.

Böylece yıllar geçti. Herkesin umudunu kestiği bir anda Etienne evlendi ve bir süre sonra Phi-

lippe doğdu. Geçen yıla kadar aile Paris'te kalmayı tercih ediyordu. Fakat Philippe, geçen yıl, benim yıllar önce geçirdiğim facia ile karşılaştı. İspanya'daki bir geziden dönerken annesi ile babası uçak kazasında öldüler. Bunun üzerine Philippe Paris'i terkedip, Thonon'a, amcası Hippolyte'in yanına gitti. Hippolyte halen bekârdı diye anlatmıştı Madame de Valmy Londra'da lüks odasında görüştüğümüz zaman.

«Çocuk amcasından çok hoşlanıyor ve Hippolyte - kayınbiraderim - onun bize, Valmy'ye gelmesini istemiyor. Gerçi, kanuni olarak Valmy Philippe'in evi ama...»

Madam bir nisan mehtabı kadar zarif olan te-bessümü ile bana bakınca Hippolyte'in düşüncelerini anladım.

Güzel Heloise'ı dokuz yaşında bir çocukla oyun oynarken gözümün önüne getiremiyordum. Philippe herhalde Villa Mireille'de Hippolyte amcası ile beraber daha mutluydu.

Bir arkeologa bile Madame de Valmy'den daha kolay yaklaşılabılır diye düşündüm. Hiç olmazsa o, küçük bir çocuğun çamurlarla oynamasını anlayışla karşılar.

Ama bir arkeologun sık sık seyahate çıkması gerekir. Philippe'in Villa Mireille'e gelişinden birkaç ay sonra Monsieur Hippolyte uzun sürecek bir kazı için Yunanistan'a ve Türkiye'ye gitmeye mecbur kaldı. Villa Mireille kapatıldı ve Philippe, Hippolyte'in seyahati süresince kalmak üzere Valmy'ye, diğer amcası ve yengesinin yanına geldi. Thonon'daki ufacık kasabada zaten sıkılmış olan Paris'-

li dadı dağların tepesindeki şatoya gelmeyi kabul etmiyerek gözyaşları arasında Paris'e döndü...

Böylece ben geldim buraya. İşin tuhaf tarafı ise Paris'in tanıdık çehresine rağmen kendimi vatanımda gibi hissedemiyordum henüz. Bir yabancıydım, yeni bir eve, yeni bir göreve gidiyordum. Belki de yalnızlığın şehirle, olaylarla bir ilgisi yoktu; belki de yalnızlık sizin içinizdeydi ve nereye gitseniz peşinizi bırakmıyordu...

Taksi tanıdık sokaklardan geçiyordu. Sağ tarafta, ikinci güneşinde parlıyan Sacré Coeur'ün kubbesi görünüyordu. Biraz aşağısında Montmartre'in mavi alacakaranlığını da Printemps caddesi vardı.

Eski çantamı sıkıca kavrayarak ani bir kararla öne doğru eğildim.

«Printemps caddesini biliyor musunuz? 18. bölümde, Verchoix bulvarı civarında. Beni oraya götürün lütfen. Fikrimi değiştirdim.»

Printemps caddesinin ıslak kaldırımında on-dört numaralı evin açık kapısının önünde duruyordum. Duvarların boyası solmuştu, parlak turkuvaz olarak hatırladığım balkonların demir parmaklıkları kirli bir griye bürünmüştü. Birinci kat pencerelerinde panjurlar rezelerinden sarkıyordu. Monsieur Bécard'ın kanaryaları yokolmuştu. Kafesin asılı durduğu yerdeki boyanın renk farkı bile belli olmuyordu. Üst balkon, bizim balkonumuz, çok ufak ve yüksek görünüyordu. Kenarında sardunya saksıları vardı ve korkuluğa bir havlu asılmıştı.

Buraya gelmek ne aptallıktı! Akıl almaz bir aptallık! İçmek için kaldırdığınız kadehinizin boş ol-

duğunu görmeye benziyordu bu. Arkamı döndüm.

Merdivenlerden biri iniyordu. Yüksek topuklu bir ayakkabının sesini duydum. Belki tanıdığım bir kimsedir diyerek bekledim. Değildi. Şık görünmeye çalışarak dar bir siyah sveter ve eteklik giyip boyuna birkaç sıra ucuz taklit inci kalye takmış genç bir kadındı. Sarışındı ve ciklet çiğniyordu. Lobiyi geçip kapıcının masasındaki gazeteleri alırken düşmanca bakışlarla süzdü beni.

«Birini mi arıyordunuz?»

«Hayır,» diye cevap verdim.

Gözleri kaldırımda duran bavuluma takıldı.

«Eğer oda kiralamak istiyorsanız...»

«İstemiyorum,» dedim, hareketimin aptallığını daha iyi anlıyarak.

«Bir zamanlar burada yaşıyordum. Ve tekrar görmek istedim. Eski kapıcı Madame Leclerc hâlâ burada mı?»

«O benim teyzemdi. Öldü.»

«Çok üzüldüm.»

Beni süzmeye devam ederek gazeteleri karıştırırken sürdürdü konuşmasını.

«İngilize benziyorsunuz.»

«İngilizim.»

«Ya. Konuşmanızdan belli olmuyor ama. Fakat eğer burada oturduysanız... Bu evde mi demek istiyorsunuz? İsmi nedir?»

«Babam Charles Martin'dir. Şair Charles Martin.»

«Ben gelmeden önce,» dedi ve elindeki gazeteleri işaretlemeye başladı.

«Peki, teşekkür ederim. İyi akşamlar,» diyerek

kaldırımın üstünde duran bavulumun yanına gittim. Kararmıya başlayan sokakta bir taksi bekledim. Bir tane geliyordu, durdurmak için elimi kaldırdım ama yaklaştığı zaman dolu olduğunu gördüm. Orta yaşlı bir çift ve iki genç kız vardı. Kucakları paketlerle doluydu ve neşeyle gülüyorlardı.

Taksi geçip gitti. Sokak bomboştu. Arkamdan ondört numaralı evin merdivenlerini çıkan sarışın kadının ayak seslerini duydum. Bir an arkaya dönüp evi seyrettim ve sonra taksi aramaya devam ettim. Ne ev, ne de sokak tanıdık değildi artık.

Birdenbire geldiğime üzülmekten vazgeçtim. Sanki daima özlediğim, anıları ile birlikte yaşadığım geçmiş bir anda bir yük gibi omuzlarımdan sıyrılmıştı. Gelecek ise karanlık sokağın ilerisindeki ışıkların gökyüzündeki sarı yankılarında gizliydi. Şu anda her ikisinin arasında durup, her ikisini de açıkca görebiliyordum. Annemi, babamı ve Prin-temps sokağındaki evimizi düşündükçe kendimi İngiltere'de bir yabancı gibi hissetmiş, yıllar boyu hiçbir ilkeye ulaşamadan yaşamıştım. Pastanın en büyük dilimine sahip olamadığı için tabağındakini de yemek istemiyen şımarık bir çocuk gibi Londra'nın bana tanıdığı şans kapılarını reddetmiştim. Başka hayat şartlarının teklif edilmesini bekliyordum. Teklif edilmedi. Çocukluk yıllarımı düşünerek Londra'nın bana vereceklerini reddetmiştim, şimdi ise çocukluğumun Paris'i beni kabul etmiyordu. İnsanları zorlamadıkça sizi aralarına almazlar zaten. Bu defa talihimi Valmy Şatosunda deneyip, kendimi onlara kabul ettirmeye çalışacağım. Şu anda sadece isimlerini bildiğim kişiler, bir süre sonra benim tanıdıkla-

rım, beraber yaşadığım kişiler olacak. Kişiliklerini düşünerek isimlerini yavaş yavaş tekrarlamaya başladım: Heloise de Valmy, zarif ve soğuk, tabii zamanla bu buzlar eriyecekti; Philippe de Valmy, öğrencim, zayıf bünyeli dokuz yaşında bir çocuk olduğundan başka birşey bilmiyordum onun hakkında; Amcası, Leon de Valmy...

Ve tuhaf bir şey oldu. Sokağın ortasında durmuş bilinçaltına yerleşmiş binlerce hatıramı tekrar yaşarken bu ismi mırıldanınca, bir mıknaatısın kendine çektiği iğneler gibi bir yığın anı bir araya geldi ve onların konuşmalarını duydum.

«Leon de Valmy,» diyordu annem, galiba gazete okuyordu. «Polo oynarken belkemiğini kırmış. Eğer iyileşirse, ölünceye kadar tekerlekli iskemlede yaşamaya mecbur kalacaktı.»

Sonra babamın ilgisiz sesi:

«Ya? Üzüldüm bu habere, ama boynunu kırmamış olmasına da çok üzüldüm. Büyük bir kayıp olmazdı.»

Annem sabırsız bir sesle:

«Charles!» diye bağırdı.

«Niye bu adam için ikiyüzlü davranayım? Ondan nefret ettiğimi biliyorsun.»

«Fakat sebebini anlıyamıyorum.»

Babam güldü.

«Hayır, anlıyamazsın...»

Konuşma geldiği gibi bir anda kayboldu ve bunu gerçekten hatırladım mı, yoksa zihnim mi bana bir oyun oynuyordu diye düşündüm. Köşeyi dönen taksiye işaret etmiş olmalıyım ki, fren yaparak kaldırımın kenarında durdu.

Bir kere daha:

«Crillon oteline, lütfen,» diyerek koltuğa yerleştim.

Taksi sarsılarak hareket etti. Printemps sokağından çıkıp kara panjurlu bir sokağa daldı. Mötörün gürültüsü evlerin duvarlarından yansiyordu. **Dokuz fayton bekliyor, çabuk, çabuk, çabuk... Şeytana doğru... Şeytana doğru...**

Korku değildi bu, heyecandı. Kendi kendime güldüm. Şeytana veya başka birine doğru gidiyordum...

Cama vurdum,

«**Çabuk,**» dedim şoföre.

İKİ

...Şekli hâlâ kaybetmemişti
Parlaklığını, daha kötü değildi
Durumunu mahvolmuş Başmelek'ten...

MILTON : Kaybolan Cennet

İlk düşüncem her sözünün yalan oluşuydu,
Bedhah gözlü ihtiyar sakat
Yalanının tesirini yan gözle
Bende ölçüyordu...

BROWNING : Child Roland

Thonon-les-Bains denilen küçük kasaba, Cenevre'nin otuz kilometre kuzeydoğusunda, Lemman gölünün güney kıyısında yer almıştı. Uçağımızı Cenevre havaalanında Valmy'den gönderilen siyah Daimler karşılamıştı. Büyük araba bizi son sürat Fransa sınırına, Thonon'a doğru götürüyordu.

Paris'ten beri Madame de Valmy'nin benimle çok az konuşmasına memnun olmuştum. Gözlerim ve zihnim yeni tanıdığım yerleri ezberlemekle meşguldü. Kadın bana elinden geldiği kadar kibar davranıyordu ama bir türlü ısınamamıştım ona. Kişiliğindeki tuhaf uzaklık ona yaklaşmayı engelliyordu bana. İlk önceleri aramıza bir mesafe koymak için böyle soğuk davrandığını sandım, ama bana bir iki

soru sorup verdiğim cevapla ilgilenmeyince, kafasında Philippe'in dadısından daha önemli sorunlar olduğunu anlıyarak sessizliğe gömüldüm.

Otomobil bakımlı tarlalar ve ağaçlıklar arasından yoluna devam ediyordu. Sol tarafımızdaki kavak ve söğüt ağaçlarının arasından ufak göller ve dereler bir görünüp bir kayboluyorlardı. Sağda ise yemyeşil tarlalar ağaçlı tepelere doğru uzanıyor ve Alplerin karlı doruklarında sona eriyordu. Mont Blanc tepesinin hangisi olduğunu merak ettim ama. Heloise de Valmy'ye bakınca sormamamın daha doğru olacağını anladım.

Gözleri kapalı oturuyordu. Oldukça yorgun ve meşgul bir hali vardı, ama bu bile soğuk zerafetini zedeliyemezdi. Tahminimce ellibeş yaşlarındaydı. Fakat yılların bozamadığı bir güzelliğe sahipti. Kemiklerinin yapısında, ince, kartal burnunda, berrak, solgun cildinde ve dikkatle alınmış kaşlarındaydı güzelliği. Çok dikkatle baktığınız zaman ise gözlerinin ve dudaklarının çevresindeki kırışıklıkları farkedebilirdiniz. Saçları gümüşü boyanmıştı. Sadece gri eldivenli elleri ve dudakları vücuduna göre çok inceydi.

Köşeme büzülüp oturdum. Görüşümü Madamın soförünün geniş omuzları kapladı. Soförün yanında ise Madamın oda hizmetçisi Albertine oturuyordu. Klasik dadı fıkralarını hatırlıyarak evin «hizmetçi» mi yoksa «hanım» sınıfına mı dahil olacağımı düşündüm. Şu anda Madamın yanında oluktan memnundum, çünkü Albertine'den hiç hoşlanmadım.

Albertine, kırkbeş yaşlarında, asık suratlı, çir-

kin elli bir kadındı. Dün gece Madam ile görüşürken yanımızdan ayrılmamıştı, ama bana bir tek kelime söylemediği gibi kızgın bakışlarla süzmüştü beni. Şaşırdım buna. Fakat şimdi bir anlamı olmadığını, kadının her zamanki hali olduğunu anladım. Madamın mücevher çantasını kucağında sımsıkı kavramış dimdik oturuyordu. Şoför ile Albertine... birbirlerine çok yakışan bir çift olabilirler, diye düşündüm. (Sonra kardeş olduklarını öğrendim.) Şoför Bernard'ın davranışlarındaki saygı kusursuzdu, ama o da hayatında hiç gülmezmış gibi görünüyordu. İnşallah şato halkının bir özelliği değildir asık suratlılık... Madamın hisleri anlaşılmıyan yüzüne gözücuyla baktığım zaman her iki sınıfta da eğlencenin fazla olmayacağına inandım.

Sınırı geçmiş, Thonon'a doğru tepeleri tırmanıyorduk. Sol taraftaki ağaçların arasında kırmızı damlar ve duman tüten bacalar görünmeye başlamıştı. Bu evlerden biri Hippolyte de Valmy'nin malikânesi Villa Mireille'di. Madame yerinden doğrulup evi işaret ederek şaşırttı beni. Etrafını çevreleyen ağaçların arasından dumanı çıkmayan bacası görünüyordu. Daha ilerde güneşte parlıyan Lemman gölü vardı. Suların maviliğini arasına görünen kırmızı ve beyaz yelkenler bozuyordu.

Hava çok sıcaktı ve geçtiğimiz küçük kasaba güneşin altında parlıyordu. Sokakları, budanmış ağaçlar gölgelendiriyor, yeşillenmiş tomurcuklar ise baharın gelmiş olduğunu müjdeliyordu. Dükkânlar mallarını kaldırımlara sergilemişlerdi. Canlı desenli elbiseler hafif rüzgârda dalgalanıyor; geçen mavi

mevsimin buruşuk elmaları arasında kırmızı ve yeşil biberler parlıyor; rengârenk boyalı çiçek saksılarının kümeleri göz alıyordu.

Kaldırımın sonunda ise çiçekler vardı: Lâleler, frezyalar, kırmızı düğün çiçekleri, kutular dolusu çuha çiçeği, sarı renkli zerrinler, hercai menekşeler, rengârenk süsenler... ne kadar güzel.

Manzaranın güzelliği karşısında hayranlığımı belirtmiş olmalıyım ki, Madam gülümsiyerek bana baktı.

«Valmy'i nisan ayında görün,» dedi.

Sonra tekrar sağa dönüp kasabanın ağaçlıklı dış mahallelerinden geçip tepelere doğru ilerledik.

Demiryolu ve nehrin devamlı olarak kesiştikleri bir yokuşu tırmanmaya başladık. Birkaç kilometre sonra demiryolu bir tünele girerek gözden kayboldu, fakat nehrin beyaz-yeşil suları yolun solunu takip etmeye devam etti. Yukarlarda çıplak ağaçların tepeleri bulutların arasında kayboluyordu.

Ne kadar çirkin bir vadi ve tehlikeli bir yol diye düşünürken, «Güzel Sürpriz» diye adlandırılan virajı aldık ve güneşli Valmy çayırları karanlık bir perdenin ardından sıyrılırcasına gözlerimizin önüne serildi.

«Burası Soubirous'dur,» dedi Madame de Valmy. «Yol ağaçların arasına girince tekrar gözden kaybolur.»

Daha iyi görebilmek için öne eğildim. Soubirous köyü, alçak teeplerin çevrelediği geniş yeşil bir arazinin ortasına kurulmuştu. İncecik akarsuların kenarındaki söğüt ağaçlarının vereceği sakinliği hissediyordum. Nehirlerin birleştiği yerde kurulmuş olan

köy güneş ışığında parlak ve oyuncak evler kadar küçük görünüyordu. Üç tane minicik köprüsü, saat fabrikası ve meşhur kubbesinin üstünde dönen rüzgâr gülü ile Sainte-Marie-des-Ponts kilisesi...

«Ya Valmy?» diye sordum, araba ağaçlıklı yoldan aşağıya doğru inerken. «Yaklaştık mı?»

«Solunuzdaki ormanlar Valmy'ye aittir. Thonon'a kadar uzanırlar. Merlon nehri, Valmy ile Dieudonné malikânesi arasındaki sınırı çizer. Nehri geçtikten sonra, göreceksiniz Valmy'yi,» diye gülümsemişti Madam.

Herzamanki berrak ve sakin sesiyle konuşuyordu ama onun da heyecanlı olduğunu tahmin ettim. Heyecanlı değilse de herhalde evine dönmekten memnundu. Bu yalnız şatodan hoşlanıyor olmalıydı. Bir an kalbimin sevgi ile dolğunu hissettim.

«Çok nefis bir manzara, Madame de Valmy! Çok güzel bir yer!» dedim hiç düşünmeden.

«Evet, değil mi? Çok şanslısınız, Miss Martin, ilkbahar erken geldi. Kışın kasvetlidir ama yine de güzeldir. Yıllardır benim - bizim evimiz burası.»

«Çok seveceğim burasını. Seveceğimden eminim,» dedim sabırsızca.

Eldivenli elleri kucağında kımıldadı.

«Ümit ederim, Miss Martin.»

Sözleri gayet nazik, fakat resmiydi. Artık gülümsemiyordu ve soğuk, uzak haline bürünmüştü. Belki «hanımların» sınıfına kabul ediliyordum ama haddimi de bilmem gerekiyordu.

Madama şüphe dolu gözlerle baktım, ama görmedi. Tekrar pencereme döndüğüm anda Şatoyu gördüm.

Uzun bir süredir yüksek çamlarla çevrili, Dieu-donné plantasyonlarında gidiyorduk. Nehrin öbür tarafında ise Valmy ormanları uzanıyordu: Arasından dikenli defnelerin görüldüğü meşe ve huş ağaçları, göğe doğru uzanan kayınların arasındaki yabani akasyalar, ve akdikenler. Ormanın ardında sürülmüş tarlaların yer aldığı yüksek bir plato, yine tepeler ve Valmy Şatosu. İlk görüşte hayalimde canlandırdığım yüksek sivri kuleli romantik şato olmadığını anladım. Onsekizinci yüzyılın klasik güzelliğine sahip, ağaç denizinin üstünde, camlarında güneşin parladığı masif, dörtköşe bir bina idi. Araba yavaşlayarak Merlon nehrinin üstündeki güzel taş köprüyü geçip, ağaçtan tünelin içinde son hızla yukarı doğru çıkmaya başladı.

Valmy yolu, dik ve keskin virajlı, tehlikeli bir yoldu. Büyük araba, yokuşu bir asansörün çıkışı gibi düzgün bir hızla tırmanıyordu. Son virajı da zahmetsizce alıp, kuzey kapısının önündeki çakıl park yerine geldik.

Şoför kapıyı açıp Madamın inmesine yardım etti. Albertine, yüzüme bile bakmadan eşyalarını toplayarak arabadan indi: Ben de indim ve Bernard ile konuşan Madame de Valmy'yi beklemeye başladım. Çok alçak sesle ve süratli bir fransızca ile konuştukları için sözlerini anlıyamıyordum. Bir an için Madamın sözlerinin benimle ilgili olabileceğini düşündüm. Çünkü Bernard'ın gözleri devamlı bana doğru kayıyor ve söylenenleri dinlemiyor gibiydi. Fakat bu yalnızca yeni gelen biri için olan meraktı herhalde, çünkü başını sallıyarak valizleri toplamayı başlarken bir kere daha dönüp bakmadı bana.

Madame de Valmy bana döndü:

«İşte geldik,» dedi. Klişeleşmiş deyim, sesinin tonunda 'hoş geldiniz' anlamına bürünüyordu. Hafifçe gülümsedi ve eve doğru yürümeye başladı.

Şatonun büyüklüğü ve güzelliği adeta büyülemişti beni: Kapıya doğru yükselen geniş basamaklı merdivenler, sol tarafta, avluya ve diğer binalara giden kemerli yol, ağaçlarla sınırlandırılmış, güneşli mutfak bahçeleri... Dağlardaki karların ve çamların korkusunu taşıyan hava serin ve temizdi.

Kuzey Londra'dan çok uzaktı burası.

Patronumu takip ederek merdivenleri çıkıp, holde bizi karşılayan uşağın önünden geçtim.

İlk önce, kapının gölgesinde bizi bekleyen kadını görmedim.

Tavanı yüksek ve karanlık olan hol çok büyük görünüyordu. Zemin satranç tahtasını andıran siyah-beyaz kareli mermerle döşenmişti. Büyük kapının karşısındaki merdiven yüksek pencereden dolan güneş ışığı ile aydınlanan bir sahanlığa çıkıyordu. Sahanlıkta merdiven ikiye ayrılıyor ve bir galeriye erişiyordu. Görebildiğim bu kadardı, çünkü pencereden gelen ışık sadece holün ortasını aydınlatıp köşeleri karanlıkta bırakıyordu.

Gözlerimi ışığa alıştırmaya çalışırken, bir kadın sesinin Madame de Valmy'yi karşıladığını duydum. Kâhya kadın olmalıydı bu. Altmış yaşlarında, topluca, tatlı yüzlü, kır saçları eski bir topuz halinde taranmış bir kadındı. Siyah elbise giymiş olan kadının göğüs cebinde altın kordonla tutturulmuş altın çerçevesi bir saat görünüyordu. Tatlı yüzü ve paytak yürüyüşüyle insana güven veriyordu. Madame de

Valmy'yi selâmlarken beni merakla süzdü. Neşeli bir sesi vardı ve fransızcası ise akıcı olmasına rağmen oldukça kötüydü.

Madam dalgınca cevaplandırdı kadını. Parlak ışığın altında yüzündeki kırışıklıklar rahatça görölüyordu. Gözlerini kadının yüzünden uzaklaştırıp, holün karanlıklarını araştırırken sordu,

«Beyefendi - iyiler mi?»

«Ah, evet, madam. Son günlerde eski haline döndü yinc. Olan biten ile ilgileniyor, uzun zamandır yapmadığı gibi... Birçok planları varmış. Eski günler gibi madam.»

Emektar bir hizmetçinin rahatlığı ile konuşuyordu. Hanımına iyi bir haber vermekten çok memnundu. Bunları dinlerken Madamın yüzünde bir gölgenin dolaştığını farkettim.

«Ne planları?»

«**Tam** olarak bilmiyorum madam Armand Les-toçq ile beraber uzun uzun konuştular. Bahçede çalışan yeni adamlar var ve bugün biri gelip etrafı dolaştı ve Beyefendinin bütün kış bahsettiği işleri yapabilmek için fiat verdi. Hâlâ burada ve Beyefendi ile batıdaki balkonun demir işlerine bakmaya gittiler. Seddon çalışma odasındaki şömineyi yakmaya çıktığı zaman Beyefendinin asansörü alt katta değildi.»

Madame de Valmy sinirli hareketlerle eldivenlerini çıkarıyordu. Birdenbire sordu:

«Monsieur Hippolyte'den haber alıp almadığınızı biliyor musun?»

«Galiba, madam. Geçen hafta salı günü bir mektup geldi... hayır, çarşamba günü geldi Atina'dan

mektup. Salı gelen sizin mektubunuzdu, bayandan bahseden.»

Derin bir nefes alarak sustu ve tekrar devam etti.

«Tabii, doğru. Mektup çarşamba geldi. İyi hatırlıyorum, çünkü Armand Lestocq buradaydı o gün ve...»

«Pekalâ, Mrs. Seddon, teşekkür ederim.»

Madame de Valmy dinlemiyor gibiydi.

«Beyefendinin üst katta olduğunu söylediniz değil mi? Lütfen kendisine birini yollayıp, Miss Martin ile beraber geldiğimizi haber verin.»

«Yolladım birini, madam. Sizin geldiğiniz dakika haberi olmasını istediğini söylemişti.»

«Teşekkür ederim,» diyerek Madame de Valmy bana döndü ve ingilizce konuşmaya başladı. «Mrs. Seddon, size bildirdiğim gibi bu bayan, Miss Martin'dir. Miss Martin, kâhyamız Mrs. Seddon. Kendisi İngilizdir ve siz de yabancılık çekmezsınız umarım. Kocası, Mr. Seddon ise mutfak şefidir. Her ikisinin de size ellerinden geldiği kadar yardım edeceklerini umarım.»

«Elimizden geleni yapacağız,» diyerek gülümse-di Mrs. Seddon.

Başını salladığı zaman göğsündeki altın zincir parlıyordu.

«Miss Martin'in odası hazır mı?»

«Evet, madam, tabii. Şimdi yukarı götürüp, evi biraz dolaştırayım mı?»

«Teşekkür ederim ama hemen şimdi değil. Biraz sonra gelecek yukarıya. Bekliyebilir misiniz acaba?»

«Tabii, madam.» Mrs. Seddon tekrar başını salıyarak yanımızdan ayrılıp merdivenlere doğru yürüdü.

Madame de Valmy bana hitap edecekmiş gibi bir an yüzüme baktı ve gözleri omuzumun üstünden kayarak arkaya gitti. Sinirli hareketlerle eldivenleri ile oynayan elleri hareketsiz kaldı.

«Leon.»

Hiçbir şey duymamıştım. Çabucak arkamı dönünce, bir gölgenin karanlıkların arasından sıyrılıp bize doğru ilerlediğini gördüm.

Ne ile karşılaşacağımı önceden bildiğim halde, gözlerim bir an için çok yukarılara kaydı ve sessizce gelip, yanımızda duran tekerlekli iskemledeki adamın yüzünü göremedim bir süre.

İçimi dolduran merhamet ve merak duyguları, bunları belli etmeme çabası bir anda rüzgâra kapılmış kuru yapraklar uçup gitti. Gölgelerin arasından sıyrılıp sessizce yanıma gelmiş olmasının dramatik etkisi yokoldu. Leon de Valmy, kimsenin merhame-tine ihtiyacı olmıyan, tekerlekli iskemlesinden, tek kelime söylemeden bütün şatoyu idare edebilecek güçte iri yapılı, yakışıklı bir erkekti. Ani gelişiyile birlikte bütün uşaklar kaybolmuştu. Sadece galeriye çıkan merdiveni puflıyarak tırmanan Mrs. Seddon görünüyordu.

Leon de Valmy'nin dünyaya hükmeder görünen karakteri onu ilk karşılaşmada sakat bir adam olarak değil, yakışıklı bir erkek olarak görmeme, tanımama sebep oldu. Herhangi bir toplulukta göze çarptığı muhakkaktı. Geçen yıllar onun güzelliğini daha da arttırmış, beyazlaşan saçları gözlerinin ve

kaşlarının koyuluğunu meydana çıkarmıştı. Güzel ince dudakları daimi bir istihza ile bükülüydü. Ellerini hiç kullanılmıyor gibi beyaz ve yumuşaktı, rengi çok solgundu. Ne olursa olsun, o bir sakat değildi; şatoyu yöneten bir adamdı, vücudunun yarısı sağlam olduğu halde, başkalarından daha çok iş görüyordu...

Karısını ve beni karşılariken yüzünü kaplıyan gülümseme kişiliğini aydınlatmıştı. Birdenbire heyecanlanmam ve Heloise de Valmy'nin beni tanıştıran sesini çok gergin ve yüksek olduğunu hayal etmem için bir sebep yoktu.

Onu seyrederken, kocasından korktuğunu düşündüm... sonra aptallık ettiğim için kendimi azarladım. Babamın sözlerinin ve hayal gücümün bir oyunu idi bu bana. Adam, Milton'un mahvolmuş başmeleği gibi görünüyorsa ve hole, tuzak kapısından çıkan Şeytan gibi sessizce girmeyi tercih etmişse, hemen herşeyden şüphelenmem yersizdi.

Elini sıkmak için eğilmek sinirlendirdi beni ama belli etmemeye çalıştım. Yanlış bir hareketti bu, çünkü Valmy sakin bir sesle sordu.

«Benim durumum için ikaz edilmiş miydiniz?» Sorgu dolu gözleri karısına doğru kaydı.

Madamın belirsiz bir hareketle itiraz ettiğini gördüm. Kısa bir bakışmadan sonra **Leon de Valmy** kaşlarını kaldırdı. Suçluluk duygusu içinde tereddütle sordum.

«İkaz edilmek mi?»

«Şeytan'ın cennetten atılışı hakkında, Miss Martin.»

Gözlerimin büyüdüğünü hissettim. Bu adam ak-

lımdan geçenleri okuyor muydu? Benim bazı şüphelere kapılmamı mı istiyordu? Yoksa.. kendini Tanrı'nın gazabına uğramış şeytan gibi mi hissediyordu cidden? Çok garip ama, son düşünce onu daha insancıl olarak görmeme sebep oldu.

Cevap vermeme vakit kalmadan, tekrar konuştum:

«Özür dilerim. Bu kadar üstü kapalı konuşmamalıydım.

Kazadan bahsediyordum. Gördüğünüz gibi - »

Hiç düşünmeden, aceleyle cevap verdim.

«Biliyorum. Fakat ben de aynı şeyi düşündüğüm için çok şaşırdım.»

«Cidden mi?» Gülerken kendisiyle alay ediyor gibiydi ama memnun bir hali de vardı. Gözlerini yüzüme dikerek, beni incelemeye başladı. Bu adamın patronum olduğunu biraz geç hatırlamıştım, kızardığımı hissederek konuştum:

«Biri bahsetti o kazadan. Londra'dan gelen uçakta tanıdığım biri.»

«Ya? Bizi tanıyan biri herhalde?»

«Zannederim. Yol boyunca konuştuk. Buraya geldiğimi söyleyince, hanım, sizlerle tanışmış olduğunu hatırladı.»

«Kadın mı?» diye atıldı Heloise de Valmy.

«İsmi öğrenemedim. Orta yaşlı bir kadındı ve Lyons civarında oturuyordu galiba. Hatırlıyamıyorum.»

Leon de Valmy bu konuda ısrar etmekten vazgeçti.

«Her kim olursa olsun, size söylediğine iyi etmiş.» Bir an tereddüt ettikten sonra bakışlarını el-

lerine dikerek devam etti: «Belki size çok acayip gelecek ama karım benim... sakatlığımdan bahsetmeyi sevmez. Böylece beni ilk görenler çok şaşırıyor. Ben de, oniki yıl geçtiği halde, bu şaşkınlığı başkalarının gözlerinde görmekten hoşlanmıyorum. Belki ikimiz de aptallık ediyoruz bu konuda... Ama biz de insanız, Miss Martin. Belki de beni sinir hastası olmakla suçluyorsunuz şu anda. Zamanımızın çoğunu hiçbir şey olmamış gibi davranarak geçiriyoruz ve bu rüyamızı bozmıyanlara ise şükran borçluyuz.»

Başını kaldırarak, gözlerimin içine baktı; «Belki bir gün önemsemiyeceğiz bunu.» Omuzlarını silerek acı ile gülümsedi: «Ama o zaman kadar...»

Sesinde merhamet dilenen bir ton yoktu. Fakat benim beklediğim bir konuşma değildi ve çok şaşırtıp utandırmıştı beni. Düşünmeksizin aptalca bir cevap verdim:

«Hayır, önemsememeniz gerekir. Sakatlık çok yanlış bir kelime ve hiç kimse bunu yakıştıramaz size... cidden öyle.»

Sözlerime şaşırarak sustum. Linda Martin'in Leon de Valmy'ye söyleyebileceği sözler değildi bunlar. Yeni dadının patronuna söylemesi ise... Bir an için patronumun bu sözlerle çanak tutmuş olabileceğini düşünemedim bile. Dudaklarımı kemirerek, yerin dibine girmek istediğimi düşündüm. Kekeliyerek konuştuğumu duydum: «Özür - özür dilerim. Bunu söylememeliydim... Sadece, demek istedim ki...»

«Teşekkür ederim, kızım.» Sesi çok sertti ama gözleri eğlendiğini gösteriyordu. Karısına dönerek konuştu:

«Bence, Heloise, senin o aptal arkadaşın, Lady Benchley, hayatında ilk defa doğru bir iş yaptı. Sizi aramızda gördüğümüze çok memnunuz, Miss Martin. Valmy'de evinizdeymiş gibi hareket edebilmeniz için çalışacağız.» Sustu, ve sonra: «Demek istediğim bu değildi. Valmy'yi kendi eviniz gibi kabul etmenizi umuyoruz.»

Soğuk bir sesle cevap verdim:

«Teşekkür ederim. Çok nazıksınız. Buraya gelme şansına kavuştuğum için çok memnunum ve elimden geleni...»

«Memnun etmek için gerekeni yapacaksınız? Çok beylik bir laf, değil mi? Nereye bakıyorsunuz?»

«Özür dilerim. İngilizceyi - çok iyi konuşuyorsunuz.» dedim. Allah kahretsin, kendime hakim olmayacak mıydım hiç? Soğuk bir sesle bitirdim cümlemi: «Beyefendi.»

Kelime oyunları yapmaktan vazgeçtiğini gösterircesine neşeyle güldü ve seyahatim hakkında sorular sormaya başladı. Malikâneyi beğenmiş miydim? Madame de Valmy de sakin bir sesle konuşmaya katılınca, utancımın azaldığını, rahatladığımı farkettim. Leon de Valmy çekiciliğini kullanarak, kendini, karısını ve evini sevdirdi bana. Üçümüz, birkaç dakika daha konuşunca, sinirli halimin kaybolduğunu ve kendime güvenimin tekrar yerine geldiğini hissettim. Monsieur ve Madame de Valmy, birbirlerine yakışan güzel ve neşeli bir çiftti. Onlarla beraber olmaktan ve bu evde yaşamaktan çok memnun olacaktım.

Şüphe? Boş lâf.

Fakat annemle babam arasında geçen konuş-

manın manasını şimdi anlıyordum ancak. Babam: «**Sen anlıyamazsın**» demişti. Adam çok yakışıklı idi ve bunu ima etmişti babam. Hâlâ Leon de Valmy'nin bana oynadığı oyundan dolayı üzülüyordum. İhtiyacı olmadığı halde merhametimi göstermeye mecbur etmişti beni ve eğlenmişti benimle.

Söylediğim yalanların sebebini ise kendimde bilmiyordum. Uçakta tanıştığım orta yaşlı kadından bahsetmeye ne lüzum vardı? Sakatlığını ne şekilde öğrenmiş olduğumu ve fransızcamın onun ingilizcesinden daha iyi olduğunu Leon de Valmy'ye söylemek cesaretini bulacağımı hiç sanmıyorum. Yanlarından ayrılıp, galeride beni bekleyen Mrs. Seddon'un yanına giderken, arkamdan fransızca olarak karısına söylediklerini anladığımı da belirtmem gerekirdi.

Alçak sesle konuşmuştu, beni seyrediyor olmalıydı, «Ne olursa olsun, Heloise, büyük bir hata yaptığını sanıyorum...»

**Şatonun görünüşü güzeldi; hava
Çabucak ve tatlılıkla kendini ince
Duygularımıza beğendiriyordu...**

SHAKESPEARE : Macbeth

**Siyah karga boğuk sesiyle
Uğursuzca, mazgallarımın altından
Duncan'ın meşum gelişini bildiriyor...**

SHAKESPEARE : Macbeth

Yatak odam, şimdiye kadar kaldıklarımın ve gördüklerimin en güzeliydi. Balkona açılan yüksek pencerelerinin nefis bir görünümü vardı.

Doğruca balkona çıkıp, taş korkuluğa yaslandım ve manzaranın inanılmaz güzelliğine daldım. Öylesine yüksekti şato, Dieudonné arazisinin üstünden, Merlon nehrini görebiliyordum; aşağıda, virajlı yolun kenarındaki çıplak ağaçların tepeleri bulutları andırıyordu. Güneyde kalan Soubirous, bir mücevher gibi parlıyordu.

Arkamı döndüm. Beni pencereye kadar takip etmiş olan Mrs. Seddon, ellerini göğsünde kavuşturmuş, gülümseyerek bekliyordu.

«Çok... çok güzel,» dedim.

«Güzel bir yerdir,» dedi. «Ama bazıları, tabia-

tın ortasında yaşamaktan hoşlanmaz. Ben ise hep burada yaşadım. Gelin size yatak odanızı göstereyim.»

Onu takip ederek, güzel döşenmiş salonumu geçip, şöminenin karşısındaki kapıya geldim.

«Bu odalar birbirine geçer,» dedi. «Diğer odaların çoğu ya bu koridora, ya da güney koridoruna açılır. Balkon ise bütün evi çevreler. Küçük beyin odaları ise bunların yanındadır ve onlar da geçişlidir. Burası yatak odanız.»

Burası, salondan daha güzeldi. Mrs. Seddon'a bunu söyleyince memnun oldu. Fildişi ve altın yıldız kaplamalı bir kapıyı daha açtı, banyoya giriliyordu bu kapıdan.

«Burası banyonuz. Philippe'in - küçük beyin - odası da buraya açılır. Banyoyu ortak kullanacaksınız. Herhalde rahatsız olmazsınız?»

Yetimhanede banyoya girebilmek için sıra beklerdik.

«Hayır,» dedim. «Hiç rahatsız olmam. Çok modernleştirilmiş, değil mi? Bu değişiklikler yapılırken, bütün hayaletler terketti mi burayı, Mrs. Seddon?»

«Hiç bahsedildiğini duymadım,» dedi ciddiyetle. «Eskiden burası sandık odasıydı. İkiye bölüp, yarısını banyo, yarısını da ufak bir mutfak yaptılar. Elektrikli ocak var. Philippe'in çayını ve gece yatarken içtiği sıcak çukulatayı burada hazırlıyabilirsiniz.»

Kapıyı açarak mutfağı gösterdi. Duvardaki gömme dolapta, süpürgeler, fırçalar, ayaklı merdiven gibi temizlik eşyaları duruyordu. Minyatür mut-

fağın ise bütün aletleri pırıl pırıl parlıyordu.

«Bütün çocuklar bu odalarda büyüdüler. Mr. Raoul doğduktan sonra yapıldı bu değişiklikler.»

«Mr. Raoul.. kim?» diye sordum.

«Beyefendinin oğlu. Bellevigne'de oturuyor. Beyefendinin asıl malikânesi orası.»

«Evet, onu biliyorum. Ama bir oğlu olduğunu bilmiyordum. Madame de Valmy fazla bahsetmedi bana aileden.»

Mrs. Seddon bir an şüpheyle süzdü beni ve sonra anlatmaya başladı:

«Bahsetmedi mi? Nasıl olsa kısa bir süre sonra herşeyi öğrenirsiniz. Mr. Raoul, Madam'ın oğlu değildir. Beyefendi daha önce de evliydi, ama yirmiiki yıl önce, Mr. Raoul sekiz yaşındayken annesi öldü. Beyefendi tekrar evleneli onaltı yıl oluyor; bir daha evlendiği için onu suçlamamak gerekir, çünkü burası yalnız yaşanamıyacak bir yerdir. Anlıyorsunuz değil mi? Etrafta güzel kadınlar çoktu. Dedikodu da fazlaydı. Hem onun, hem de zavallı Mr. Etienne için — toprağı bol olsun. Neyse artık kimse birşey söyleyemez. Beyefendinin vaziyetini biliyorsunuz...» Aile hakkındaki düşüncelerini anlatan Mrs. Seddon nefes nefese kalmıştı. Madame de Valmy'nin suskunluğuna sahip değildi. «Şimdi evin diğer kısımlarını da görmek ister misiniz, yoksa sonraya mı bırakalım? Herhalde yorulmuşsunuzdur?»

«Eğer mümkünse, sonra gezelim.»

«Nasıl isterseniz. Bavullarınızı yerleştirmenize yardım etmesi için Berthe'yi göndereyim mi?»

«Hayır, teşekkür ederim.» Bavullarımı meraklı bir hizmetçinin önünde açmak istemediğimi anla-

mıştı. «Oyun odası nerede?» diye sordum. «Küçük beyin yatak odasından sonra mı?»

«Hayır. Onun yatak odası en sonda. Yanında sizin yatak odanız ve salonunuz var. Sonra oyun odası var. Onun yanında Madamın odaları var. Beyefendinin odası ise kütüphanenin üstündeki köşede.»

«Ah, evet. Asansörü orada, değil mi?»

«Evet, bayan. Kazadan hemen sonra yapıldı asansör. Yani bu haziranda oniki yıl oluyor.»

«Bundan bahsettiler bana. O zaman siz burada mıydınız?»

«Evet, tabii.» Kesinlik ifadesiyle başını salladı Mrs. Seddon. «Ben buraya otuz iki yıl önce, Beyefendi ilk evlendiği zaman geldim.»

Yatağın kenarına oturup, merakla baktım yüzüne.

«Otuz iki yıl mı? Çok uzun bir süre, Mrs. Seddon. İlk Madame de Valmy'yi tanırırsınız o halde.»

«Tabii. Benim gibi o da Northumberland'dan geldi.»

«Yani, İngiliz miydi?» diye sordum şaşırarak.

«Tabii. Çok güzel bir kızdı, Miss Deborah. Onun çocukluğunda onların yanındaydım. Bir gün Paris'te Beyefendi ile tanıştılar ve hemen nişanlandılar. Ah, ne kadar romantikti, o zamanlar. Bana dedi ki: 'Mary — benim ismim Mary'dir — 'Mary' dedi, 'Benimle beraber geleceksin, değil mi? Beraber olursak, çok yabancılık çekmem orada,' dedi.» Eski hatıraları, gözlerini nemlendirmişti. «O zamanlar ben de Arthur — Mr. Seddon, yani — ile nişanlıydım. Derhal biz de evlendik ve Miss Deborah ile buraya geldik. Onun yabancı memleketlere yalnız başına

gelmesine müsaade edemezdim.»

«Tabii, müsaade edemezsiniz?» dedim. Mrs. Seddon bundan cesaret alarak iskemleye yerleşti. Vaktimiz olduğu kadar dedikodu yapacağı belliydi. Ben, Albertine ve Bernard'dan sonra onun güleç yüzünü görünce nasıl sevinmişsem, o da beni görmekten memnun olmuştu. Tabii, dadılar hizmetçilerden ayrı tutulduğu için onlarla dedikodu yapmak 'Hizmetçi Dedikodusu' diye adlandırılmazdı. Oldukça memnundum bu duruma, aile hakkında bilmediklerimi ancak böyle öğrenebilirdim.

Konuşmaya teşvik ettim, Mrs. Seddon'u:

«Miss Deborah öldüğü zaman... niçin İngiltere'ye dönmediniz? Burada kalmanıza kim sebep oldu Mrs. Seddon?»

O da bilmiyordu sebebini. Miss Deborah'nın babası evini satmıştı kızını evlendirdikten sonra. Valmy'de ise Mrs. Seddon ile kocasının işleri çok iyi idi, ayrıca Beyefendi onlara çok iyi muamele ediyordu. Uzun uzun Miss Deborah'yı anlattı bana: Güzellliğini, babasını, evini, atlarını, elbiselerini, mücevherlerini, düğününü, gelen hediyeleri... Annesi sağ olup da kızının düğününü görseydi ne iyi olurdu derken, onun da elbiselerini, mücevherlerini anlatmaya başlayacağını sezerek, konuyu hiç belli etmeden değiştirip, Valmy'ye getirdim.

«Tabii, Miss Deborah'nın oğlu buradaydı. Kalıp, onu büyütmek istediniz, değil mi?»

«Mr. Raoul mu?» diyerek dudaklarını büzdü. «Fransız dadılar tuttular onun için. Çok uslu bir cocuktu. Küçük beye, Philippe'e benzerdi sessizliği. Ondan böyle bir şey beklenmezdi —» Susarak derin

bir nefes aldı Mrs. Seddon. «Ama ne de olsa yarı ec-nebi sayılır.»

Bütün İngilizleri suçluyor gibiydi. Merak içinde sözlerine devam etmesini bekledim ama Mrs. Seddon hayal kırıklığına uğrattı beni.

«Dedikodu yapmasını hiç sevmezdim ama... Ve şimdi izin verirsiniz işlerimin başına dönmem lâzım. Siz de eşyalarınızı yerleştirirsiniz. Eğer birşeye ihtiyacınız olursa bana veya Mr. Seddon'a söyleyin, elimizden gelen yardımı yaparız.»

«Çok teşekkür ederim. Sizin burada oluşunuza çok sevindim, Mrs. Seddon,» diye ekledim içtenlikle. Bunu duyunca memnun oldu:

«Çok nazıksınız, bayan. Siz de yakında alışacaksınız buraya. Ben ilk geldiğim zaman tek kelime Fransızca bilmiyordum, ama şimdi onlar kadar hızlı konuşabiliyorum.»

«Evet, duydum. Çok iyi konuşuyordunuz.» Ayağa kalkıp bavullarımı açmaya başladım. «Söylediğiniz gibi otuz yıl çok uzun bir süre, hele insan vatanından ayrı olursa. Monsieur de Valmy tekrar evlendiği zaman gitmeyi düşünmediniz mi hiç?»

«Seddon ile konuştuk bunu,» dedi yavaşça. «Fakat o burada olmaktan memnundu ve yeni madamı da sevmiştik. O da bizden memnun kaldığını söyleyince, gitmekten vazgeçtik. Ayrıca çocukluğumdan beri nefes darlığı çekerim ve bana verilen ilaçların hiç faydasını görmedim. Burası ise yüksek olduğu için hem kuru, hem havadar; eskisi kadar sık rahatsızlanmıyorum. Hava çok iyi.»

«Ve çok güzel.»

«Ah, evet. Ve sonra,» dedi Mrs. Seddon. «Be-

yefendi kaza geçirdikten sonra, madam gitmemize izin vermedi. Beyefendi değişikliklerden hiç hoşlanmaz.»

«Holde bana söylediklerinden anladım bunu. Çok sancısı, ağrısı var mı, Mrs. Seddon?»

«Ağrı? Hayır. Ama kötü olduğu günler vardır. Suçlıyamazsınız onu.»

«Tabii hayır. Ara sıra morali bozulabilir.»

«Morali bozulur mu?» Anlıyamamış gibi baktı yüzüme. «Beyefendinin mi?»

Leon de Valmy'nin yarattığı sükunet ve hükmedici havanın altında yatan sinir hastası bir kişilik arıyordum hâlâ.

«Evet. Kendine acıdığı zamanlar olmaz mı?»

Homurdandı Mrs. Seddon.

«Kendine acımak mı? O mu? Son yıllarda daima uysal görmedik onu, hatırlatırım. Fakat sakat olmak gibi ufak bir sebepten dolayı herşeyden vazgeçecek bir insan değildir.»

«Galiba anlıyorum. Daha doğrusu, onunla konuşurken, hatırlamıyorsunuz bunu bile.» («Size hatırlatmadığı takdirde,» demedim ama anladı Mrs. Seddon.)

«Öyledir,» diyerek başını salladı. «Çoğu zaman kendi de unutur bunu. Elektrikle çalışan iskemlesi, asansörü, her köşede telefon ve ayaklarının yerini tutan Bernard olduktan sonra halledemiyeceği iş yoktur. Fakat ara sıra bir olay, bir lâf hatırlatır bunu ona ve o zaman...»

Holde geçen sahneyi düşünerek sordum.

«Ne gibi olaylar?»

«Allah bilir. Kötü geçen bir gece, gidip göre-

mediği bir yerden gelen fena bir haber veya para olmadığı için yapılamıyan önemli bir iş veya da Mr. Raoul —» sustu birdenbire.

Bekledim. İskemlelerin düzgün duran örtülerini tekrar düzeltmeye başladı.

«Mr. Raoul öteki malikâneyi, Bellevigne'i yönetiyor babasının adına. Orada daima para sıkıntısı oluyor ve bu üzüyor Beyefendiyi... Allah'tan çok sık gelmiyor buraya, çünkü sadece o Beyefendiye işe yaramaz bir sakat olduğunu hatırlatıyor.»

«Hatırlatıyor mu?» diye sordum ürpererek, «Çok adi bir davranış olur.»

Mrs. Seddon şaşırmıştı.

«Oh, hayır, yanlış anladınız. Öyle demek istemedim. İstiyerek yapmıyor bunu. Yani Mr. Raoul, Beyefendinin yirmi yıl önceki haline öylesine benziyor ki!»

«Anlıyorum. Yani babasının o zamanlar yapmaktan hoşlandığı şeyleri yapıyor. Meselâ polo oynamak gibi mi?»

Şaşkın gözlerle baktı bana.

«Size anlattılar mı bunu?»

«Hayır onları tanıyan birinden duydum. Uçakta rastladığım bir hanım anlattı.»

«Anlıyorum. Evet, böyle şeyler. Beyefendi elini attığı her işi başarırdı.» Eski günleri hatırlıyarak acı acı güldü Mrs. Seddon. «Miss Deborah daima onun bir gün boynunu kıracağını söylerdi. Sporu çok severdi — her türlüşünü... otomobiller, atlar, sürat motorları, hatta kılıçla savaşmak. Bunda kazandığı gümüş kupalar bir dolabı doldurur.»

«Eskrim mi yapardı?»

«Evet. Fakat asıl merakı atlar ve otomobillerdi. Valmy köprüsünden sonraki virajları aldığı zaman kendiyile beraber etrafındakilerin boyunlarını da kıracağını sanırdım. Bazan,» diye ekledi Mrs. Seddon. «Onun içinde bir şeytan olduğunu düşünürüm... Sanki her işi yapabilmek ve herkesten daha iyi yapabilmek için.»

Evet, diye düşündüm, buna inanırım. Ve sakatlandığı zaman da sakat bir başmelek oldu...

«Şimdi ise oturup, oğlunun araba kullanmasını, ata binmesini ve eskrim yapmasını seyretmeye mecbur...?»

«Evet,» dedi Mrs. Seddon. «Ama Mr. Raoul'un fazla parası yok eğlence için. Belki olmaması daha iyi, o da babasının akıbetine uğramaz böylelikle. Ve söylediğim gibi çok sık gelmez buraya. Bellevigne'de oturur. Ben hiç gitmedim oraya ama çok güzel olduğunu söylerler.»

Bellevigne'in güzelliğini anlatırken dinlemiyordum sözlerini. Düşüncelerim Raoul de Valmy'ye kaymıştı. Eğer babasının gençliğine benziyorsa, buraya seyrek gelmesi çok iyiydi. İki tane Leon de Valmy'nin aynı çatı altında yaşayabileceklerini tahmin edemiyorum... Romantik hayallere dalacağımı düşünerek, kendimi topladım. Ne konuda hayal kuracaktım zaten? Oniki yıl öncesinden kalma bir anı ve kendi eğlencesi için bana kişiliğini değişik göstererek benimle alay eden biri...

İlk defa, konuşmalarda çok önemli bir kişiden hiç bahsedilmemiş olduğunu farkettim. Ve bu da Valmy şatosunun sahibi Kont Philippe de Valmy idi.

Ve şimdi Mrs. Seddon işlerinin başına dönmek

için hazırlanıyordu. Kapıya doğru kararlı adımlarla yürüdü ve tereddüt ederek durup arkasına baktı. Bavulumu açıp, eşyalarımı yatağın üstüne çıkarmaya başladım. Beni incelediğini hissediyordum.

«Size... Beyefendi... iyi davrandı mı size karşı? Yukarıda sizi beklerken güldüğünü işittim.»

Elimde katlı mendillerimin destesi olduğu halde doğruldum.

«Çok iyi, Mrs. Seddon. Çok nazik davrandı bana.»

«Sevindim buna. Onunla karşılaşmadan önce sizi görüp, yabancılara karşı bazen kötü davrandığınızı hatırlatıp, ikaz edemedim.»

Heyecanının sebebini anlıyordum. Valmy şatosunda günlerin iyi veya kötü geçmesi Leon de Valmy'nin neşeli olup olmamasına bağlıydı demek.

Neşeli bir sesle cevap verdim:

«Teşekkür ederim ilginize Mrs. Seddon, ama merak etmeyin, çok iyi karşıladı beni.»

«Cidden mi?» Yüzündeki heyecan ifadesinin yerini şimdi merak ve şaşkınlık almıştı. «Durumunuz çok iyi o zaman. Gerçi değişikliklerden hiç hoşlanmaz ama Madame de Valmy'nin sizden bahseden mektubunu aldığı zaman memnun olmuştu. Küçük beyin dadısını, bu kadar zaman ailenin içinde kaldıktan sonra, işten atıp, yerine yeni birini alma fikrine pek alışamamıştık.»

«Evet, Madame de Valmy bahsetti o kızıdan bana.» Mendillerimi yatağın üstüne bırakarak, çamaşırlarımı çıkarmaya başladım. «Ama işten atılmamıştı, değil mi? Madamın anlattığına göre Valmy, şehre çok uzak olduğu için gelmek istememiş ve

Madam da o sırada Londra'da olduğu için Monsieur de Valmy ona bir mektup yazarak bir İngiliz dadı bulmasını istemiş.»

«Hayır,» dedi Mrs. Seddon, hiç çekinmeden. «Madamın söylediklerini yanlış anlamış olmalısınız. Dadısı çok bağlıydı küçük beye. Gitmesinin gerektiğini öğrenince çok üzüldü.»

«Ya? Kızın yalnızlıktan sıkıldığı için gittiğini söylediğine eminim. Demek yanlış anladım.» Omuzlarımı silktiğimi farkederek, durdum. Fransızlara mahsus bu hareketi yapmamam gerekirdi bir daha. «Belki de beni ikaz etmek istiyordu. Fakat ona ingilizce öğretecek birini bulmak için çok gayret sarfetmişti.»

«Küçük beyin ingilizcesi mükemmeldir,» dedi Mrs. Seddon ciddi bir tavırla.

Gülerek cevap verdim:

«Bunu duyduğuma çok sevindim. Ama yine de Philippe dokuz yaşında olduğuna göre bir dadıdan çok bir öğretmene ihtiyacı vardır. Monsieur de Valmy aşağıda söylediklerinden bunu anladım ben. Bundan sonra oyun odasının ismi 'ders odası' olacak. İnsan dokuz yaşına gelince bir oyun odası için çok yaşlı sayılır.»

«Philippe yaşına göre çok çocuktur.» dedi. «Ama bazan çok ciddi de olabilir. Olanlardan sonra fazla bir şey bekliyeceksiniz çocuktan, değil mi? Zavallı yavru. Bir gün elbette unutacak ama zaman ister.»

«Biliyorum,» dedim.

Bir an beni süzdü ve tereddütle sordu:

«Siz... siz hatırlıyor musunuz ailenizi?»

«Evet.» Merakla bakan gözlerinin içine baktım. Ben Valmy ailesini ne kadar merak ediyorsam, Mrs. Seddon da beni o kadar merak ediyordu. «Onlar öldüğü zaman ondört yaşındaydım. Philippe'in annesi ile babası gibi benimkiler de bir uçak kazasına uğradılar. Herhalde Madam size benim İngiltere'de bir yetimhanede büyümüş olduğumu söyledi?»

«Evet, söylemişti. Lady Benchley isimli bir arkadaş bahsetmiş sizden ve çok iyi şeyler söylemiş sizin için.»

«Çok nazik davranmış. Yetimhanede kaldığım son üç yıl, Lady Benchley öğretmenlik yaptı orada. Yetimhaneden ayrılıp bir erkek okulunda asistanlık yaptığım zaman, oğlunun aynı okulda okuduğunu öğrendim. Ziyaret gününde geldiği zaman benimle de konuştu. Ona okuldan hoşlanmadığımı söyleyince, özel bir işte çalışmak isteyip istemediğimi sordu. Bir arkadaşı, Madame De Valmy, yeğenine bir dadı arıyormuş. İşin Fransa'da olduğunu söyleyince derhal kabul ettim. Ben-ben hep görmek isterdim Fransa'yı. Ertesi gün Londra'ya inip Madamı gördüm. Lady Benchley telefon edip benden bahsedeceğini söylemişti. Ve işe kabul edildim.»

Lady Benchley'in benden bahsederken mübalâğa etmiş olabileceğini söylemedim Mrs. Seddon'a. Lady Benchley, yetimhaneden arkadaşlarına yardımcı kızlar bulmak için çalışan bir kadındı. Beni de pek yakından tanımazdı. Ve Madame de Valmy de bir dadı bulmak için acele ettiğine göre benim geçmişime pek karışmamıştı herhalde. Ona göre bunu araştırmaya lüzum yoktu.

Beni merakla incelemeye devam eden Mrs. Sed-

don'a gülümsedim. O da başını sallıyarak gülümsedi. Göğsündeki altın zincir tekrar parladı ışıktta.

«İyi,» dedi.

'Bu işi becerebilirsin,' dememişti açıkça, tek kelime ile ima etmişti. Kapıyı açarken konuşmasına devam etti:

«Artık gitmem gerekir. Biraz sonra Berthe size çayınızı getirir. Burada odaların temizliğine o bakar. Biraz havaidir, ama aslında iyi kızıdır Berthe. Sanırım isteklerinizi ona izah edebilirsiniz. Philippe size yardım eder.»

«İnşallah,» diye cevap verdim. «Philippe nerede şimdi?»

Eli kapının tokmağında durdu Mrs. Seddon.

«Herhalde oyun odasındadır. Fakat Madam onunla bu gece uğraşmamanızı söyledi. Şimdi çayınızı içip — otuz yılda iyi bir çay yapmasını öğrettim — yemeğe kadar dinlenirsiniz. Yarın görürsünüz Philippe'i. Ama bu gece uğraşmayın onunla.»

«Pekalâ,» dedim. «Teşekkür ederim, Mrs. Seddon. İştahla bekliyorum çayımı.»

Kapı yavaşça kapandı. Koridordaki paytak ayak seslerini duyuyordum.

Dalgın hareketlerle elimdeki giysileri katlıyarak olduğum yerde durdum bir süre.

İki şey vardı aklımda. Mrs. Seddon, Madame de Valmy'ye asansörden bahsederken bunu duymamış, anlamamış olmalıydım. Eğer bu kadar kolaylıkla hata yapacaksam, işler daha kötüye gitmeden önce, kimliğimi açıklamam yerinde olurdu.

İkinci düşüncem ise Mrs. Seddon'un kapıdan çıkarken söylediği sözdü: **'Bu gece uğraşmayın onun-**

la.' Acaba Heloise de Valmy aynen böyle mi söylemişti? 'Bu gece uğraşmayın onunla' ve 'herhalde' oyun odasındadır... Giysilerimi yatağın üstüne bırakıp, güzel ve süslü odalarımı geçip, oyun odasına açılan kapının önüne geldim. Bir süre içeriyi dinledim, ama hiçbir şey duyulmuyordu.

Yavaşça kapıyı vurup, yaldızlı tokmağı çevirdim. Aralandı kapı.

Ardına kadar açarak içeri girdim.

İlk tepkim Philippe'in güzel bir çocuk olmadığını düşünmek oldu.

Yaşına göre çok küçüktü. Kısa kesilmiş siyah saçları, solgun bir yüzü vardı. Gözleri iri ve koyu renkliydi. Bilekleri ve dizleri kemikliydi. Lacivert şort ve çizgili bir gömlek giymiş, yüzükoyun kitap okuyordu. Odayı kaplıyan pahalı görünümlü büyük halının üstünde yaşından da küçük gösteriyordu.

Merakla etrafına bakındı ve ağır ağır ayağa kalktı.

İngilizce olarak konuşmaya başladım.

«Ben Mademoiselle Martin'im. Siz Philippe olmalısınız.»

Utangaç bir halle başını salladı sonra öğrendiği dersleri hatırlıyarak bana doğru ilerleyip, elini uzattı.

«Hoş geldiniz, Mademoiselle Martin.»

İncecik sesinde bir monotonluk vardı.

«İnşallah Valmy'yi seversiniz.»

Birdenbire bu ufak çocuğun Valmy şatosunun sahibi olduğunu hatırladım. Çok garip! Bunu düşü-

nünce, çocuğu biraz daha küçük, daha önemsiz olarak gördüm.

«Sizin meşgul olduğunuzu söylediler bana,» dedim. «Ama yine de hemen sizi görüp tanışmak istedim.»

Saklamaya lüzum görmediği bir merakla beni süzerek söylediklerimi tarttı.

«Bana cidden ingilizce öğretecek misiniz?»

«Evet.»

«Hiç de dadıya benzemiyorsunuz,» dedi.

«O zaman benzemeye gayret ederim.»

«Hayır, bu halinizi sevdim. Değişmeyin hiç.»

Valmy'ler erken yaşta öğreniyorlardı demek bunları. Gülmeye başladım.

«İltifatınıza teşekkür ederim, kont hazretleri,» dedim fransızca olarak.

Siyah gözleri ışıldıyarak bir an gözlerime baktı..

«Yarın ders yapacak mıyız?» diye sordu sadece.

«Sanırım, ama bilmiyorum. Herhalde bu gece yengenizi görürüm ve programı öğrenirim.»

«Amcamı gördünüz mü?»

İnce monoton sesinde bir titreme mi vardı, yoksa?

«Evet.»

Hiç hareket etmeden karşımda ayakta duruyordu. Herhalde bu çocuğa yaklaşmak da Heloise de Valmy'ye yaklaşmak kadar zordu. Tavırları gayet kibardı ve dadıların kullandığı türde 'zor' bir çocuk değildi ama çevresine ördüğü bana — dokunmayın duvarını aşıp, onu tanıyabilecek miydim acaba? Sessizliği ve hareketsizliği Madame de Valmy'yi andırıyordu. Fakat Madamda bu haller zarif duruyordu;

çocukta ise oldukça kaba görünüyor ve insanı rahatsız ediyordu.

«Odama dönüp eşyalarımı yerleştirmem lâzım, yoksa yemeğe geç kalırım. Bana yardım eder misin?»

Sert bir hareketle yüzüme baktı:

«Ben mi?»

«Yardım etmek değil de yanımda oturup bana arkadaşlık etmek, demek istedim. Sana Londra'dan getirdiğim paketi görmek istemez misin?»

«Hediye mi getirdiniz bana?»

«Tabii.»

Philippe'in yanakları kızardı hafifçe. Bir tek kelime söylemeden önümden yürüyüp kapıyı açtı ve geçmem için tuttu. Yatağın kenarında, ses çıkarmadan durup dikkatle bavulumu inceledi.

Eğilip, bavulun altından paketleri çıkardım.

«Çok güzel oyuncaklar değil ama,» dedim. «Fazla para yoktu yanımda. İşte bunu buldum.»

Kartondan kesilerek birbirine yapıştırarak yapılan Windsor şatosunun maketini almıştım Londra'dan. Bir kutu dolusu da Kraliyet Sarayını bekleyen oyuncak asker vardı.

Valmy Şatosunun sahibine tereddütle bakarak kutuları uzattım.

«Bir İngiliz şatosu mu?» dedi. «Ve İngiliz askerleri.»

«Evet, bunlar Buckingham Sarayında nöbet tutarlar.»

«Tüylü şapkaları ile Kraliçeyi korurlar,» dedi. Hayranlıkla seyrediyordu kutunun üstündeki resmi. Kapağını açıp askerleri seyretmeye başladı. Eğer ona evde kâğıttan bebekler kesip getirseydim, en az

bu kadar sevinirdi.

«Sana bir oyuncak daha getirdim,» dedim. «Bu tahtalarla oynanıyor. Akşama gösteririm. Güzel bir oyundur.»

Oyun odasından bir kızın sesi geldi.

«Philippe? Neredesin?» diye sesleniyordu Fransızca.

«Berthe çağırıyor. Gitmeliyim.» dedi kutuları kucaklayıp kapıya doğru yürürken. «Teşekkür ederim, mademoiselle.»

Gayet resmi bir şekilde teşekkür edip odasına doğru koştu.

«Buradayım, Berthe. Geliyorum.»

Kapının ağzında durup tekrar bana baktı.

«Mademoiselle?»

«Efendim, Philippe?»

«Bu oyunun ismi nedir?»

«Kutu oyunu.»

«Nasıl oynandığını öğretecek misiniz bana?»

«Tabii.»

«Akşam yemeğinden sonra, ben yatmadan önce oynayabilir miyiz?»

«Elbette.»

«Bu gece?»

«Evet.»

Bir şey daha söyleyecekmiş gibi bir an durakladı ve kapıyı sessizce kapatarak odadan çıktı.

DÖRT

**Benim kahin ruhum!
Amcam mı?
SHAKESPEARE : Hamlet**

Şatoda geçen ilk günlerin heyecanı bir süre sonra yokoldu ve günlük hayatım düzene girdi. Her sabah Philippe'in öğretmeni, Monsieur Bétemps, geliyor ve ikisi öğleye kadar odaya kapanıp ders yapıyorlardı. Odamı topladıktan sonra serbest kalıyordum ve ilk günleri bahçeyi, yakındaki ormanları dolaşarak geçirdim. Saatlerce kitap okuyordum. Yetimhanede buna izin vermedikleri için hâlâ kitap okurken, daha faydalı bir iş yapmadığım için kendimi suçlu hissediyordum.

Şatodaki kütüphanede bir yığın İngilizce kitap vardı ama Monsieur Leon orasını aynı zamanda çalışma odası olarak kullandığı için, izinsiz girip kitap alamazdım her zaman. İzin istemeye de cesaretim yoktu. Fakat evdeki kitaplarımın çoğunu getirmiştim ve Philippe'in odasında da tavana kadar yükselen kitaplıkta çok güzel eserler vardı. Çocuk kitaplarının arasına sıkıştırılmış, İngiliz ve Fransız klâsikleri, daha havai romanlar... Bazı kitapların içinde **Deborah Bohun** ismi okunuyordu, bir kısmı ise

Debbie'ye sevgiler yazılıydı. **Hazine Adasının** yıpranmış kapağında ise **Raoul Philippe St. Aubin de Valmy** ismi yazılmıştı... Tabii, Leon'un oğlu yarı ingilizdi ve bu odada büyümüştü. Yetimhanede bize öğrettikleri 'Kitap Okumak Zamanı Boşa Geçirmek-tir' fikrini unutmaya çalışarak, saatlerce okudum.

Bir keresinde suçluluk hissim gerçeğe dönüşüyordu. Fransızca kitapları büyük bir gizlilik içinde okuyordum ama, bir gün **Tristan ve Isolde** elimdeyken, Berthe kapıyı vurup toz almak için odaya girdi. Bir şeyin farkına varmadı, ama ben kendi kendime küfrederek daha dikkatli olmaya yemin ettim. Gün geçtikçe fransızca bildiğimi açıklamak daha güçleşiyordu. Bu yalanı uydurduğuma pişman olmuşum.

Hiç kimsenin buna aldırış edeceğini sanmıyorum; Philippe ile iyi geçiniyoruz, Madame de Valmy kendine mahsus soğuk tavırlarıyla benden memnun kaldığını belirtiyor ve Philippe'in bütün hareketlerinden ben mesulum. Fakat yine de onu aldattığımı bilmesini istemiyordum. Gün geçtikçe durumum kötüye doğru gidiyordu. Berthe ile konuşurken ancak ortaokulda öğrenilecek kadar berbat bir lisan kullanıyordum. Philippe bile alay ediyordu benimle. Patronlarımın yanında buna mecbur değildim, çünkü her ikisi de ingilizce konuşuyorlardı benimle. Böylece günler geçti ve ben hiçbir şey söylemedim. Şatoya hayrandım ve Philippe'i çok seviyordum. Görevimden uzaklaştırılmak ise hiç işime gelmezdi.

Philippe, gevezelik etmeyen, sakın, hislerine hakim olmasını bilen bir çocuktuk. Her gün öğleden sonra, yağmur yağmazsa, yürüyüşe çıkıp ingilizce

dersini yapıyorduk. Hediye ettiğim oyuncaklar onu bana biraz olsun yaklaştırmıştı ama kalbini kazanmamıştım hâlâ. Gerçi bana annesi ile babasının ölümünden hiç bahsetmemişti ama bu olayın, onun daha çok içine kapanmasına sebep olduğu muhakkaktı. Bir süre sonra kalbini kazanmaya çalışmaktan vazgeçtim. Yetimhanede özel hayatımız olmadığı için bunun eksikliğini derinden hissetmiştim ve başkalarının özel hislerine saygı duymayı öğrenmiştim.

Sadece bana değil başkalarına karşı da çekingen davranıyordu Philippe. Her gün saat beş buçukta onu yengesinin oturduğu küçük salona götürüyordum. Madame de Valmy yeğeni gelince elindeki işi bırakıp, bitmek bilmeyen kanaviçesini alarak sohbeta başlardı. Philippe bütün soruları terbiyeli bir şekilde cevaplandırırđı ama kendi hiçbir şey sormaz veya sorulmadan söylemezdi. İçine kapanıklığından vazgeçmezdi. Madame de Valmy her zamanki sakin ve sessiz tavırlarını bırakıp, çocukla konuşmaya, havayı yumuşatmaya çalışırdı.

Yarım saatlik bu ziyaretlerden en çok nefret eden bendim. Çünkü Madam yeğeni ile Fransızca konuşurdu ve benim geçen sözleri anlamamam icabederdi. Arasıra, Philippe'in lisanını ölçmek için İngilizce konuşmaya başlardı ve ben de söze karışmaya mecbur olurdum. Aralarında Fransızca geçen konuşmaları anladığımı belli etmemem gerekiyordu ve hata yapıp yapmadığımı farketmiyordum. Eğer yapıyorsam bile Madam belli etmiyordu.

Monsieur de Valmy hiçbir zaman salonda olmazdı. Philippe ile şans eseri koridorda, terasta veya bahçede karşılaşırsa konuşuyordu. İlk zamanlar

Leon de Valmy'yi yeğeni ile ilgilenmediği için ayıplıyordum, fakat sonra Philippe'in daima amcasından kaçtığına dikkat ettim. Tekerlekli iskemlenin bahçede olduğunu iyice gördükten sonra kütüphanenin bulunduğu koridordan geçmeye razı oluyordu. Tekerleklerin sesini iki koridor öteden duyunca, elimi çekerek, amcasının yolundan uzaklaşmamızı istiyordu.

Bu daimi kaçışın bir anlamı yoktu bence. İlk hafta iki üç kere rastladık Leon de Valmy'ye. O oldukça kibar davrandı Philippe'e. Fakat Philippe, amcasının yanında biraz daha çekiniyor, daha suskunlaşıyordu. Normal bir durumdu bu. Çünkü Leon de Valmy'nin herkese hükmeden görüşü karşısında yanındakiler çekingenliğe kapılıyorlardı. Üstelik Leon de Valmy, yeğenine karşı ilgisizdi ve pek sevilmeyen bir kediye veya köpeğe yapacağı davranışı yapıyordu. Belki Philippe bunu farkediyor ve bu yüzden amcasından kaçıyor. Philippe'in hesabına çok üzülüyordum bu duruma, ama yine de Leon de Valmy'den hoşlanmakta devam ediyordum. Philippe ise, anladığım kadarıyla, amcasından nefret ediyordu.

Nefretinin anlamsızlığını anlatmaya çalıştım Philippe'e.

«Philippe, niçin Leon amcanla karşılaşmaktan çekiniyorsun?»

Anlaşılmaz bir ifade kapladı gözlerini.

«Ne dediğinizi anlıyamadım,» dedi fransızca olarak.

«İngilizce, lütfen. Vc gayet iyi anladın. Sana çok iyi davranıyor. Her istediğine sahipsin.»

«Evet, her istediğim alınıyor.»

«Öyleyse —»

Sertçe baktı yüzüme.

«Fakat bunları o vermiyor bana.»

«Kim veriyor? Heloise yengen mi?»

Yavaşça başını salladı.

«Onların değil ki hiçbir şey, bana verebilsinler.

Burası babamındı. Şimdi ise benim.»

Merakla yüzüne baktım. Mesele anlaşılıyordu.

Ona gülerek 'Kont Hazretleri' dediğim zaman gözlerinin ışıldadığını hatırladım. Valmy'lerin erken yaşta öğrendikleri bir şeydi bu da.

«Senin arazin?» dedim. «Tabii, burası senin. Senin adına yönetiyor şatoyu. Velin değil mi senin?»

«Veli mi? Ne demek o?»

«Sen büyüyünceye kadar Valmy'yi o yönetecek. Sonra sen yönetmeye başlayacaksın.»

«Evet, onbeş yaşına kadar. Velilik bu mu? O zaman Hippolyte amcam da benim velim.»

«Öyle mi? Bunu bilmiyordum.»

Solgun yüzünü kaplıyan ciddi bir ifade ile başını salladı.

«Evet, ikisi birden. Leon amca araziye karışır, Hippolyte amca bana bakar.»

«Ne demek istiyorsun?» diye sordum düşünmeden.

«Babamın böyle söylediğini duydum. Dedi ki —»

«Philippe —» diyerek sözünü kesmeye çalıştım ama beni duymadı. Çok iyi hatırladığı bir anıyı tercüme ederek anlatmaya çalıştı ve vazgeçerek Fransızca olarak konuştu.

«Dedi ki 'Leon'a Valmy'yi idare etmesi için iti-

mat edebiliriz. Eğer Hippolyte'e kalsaydı ne olacağını Allah bilir.' Ve annem cevap verdi: 'Fakat bize birşey olursa çocuğa Hippolyte bakmalı. Leon'a bırakılmamalı Philippe.' Annem böyle söyledi —» Birdenbire susarak, dudaklarını kıstı.

Tekrar bana sertçe bakarak sözlerini tercüme etmeye çalıştı.

«Şöyle dediler. Babam —»

«Hayır Philippe, tercüme etme. Eminim ki bunu duymanı istemezlerdi.»

«Hayır ama Hippolyte amcamdan ayrılmamış olmayı tercih ederdim.»

«Çok mu seviyorsun onu?»

«Evet. Yunanistan'a gitti şimdi. Ben de beraber gitmek istedim ama götüremedi beni.»

«Dönecek geri yakında.»

«Ama çok oldu gideli.»

«Zaman çabuk geçer,» diye cevap verdim. «Bu arada onun yerine ben bakarım sana. Leon amcan da sadece Valmy ile ilgilenir.»

Susup, düşünceleri okunmayan küçük yüze baktım. Amcasının tarafını tutar görünerek Philippe'i kendimden uzaklaştırmak istemiyordum, ama terbiye etmekle görevliydim onu. Çekinerek konuştum.

«Çok iyi bakıyor buraya Philippe. Valmy ne kadar güzel. Ne denli özendiğini görüyorsun. Nankörlük etmemen gerekir.»

Philippe'in amcasından şikâyet etmesi için bir sebep yoktu. Leon de Valmy her gün şatonun balkonlarını, bahçeyi, garajları... iskemlesinin girebildiği heryeri kontrol ediyor, güzelleştirmeye çalışıyordu. Bütün gününü Valmy'ye harcıyordu.

Valmy kontu olarak Philippe'in kendi evinde pek sözü geçmiyordu ama o sadece dokuz yaşındaydı ve yakın zamana kadar buradan uzakta büyümüş-tü. Gerçi amcası ve yengesi onu ihmâl ediyorlardı ve imrenilecek bir aile hayatı yoktu ama yine de hislerini açığa vurmuyordu.

İsteksizce ilâve ettim:

«Daha mükemmel bir veli bulamazdın.»

Philippe kabuğuna çekilmiş olduğunu belli eden bir şekilde baktı ve ifadesiz bir sesle cevap verdi:

«Hayır, mademoiselle.» Ve uzaklara daldı göz-leri.

Sebepsiz nefretinden vazgeçiremeyeceğimi anlı-yarak ısrar etmedim.

Valmy'ye gelişimin ikinci haftasının sonlarına doğru meydana gelen bir olay çocuğun bütün so-rumluluğunu benim omuzlarıma yükledi.

Philippe ile beraber, saat beş buçukta günlük görüşmemizi yapmak üzere küçük salona inmiştik. Saat tam altıda Madame de Valmy bize gidebilece-ğimizi söyledi ve kapıdan çıkarken hatırlıyamadığım bir sebepten dolayı beni geri çağırdı. Philippe ise koşarak terketti salonu.

Bir kaç dakika sonra dışarı çıkınca çok kötü birşeyle karşılaştım.

Philippe, salon duvarına dayalı bir masanın ya-nında, bir acı ve suçluluk heykeli gibi sessiz, ayak-ta duruyordu. Masanın iki tarafında saman rengi, işlemeli kadife kaplı onbeşinci Louis stili iskemle-ler vardı. İskemlelerden birinin üstü mürekkep le-kesi olmuştu.

Philippe'i yengesinin yanına gitmek için çağır-

dığım zaman Hippolyte amcasına mektup yazmakta olduğunu hatırladım. Ben çağırınca, aceleyle geldi ve herhalde dolmakalemini açık olarak masanın üstüne bıraktı, salona girerken. Masadan yuvarlanan kalem de iskemleyi lekeledi. Mürekkepli avucunda duran kalemle, bembeyaz olmuş bir yüzle bakıyordu amcasına.

Monsieur de Valmy ile karşılaşmaktan kaçınmamıştı bu kez. Tekerlekli iskemle koridorun ortasında durmuş kaçış yollarını kapamıştı. Philippe öylesine zavallı, suçlu, ve savunmasız görünüyordu ki...

İkisi de benim geldiğimi farketmediler. Leon de Valmy'nin çok kızmış olduğu belliydi ama dikkatsizlik etmiş olan bir çocuğu azarlamak için gerektiğinden çok sertti sesi. Bir kelebeği avlamak için ağ yerine atom bombası kullanan birine benziyordu.

Philippe bembeyaz bir yüzle, kekeliyerek özür dilemeye çalıştı, ama amcasının kırbaç gibi şaklıyan sesi sözünü kesti.

«Günde sadece bir defa evin bu tarafına gelmene izin veriliyor, ama yine de sen uygar bir insan gibi davranmasını bilmiyorsun. Günün burada geçse neler yapacağını Allah bilir. Belki Paris'teki evde sokak çocukları gibi koşturmakta serbesttin, ama biz burada daha nazik —»

«Burası benim evim,» dedi Philippe.

Kısık ve titreyen bir sesle konuşmuştu, fakat sözleri Leon de Valmy'nin cümlesini bıçak gibi kesti. Bir an titrek sesiyle söylediği cümlenin çok dokunaklı olduğunu düşündüm ama Philippe'in tiyat-

rovary sözlere alışık olmadığını hatırlıyarak, söylediklerine şaştım. Az sonra alçak sesle ekledi.

«Ve bu da benim iskemlem.»

Ürkütücü bir sessizlik oldu. Leon de Valmy'nin yüzünde bir bulut dolaştı bir an için ve Philippe geriledi. Yavrusunu korumaya çalışan bir ana kedi gibi kapının aralığından çıkıp, yanlarına gittim.

Leon de Valmy başını kaldırıncı beni gördü, ama yeğenine fransızca hitap etmeye devam etti. Sesi çok sakindi.

«Hislerine ve terbiyene hakim olunca gelip ben-den özür dilemelisin, Philippe.»

Siyah gözlerini bana doğru çevirerek, gayet soğuk ve nazik bir sesle konuştu.

«Miss Martin, sanırım aramızda bir anlaşmazlık oldu. Lütfen Philippe'i odasına götürün ve ona büyüklerine karşı terbiyeli davranmanın centilmenliğin ilk şartı olduğunu öğretin.»

Amcası benimle konuşurken, Philippe dönüp yüzüme baktı. Her zamankinden daha solgundu, utanıcı gözlerinden okunuyordu.

«Buna lüzum yok,» dedim. «Şimdi özür diler.»

Yavaşça omuzlarından tutup amcasına bakmaya zorladım. Küçücük vücudu titriyordu. Ellerimi çektim.

«Philippe?» dedim.

«Eğer kaba davrandıysam, özür dilerim.» Sesi hâlâ titriyordu.

Leon de Valmy'nin gözleri aramızda dolaştı.

«Pekalâ. Herşey unutuldu. Şimdi Miss Martin seni yukarı çıkarsın.»

Philippe derhal arkasını dönerek uzaklaşmak

istedi fakat ben tereddüt ettim.

«Anladığıma göre istemiyerek iskemleyi lekelemiş Philippe. Onun kadar ben de suçluyum bu işte. Daha dikkatli davranmasına çalışacağım bundan sonra. Ben de özür dilerim, Monsieur de Valmy.»

Philippe ile konuştuğundan değişik bir sesle cevap verdi Leon de Valmy.

«Pekâlâ, Miss Martin. Teşekkür ederim. Bu olayı unutalım mı artık?»

Yanından uzaklaşırken, tekerlekli iskemlesinde oturan şekilsiz vücudun bizi seyrettiğinden eminim.

Ders odasının kapısını kapatarak arkama yaslandım ve bir süre birbirimizi seyrettik. Amcasına içerlediği belliydi yüzünden. Suratı asıktı ama alt dudagının titrediği gözümünden kaçmadı.

Hiç konuşmadan ayakta duruyordu.

Otoritemi kullanmam gerekirdi. Miss Martin nasihat etmeliydi. Leon de Valmy haklıydı: Philippe dikkatsizlik etmiş ve amcasına karşı çok kaba davranmıştı...

«Kuzucuğum,» dedim. «Her zaman senin tarafındayım ama bazen sen bir baykuş kadar aksi davranmıyor musun?»

«Bir anda,» dedi Philippe inatçı bir sesle. «Hem bir kuzu, hem de bir baykuş olamazsınız.»

Ve kollarıma atılıp hıçkırarak ağlamaya başladı.

O günden sonra amcasıyla karşılaşmamak için kaçmasına yardım ettim.

BEŞ

**Şimdi entrikalara biz de dahil oluyoruz.
BUCKINGHAM : Prova**

İlkbahar havası gittikçe güzelleşiyordu. Yakın tepelerde hâlâ kar vardı, uzak dağların üstündeki kar yığınlarına ise ilkbahar henüz ermemişti. Fakat vardı yeşillikler içindeydi, şatoyu çevreleyen bahçelerde bütün çiçekler açmıştı.

Her gün öğleden sonra Philippe ile dağlardan esen soğuk rüzgâra karşı paltolarımızı giyerek yürüyüşe çıkıyorduk. Dağların havası çocuğa çok iyi gelmişti. Yanakları renklenmiş, neşesi artmıştı. Arasıra güldüğü ve koştuğu oluyordu.

Bazen yürüyerek dik fakat düzgün bir yoldan tarlaların arasından geçerek kasabaya iniyorduk. Böyle günlerde Mrs. Seddon'un, Berthe'nin, Albertine'in ve çoğunlukla Madame de Valmy'nin kasabadaki alışverişlerini yapardık. Bir pazartesi günüydü — genel olarak pazartesi sabahları Soubirous'un genç papazı Monsieur St. Aubray şatoya gelip, genç konta latince, yunanca ve din dersleri verirdi — Monsieur St. Aubray bileğini incitmiş ve şatoya gelemediğini bildirmişti, Philippe'in dersinden geri kalmasını önlemek için sabahtan kasabaya inip onu

kiliseye bıraktım.

İlk defa olarak kasabada yalnız başıma kalıyordum ve geçirilecek vaktim çoktu. Kilisenin önündeki küçük meydanda durup etrafımı inceledim.

Hava çok sıcak ve gökyüzü berraktı. Alçak bir duvarın üstünde çiçeklerin arasında beyaz bir kedi güneşleniyordu. Kasabanın tek kahvesi siyah-beyaz çizgili güneşliğini açmıştı. Kapıları aralık, renkli kepenkleri ardına kadar açılmış evlerin, badanaları yer yer solup dökülmüş olmalarına rağmen şirin bir görünüşleri vardı. Dükkânlardan birinin kapısına asılmış bir kafesin içindeki kanarya, ciğerlerinin bütün gücüyle ötüyordu. Manavların vitrinlerine yerleştirdikleri meyva kutuları etrafı canlandırıyordu. Koltuğunda uzun ekmeklerle bisikletli bir çocuk hızla geçti yanımdan.

Sakin ve güzel bir sabahtı, etrafıma baktıkça ferahladığımı hissediyordum. Harcayacak vaktim ve cebimde biraz param vardı. Yetimhanedeki açlık günleri çok gerilerde kalmıştı artık. Hafif rüzgâr, kilisenin bahçesindeki çiçeklerin kokusunu taşıyordu.

Ağır ağır meydana dolaştım. Hendeğin içinde oynayan çocukların eğlencesinin bir kedi yavrusu veya bir kurbağa olmayıp, sadece bilyeler olduğunu anladıktan sonra kahvenin yanındaki eczaneye girip siparişlerimi aldım.

«Mademoiselle Martin!» diyerek karşıladı beni eczacı. Mrs. Seddon devamlı aspirin ve sinir hapları istediği, ve ben de egzotik sabunlara merak sardım için sık sık uğruyordum eczaneye.

En kötü fransızcamla cevaplandırdım.

«Günaydın, Monsieur Garcin. Hava ne kadar güzel değil mi? Dün de güzeldi, yarın da güzel olacak. Değil mi? Her defaki gibi sabunlara bakmak istiyorum.»

Eczacının en büyük eğlencesi alay ederek yanlışlarımı düzeltmektir. Bundan yoksun etmemek için yanlış konuşmaya zorluyordum kendimi.

«Her zamanki gibi,» diye düzeltti aksi bir sesle:

«Efendim?» dedim yavaşça. Geçen hafta öğretmişti bunu.

«Her zamanki gibi.» Sağır biriyle konuşur gibi yükseltmişti sesini.

«Ne gibi? Anlıyamadım.» Onu kızdırdığımı bilmiyordum ama hava o kadar güzel, ben de o kadar neşeliydim ki...

Onu taklit ederek sesimi yükselttim:

«Her defaki gibi sabunlara bakmak istiyorum, dedim,» diye tekrarlardım.

Eczacı yüzünü buruşturdu ama bir daha düzeltmedi yanlışımı.

«Pekâlâ. Hangisini istersiniz?» Tezgâhın altından bir kutu dolusu Roger - Gaillet sabunu çıkardı. «Bu hafta geldi bunlar. Gül, menekşe, kolonya, sandal odunu, karanfil —»

«Ah, evet, lütfen. Karanfil istiyorum. Çok severim.»

Kısık gözlerini şaşkın bir bakış bürüdü.

«Hangi çiçek olduğunu biliyor musunuz? Karanfil,» dedi Fransızca.

«İsmi yazıyor sabunun üstünde. Resim de var. İşte.»

Tezgâhın üstüne uzanıp sabunu aldım ve kokladım. Gülümsiyerek adamın yüzüne baktım.

«Çok daha iyisi bu.»

«En iyisi,» diyerek düzeltti.

«En iyisi,» diye tekrarladım. «Teşekkür ederim, monsieur.»

«Çok çabuk öğreniyorsunuz,» dedi Monsieur Garcin. «Ve, patronlarının siparişleri var mı?»

«Evet. Mademe de Valmy ilâçlarını ve haplarını istedi. Uyumak için aldığı hapları.»

«Tabii. Reçeteyi verir misiniz?»

«Reçete mi?»

«Reçeteyi görmem lâzım.»

Kaşlarımı çatarak Albertine'in bana sipariş listesi ile reçeteyi de verip vermediğini hatırlamaya çalıştım. Eczacı sabırsızlandığını göstererek küçük bir çocuğa anlatır gibi ağır ağır konuştu.

«Doktorun vermiş olduğu kâğıdı istiyorum.»

«Ha. Onu mu? Niye öyle söylemediniz. Bana vermedi onu Madam bu sabah. Gelecek yıl getirsem olur mu?»

«Gelecek yıl mı?»

«Gelecek hafta demek istedim.»

«Hayır,» dedi sertçe. «Reçete olmadan ilâçları veremem size.»

«İmkânsız. Hayır.» Kemikli parmaklarıyla sabun kutusunu yerleştirdi. «Başka bir isteğiniz var mı?»

Elimdeki listeye göz attım. Monsieur Garcin'in kolayca anlaması için fransızca yazmışlardı. Dikkatle okumaya başladım: Biri diş macunu ve şampuan istemişti, başka biri, (İnşallah asık yüzlü Albertine'-

di isteyen) nasır ilâcı ve tentürdiyot ısmarlamıştı, tabii, aspirin, kolonya ve Mrs. Seddon listenin en altına 'ilâcım' diye yazmıştı.

«Ve Mrs. Seddon'un ilâcı,» dedim.

Eczacı bir kutu aspirin uzattı bana.

«Hayır,» dedim. «Ötekiler.» (Nefes darlığının fransızca ismini bilmemen gerekmez miydi? Ve sinir ilâcının adını ise gerçekten bilmiyordum.) «Göğsü için aldığı haplar.»

«Geçen hafta aldınız onları,» dedi Monsieur Garcin.

«Sanmıyorum.»

«Aldığınızdan eminim.»

Sesi çok kabaydı ama aldırmaıdım.

«Belki,» dedim terbiyeli bir sesle. «Tekrar ihtiyacı var.»

«Geçen hafta aldığınıza göre, ihtiyacı yoktur şimdilik.»

«Aldığıma emin misiniz, monsieur? Listeye kendi yazmış bu sabah.»

«Size o kâğıdı, reçeteyi verdi mi?»

«Hayır,» diye cevap verdim.

Sabırsızca başını salladı.

«Geçen hafta aldığınızı söylüyorum size. Acele-niz vardı ve bana listeniz ile beraber reçeteyi de ver-miştiniz. Belki de almış olduğunuzu unuttunuz. Be-nim hafızam çok kuvvetlidir, verdiğimi biliyorum. Ayrıca sattıklarımı da yazarım.»

«Özür dilerim, monsieur. Hatırlamıyorum. Şüp-hesiz siz haklısınız. Sandım ki — bir dakika çantam-da bir kâğıt var! İşte monsieur, reçete. Gördünüz mü? Bu değil mi?»

‘Ben sana söylememiş miydim,’ tonuna kaçmamaya çalışarak reçeteyi uzattım. Memnun oldum böyle yaptığımı, çünkü eczacı ters bir sesle konuşmaya başladı.

«Bu Mrs. Seddon’un reçetesi değil. Madame de Valmy’nin kalp ilâcının reçetesi.»

«Ya? Ben de olduğunu bilmiyordum. Liste ile beraber verdiler herhalde. Evden acele çıktım ve dikkat etmedim. Özür dilerim,» diyerek gülümsedim. «Yani ilâçları vereceksiniz bana değil mi monsieur? Hapları da cuma günü Thonon’dan alırım.»

Münakaşa kabul etmiyen bir şekilde yüzüme bakıp gözlüklerini takarak dikkatle reçeteyi inceledi. Kapının camlarından içeri dolan güneş ışıklarını seyrederek bekledim. Bir kere daha okudu. Kendimi bir an, sakın bir sesle, bir miktar arsenik isteyen Madeline Smith gibi gördüm. Birdenbire gülmeye başladım.

«İlâçları bana verebilirsiniz, monsieur. Sahiplerine götüreceğimden emin olun.»

«İnşallah,» dedi aksi bir sesle ve paketlerimi bana doğru uzattı. «Buyurun. Madame de Valmy’nin ilâcını vereceğim size. Lütfen siz de çarşamba günü yolladığım ilâçları alıp almadığınızı sorun Mrs. Seddon’a.»

Cevap vermeden paketlerimi toplarken eczacının acayip bir ifadeyle bana baktığını farkettim. «Kısa zamanda lisanınızı bu kadar ilerlettiğiniz için sizi tebrik ederim, mademoiselle,» diye ilâve etti.

«Teşekkür ederim, monsieur,» diye cevap verdim sakın bir sesler. «Her gün çalışıyorum Birkaç

hafta sonra benim ingiliz olduğumu hatırlamıyacaksınız bile.»

«İngiliz mi?» Arkamdan gelen bir ses tekrarlamıştı bunu. İçeri kimsenin girdiğini duymamış olduğum için irkilerek arkaya döndüm. Konuşan adam kapının aralığında duruyordu. Baktığımı görünce ilerledi. «Özür dilerim, ama biraz önce 'Ben ingilizim' dediğinizi duydum. Cidden ingiliz misiniz?»

«Evet.»

«Oh, çok iyi bir haber bu.» Haki şort ve rüzgârlık giymiş olan genç adam çok iri vücutluydu. Sarı saçları karmakarışık görünüyordu. Yanık teninde mavi gözleri koyulmuştu.

İç cebinden buruşuk bir kâğıt çıkardı.

«Bunları almam için bana yardım edebilir misiniz? Upuzun bir liste var elimde ve nasıl istiyebileceğimi düşünüyordum. Tek kelime fransızca bilmiyorum ben, ama siz çok rahat konuşuyorsunuz.»

«Size göre fransızcam iyi olabilir ama Monsieur Garcin hiç beğenmiyor,» diyerek gülümsedim beni hâlâ asık bir yüzle seyreden eczacıya. Cevap vermedi. Paketlerimi işaret ederek, «Fakat istediklerinizi almışsınız» diyen gence döndüm.

«Bazan ne kadar zorluk çektiğimi bilerseniz,» diye sırtıttım. «Size yardım etmeye çalışırım. Listenizi görebilir miyim?»

Sevinerek uzattı kâğıdı.

«Rahatsız ettiğim için özür dilerim,» diye gülümsedi.

«Çoğu zaman anlaşılabilmek için Tarzan gibi göğsümü yumruklayıp raflara işaret ediyorum.»

«Lisan bilmeden buraya tatile gelmek için çok cesur olmalısınız.»

«Tatil mi? İş için geldim buraya.»

«Profesyonel katil mi?» diye sordum. «Yoksa M.1.5 mi?»

«Pardon, anlıyamadım?»

Elimdeki listeyi işaret ettim. «Bu. Çok manidar,» diyerek yüksek sesle okumaya başladım. «Üç kutu bandaj, bir ve birbuçuk santim eninde; yanık ilâcî; asidborik; salvelox... Sondayı unutmuşsunuz.»

«Sonda mı?»

«Kurşunu çıkarmak için.»

Gülmeye başladı. «Ormancıyım. Dağın tepesinde bir kulübede kamp kuracağım için ilk yardım çantası hazırlamak istedim.»

«Tehlike ile karşılaşmayı düşünüyor musunuz?»

«Bilinmez. Ayrıca hastalık hastasıyımdır. İlâçlar arasına gömülmeden rahat edemem.»

Kemik ve kastan meydana gelmiş birseksen boyundaki cüssesine baktım.

«Evet. Anlıyorum. Her türlü tedbiri almalısınız. Cidden yanık ilâçları ve bandajları istiyor musunuz?»

«Evet, lütfen. Aslında tek ihtiyacım olan en alttaki madde ama ben de onu kolayca isteyebilirim.»

«Konyak? Anlıyorum,» diyerek Monsieur Garcin'e dönüp isimlerini en az onun kadar iyi bildiğim ilâçları basit kelimelerle anlatarak istemiye başladım. Eczacı asık bir yüzle hizmet etmiye başladı. Neşlendirmek için gülümsedim ama bir sonuç alamayınca vazgeçtim. Sonunda listenin tamamını almıştık.

Genç dağcı elinde bütün hastalıklara fazlasıyla iyi gelebilecek ilâç kutuları ile kapıyı açarak geçmem için tuttu.

Ben de kendi paketlerimi aldım ve kapıya doğru yürümeye başladım ama eczacının soğuk sesi geri çevirdi beni.

«Madame de Valmy'nin ilâcını unutuyorsunuz.» Tezgâhın üstünden uzattı kutuyu.

Güneşli sokağa çıkınca genç adam merakla sordu.

«Nesi vardı eczacının? Terbiyesizlik mi etti? Yüzünüz kıpkırmızı.»

«Suç benim. Hayır, terbiyesizlik etmedi. Ben aptalca davrandım ve hakettiğim cevabı aldım.»

«Sizin aptalca davranacağınızı tahmin etmiyorum. Ve yardımınıza teşekkür ederim. Tek başıma halledemezdim hiçbirini.» Utangaç bir şekilde gülümsedi. «Daha konyak almam lâzım. Yardım eder misiniz?»

«Onu yalnız başınıza alabileceğinizi söylemişsiniz.»

«Ben — şey... Size bir içki ikram ederek yardımınıza teşekkür etmek istedim.»

«Çok nazıksınız. Ama cidden hiç —»

Paketlerinin üstünden yalvaran gözlerle baktı bana.

«Lütfen,» dedi. «Hem sonra bir ingiliz ile konuşmaya hasret kaldım.»

Birdenbire onun dağdaki kulübesinde günlerce yalnız kalacağını düşündüm.

«Pekâlâ,» dedim.

Gözleri ışıldadı.

«Memnun oldum. Nereye gidelim? Galiba kasabada bir tane kahve var. Buraya girelim mi?»

Eczanenin yanındaki kahvenin önüne geldik. İçerisi karanlık ve havasızdı. Kapının önünde, güneşli bir masaya oturduk. Elindeki paketlerini boş sandalyeye yerleştirirken sordu.

«Ne içersiniz?»

«Acaba kahve var mıdır?»

«Herhalde.»

Büyük sarı fincanlarda geldi kahvelerimiz. Şekerlerin kâğıtları da sarıydı.

Bir kahve masasında resmi bir şekilde karşı karşıya oturunca genç dağcı ingilizlerin klasik utançlığına büründü. Dikkatle kahvesini karıştırırken kendini takdim etti.

«İsmim Blake'dir. William Blake.»

«Güzel bir isim,» diye cevap verdim. «Ben de Belinda Martin'im. Kısaca Linda derler.»

«Teşekkür ederim,» diye gülümsedi.

«Ne için? İsmimi söylediğim için mi?»

«Evet tabii. Ama 'Masumiyet Şarkılar'ı (*) hakkında bir şaka yapmadığınız için demek istedim.»

«'Küçük kuzu, kim hayat verdi sana?'»

«İşte bu. Her karşılaştığım söyler bunu.»

«Fakat ben kaplanları tercih ederim. Hayır teşekkür ederim. Sigara kullanmam.»

«Ben içersem rahatsız olur musunuz?»

«Katiyen.»

«Soubirous'da ne yaptığınızı sorabilir miyim?»

(*) 'Masumiyet Şarkıları': Ünlü İngiliz şairi William Blake'in tabiatı ve hayvanlardan bahseden şiir demeti.

Eğer tatilde değilseniz tabii,» diye sordu sigarasını yakarken.

«Hayır çalışıyorum. Dadıyım.»

«Tabii. Valmy Şatosundaki genç ingiliz kızısı-
nız.»

«Evet. Tanıyor muydunuz beni?»

«Burada herkes birbirini tanır ve herşey duyar. Ben de komşunuz sayılırım. Mcrlon'un batısındaki plantasyonlarda çalışıyorum.»

«Dieudonné arazisinde mi?» diye sordum merakla.

«Evet. Şato, daha doğrusu yazlık malikâne, Valmy'nin dörtte biri kadar. Kasabanın ardındaki vadide yer alır. Sahibi çok az gelir buraya. İsmi, St. Vire. Vaktinin çoğunu Paris'te ve Bordo'da geçirmeyi tercih ediyor. O da, sizin patron gibi üzüm bağlarından ve keresteden sağlıyor geçimini.»

«Üzüm bağları mı? Valmy'nin mi?»

«Tabii. Provence'de büyük bir arazileri var.»

«Evet, Bellevigne,» dedim. «Fakat orası Monsieur de Valmy'nin şahsi arazisi. Valmy ona ait değil. Oranın gelirini Valmy için sarfetmiyor bile.»

«Sarfetmiyor mu?»

«Çok iyi idare ettiğinden eminim.» Sesim, patronumu savunduğumu belli ediyordu.

«Evet, burada çok iyi konuşuyorlar onun hakkında ama bir kaç yıl öncesine kadar Bellevigne'in gelirinin burası için harcandığını söylerler. Epey bir para harcamış.»

«Hâlâ var paraları,» dedim. «Veya öyle görünüyor.»

«Evet. Yeni yapılar var. Dam tamir edildi, iki

yeni bağ bozumundan sonra...» Gülmeye başladı. «Herkesin başkalarının işlerine karışması çok komik değil mi?» Yüzüne baktı. «Dadılık. Çok sıkıcı bir hayat değil mi?»

«Hikâye kitaplarında öyledir. Belki hayatta da öyle olur ama ben memnunum. Philippe'i — öğren-cim — çok seviyorum. Ve şatoya da bayılıyorum.»

«Londra'dan, evinizden uzakta... yalnızlık çek-miyor musunuz?»

«Eğer bilseydiniz! Benim Londra'daki evim, ye-di yıl yaşadığım bir yetimhane idi. Valmy'ye gelmek benim için bir macera oldu.»

«Sanırım. Maceralı hayatı seviyorsunuz demek?»

«Tabii! Kim sevmez ki?»

«Meselâ ben,» dedi Mr. Blake sert bir sesle.

«Ya? Ben de bütün erkeklerin silâhlarını kapıp ormanlarda, bataklıklarda avcılığa çıkmayı arzu et-tiklerini düşünürdüm.»

«Bilmiyorum,» dedi düşünceli bir sesle. «Çok erken atlattım o devreyi ama yine gezmekten, de-ğişik yerler görmekten hoşlanırım. Ama insanın döne-ceği bir yuvası olmalı derim.» Yüzü kızararak sus-tu. «Özür dilerim. Manasız bir lâftı.»

«Mühim değil. Ne demek istediğinizi anlıyorum. Herkesin bir — bir merkeze ihtiyacı vardır. Arası-ra uzaklaşıp, tekrar döneceği bir yer. Sanırım ki yaşlandıkça, buraya dönmeyi, ayrılmaktan çok fazla sever insan.»

Utangaç gülümseme tekrar kapladı yüzünü.

«Bence de öyle ama siz bana aldırmayın Miss Martin. Kaplanlarınızı kovalamakta devam edin. Bir tane buldunuz bile değil mi?»

«Monsieur de Valmy mi?»

«Çabuk kavriyorsunuz. O da bir kaplan, öyleyse?»

«Ondan bahsetmiyor muydunuz?»

«Onun çok korkunç ve anlaşılmaz bir adam olduğunu duydum. Nasıl anlaşıyorsunuz? Ne tip bir kimse?»

«Çok terbiyeli ve nazik. Çok yakışıklı olduğunu da söyleyebilirim. Gerçi ne onu, ne de Madamı çok sık görmüyorum ama beni eve ısındırmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Karşılaştığımız zaman çok iyi davranıyorlar bana karşı...»

Gözlerimi uzaklaştırıp meydana seyretmeye başladım. Fırından çıkan iki kadın önümüzden geçerken merakla baktılar bize. Uzaklaştıktan sonra bile sabolarının kaldırımında çıkardığı sesler duyuluyordu. Biri seslendi, ve oynayan çocuklar gülüşerek dağıldılar. Çıplak ayaklarıyla sıcak taşların üstünde koşarak evlere doğru kayboldular. Kilisenin saati çaldı.

«Siz buraya ne için geldiniz? Görevinizi anlatın bana,» dedim.

«Anlatacak fazla bir şey yok.» Kaşığının sapı ile örtünün üstüne şekiller çizerek anlatmaya başladı. Çok düzenli bir hayat geçirmişti. Banliyöde güzel bir ev; devlet lisesi; iki yıl askerlik; sonra dört yıl üniversite, Almanya ve İskandinavya'da çalışarak geçirilen tatiller... Ve ağaç hastalıkları üzerinde araştırmalar yapmak için Fransa'ya geliş... Uzun uzun anlattı bu hastalıkların sebeplerini ve seyrirlerini. Merlon'un batısındaki plantasyonlarda ça-

lışmak bir macera sayılmazdı ama herhalde zevkli bir işti.

Sırıtarak lâfı değiştirdi.

«Neyse, bu sebepten geldim buraya. Monsieur St. Vire' bir fransız olarak çok iyi bir insan. Babam savaşta tanımış onu. Burada çalıştığım için para bile veriyor bana. Gerek Valmy'ler, gerek St. Vire'ler çok kıymet veriyor toprağa ve benim için ideal bir ihtisas sahası burası. Fakat öğrenecek çok şeyim var.» Üzgün bir sesle ekledi: «İlk önce fransızca öğrenmem gerekiyor. Belki kaabiliyetim yok ama bana çok faydası olur.»

«Eğer dağda yalnız başınıza yaşıyorsanız,» dedim. «Size bir faydası olacağını sanmıyorum.»

«Her zaman kulübede değilim. Çoğunlukla orada çalışıyorum, çünkü plantasyona yakın ve aletlerimi oraya bırakıyorum. Parasız kalınca yatıyorum orada ama sık sık Coq Hardi'ye iniyorum. Kalabalık, patron ingilizce biliyor ve yemekleri çok iyi... Ah, şu, sizin öğrenciniz mi?»

Oturduğumuz yerden kilisenin yüksek duvarları görünüyordu. Kapı açıldı ve Philippe, yanında papazın kâhyası olduğu halde sokağa çıktı.

«Evet. Philippe,» dedim. «Gitmem gerekiyor.»

Ayağa kalktığım anda çocuk beni gördü ve koşarak meydana geçip yanımıza geldi.

«Beklediğinize memnun oldum. Sizin yürüyüşe gideceğinizi tahmin etmiştim. Ama gitmemişsiniz.»

«Gitmedim. Fakat erken ayrıldım mı, Philippe? Monsieur St. Aubray yoruldu mu yoksa?»

«Yoruldu mu? Anlayamadım.»

«Yorulmak,» diye tercüme ettim fransızcaya.

«Hayır. Ama zaten yorgun ve hastaydı. Benim için yorulmadı. Kâhya kadın gitmem gerektiğini söyledi.»

«Üzüldüm, hasta olduğuna,» dedim. «Philippe, bu bay, Mr. Blake, Monsieur St. Vire'in yanında çalışıyor. Mr. Blake, Valmy kontu, Philippe de Valmy.»

Ciddi bir tavırla el sıkıştılar.

«Ne iş yapıyorsunuz, monsieur?» diye sordu Philippe.

«Ormancıyım.»

«Orman — evet. Valmy'de de ormancılar var.»

«Biliyorum. Bir kısmı ile tanıştım. Pierre Detruche, Jean-Louis Michaud ve Armand Lestocq, Coq Hardi'nin yanındaki evde oturuyor.»

«Ben tanımiyorum onları daha,» dedi Philippe. «Yeni geldim buraya. Anlıyorsunuz, değil mi?»

«Evet. Galiba amcanız uğraşüyor şatonun idaresi ile.»

«Evet,» dedi Philippe terbiyeli bir sesle. «Benim velim o.»

Bu kelimeyi unutmadığı için gururla baktı yüzüme ama manasını anlamıyan Mr. Blake, onun övündüğünü sandı ve yüzünü utangaç gülümsemesi kapladı. Aceleyle lâfa karıştım.

«Hemen gitmemiz lâzım. Kahve için teşekkür ederim, Mr. Blake. Tanıştığımıza memnun oldum,» diyerek elimi uzattım.

«Lütfen ortadan kaybolmayın. Tekrar ne zaman görebilirim sizi?»

«Fazla serbest kalamıyorum. Bazen sabahları boşum ama bu kadar fazla kalamıyorum kasabada.»

«Akşamüstleri serbest misiniz?»

«Maalesef hayır. Sadece cuma günleri. Arasında da pazar günleri.»

«Olmadı işte bu,» derken oldukça üzgündü sesi. «Bu hafta sonu bazı arkadaşlarla buluşmaya söz verdim. Belki daha sonra?»

Philippe hafifçe çekti elimi.

«Cidden gitmem gerekiyor,» dedim. «Nasıl olsa karşılaşırız. Kasaba o kadar büyük değil. Tekrar teşekkür ederim...»

Köprüyü geçerken arkama bakınca ilâç paketlerini topladığını gördüm. Dağdaki kulübesinde hastalanmadan yaşamasını sağlayacaktı bunlar.

Konyak almayı unutmazdı inşallah.

ALTI

**Bunun sonu kötü bitecek gibi. İnşallah
insan kanı akmaz.**

DICKENS : Barnaby Rudge

O akşam üstü hayatımızın akışı değişti. Çay saati sona ermişti. Batmakta olan nisan güneşinin son ışıkları, şöminenin ve lâmbanın aksettiği perdesiz pencereden odaya doluyordu. Philippe halının üstünde oyuncak askerleri ile oynuyor, ben de yüksek sesle kitap okuyordum. Hava ılıktı ve balkona açılan yüksek pencereler ardına kadar açıktı. Viraji tırmanan bir arabanın sesini duyduk. Okumaya ara verip pencereye doğru bakınca Philippe ayağa fırladı.

«Bir araba. Biri geliyor.»

«İngilizce,» dedim hiç düşünmeden. «Philippe ne yapıyorsun.»

Sözlerime aldırış etmeden oyuncaklarını etrafa savurarak açık pencereden balkona fırladı.

Kitabı bırakıp ardından balkona çıktım. Balkonun park yerine bakan tarafına koşmuş, korkuluktan sarkarak aşağıya bakıyordu. Belinden kavriyarak geri çekme isteğime engel olarak sakın bir sesle konuştum.

«Eğer öyle sarkarsan, düşebilirsin... Bak korkuluk sallanıyor zaten. Burayı da tamir edecekler herhalde. Philippe —»

Beni dinlemiyordu. Biraz daha sarkarak gelen arabayı seçmeye çalıştı. Sert bir tonda seslendim.

«Geri gel, Philippe. Kendine gel. Niçin bu kadar heyecanlandın?»

Araba son virajı alıp düzlüğe çıktı. Farlarının ışığında çiçekler ve demir parmaklıklar görünüyordu. Park yerine gelince söndürdü farlarını.

Bir kapı kapatıldı. Kalın bir erkek sesi konuştu. Başka bir ses, herhalde şoför, cevap verdi. Ve araba garaja doğru ilerlerken, gelen misafir merdivenleri çıkarak kapıya doğru yürüdü.

Kapının açılıp, holdeki ışığın adamın yüzüne vurmasını merakla bekliyordum, fakat Philippe bir anda arkasını dönerek odasına doğru uzaklaştı. Yürüyüşünden hayal kırıklığına uğradığı belli oluyordu. Tek kelime söylemeden odaya dönüp koltuğa oturdum. Fakat Philippe oyuncaklarına bakmadan ayakta duruyordu. Gözleri şömineye dalmış, benim odada olduğumu unutmuştu.

Kitabımı biraz karıştırdıktan sonra sakın bir sesle sordum.

«Kim geldi, tanıyor musun?»

«Monsieur Florimond, sanırım.»

«Monsieur Florimond mu? Ünlü modacıdan mı bahsediyorsun?»

«Evet. Paris'te hep gelirdi bize. Ayrıca Heloïse yengemin de arkadaşıymış. İngiltere'deyken tanır mıydınız onu?»

«Tabii.» Yetimhanede bile, yıllar önce, yarattı-

ğı 'Alaaddin' silüetinin Paris ve New York'ta çıkar-
dığı gürültüyü; Dior'un küfrederek bir kısmı mo-
dellerini yırttığını duymuştuk. «Kalmaya mı geldi?»

«Bilmiyorum.» Aldırmadığı belli idi. Fakat ha-
yal kırıklığına uğradığı öylesine açıkça belli oluyor-
cu ki tekrar sordum.

«Başka birini mi bekliyordun, Philippe?»

Bir an başını kaldırdı ve tekrar eğdi gözlerini.
Cevap vermedi.

Tereddüt ettim. Ama Philippe'in herşeyinden
ben sorumluydum ve şimdi o kadar üzgün ve yalnız-
dı ki... Başka kimi bu kadar merak ve heyecanla
bekleyebilirdi?

«Kuzenin Raoul'u mu bekliyordun, yoksa?»

Cevap yok.

«Başka gelecek biri var mı?»

Başını salladı.

Bir kere daha denedim.

«Monsieur Florimond'dan hoşlanmıyor mu-
sun?»

«Hoşlanıyorum. Çok severim.»

«Öyleyse niçin —» diye başladım, ama yüzünde-
ki ifade susmam gerektiğini hatırlattı bana. Nazik
bir sesle ilâve ettim:

«Salona inme vaktimiz geldi, yavrum. Misafir
gelince inmememizi söylemediler. Ben saçlarımı ta-
rarken, gidip ellerini yıka.»

Yüzüme bakmadan ve sesini çıkarmadan uzak-
laştı.

Yavaşça gidip balkon camını kapattım.

Küçük salonda şömine yanıyordu. Madame de Valmy ile Monsieur Florimond da şöminenin karşısındaki kanapeye oturmuş konuşuyorlardı.

Merakla inceledim misafiri. Ünlü Florimond, hayalimde yarattığım modacı tipine benzemiyordu. İri yapılı, tepesi hafifçe açılmış, tertipsiz... Yüzünde sakin bir ifade vardı, ama mavi gözlerinden hiç bir şeyin kaçmadığı belliydi. İyi ellerden çıktığı belli olan elbiselerine eski bir plaj havlusu kadar değer verdiği görülüyordu. Dolu cepleri her yöne yayılmıştı ve yakasında sigara külleri vardı. Elinde tuttuğu resimleri işaret ederek Madam ile konuşuyordu.

Valmy'ye geldiğimden beri ilk defa Madame de Valmy'yi bu kadar neşeli görüyordum. Acı günler yüzünü kırıştırmadan önce, gerçekten güzel bir kadın olduğunu anladım.

Başını çevirip, kapıda Philippe'i görünce bir anda bütün neşesi kayboldu ve gözlerini sıkıntı ifadesi бүrүdү. Tokatlıyabilirdim onu ama Philippe'in farketmeden, ciddi bir tavırla Florimond'a doğru ilerlediğini gördüm. Ünlü modacı ayakta karşıladı Philippe'i.

«Philippe. Seni gördüğüme çok memnun oldum. Nasılsın?»

«Çok iyiyim, teşekkür ederim, monsieur.»

«M'm, evet,» diyerek yanaklarını okşadı. «Bayağı kan gelmiş yanaklarına. Kır havası yaramış sana. Öyle gözüküyor.»

'Paris'ten daha iyi,' dememişti ama o anlam çıkıyordu. Philippe ile konuşurken hata yapmamak elde değildi. Florimond'da hatasını anlıyarak derhal

lâfı değiştirdi.

«şüphesiz Valmy yarıyor sana. İnsanın yanında bu kadar güzel bir bayan olursa, neşeli olmaması için bir sebep olamaz.»

Terbiyeli bir şekilde konuşmayı dinliyen Philippe, bu sözlere aldırmadığını belirtti gülümsyerek. Fransızca konuştukları için ben de anlamaz gözükmeye çalıştım.

Heloise de Valmy oturduğu yerden lâfa karıştı.

«Hiç kendini yorma Carlo, Miss Martin daha yeni öğreniyor fransızca'yı. Bilgisinin senin iltifatlarını anlamaya yeterli olacağını sanmıyorum.» Sonra ingilizce olarak ilâve etti. «Miss Martin, size Monsieur Florimond'u tanıştırayım. Herhalde bahsedildiğini duymuşsunuzdur.»

El sıkışırken cevap verdim.

«İngiltere'deki yetimhanede bile sizden bahsedildi, Monsieur Florimond. Altı yıl bir gecikme ile bile olsa yine bize erişmiştiniz orada.» Giydiğim ucuz elbiseleri hatırlıyarak gülümsedim. «İster inanın ister inanmayın.»

Kollarıyla mübalâğalı hareketler yaparak cevap verdi bana. «Siz, mademoiselle, her giydiğinizizi yakıştırırsınız kendinize.»

«Bunu bile mi?» diyerek güldüm.

«Onu bile.» Mavi gözleri neşeyle parlıyordu.

«İltifatın böylesi,» dedim. «Aptallaştırdı beni.»

Madame de Valmy ilk defa böylesine arkadaşça konuşuyordu benimle. «Monsieur Florimond'un tek üzüntüsü ancak yaşlı ve zengin insanların onun modellerini giyebiliyor olması. Genç ve güzel kızlar ise

hazır elbiseler alıyorlar. Pretes à porter... İngilizceyi unutmuşum Carlo, neydi bunun İngilizcesi?»

«Konfeksiyon mu?» diye sordum.

«Evet. Konfeksiyon. Böyle giyiniyorsunuz ama yine de bizlerden daha şık görünüyorsunuz.»

«İngilizceyi cidden unutmuşsunuz, madam» dedim. «Zamirleri birbirine karıştırdınız.»

Madam şaşkınlıkla kaşlarını kaldırırken, Florimond gülerек söze karıştı.

«Bu, sevgili madam, hakiki bir iltifat! Doğru bir lâf! Öyle yerinde ki, duyduğunuz anda anlıyamadınız ve öylesine gizli ki hâlâ da anlıyamıyorsunuz?»

Heloise de Valmy güldü.

«Sevgili Carlo, sanına ki kimse iltifat etmiyor bana da, manasını anlıyamıyorum. Teşekkür ederim, Miss Martin çok naziksindir.» Bana gülümserken gözlerinde tatlı bir ifade vardı. İlk defa olarak cazibesini farkediyordum — konuşkan bir insanın canlı cazibesi değildi, fakat gerçek ve karşı konulmaz bir cazibeydi. Sizi sevdiğini ve size ihtiyacı olduğunu bildiriyordu. Allah biliyor ki böyle bir hisle karşılanmaktan başka bir şey istemiyordum. Elli en sonunda...

Fakat tekrar ona gülümsediğim zaman bu hissin kaybolduğunu gördüm. Gözlerindeki sıcaklık, çatlak bir bardaktan sızıp akan şarap gibi bir anda erimiş ve yerini anlamsız bir ifadeye bırakmıştı.

Kanaviçesini aldı eline Madame de Valmy.

Gülümsemem dondu dudaklarımda. Anlıyamadığım bir sebepten dolayı terslendiğimi hissettim. Bir dakika önce kadının benden hoşlandığına yemin edebilirdim, ama şimdi... gözlerini eliğine indirme-

den önce, son olarak, Valmy'ye ilk geldiğim gün farkettiğim, acayip, korkulu ifadeyi gördüm.

Hemen çıkardım bu düşünceyi aklımdan. Madame de Valmy'nin kocasından korktuğunu düşünemezdim artık. Etrafa göstermedikleri halde çok iyi anlaştıkları belli oluyordu. Birbirlerini tamamlıyorlardı. Heloise de Valmy'nin takındığı 'benden uzak durun' tavrı, yalnızca bana karşı değildi. Herkese karşı öyle davranmaya alıştırmıştı kendini. Gençliğimden gelen tecrübesizlikle Valmy'deki hayatın Leon de Valmy'den çok karısını etkilediği kararına vardım...

Bana ve Philippe'e karşı davranışları her zamanki hali olmalıydı. Benliğinin çevresine ördüğü duvarı yıkmak için zaman gerekirdi. O bakışı korku değil sadece bekleyişti. Belki o da, benim gibi, Leon de Valmy'nin beni ilk görüşte söylediği sözün ('Büyük bir hata yaptığını sanıyorum') anlamını araştırmakla meşguldü...

Büyük bir dikkatle işini işliyordu. Masanın üstündeki lâmbanın ışığı beyaz ellerini aydınlatıyordu. Eşasını kaldırmadan konuştu.

«Gel, yanıma otur Philippe. On dakika kalabilirsin... Hayır, Miss Martin, gitmeye hazırlanmayın. Oturup, benim yerime Monsieur Florimond ile meşgul olun.»

Yüzü maske halini almıştı yine. Zarif bir şekilde işine devam ediyordu. Philippe'in günlük imtihanını yaparken, ilgilenmiş gibi görünmeyi de başarıyordu.

Florimond seslendi.

«Buraya oturmaz mısınız?»

Hiçbir şeyi kaçırmıyan gözlerle beni seyrediyordu. Madamın tutumuna karşı hislerimin ne olduğunu anlamış gibiydi. Beni eğlendirmeye çalışıyordu. Sosyete hayatı hakkında anlattığı hikâyelere gülüyordum. Bunların bir kısmı doğru olabiliirdi. Onunla konuşmak babamı hatırlattı bana. On yıl önce, babamın arkadaşları arasındaki içki ve şiir sohbetlerinden beri hiç bu kadar değişik ve güzel bir konuşma dinlememiştim.

Eğer Heloise de Valmy'nin ifadesini çözemediği bakışlarla beni süzdüğünü farketmeseydim daha fazla da eğlenebilirdim. Üstelik bir de fransızcamın günden güne ilerlediği haberini kimin vermiş olacağını düşünüyordum.

İçki tepsisi ile salona giren Seddon konuşmamızı yarıda kesti. Soran gözlerle Madama baktım ve Philippe de gitmek üzere ayağa kalktı.

Bize gidebileceğimizi söyleyemeden önce, Florimond söze karıştı.

«Hemen yollama çocuğu Heloise. İmtihanını verdiğine göre bir süre benimle oturabilir.»

«Ne yapacaksın onunla, Carlo?» Madam gülerrek kaşlarını kaldırdı.

Florimond elindeki resimleri sehpanın üstüne bırakarak dolup ceplerini karıştırmaya başladı. Hareketlerini dikkatle takip eden çocuğa göz kırptı. Philippe'in rahatladığını hissettim.

«Seni son görüşümde,» dedi Florimond. «Akıllı erkeklerin vakit geçirmek için oynadıkları oyunu öğretmiştim. Ah, işte buldum...» Cebinden ufak bir kutu çıkardı. Yolculukta kullanılan minyatür bir satranç takımıydı bu.

Madame de Valmy güldü. «Pekâlâ Carlo ama onbeş dakika sonra yukarı çıkması gerekir. Berthe bekliyor onu.»

Bunun doğru olmadığını onun kadar ben de biliyordum. Konuşma fransızca geçtiği halde bana doğru bir bakış attı Madam. Anladığımı belli etmedim. Philippe'in amcasından uzak durmasına yardım eden sadece ben değildim, herhalde.

Philippe taburesini Florimond'un koltuğuna yaklaştırmıştı. Taşları yerleştirmeye başlamışlardı bile.

«Şimdi,» dedi Florimond. «Bakalım kuralları hatırlıyor musun? Seninle son oynadığımız zaman çok ilerletmiştin. Senin sıran.»

«Ben oynadım,» dedi Philippe. «Siz konuşurken.»

«Oynadın mı? Ha. Klasik bir hareket monsieur. Ve ben... Evet, tamam.»

Philippe kaşlarını çatarak, bütün dikkatini oyuna verdi. Florimond ise durmamacasına konuşuyordu. Çocuğun, söylediklerinin ancak üçte birini anladığı muhakkaktı.

Sessizce oturup onları seyrettim. Bütün işlerinin arasında küçük bir çocuk ile meşgul olup ona yalnızlığını unutturmaya çalışan bu iyi kalpli adamdan çok hoşlandığımı anladım. Modacının sözlerinden bütün bir yıl buraya gelip Philippe ile bir maç yapmaktan başka birşey düşünmediği anlaşıyordu.

Madamın kanaviçesini bırakmış olduğunu farkettim. Elleri kucağında hareketsiz duruyordu. Bir ara satranç oynayanları izlediğini sandım fakat son-

ra gözlerinin Philippe'in eğik başına dikilmiş olduğunu ve derin düşüncelere daldığını gördüm. Madam öylesine dalgındı ki, Philippe neşeyle yerinden zıplayınca, irkildi.

Philippe gülerek satranç tahtasını işaret ediyordu.

«Veziriniz! Vezirinizi aldım monsieur! Bakın.»

Görüyorum,» dedi Florimond sakın bir sesle. «Fakat bana lütfen söyler misiniz, hangi yeni kurala uyarak taşınızı buraya kadar getirdiniz?»

«Önü boştu,» diye cevaplandırdı Philippe nazikçe.

«Evet. Ama sevgili yavrum, oynadığınız taş bir fildi. Ve fillerin düz bir diagonal yolda yürümeleri gerektiğini söyleyen bir kural vardır. Özür dilerim ama bu şekilde ilerleyemezsin.»

«Fil mi?» diye sordu Philippe.

«Sivri şapkalı olanlara fil derler,» diye açıkladı Florimond.

«Oh!» dedi Philippe, rakibinin yüzüne gülerek. «Unutmuşum. Vezirinizi geri alabilirsiniz.»

«Teşekkür ederim. Şimdi tekrar senin sıran ve benim vezirim ile senin filinin duruşlarını tetkik etmeni tavsiye ederim.»

«Aralarında hiçbir şey yok,» dedi Philippe tereddütle.

«Ben de öyle söyledim —»

«Öyleyse —» Küçücük eliyle filini derhal vezirin yolundan uzaklaştırdı. «İşte, buraya.»

Florimond gülerek baktı rakibine.

«Çok doğru bir hamle,» dedi. «İyi bir hareket.» Sigara dumanlarının arasından tahtaya eğildiği

ciddi pozunu görenler onun, kuralları bile bilmiyen küçük bir çocukla değil de kuvvetli bir rakibi ile oynadığına hükmederlerdi.

Duvar saatine göz attım: Altıyı onaltı geçiyor. Saati kontrol edeceğinden şüphem olmıyan Madama döndüm. Ellerini kucağında kavuşturmuş, şömine-deki ateşi seyrediyordu. Çok uzaklarda olmalıydı. Nerede olabileceğini düşündüm... İyi bir yer değil-di herhalde.

«Madam.» dedim.

İrkilerek, kanaviçesini aldı eline ve iğneyi parmağına batırdı.

«Özür dilerim Madam, rahatsız ettim sizi. Philippe'i yukarı götürmem gerekmez mi?»

Arkam kapıya dönük oturduğum için açıldığını duymadım bile. Philippe'in başının ani dönüşü ve siyah gözlerinin büyümesi bildirdi bana kimin geldiğini. Leon de Valmy'nin sesi duyuldu.

«Ah, Philippe. Yok, hemen kalkma. Carlo, sen geldin ha! Niye daha sık gelmiyorsun buraya?»

Konuşurken tekerlekli iskemle bize doğru hareket ediyordu. Philippe taburesinden fırlamış, büyümüş bir kuş gibi amcasına bakıyordu. Monsieur Florimond derhal ayağa kalktı ve Madame de Valmy kanaviçesini bırakarak kocasının yanına gitti. Leon de Valmy, önümden geçerken ben de ayağa kalktım ve her zamanki yerime, pencerenin önüne gittim.

Leon de Valmy'nin benim uzaklaştığımı farketmediğini sanmıyorum ama Philippe farketti ve yanıma gelmek için harekete geçti. Fakat amcası izin vermedi.

«Hayır, Philippe, hemen kaçma. O kadar seyrek görüyorum ki seni. Salona erken inmeme sebep olduğu için Monsieur Florimond'a teşekkür etmeliyiz. Otur yerine.»

Çocuk söz dinledi. Tekerlekli iskemle kanapenin yanına kadar ilerledi ve Leon de Valmy karısının elini tuttu.

«Senin görev aşkın beni duygulandırıyor, Heloise.»

Ancak alışmış bir kulak bu düzgün sesteki alay ve hakareti sezebilirdi. Gözgöze geldiklerini ve Heloise de Valmy'nin kocasına gülümsediğini gördüm, bir kere daha nefret ettim ondan. Günde yarım saat Philippe ile meşgul olmayı angarya mı sayıyorlardı? Ve bunu belli etmeleri şart mıydı? Bu sefer Philippe de farketti imâyı. Bir an için amcasına baktığını ve küçük, solgun yüzünü olağan ifadesizliğinin kapladığını gördüm ve 'niçin dengin birini seçmiyorsun, Allah kahretsin seni?' diye düşündüm...

Leon de Valmy en neşeli tavırlarıyla misafirine döndü.

«Bizi araman çok düşünceli bir hareket Carlo. Cenevre'ye ne için geldin?»

Florimond, kanapeye yerleşti.

«Bir kumaşın peşinden geldim?» dedi. Sehpanın üstüne yerleştirdiği kitaba işaret edince, kitap yere düştü. «Bu resimleri incele Heloise ve bana hiç bu kadar zarif ve güzel şeyler görüp görmediğini söyle... Teşekkür ederim, yavrum.» Philippe kitabı yerden alıp Florimond'a uzatmıştı. «Yengene ver onu küçüğüm.»

Heloise de Valmy baktı.

«Nedir bu, Carlo?»

«Senin sakın aklına ve benim cüzdanıma karşı yaratılan bir tehlike,» dedi Leon de Valmy gülerek. «Modanın yeni hatları herhalde. Mandarin yakalar... Ama seni onların içinde tahayyül edemiyorum, sevgilim.»

Florimond gülerek itiraz etti.

«Yalnızca kumaş mühim. Sizi temin ediyorum, yalnızca kumaş. Ve size bu kadarını söyleyebilirim ki sonbaharda gürültüler koparacak bu madel için Rose Gautier ile anlaştık ve ben de kumaşın imalinde hazır bulunmak için geldim.» Ev sahibine sıırıttı. «Mazeretim bu yani. Bu nazik devrede daima Paris'ten uzaklaşmaya çalışırım.»

«Kolleksiyon nasıl gidiyor?» diye sordu Madam.

Florimond gömleğine düşürdüğü külleri ceketinin yakasına doğru silkti. «Şimdilik belirli birşey yok. Birkaç ay sıkı çalışmadan sonra ortaya çıkacak ancak. Ve gürültüler kopacak yine.» Gözleri bir an Philippe'e takıldı ve sesini değiştirmeden konuşmaya devam etti: «Valmy ile Thanon arasındaki yolda korkunç bir sis vardı.»

Leon de Valmy içki tepsisinin önünde kokteyler hazırlamak ile meşguldu. Karısına kadehini uzattı. «Cidden mi? Çok mu kötüydü?»

«Bazı yerlerde. Fakat mevzii olduğunu sanıyorum. Çünkü Cenevre'de hava açıldı, ama belki daha sonra orasını da kaplar.»

Leon de Valmy kendi içkisini de hazırlayıp, şöminenin önüne doğru gelirken, alçak sehpanın üstündeki satranç takımını gördü.

Siyah kaşlar havalandı.

«Satranç mı? Takımın yanında olmadan rahat etmez misin?»

«Asla. Bu gece sizinle oynayacağımızı ümit edebilir miyim?»

«Memnuniyetle. Fakat senin terzi iğnelerine benziyen takımınla oynamam. Teleskop kullanmak zorunluğunda kalınca pek iyi oynayamıyorum.»

«Sizin takımla oynamak büyük zevk,» dedi Florimond. «Üstelik benim rakibim olacak bir oyuncusunuz. Beş oyunda dört kere mat ettiniz beni.»

Leon de Valmy düşünceli gözlerle tahtayı inceledi.

«Kırmızılar çok kötü hamleler yapmış. Sevgili Heloise, senin satranca meraklı olmadığını biliyordum ama bu kadar kötü olabileceğini tahmin etmemiştim.»

Heloise de Valmy itiraz etmeden başını salladı. İtiraz etmesine lüzum yoktu zaten. Leon de Valmy kimin oynadığını biliyordu ve Philippe de amcasının bunu bildiğini biliyordu.

«Ah, evet,» dedi Florimond sakın bir sesle. Minyatür taşları inceledi. «Ne kadar berbat bir pozisyona sokmuşum kendimi. Belki de gözlüğe ihtiyacım var. Hakkın var sevgili Leon, insan hiç bir zaman rakibinin oyun gücünü küçümsememeli.» Kocaman eliyle taşların yerlerini değiştirdi. Sakın yüzünden hislerini okumak mümkün değildi.

Leon de Valmy bir an arkadaşının yüzüne baktı ve gözlerinde bir neşe dalgası dolaştı.

«Ben küçümsemem,» dedi ve taburesinde ses-

siz oturan yeğenine döndü. «Gel, oyununu bitir Philippe. Herhalde yengen seni yukarı yollamakta acele etmez.»

Philippe'in yüz hatları gerginleşti ve oturduğu yerde küçüldü.

«Pek - pek istemiyorum. Teşekkür ederim.»

Leon de Valmy anlayışlı bir tavırla konuştu.

«Yenilmekte olduğuna üzülmemen gerektiğini biliyorsun değil mi?»

Çocuk kıpkırmızı oldu. Florimond söze karıştı.

«Devam edemeyiz zaten. Taşların yerini değiştirdim. Aslında durum amcanın söylediği kadar karışık değildi ama yerlerini hatırlamıyorum. Özür dilirim Philippe. Başka zaman tekrar oynıyacağımızı ümit ederim. Oldukça iyi hamlelerin var.»

Arkasına yaslanarak çocuğa göz kırptı ve gülmüseddi. Sonra cv sahiplerine dönerek Paris hikâyelerini anlatmaya başladı. Bütün ilgiyi kendi üstüne çekmeyi becerdi. Amcasından ve yengesinden nefret etmeye devam ederek, sessizce taburesinde oturan Philippe'e baktım. Gözlerimin üstünde olduğunu farkederek bana döndü. Sırtarak göz kırptım, ama gülmedi. Gözleri aşağıya indi tekrar.

Tekrar kapı açıldı ve Seddon geldi. Doğruca Madamın yanına gitti.

«Madam, Monsieur Raoul'dan telefon geldi.»

Kocasına baktığını gördüm.

«Monsieur Raoul'dan mı? Evet, Seddon?»

«Buraya gelmekte olduğunu size söylememi istedi, madam.»

Leon de Valmy kadehini sertçe iskemlesinin kol yerine çarptı.

«Geliyor mu? Buraya mı? Nereden telefon etti?»

«Onu bilmiyorum monsieur. Fakat Bellevigne'de değildi. Bu gece burada olacağını söyledi.»

Sessizlik. Şöminenin üstündeki küçük saatin tı-kırtısı bile duyuluyordu.

Sonra Florimond'un sesi duyuldu:

«Ne kadar güzel! Raoul'u en son ne zaman gördüğümü hatırlamıyorum bile. İnşallah yemeğe kadar burada olur.»

«Hayır, monsieur. Geç geleceğini ve kendisini beklememenizi söyledi. Ama bu gece gelececek,» diye cevap verdi Seddon.

«Bütün söylediği bu kadar mı?» diye sordu Leon de Valmy.

«Evet, efendim.»

Madame de Valmy oturduğu yerde kıpırdandı.

«Bellevigne'den kötü bir haber getirmiyordur inşallah.»

«Sanmam, madam.»

Florimond tekrar söze karıştı.

«Bu kadar meraklanmayın. Herhalde bir fırtına oldu ve oradan uzaklaşmaya karar verdi Raoul.»

«Genellikle, oradan uzaklaşmak için buraya gelmez,» dedi Leon de Valmy. «Teşekkür ederim, Seddon.»

«Mrs. Seddon'a bir oda hazırlamasını söyler misin?» dedi Madame de Valmy.

«Tabii, madam.» Seddon terbiyeli bir tavırla başını eğerek odadan çıktı.

Heloise de Valmy kocasına döndü. Oturduğum yerden yüzünü görmüyordum ama alt dudaklarını ısırıldığını farkettim. Rengi solmuş ve hatları gerilmiş-

ti.

Evin oğlu çok büyük bir sevinçle karşılanıyordu. Gerek o, gerek Philippe... Valmy şatosundaki sıcak aile yuvası buydu demek.

Salonun ortasındaki avize ışıldadı. Seddon perdeleri örttü ve içkileri tazelemeye başladı. Kadeh sesleri ve bir kahkaha. Philippe neşeyle Florimond'a yaklaşıp, satranç takımını toplamasına yardım etmeye başladı. Salon aydınlanınca havanın yumuşadığı hissedildi. Şöminedeki ateş, kahkahalar, çam kütüklerinin kokusu ve Schiaparelli, perde raylarının metal sesi ve çekilen ağır brokar perdelerin çıkardığı hışırtı... Güzel Valmy şatosunu, Thornfield'in gizli hayaletleriyle doldurmak anlamsızdı.

Şeytanların Kralı, yakışıklı başını çevirerek, İngilizce konuştu:

«Ortalığa çık, Jane Eyre.»

Yerimden sıçradım. Şaşkın bir ifadeyle baktı ve güldü. «Korkuttum mu sizi? Özür dilerim. Çok uzaklarda mıydınız?»

«Oldukça uzakta. Yorkshire taraflarında Thornfield Hall denilen yerde.»

Siyah kaşlar havalandı.

«Yani aynı şeyi düşünüyorduk? Onun için sıçradınız.» gülümsiyerek devam etti. «Biraz daha dikkatli olmam gerekir... Ve şimdi çocuğu, Monsieur Florimond ayyaş yapmadan önce alıp götürür müsünüz? Hayır, Philippe. Sevmeyeceğinden eminim vermutu. Şimdi İngilizce olarak iyi geceler dile ve git odana.»

Philippe bir anda taburesinden kalktı ve düzgün bir şekilde iyi geceler diledi. Ben de iyi gece-

ler dedikten sonra elele salondan çıkarken, en az onun kadar ferahlamıştım...

«İyi geceler, Jane Eyre.» Leon de Valmy'nin alay dolu sesi kapıya kadar takip etti bizi.

Odasına çıktıktan sonra Philippe sessizliğini bozmadı. Onu yatırdıktan sonra akşam yemeğimi odada tek başıma yedim. Madame de Valmy'nin asık suratlı hizmetçisi Albertine getirmişti tepsiyi. Bu hizmeti yapmakla kendini alçalttığını belirtir gibi küstah ve sessizdi.

«Teşekkürler, Albertine,» dedim, tabakları çarparak masaya yerleştirirken. «Ha. Unutmadan sorayım —»

Kadın kapıdan döndü, asık suratında merak ifadesi bile yoktu. Bir kokarca kadar terbiyeli bir sesle sordu:

«Evet?»

«Geçen hafta Mrs. Seddon'un ilâçlarını alıp almadığımı hatırlıyor musun?»

«Hayır,» dedi ve gitmek için arkasını döndü.

«Yani ben almadım mı, yoksa hatırlamıyor musun?»

Başını bile çevirmeden omzunun üstünden cevap verdi.

«Hatırlamıyorum. Niçin sordunuz?»

«Mrs. Seddon bu sabah haplarını almamı söyledi ve Monsieur Carcin de geçen hafta verdiğini iddia etti. Eğer geçen hafta almışsam, diğer paketlerle beraber vermiş olmam gerekir, ama verdiğimi hatırlamıyorum. Bu sabah bana liste ile beraber re-

çeteyi de verdin mi?»

Omuzlarını kaldırdı.

«Belki. Bilmiyorum.» Koyu siyah gözleri küçümsiyerek süzdü beni. «Niçin ona sormuyorsunuz?»

«Pekalâ, kendisine sorarım,» dedim soğukça. «Bu kadar, Albertine.»

Kapı kapanmıştı bile. Dudaklarımı kısarak baktım bir an ardından, sonra yemek yemeğe başladım. Bir süre sonra kapı usulca vuruldu ve Mrs. Seddon odaya daldı.

«Albertine'in nesi var? Bir yılan kadar soğuk,» dedim.

«Sizin yemeğinizi getirmesini söyledim diye suratını astı. Madamın odasının dışında iş görmek istemez. Berthe de Mariette'e yardım ediyor Mr. Raoul'un odasını hazırlamak için. Yemeğinizi yollamak için başka birini bulamadım. Bernard ile ikisi aynı tiptir. Eğer beyefendi istese, bir banka bile soyar Bernard ama sizin yanağınızı farelerin kemirdiğini görse, parmağını kıpırdatıp yardım etmez,» diye homurdandı Mrs. Seddon.

«İnanırım buna. Anlamadığım bir nokta ise Madam'ın ona nasıl tahammül edebildiği.»

«Madama asık suratını hiçbir zaman göstermez. Madam, kendinden başka birine gülümsediği zaman bile çok kıskanır. Madam ise sizi sevdiğini defalarca belirtmiştir. Bunun için kötü davranıyor size.»

«Madam beni seviyor mu? Nereden biliyorsunuz?» diye sordum. Çok şaşırmıştım.

«Sizin hakkınızda daima iyi şeyler söylüyor. Onun için Albertine'in davranışlarına aldırmayın.»

Gölmeye başladım.

«Aldırmıyorum. Nefes darlığınız nasıl? Daha iyi görünüyorsunuz.»

«İyiyim. Gelip geçiyor. Bu mevsimde olur ama eskisi kadar ağır olmuyor. Miss Debbie'nin annesi bana derdi ki —»

Belli etmeden sözünü kesip, lâfı değıştirmesini öğrenmiştim artık.

«Monsieur Garcin ilâçlarınızı vermedi bugün bana. Geçen hafta almış olduğumu söyledi. Size vermiş miydim Mrs. Seddon? Çok üzgünüm ama hatırlıyamıyorum. Başka siparişlerinizin arasında mıydı, hatırlıyor musunuz? Çukulata almıştım; sonra düğme ve pamuk... Saatinizi tamirciden geçen hafta almıştık, değil mi?»

«Geçen hafta mıydı? Belki de. O gün bir sürü paket vermiştiniz bana ve haplar da onların arasında olabilirdi.» Gülererek devam etti. «Pek dikkat etmedim çünkü ihtiyacım olmadı. Ama herhalde Mr. Garcin haklıdır. Dolabıma bakarım bu gece. Sizi derde soktuğum için özür dilerim.»

«Ah, mühim değil. Asprininizi ve kolonyanızı aldım. İşte buyrun, paranın üstü ile beraber.»

«Teşekkür ederim.»

«Monsieur Florimond kalacak mı burada, yoksa yemekten sonra gidecek mi?» diye sordum.

«Akşam yemeğine gelmişti, ama Mr. Raoul'u görebilmek için geç vakte kadar kalır. Hele sis de artarsa, gece kalmasını söyleyeceklerdir.»

Ayağa kalkıp, pencereye gittim.

«Sis belli olmuyor buradan. Nefis bir gece gibi duruyor.»

«Eh, tabii. Biz yüksekteyiz. Nehrin kenarına inmiş olmalı. Yolun o kısmı karanlıkta tehlikelidir. Sis yüzünden çok kaza oldu orda.»

«Tahmin edebilirim,» dedim. Koltuğuma otururken salonda cereyan eden sahneyi düşündüm. «Belki de Mr. Raoul gelmez buraya bu gece.»

Mrs. Seddon başını salladı.

«Gelecektir. Geleceğim dediye, gelir.» Bir an süzdü beni ve devam etti. «Aşağıda onlar — bir şey mi söylediler?»

«Hiçbir şey söylemediler. Yalnız, ne için geldiğini merak ettiler.»

«Merak etmeleri yersiz,» dedi. «Bir tek şey için ayak basar buraya, o da paradır.»

«Ya?» dedim. Rahatsız olmuştum duyduğumdan. Dedikodunun da bir sınırı olması gerekirdi. «Sandım ki — bana öyle geldi ki, Bellevigne ile ilgili bir mesele...»

«Evet,» dedi Mrs. Seddon. «Ben de onu söylemek istedim. Her zaman Bellevigne ve paradır, geliş sebebi.» İçini çekti. «Anlatmıştım size, babasının adına idare eder orayı Mr. Raoul ve arasına buraya gelince —» Tekrar içini çekerek devam etti. «Acı sözler söylenir. Mr. Raoul Bellevigne için para ister; Beyefendi Valmy için para ister. Her gelişinde kedi-köpek gibi kavga ederler. Daha doğrusu iki köpek gibi hırlaşırlar, çünkü her ikisi için de kedi denemez. Mr. Raoul söz sahibi olup, kendini savunacak yaşa geldiğinden beri —»

«Titiz bir evsahibi olsa gerek,» dedim aceleyle.

«Evet, Bellevigne'i iyi idare ettiğini herkes söyler. Babasının aksi yaratılıştadır, ama ona çok ben-

zer. Anladınız mı ne demek istediğimi? Derler ki —»

«Her söylenene inanmamak gerekir,» dedim.

«Doğru ama,» dedi Mrs. Seddon üzüntüyle. «Konuşulan kişi Mr. Raoul olunca inanmak gerekir. Çünkü öyle bir insandır ki bir manastırda bile yaşasa hakkında dedikodu çıkabilir.»

«Olabilir.»

«Bu kadar parayı nereden buluyor, sorarım sizce? Son gelişinde kullandığı otomobili hangi para ile almıştı? Nereden buluyor?»

«Nereden?» diye sordum zayıf bir sesle.

«Beyefendi de sordu bunu sert bir sesle. Mr. Raoul cevap vermek istemedi. Sadece şanslı bir gecede şanslı bir numaraya rastladığını söyliyerek, lâfı değiştirdi.»

Gülmeye başladım.

«Bence, rulette kazanmış olmalı. İyi şanslar dilerim ona.»

Mrs. Seddon şaşırmıştı.

«Ben de demiyorum ki kumar her zaman zararlıdır. Ara sıra oynamak gerekir, ama kararını bilmek lâzım. Fakat Miss Debbie'nin ne düşüneceğini merak ediyorum. Bir keresinde bana —»

«Özür dilerim,» diyerek sözünü kestim. «Philippe'in çukulatasını hazırlamam gerekir. Yatakta, kitap okurken bıraktım, gidip lâmbasını söndürmeliyim.»

«Ha? Evet. Zaman ne kadar çabuk geçiyor, değil mi? Ben de gidip Berthe ile Mariette'e bakayım. Odayı hazırladılar mı?» Kapıya doğru ilerledi. «Sütlünü getirdiler mi?»

«Evet. Tepsideydi.»

«Berthe'nin hizmetinden memnun musunuz? Bir şikâyetiniz olursa, bana söyleyin.»

«Hiç şikâyetim yok,» dedim. «İşlerini çok iyi yapıyor. Ve çok seviyorum onu. Küçük mutfağı bir görmemiz lâzım, intizamını anlamak için.»

Işığın altında parlıyan beyaz ocak ve tezgâhın üstünde hazır duran kaşık, bardak tertemizdi. Sütü cezveye boşaltıp ocağa koydum. Mrs. Seddon tecrübeli gözlerle etrafını inceledi ve başını salladı.

«Evet, Berthe çok iyi bir kız, ama aklını Bernard'dan uzak tutup, işlerine verse, daha iyi olur,» dedi. «Şeker burada.»

«Hayır, o değil. Philippe için mavi kavanozdaki glükozu kullanıyorum. Teşekkür ederim. Yani Berthe ile Bernard'ın arasında bir şeyler mi var? İnşallah ciddi değildir. Çok acı olur. Bernard onun için çok yaşlı ve üstelik —»

Ben duraklayınca Mrs. Seddon devam etti.

«Çok doğru söylediniz. Eğer, Albertine kızkardeşi olmasaydı evlenmelerini tavsiye ederdim. Herhalde anlaşılardı. Fakat insanlar anlaşılmaz. Elimizden ne gelir? Ne arıyordunuz?»

«Bisküileri. Yerleri değişmiş. Hah, buldum.» Philippe'in tabağına üç tane bisküi koyarken, yan gözle Mrs. Seddon'a baktım. «Bu akşam fazla veriyorum. Salonda çok kötü dakikalar yaşadı.»

«Biraz şımartılması lâzım. Ve ben de gidiyorum artık. Konuştuğumuza memnun oldum. Siz buraya geldiğinizden beri Philippe'de bir değişme olduğunu konuştuk Seddon ile. Çocuk sizden çok hoşlanıyor. Ve onu seven birine ihtiyacı var.»

«Hepimizin ihtiyacı yok mu?» dedim alçak sesle.

«Doğru,» dedi Mrs. Seddon. «Gerçi öteki dadısı da onu biraz şımartmıştı ama normaldi bu, çünkü Philippe onun elinde büyümüş. Belki de Beyefendi bir değişiklik yapmayı düşünerek iyi etti. Hele annesi ile babasını kaybettikten sonra... Ve siz de ona çok iyi davranıyorsunuz.»

«Çok nazıksınız. Teşekkür ederim,» dedim. Philippe'in tepsisinin üstünden gülümsedim. «İnşallah aşağıda hava pek kötü esmez. Evde hiç olmazsa Mr. Raoul'un gelişine sevinen biri var.»

Kapının önünde duraklayıp, düşündü.

«Kim? Mr. Florimond mu?»

«Onu kastetmedim. Philippe'den bahsediyordum.»

Mrs. Seddon başını salladı.

«Mr. Raoul çok az tanır onu. Philippe'in buraya daha yeni geldiğini unutmayın. Ve Philippe geldiğinden beri hiç gelmedi Mr. Raoul buraya.»

«Belki de Paris'teyken ve Monsieur Hippolyte'in yanındayken gördü onu.»

«Görmedi. Gayet iyi biliyorum. Paris'de Mr. Raoul'un Philippe'e ayıracak zamanı olmaz,» dedi Mrs. Seddon sertçe.

«Onun kızartacak başka balıkları vardır orada.»

«Fakat Monsieur Florimond'u getiren arabanın sesini duyunca balkona fırladı Philippe. Ve geleni görünce hayal kırıklığına uğradı. Eğer kuzeni Raoul'u beklemiyorsa, kimi bekliyordu, Mrs. Seddon?»

Yüzüne bakınca, irkildim. Kadının gözleri dolmuştu. Başını sallıyarak elinin tersiyle yanaklarını

kuruladı. «Zavallı yavrum, zavallı yavrum,» diyerek ağladı bir süre, sonra izah etti.

«Onların öldüğünü görmedi Philippe. Cenazeye de gitmedi. Seyahatten dönmelerini bekliyordu, ama artık hiç dönmiyeceklerini söylemediler ona. Bence hâlâ bekliyor.»

«Olamaz bu?» diyerek yutkundum. «Korkunç... Bir şey bu, Mrs. Seddon.»

«Öyle. Her gelen arabanın sesine balkona fırlar. Allah'tan artık fazla gelen giden yok. Yoksa, bir gün düşüp boynunu kıracağından korkarım.»

«Ben korurum onu,» derken titrediğimi hissettim.

«İyi edersiniz,» dedi Mrs. Seddon.

YEDİ

**Bir Yaratık ki, iki ayak üstünde
duruyor ve canavardan çok
insana benziyor.**

DICKENS : Pickwick Kâğıtları

Philippe uykuya dalmıştı bile. Lâmba yanıyordu, ve elindeki kitap yere düşmüştü. Yorganının altına gizlediği avucunda bir şey vardı. Yorganı açarak ne olduğuna baktım: Oyuncak bir asker...

Kitabı yerden kaldırdım, örtüleri düzelttim, ışığı söndürdüm ve kapıyı usulca kapatarak, istenmeyen çukulatayı mutfığa götürdüm.

Işığın dışarı vurmaması için perdeleri örterek balkona çıktım. Gece ılık ve sakindi. Sis yoktu görünürlerde. Islak bir ilkbahar gecesi idi. Uzaklarda bir baykuş öttü. Yorulduğumu hissettim, çok şey birden olmuştu bugün; ve güzel şeylerdi: William Blake ile tanışmam, Florimond ile sohbet etmem...

Ne olduğunu biliyordum. Yalnızlığı tanıyordum. Kaybolmayan bir histi bu. Bazen insan unutturdu ama yine o kendini belli ederdi... Kendi kendine yetmezdi kişi, oyalanmak için çabalar; radyo dinlemek, köpek gezdirmek, şampuan yapmak, çorapları yıkmak, oyuncak askerlere sarılmak...

Dudaklarımı ısırarak kendimi toparladım. Güzel bir gün geçirmişsem, yalnız kalınca olayları hatırlayıp üzüntülere kapılmam yersizdi. Burada karanlıkta durup hayatım boyunca pencere kenarlarında oturmaya, sohbetlerin dışında bırakılmaya mahkûm edileceğimi düşünerek kendimi yemem doğru değildi.

Ve ne istiyordum ben? Florimond'un iltifatlarına kapılarak, onun ve Madame de Valmy'nin yanında şömine başı sohbetlerine karışmak mı? Madame de Valmy'nin yerinde olmak mı? On yıl önceki olaylar olmasaydı, bugün bulunabileceğim yerde olmak mı? İmkânsızdı bu. Bir an önce bu fikri unutmam gerekirdi. Bunu aklımdan çıkararak hayatıma bir yön vermem lâzım.

Arkamı dönerek, güneye doğru yürüyüp, salonun üstüne geldim.

Altın işlemeli perdelerin önlemesine rağmen ışık sızıyordu dışarıya. Çıplak ve dikenli gül fidanlarının arasından düzgün tarhlara vuruyordu. Pencere-lerden biri açıktı. Konuşma sesleri geliyordu. Şöminede yanan kütüklerin çıtırdılarını, kahve, sigara ve kanyak kokularını duyabiliyordum...

İyi geceler, Jane Eyre... alaycı idi sesi. Odama doğru yürürken sııttım. Eğer bütün ömrümü, başkalarının salonlarında pencere kenarlarında oturarak ve siyah elbiseler giyerek geçireceksem, elbiselerim en iyi kumaştan olmalıydı. Radyoyu, kitapları ve yıkanacak çorapları bir tarafa bırakarak, mantomu giyip dışarı çıktım.

Virajlı yoldan aşağı ağır ağır inmeye başladım. Ayışığında önümü kolay göremiyordum ve yağan çığ, yolu kayganlaştırmıştı. Ağaçların arasından, virajların bitimine kadar inen bir yol vardı ama karanlıkta kendime güvenemediğim için asfalttan yürümeyi tercih ettim.

Hava çok durgundu. Vadinin ortasında, nehrin üstüne inmiş olan sisin aydınlığı seçilebiliyordu. Uzaklardaki baykuş tekrar öttü. Etraf ıslak toprak ve ilkbahar kokuyordu... çiçeklerin baygın kokusu yerine yeşermekte olan tabiatın keskin ve taze kokusu... **Leylâkları ölü topraktan çıkartan / yeşerten insafsız mevsim...** evet buydu. Babamın beni şiirlerle alıştırdığına bir kere daha memnun oldum. **En güzel sözler en iyi şekilde sıralanmış...** düşüncelerimi anlatmak veya bir tabloyu tarif etmek için bir başkasının sözlerini kullanmak daima memnun eder ve şaşırtır beni. Babam doğru söylerdi. Şiirlerle hayal kurmak ne kadar güzel.

Ağaçların arasında bir hışırtı olunca, hayallerim uzaklaştı. Fransa'da hâlâ ayıların, kurtların, yabani domuzların, kurt şekline giren insanların ve vampirlerin yaşadığını hatırladım. Kendi korkumla alay ederek, nehrin kenarına kadar indim Köprüye gelmişim.

Onsekizinci yüzyıl stilinde yapılmış olan taş köprünün oymalı korkulukları nehrin iki kıyısına doğru daireler şeklinde açılıyordu. Sis burada fazlaydı ama yer yer azalıp çoğalıyordu. Durduğum yerde belime kadar geliyordu; biraz ötede suların üstüne kadar inmişti.

Su görünmüyordu. Uzaklarda, suyun akışının

boğuk sesi geceye karışıyordu. Baykuşun ötüşü bile daha değişik geliyordu kulağıma.

Ellerim ceplerimde, köprü'nün ortasında durup iki taraftan yükselen çam ağaçlarıyla kaplı yamaçlara baktım. Mehtabın soluk ışığında ağaçlar bir bütün gibi görünüyordlardı. Keskin kokuları burnuma kadar geliyordu.

Yokuştan yukarı bir araba çıkıyordu. Virajları aldıkça, sesi yavaşlıyor ve sonra tekrar fazlalaşıyordu. Güzel Sürpriz adlı virajı aldıktan sonra ancak, farlarının ışığını görebildim. Ağaçlar ışığın altında teker teker görünüp, karanlıklara karışıyorlardı.

Soubirous'a giden bir kamyondu... Farlar köprüyü yalayıp geçti, yoluna devam etti. Stop lâmbalarının kırmızı ışığı hâlâ gözden kaybolmamıştı.

Virajı tırmanıp eve dönmeyi düşünürken, Dieu-donné arazisinin tepelerinde minik bir ışık çarptı gözüme. Bir dakika önce yoktu ama şimdi çamların arasından sarı bir yıldız gibi parlıyordu.

Durup, ışığa baktım bir süre. Yokuştan yukarı bir kamyon daha çıkmaya başlayınca ağaçlar tekrar görünüp kaybolarak dans ettiler gözümün önünde. Fakat o sarı ışık hareketsiz parlamaya devam etti. Belki de William Blake'in kulübesiydi. Onun dağın tepesinde, ilâçların arasına gömülmüş oturduğunu düşünerek gülümsedim.

İkinci kamyon da gürültü ile geçip gitti köprü'nün yanından.

Ve konyak — Hatırlamış mıydı acaba almayı?

Kamyonun ardından gelen arabayı, dar köprüye sapıp farlarıyla beni aydınlatıncaya kadar farketmedim. Hızla üstüme doğru geldi.

Köşeyi son sürat dönmüştü. Far üstüme vurup aydınlattı beni. Kendimi yolun kenarına atarken, frenlerin çığlıklarını duydum. Lastikler asfaltı yalıyarak durdu. Kaygan yolda kayıp, hendeğin içine yuvarlandım.

Motorun sesi kesildi. Bir kapı çarpıldı. Leon de Valmy'nin sesi duyuldu.

«Neredesiniz? Yaralı mısınız? Çarptım mı size?» Asfaltta yaklaşan ayak sesleri vardı. «Neredesiniz?»

Islak hendeğin içinde dizlerimin üstüne doğrulmuş ve korkuluğa sıkıca asılmıştım. Tanıdık sesi duyunca yaralanıp, çıldırdığımı sandım. Kör de olmuştum. Hiçbir şey göremiyordum. Panik içinde titreyerek ayağa kalktım.

Kör olmamıştım neyse, ayağa kalkınca sis dalgası tekrar bel hizasına indi. Üstelik çıldırmamıştım. Ayışığında bana doğru gelen adam Leon de Valmy değildi ama onun otuz yıl önceki haliydi. Raoul de Valmy hakkındaki ilk intibam çok yakışıklı bir erkek olduğuydu. Gayet kızgın ve azametli bir hali vardı. Babasının cazibesine sahip olup olmadığının ölçmenin zamanı değildi ama karşısındakini derhal etkisi altına alan bir yaratılışı olduğu muhakkaktı. Tek fark ise, baba Valmy'nin hislerini göstermemeye çalışmasına karşılık oğlunun bütün hislerini olanca gücüyle dışarı vurmasını. En az benim kadar heyecanlanmıştı ve bundan dolayı kızgındı.

Birdenbire köprünün kenarına çöktüm. Uzun boyuyla karşımda durdu.

«Yaralı mısınız?» diye sertçe sordu.

«Hayır.»

«Çarptım mı size?»

«Hayır.»

«Dokunmadım mı hiç.»

«Hayır.» Titrek parmaklarımla eteğimi düzeltiyordum.

«İyi olduğunuza emin misiniz?»

«Evet. Ben - evet. Teşekkür ederim.»

Ferahlıyarak derin bir nefes aldığımı duydum. Sonra öfke ile konuşmaya devam etti.

«Lütfen bana söyler misiniz, sisli bir gecede, yolum ortasında ne işiniz vardı? Neredeyse ölecektiniz. Allah kahretsiz, haketmediniz değil bunu.»

Şaşırdım, çünkü küfredilmeye alışık değildim. Elbiselerimi düzeltmekten vazgeçip, başımı kaldırdım, gözlerine baktım.

«Burası işlek bir yol değil. İstersem, tam ortasında dururum, otururum veya yatarım. Sizi beklemiyordum — daha doğrusu geleceğinizi unutmuştum. Ama ne olursa olsun bu süratle gelmemeniz gerekirdi.»

Bir anlık sessizlikte onun da şaşırdığını anladım.

«Sadece elli ile gidiyordum ve bu yolu avucumun içi gibi bilirim,» dedi yumuşak bir sesle.

«Eli!» Çığlık atarcasına yükselmişti sesim. «Ama — tabii, kilometre olarak.»

«Başka ne olabilirdi?»

«Yine de fazla ve üstelik sis var.»

«Yolumu gayet iyi görüyorum ve arabam köşe dönerken yaylanır.» Eğlenmeye başladığını sezdim.

«Yaylanır veya yaylanmaz. Az daha beni eziyordunuz,» dedim kızarak.

«Bunun farkındayım. Fakat gecenin bu saatinde yolun ortasında birisinin olabileceğini —»

Durakladı ve tekrar devam etti. Alaycıydı sesi:

«Niye burada durup kendimi savunduğumu anlayamıyorum. Acaba siz bana ne hakla, isterseniz burada oturabileceğinizi, ve yatabileceğinizi söylediğinizi izah eder misiniz? Burası benim — burası Valmy malikânesidir. Herhalde biliyorsunuz.»

Çamurlu ellerimi mendilime silmekle meşgul düm.

«Evet,» dedim. «Orada yaşıyorum.»

Ayışığında gözlerinin kısıldığını gördüm.

«Cidden,» dedi. «Siz — şey değilsiniz...»

«Hizmetçi mi? Sayılırım,» dedim. «Pihilippe'in dadısıyım.»

«Fakat,» dedi Raoul da Valmy ağır ağır. «Yeni dadının bir İngiliz olduğunu söylemişlerdi bana.»

Beynime bir yumruk yemiş gibi oldum. Bütün konuşmaların fransızca geçmiş olduğunu hatırlatınca kadar farketmemiştim.

«Unuttum,» dedim.

«İngiliz misiniz?» diye sordu şaşkın bir sesle.

Başımı sallıyarak cevap verdim.

«Londra'dan Linda Martin. Üç haftadır buradayım.»

«Öyleyse fransızca'yı bu kadar çabuk öğrendiğiniz için sizi tebrik ederim, Miss Martin.»

Sesindeki kurnaz ifade öylesine hatırlatıyordu ki babasını, elimde olmadan sesim tizleşti.

«Bütün lisanımı üç haftada öğrenmediğimi anladınız Monsieur de Valmy. Yaptığınız kazaya lütfen hakareti de eklemeyin.»

İnsafsızca konuşmuştum ve terslenmeyi bekliyordum ama sadece özür diledi.

«Özür dilerim. Kendinize geldiniz mi artık? Sizi ayakta tutmamalıyım. Arabaya binin, eve kadar götüreyim sizi.»

Babası gibi, çekiciliğini kullanmasını biliyordu... Ayağa kalkmaya çalışırken dirseğimden tutarak yardım etti.

«İyiym,» dedim.

Fakat arabaya doğru yürürken, dizlerimin titrediğini hissedip yardımına memnun oldum.

«Topallıyorsunuz,» dedi aceleyle.

«Siz sebep olmadınız. Kaçmaya çalışırken, ayağım kaydı ve düştüm. Herhalde dizimi çarptım. Ciddeden birşeyim yok.»

Düşünceli bir sesle cevap verdi:

«Sizi ne kadar çabuk eve götürüp, bir içki içirsem o kadar iyi olur. Şoför tarafındaki kapıdan gireceksiniz. Şu anda ötekini açamam.»

Bana çarpmamak için direksiyonu sağa kırınca, büyük araba ıslak asfaltta kayarak yolun kenarındaki, çamurlu ve dik araziye saplanmıştı.

«Fazla hasarı yok değil mi?» diye sordum.

«Sanmam. Manevra yaparken, burada beklemeyi mi, yoksa içeri girip oturmayı mı tercih edersiniz?»

«Mahzuru yoksa oturmayı tercih ederim.»

«Tabii,» diyerek kapıyı açtı. Tutulmuş olan dizimi kıramadığım için güçlüklerle girip oturdum. Raoul de Valmy karanlık arabanın içine uzanıp el yordamıyla bir düğmeye bastı. Farlarının ışığında

ilk dönemeç ve kaya duvarı gözlerimizin önüne serildi.

«Bir dakika.» Kapıyı çarpıp arabanın arka tarafına geçti Raoul de Valmy.

Gözlerimi kapatıp, arkama yaslanarak dinlenmeye çalıştım. Otomobilin içi çok büyük ve çok rahattı. Sigara ve pahalı deri kokuyordu. Gözlerimi açtım. Beyaz kayalardan akseden ışıktaki arabanın burnu simsiyah uzanıyordu. Mrs. Seddon'un tarifini hatırladım, «**Queen Mary transatlantiği kadar uzun.**» Raoul de Valmy'nin şanslı numarasının kaç olduğunu merak ettim...

Lüks koltuğa biraz daha yerleştim. Titremem azalmıştı. Bidenbire yetimhanede anlatılan bir hikâyeyi hatırladım. Hizmetçiler hakkındaydı: **Eğer ezilirseniz, sizi ezenin bir Rolls-Royce olmasına dikkat edin...** Cadillac da fena sayılmazdı, hele Raoul de Valmy gibi yakışıklı biri kullanıyorsa... İlk andaki şoku atlattıktan sonra kendi aptallığımın cezasını çekerek ezilip ölebileceğimi düşündüm. Üstelik Monsieur Raoul'un otomobilinin de hasara uğramasına ben sebep olmuşum.

Raoul de Valmy'nin hâlâ arkada olduğunu hatırladım. Eğilip camdan bakınca, el fenerinin ışığında arka tamponu incelediğini gördüm. Dudaklarımı ısırarak, özür dilemek için hazırlandım. Fakat konuşmama fırsat kalmadan feneri söndürüp, çabucak yerine oturdu.

Yan gözle bana bakarak sordu.

«İyi misiniz?» Başımı salladım. «Biraz sonra evde oluruz. Sıkı tutunun.»

Marşa basarak motoru harekete geçirdi. Büyük

araba bir hamlede asfalta çıkıp, ileri atıldı. Arka tekerlekler bir saniye kadar havada kaldı ve yavaşça yola oturdu.

El frenini boşaltmak için öne eğilince, seslendim:

«Monsieur de Valmy.»

Durakladı.

«Efendim?»

«Eve varmadan önce sizden özür dilemek istiyorum. Çok üzgünüm.»

«Özür dilemek mi? Ne için? Fakat...»

«Bu kadar iyimser olmayın. Hata benimdi, biliyorum ve siz de beni bir solucan kadar küçülttünüz.»

Güldüğünü duymama rağmen devam ettim: «Yolun ortasında durmaya hakkım yoktu ve siz benim hayatımı kurtardınız. Ben ise sizi tersledim. Başka biri olsaydı buradan Madagaskar'a kadar yolları beni bir vuruşta. Ve —» derin bir nefes alarak devam ettim: «Eğer arabanız hasara uğradıysa aylığımdan kesebilirsiniz.»

«Teşekkür ederim,» dedi gülerek. «Fakat hiçbir şey olmamış.»

«Doğru mu söylüyorsunuz?» diye endişeyle sordum.

«Evet. Bir çizik bile yok. Kaydığım anda bir ses duydum, ama sadece lastiğe sürten bir dal parçasıymış. Lütfen özür dilemeyin, Miss Martin. Eğer özür dilemek gerekirse benim dilemem lâzım çünkü size küfrettim.»

«Mühim değil,» dedim. «Her ikimiz de sarsıl-

mıştık. Neler söylediğimin ben de farkında bile değildim.»

Cevap vermedi. Bekliyordu. Yan gözle yüzüne bakınca dikkatle beni incelediğini gördüm. Bana karşı gerektiğinden daha iyi davranmıştı, ama sözlerime devam etmek için cesaretim yoktu. Parmaklarımı sıkarak konuştum:

«Ne söylediğimi hiç bilmediğim için galiba kendimi ele verdim.»

«Fransızca biliyorsunuz.»

«Evet.»

Marşı kapatarak motoru susturdu. Farları da söndürmüştü. Araba stop lâmbalarının ışığında karanlık bir ada gibiydi. Omzunu kapıya dayıyarak bana döndü. Şimdi yüzü karanlıkta kalmıştı ve ses tonundan hiçbir şey anlaşılmıyordu.

«Çok enteresan. Bildim mi?»

«İşe alındığım zaman yarı Fransız olduğumu söylemediğimi mi? Evet.»

«Ben sizin patronunuz olmadığım için bana hesap vermeye mecbur değilsiniz. Ama merak ettim. Babamla Madame de Valmy'yi bilerek mi aldattınız?»

«Sanırım.»

«Niçin?»

«Bu işe girmek istiyordum.»

«Yine de anlamadını —»

«Çalışmaya ihtiyacım vardı. Anlatırım size, ama anlıyabileceğinizi sanmıyorum...» Cevap vermesine vakit bırakmadan devam ettim: «Ben yarı Fransızım ve Paris'te büyüdüm. Ondört yaşındayken, anımla babamı bir uçak kazasında kaybettim. Babam Ve-

nedik'te çevrilecek bir filmin senaryosunu yazıyordu ve annem de onunla beraber tatile gitmişti. Sonra — neyse, detayları mühim değil. Londra'da bir yetimhaneye gittim. Bilmiyorum ama, hiç yetimhanelerin içine girdiniz mi?»

«Hayır.»

«Yine mühim değil detayları. Bana karşı çok iyiydiler ama ben yaşamak — benim diyebileceğim bir yere sahip olmak istedim. Tahsilim fazla değildi ve savaş bitince bir erkek lisesinde iş buldum. Orada da mutlu olamadım. Öğretmenlerden biri Madame de Valmy'nin İngiliz bir dadı aradığını söyledi. Çocukları çok severim ve Philippe'e lisan öğretecek kadar bilgim var. Fransa'ya dönüp, hakiki bir evde yaşamanın mutluluğuna ereceğimi anlayınca işi tereddütsüz kabul ettim.»

«Ve Valmy'ye geldiniz,» dedi alaycı bir tonda.

«Evet.»

Sessizlik...

«Galiba anlıyorum. Fakat bana hesap vermenize lüzum olmadığını biliyorsunuz. Sizi sorguya çekmeye hakkım yok.»

«Size anlatmak ihtiyacını hissettim. Üstelik bana niçin işi kabul ettiğimi sormuştunuz,» dedim.

«Hayır, yanlış anladınız beni. Size niçin babamı ve Heloise'ı aldattığınızı sordum.

«Anlattım ya —» diyerek başladım.

«Daha doğrusu aldatma ihtiyacını neden duyduunuz diye sormalıyım. Ne yaptığınız beni ilgilendirmez.» Tebessüm etmemeye çalıştığını farkettim. «Sadece niçin böyle hareket ettiğinizi merak ediyorum. Eğer yarı Fransız olduğunuzu söylerseniz işe

alınmıyacağınızdan mı korktunuz?»

«Ben — evet, öyle sayılır.»

Kısa bir sessizlik.

«Cidden.»

«Açıkça konuşulmadı bu,» diye lâfa atıldım. «Fakat Fransız oluşumun işe girmemi engelliyeceğini hissettim. Zaman geçince de itiraf edemedim. Madam şüphelenirdi benden. Philippe ile sadece ingilizce konuşmam hususunda çok ısrar etti. Bunun üzerine bahsetmedim kimliğimden. Aptallık ettim,» diye bitirdim sözlerimi. «Ama olan oldu bir kere.»

«Anladığım kadariyle hâlâ bilmiyorlar sizin Fransız olduğunuz.»

«Evet.»

«Pekalâ,» dedi. Eğlendiği belliydi. «Bu aldatmacanın — bu kadar ağır bir tabir kullandığım için özür dilerim — sizi utandırdığı zamanlar olmadı mı hiç?»

«Yani duymamam gereken sözlere kulak misafiri olmamdan mı bahsediyorsunuz? Hayır, çünkü, Monsieur ile Madamın terbiyeleri buna fırsat vermiyor.» Kahkahalarla gülünce konuşmamı şaşırdım. «Yani — demek istiyorum ki, yanımda Philippe olmadığı zaman onlarla karşılaşınca benimle ingilizce konuşuyorlar. Ve Philippe'i yanlarına götürdüğüm zaman derslerinden bahsediyorlar ve ben de dinlemiyorum.»

«Beni ilgilendirmez zaten,» dedi. «Anlattığınıza göre bu konuda sıkıntı çekmiyorsunuz.» Önüne dönerek arabayı çalıştırdı, gülümsüyordu. «Sizi sorguya çekerek üzmemi istememiştim. Özür dilerim.»

«Monsieur,» dedim alçak sesle,

«Efendim?»

«Acaba — siz... beni —» ne söyleyeceğimi bilemiyerek sustum.

«Sizi ele verip vermiyeceğimi mi düşünüyordunuz?» diye sordu yan gözle bakarak.

«Evet, lütfen,» diye mırıldandım.

Kısa bir sessizlikten sonra Raoul de Valmy'nin sesi duyuldu.

«Elc vermem,» dedi. «Şimdi gitmemiz lâzım.»

Büyük araba yaylanarak ilk dönemeci kurallara uygun bir hızla aldı.

Sessizlik içinde yol alırken düşünmeye başladım. Raoul de Valmy'nin katılaşmış ruhunu etkilemeyecek duygularımı ne sebeple anlatmıştım? **Annem ile babam... yetimhanede iyi davrandılar bana...** Onu ilgilendirir miydi? Benim bir aptal olduğumu düşünecekti. Zaten başka neydim ben? Dudağımı ısırarak bahçeye çıkmadan önceki karanlık duygularımı hatırladım. Ne önemi vardı? Herhalde dinlememişti bile sözlerimi. Philippe'in dadısından daha önemli konular olmalıydı aklında: Bellevigne, meselâ, veya babasını görmeye gelişinin nedenleri.

Monsieur Florimond'un şatoda olduğunu hatırlayınca ferahladım ve sonra güldüm. Raoul de Valmy'nin Philippe gibi korunmaya ihtiyacı yoktu.

«Monsieur Florimond burada bu gece,» dedim.

«Ya? Çok kalacak mı?»

«Galiba sadece yemeğe geldi, ama sis bastırırsa kalacak.»

«Sisin yüzünden olan bir şey daha,» dedi Raoul. «Kötü bir rüzgâr derler.»

Anlamını çıkarmaya çalışırken, Cadillac son virajı da alıp merdivenlerin altında durdu.

İçeri girdiğimiz zaman Seddon holdeydi. Raoul'u görünce karşılaşmak üzere yanına yaklaştı. Benim de yanında olduğumu farkedince yüzünde bir gölge dolaştı.

«Mr. Raoul! Miss Martin! Bir kaza mı oldu?»

«Valmy köprüsünde az daha eziyordum Miss Martin'i. Şimdi ona biraz konyak verin ve birini yukarı yollayıp —»

«Hayır, lütfen,» diye atıldım. «Konyak istemiyorum. İyiyim, Seddon. Mr. Raoul çarpmadı bana, yoldan çekilirken kayıp düştüm. Benim hatam. Şimdi çıkıp, bir banyo alırım ve çay yaparım kendime.»

Seddon duraklıyarak Raoul'a baktı.

«İyiyim. Cidden iyiyim. Hiçbir şey istemem,» dedim kesin bir tavırla.

«Pekâlâ, eğer eminseniz...» Raoul'a baktı. «Eşyalarınızı hemen çıkarırım yukarıya. Her zamanki odanızı hazırladık.»

«Teşekkürler. Nasılsın sen, Seddon? Mrs. Seddon nasıl? Nefes darlığı ne âlemde?»

«Teşekkür ederim, efendim. İkimiz de iyiyiz.»

«Memnun oldum. Biraz sonra yukarı çıkarım. Herkes nerede? Küçük salondalar mı?»

«Evet efendim. Monsieur Florimond da burada. Gece de kalacak. Geldiğinizi Madama bildireyim mi?»

«Mümkünse. Biraz sonra yanlarında olacağımı söyleyin.»

«Başüstüne efendim,» diyerek uzaklaştı Seddon.

Ben de odama çıkmak için yürümeye başladım, ama Raoul'un sesini duyarak döndüm.

«Elbiseniz yırtılmış.»

Mantomun önü açılmış, elbisemin sökük eteği sarkıyordu.

«Ah, evet. Hatırladım. Bir yere takıldığını hissetmiştim. Ama mühim değil. Tamir ederim.»

«Tampona takılmış olmalısınız,» dedi kaşlarını çatarak «Hakikaten ben çok —»

«Raoul?»

Ses arkamdan geldi. Olduğum yerde sığırayarak arkaya döndüm. Babasının usullerine alışık olan Raoul, sakince dönüp, elini uzattı. «Nasılsınız?» El sıkışırken, Leon de Valmy'nin bakışları bana doğru kaydı.

«Ne oldu? Tampona takıldığınızı duydum galiba.»

«Birşey olmadı,» dedim.

«Miss Martin ile,» dedi Raoul gülerek. «Ani olarak Valmy köprüsünde karşılaştık.»

Baba Valmy'nin gözleri sökük eteğime ve çamurlu bacaklarıma indi.

«Yani çarptın mı?»

«Hayır, monsieur, böyle bir şey olmadı. Düşüp, dizimi çarptım ben. Monsieur Raoul dokunmadı bile bana. Ben —»

«Düşerek yırtılmaz bir etek bu şekilde. Allahın belâsı araban mı sebep oldu bu kazaya Raoul?»

Hava birdenbire gerginleşti. Leon de Valmy'nin sesi kırbaç gibi şaklamıştı. Sarı brokar iskemlenin yanında Philippe ile konuşurken de böyle hitap et-

mişti. Ve Raoul kaç yaşındaydı? Otuz? Utançtan kı-zardığımı hissederek yan gözle baktım Raoul'a.

Fakat o, Philippe değildi. Aldırmaz bir sesle ce-vap verdi. «Sanırım. Ben de şimdi gördüm. Siz içe-ri girerken özür diliyordum,» diyerek bana döndü. «Miss Martin, inanın çok üzgünüm.»

«Lütfen! Mühim değil. Hata benimdi.»

«Gecenin bu saatinde köprüde ne işiniz vardı?» diye sordu Monsieur de Valrny.

«Yürüyüşe çıkmıştım,» dedim. «Ağaçların altı nemliydi. Ben de yoldan aşağı yürüdüm.»

«Sonra ne oldu?»

Raoul cevap vermeye hazırlandı, ama fırsat ver-medim.

«Geri dönerken, köprünün ortasında durup, su-yun sesini dinlemeye başladım. Aptalca bir şey yap-mıştım, çünkü etraf sisliydi ve Monsieur Raoul si-sin arasından fırladı köprünün üstüne. Fakat onun geleceğini unutmuştum.»

«Unutmuş muydunuz?»

Şaşırarak yüzüne baktım ve salondaki konuş-manın fransızca yapıldığını hatırladım. Yüzümün kızarmaması için dua ederek cevap verdim.

«Mrs. Seddon bu gece geleceğini söylemişti.»

«Evet.» Kalın kaşların altındaki siyah gözlerin ifadesini anlamak imkânsızdı. Raoul'e baktı. «Ve sonra?»

Acele ile devam ettim:

«Tabii, Monsieur Raoul yanıma gelinceye kadar benim orada olduğumu göremedi. Bu işte ben suç-luyum ve sadece sökkük bir etek ve sıyrık bir dizle kurtulduğuma seviniyorum.»

Leon de Valmy'nin kaşları hâlâ çatıktı.

«Orası çok tehlikelidir... Hepimiz biliriz?» Sesi sertleşti. «Raoul, eğer böyle bir gecede yokuşu hızla çıkmaya kalkışırsan —»

«Ne kadar üzgün olduğumu bildirdim, Miss Martin'e,» diye cevap verdi Raoul.

Patronumun beni sorguya çekmeye hakkı vardı, ama oğlunu benim yanımda aptal yerine koymaya hakkı yoktu. Taktiklerini öğrenmişim artık.

«Ve ben de Monsieur Raoul'e hatanın yalnızca bende olduğunu anlattım. Lütfen, kapatalımmı artık bu konuyu? Kendisini suçlamamanız gerekir. Eğer kötü bir şoför olsaydı, ben çoktan ölmüştüm.»

Sustum. Raoul'un dudaklarında hafif bir tebesümün dolaştığını, babasının yüzünü ise öfke dalgasının kapladığını farkettim. Leon de Valmy düzgün bir tonda ukalâca konuştu.

«İyi bir şoför böylesine tehlikeli bir yerde kabiliyetini ispat etmek için gösteriş yapmaz.»

Raoul gülümsiyerek cevap verdi.

«Orası geçen sonbaharda düzeltilmişti... Bellevigne'den gelen parayla. Hatırlıyor musunuz? Ayrıca benim kaabiliyetimi tenkit edebilecek güce sahip olduğunuzdan emin misiniz? Siz son defa araba kullandığınızdan beri yollar ve arabalar çok değişti. Bunu unutmayın.»

Sessizlikte Leon de Valmy'nin yüz çizgilerinin derinleştiğini, iskemlesinin kollarını sıkıca kavradığını farkettim. Cevap vermedi. Raoul gülerek babasına bakmaya devam etti. Hayır, Philippe'e benzemiyordu. Müdafaa ettiğim zaman, alayla gülmesi-

nin sebebi buydu. **Bu, Philippe için, Şeytanlar Kralı!** dedim sessizce.

«Hakikaten yukarı bir içki göndermemi istemiyor musunuz, Miss Martin?» diye sordu Raoul.

«Teşekkür ederim,» dedim. «İyi geceler, Monsieur de Valmy. İyi geceler, Monsieur Raoul.»

Baba oğulu holde bırakarak, üst kata çıktım.

SEKİZ

**Sen, Şeytan Prensten daha çok lanetlisin.
Cehennemde senden daha korkunç bir
İblis olmayacak, eğer bu çocuğu öldürürsen.
SHAKESPEARE : King John**

Ertesi gün sis kalkmıştı. Mart rüzgârları çiçeklerini çoğunun açılmasına sebep olmuştu. Tabii, bu güzel manzarayı görebilmek için vadinin kuzeyine doğru inen ormanların arasında yürüyecektik.

Virajların yanında kestirmeden aşağıya inen dik patıkaya saptık. Yol dik olmasına rağmen, rahat iniliyordu; toprağa gömülmüş kütükler basamak vazifesini görüyorlardı ve çok dik kısımlarda ise yeni tamir edildiği belli olan taş basamaklar vardı. Arasına su yollarına rastlıyorduk. Suyun ortasına yerleştirilmiş taşlar köprü olarak kullanıyordu. Daha geniş yerlerde çam gövdelerinden köprüler vardı.

Philippe bu ağaç köprülerin üstünde durup, suyun içindeki yosunları seyretmeye ve yüzeye sıçradığını hayal ettiği balıkları saymaya bayılıyordu. Bu sabah köprülerin en büyüğünün üstünde durup suya vuran güneş ışıklarını seyretmeye başladık.

«Üç tane,» diye bağırdı Philippe. «İşte. Gördü-

nüz mü? Taşın yanında, dalgaların arasında.»

Eğilip, beş metre aşağıdaki suya baktım.

«Hiçbir şey göremedim ben.»

«Ben gördüm. İşte!»

«Evet. İnandım sana,» dedim. «Bak bir tane daha. Şimdi zıpladı.»

«Dört,» dedi Philippe, «Hatta dört buçuk çünkü benim gördüğüm de balık mı yoksa gölge mi bilmiyorum.»

«Haydi gidelim.» dedim. «Eğer döndüğümüz zamanda aynı yerdeyse gölgedir.»

Sözümü dinliyerek köprüyü geçip ağaçların altına indi.

«Pekalâ. Kurtları arıyacak mıyız?»

«Kurt mu?»

Önümden yürüyordu. Gülerek döndü.

«Korkuttum sizi mademoiselle. Cidden kurt olacağına inandınız mı?»

«Ben —»

Kahkahalar atarak yerdeki yaprakları çiğnedi.

«İnandınız! İnandınız.»

«Belki,» dedim, «Daha önce böyle bir yerde yaşamamıştım.»

Anladığım kadariyle Valmy'de bir sürü kurt vardı.

«Ayılarımız var,» diye fısıldadı Philippe, «Hakikaten var. Kocaman ayılar.» Elleriyle daireler çizerek ayıların büyüklüğünü anlatmaya çalıştı. «Ben hiç görmedim ama Bernard vurmuş bir tane. O anlattı bana.»

«İnşallah karşılaşmayız bugün onlarla.»

«Uyuyorlardır,» diye cevap verdi güven dolu.

bir sesle. «Uyurken üstlerine basmadıkça bir tehlike yok.» Bir kuru yaprak yığınının atlıyarak, etrafa dağıttı hepsini. Yığının altından bir ayı çıkmadı. «Çok derindir uykuları,» diye izah etti. «Sincap gibi ceplerine ceviz doldurup uyurlar.»

«Sincap.»

«Sincap. Belki de onları aramaktan hoşlanmazsınız?»

«Mahzuru yoksa, aramıyalım,» diye özür diledim.

«Aramayız öyleyse. Fakat ormanda görülecek başka şeyler de var. Babam anlatırdı. Tilkiler, dağ keçileri, dağ fareleri. Acaba on yaşında olunca —»

«On yaşında olunca?»

«On yaşında olunca, tüfekle ava çıkabilir miyim?»

«Herhalde on yaşında çıkamazsın ama biraz daha büyüyünce, ava çıkarsın Philippe.»

«On yaş büyüktür.»

«Kâfi derecede büyük değildir. Yani bir ayı vuracak kadar büyük bir tüfeği taşıyamazsın.»

«Sincap vururum, o halde.»

«Sincap.»

«Sincap. On yaşında sincap vurabileceğim küçük bir tüfeğim olur mu?»

«Herhalde ama güzel bir şey değil. İmrenilmeyecek bir vakit geçirme usulü.»

«Efendim?» dedi fransızca ve çapkınca beni taklit etti.

«İngilizce lütfen.»

Gülmeye başladım.

«Sincapları vurmak güzel bir eğlence değil. Şi-

rin hayvanlardır.»

«Şirin mi? Hayır. Genç fidanları yerler onlar. Çok para harcamamıza sebep olurlar. Ormancılar böyle söyler. Onları vurmak lâzım.»

«Tam bir fransız düşüncesi.» dedim alayla.

«Ben Fransızım.» diye cevap verdi. Koşarak ilerlemişti. «Ve bunlar benim ağaçlarım. Büyüyünce bir tüfeğim olacak ve hergün ava çıkıp sincap vuracağım. Bak! Orada! Bang.» Hayali sincapları vurmaya devam ederek, ilerledi. Yüksek sesle şarkı söylüyordu.

«Eğer bastığın yere dikkat etmezsen,» dedim, «Sen de dikkat et.»

Üç şey birden oldu.

Philippe önüne bakmadan koşarak, bir kütüğe takılıp yüzükoyun yere düştü. Kütüğün kenarına bir şey çarptı ve bir tüfeğin keskin sesi ormandaki sessizliği bozdu.

Ne olduğunu anlamam ne kadar sürdü bilmiyorum. Tüfek sesi ve çocuğun yerde yatan vücudu... Korkuyla damarlarımdaki kanın donduğunu hissettim. Philippe hareket edince vurulmamış olduğunu anladım.

Ağaçların arasına doğru bağırdığımı farkettim.

«Ateş etmeyin. İnsanlar var burada!» Bir an sonra Philippe'in yanındaydım.

Kurşun ona gelmemişti, fakat kıl payıyla kurtulmuştu ölümden. Başının birkaç santim üstüne, ağacın gövdesine saplanmıştı. Eğer ayağı takılıp düşmeseydi... Neşesi ve rengi kaçmış yüzüne baktım. Yanakları çamurlanmıştı ve gözlerini korku bürümüştü.

«Silâh sesiydi. Ağaca bir şey çarptı. Kurşun.»

Tabii, fransızca konuşuyordu Philippe. Lisanını değiştirmesini istemenin zamanı değildi; üstelik, ateş eden şahsa fransızca seslendiğimi de duymuş olmalıydı. İncecik omuzlarına sarılarak aynı dilde cevap verdim.

«Tilki avına çıkmış bir aptaldı herhalde. Herşey geçti, Philippe. Aptalca bir kaza. Benim bağırdığımı duyunca, bizden fazla korkmuştur herhalde.» Gülümsiyerek ayağa kalkmasına yardım ettim. «Seni bir kurt sandı galiba.»

Korkudan olduğu kadar, öfkeden de titriyordu.

«Böylece ateş etmemesi gerekirdi. Kurtlar şarkı söylemez. Üstelik seslere ateş edilmez. Asla. Aptal. Geri zekâlı. Tüfek taşımamalı böyleleri. Kovduracağım onu.»

Bir kont öfkesiyle, küçük bir çocuğunun korkusunun karıştığı tiz sesiyle bağıırıyordu. Seyrek ağaçların altından gelip bizden özür dileycek birini bekliyordum; epey bir süre sonra ormanda bizden başka kimse olmadığına inandım. Ateş eden kişi kimliğini göstermekten kaçınıyordu.

«Haklısın. Her kimse, silâh taşımaya izin verilmemeli. Sen bekle burada. Kendi ortalığa çıkmadığına göre ben gidip —»

«Hayır!» fısıltı gibi çıkmıştı sesi. Sımsıkı tuttu elimi Philippe.

«Fakat Philippe. Dinle yavrum. Herhalde uzaklaşıyordur şimdi. Bırak gidip bakayım.»

«Hayır!»

Başımı kaldırıp ağaçlara baktım sonra kırmızı şapkanın altındaki üzgün yüze...

«Peki,» dedim, «Öyleyse eve gidelim.»

Geldiğimiz yoldan geri döndük. Elele yürüyorduk.

«Yakında öğreniriz kim olduğunu Philippe. Merak etme. Muhakkak amcan kovar onu. Ya ortaya çıkmaya korkan, dikkatsiz bir aptal ya da böyle şakalardan hoşlanan bir deli. Göreceksin, kovulacaktır hemen.»

Cevap vermedi. Sessizce yanımdan yürümesine devam etti. Ne zıplıyor, ne de şarkı söylüyordu. Sakin olmaya çalışan bir sesle konuştum.

«Doğruca Monsieur de Valmy'ye giderez şimdi.»

«Hayır,» elimi biraz daha sıktı.

«Fakat sevgili Philippe —» susarak yüzüne baktım.

«Pekalâ sen gelme ama benim gitmem gerekir. Berthe'ye söylerim senin çayını verir ve ben gelinceye kadar yanında oturur. Helloise yengen de belki bu gecelik senin odana gelir, konuşmak için. Sen salona inmeye mecbur olmazsın. Sonra yatıncaya kadar da oyun oynarız. Ne dersin?»

Sadece başını salladı. Bir süre daha konuşmadan yürüdük. Balıkları saydığımız köprüye gelince, Philippe suya bile bakmadan geçti.

Tekrar öfkemin arttığını hissettim.

«Bu aptal herifi kovduracağız, Philippe. Üzülmeyi bırak artık.

Tekrar başını salladı.

«Ne oldu?» diye sordum.

«Fransızca konuşuyorsunuz» dedi, «Şimdi farkettim.»

«Evet,» dedim, «Herhalde senin ingilizceni ha-

tırlamanı bekliyemezdim,değil mi? Bir sincap gibi ateş ettikleri zaman?»

«Yanlış söylediniz,» dedi, «Sincap.»

Birdenbire hıçkırarak ağlamaya başladı.

Madame de Valmy yalnız başına gül bahçesinde dolaşıyordu. Yürüdüğü patikanın kenarlarında me- nekşeler açmıştı. Madam'ın elinde bir demet zerrin vardı. Yüzü bize doğru dönüktü ve ağaçların altından çıktığımız anda bizi gördü. Bir çiçek koparmak için eğiliyordu ama yarı yolda durup bize doğru baktı. Birkaç yüz metre uzakta olmamıza rağmen, Philippe'- in paltosundaki çamuru yüzündeki korku ifadesini görmüş olmalıydı.

Bize doğru yürümeye başladı.

«Philippe, ne oldu? Palton! Düştün mü? Miss Martin —» sesi hakiki bir üzüntü ile tizleşmişti. «Miss Martin, yine mi bir kaza oldu?»

Hızlı yürümekten nefes nefese kalmıştım. Üstelik kızgınlığım hâlâ geçmemişti.

«Ormanda biri Philippe'e ateş etti.» dedim.

«Ateş mi etti? Philippe'e mi?» İyice şaşırmıştı.

«Evet. Ayağı takılıp düştüğü için isabet etmedi. Kurşun ağacın gövdesine saplandı.»

Gözlerimin içine bakarak konuştu.

«Fakat... saçmalık bu. Kim ateş... kim olduğunu gördünüz mü?»

«Hayır. Ateş eden kaza yaptığını biliyor olmalı çünkü seslendim. Ama meydana çıkmadı.»

«Philippe, nasılsın? Birşeyin yok ya?»

Konuşmadan, başını sallıyarak cevap verdi.

«Düştü,» dedim, «Ama canını acıtmadı. Çok cesur davrandı.»

Eğer düşmeseydi ölebileceğini, çocuğun önünde tekrarlamak istemedim, ama Madam anladı bunu. Madam'ın yüzü öylesine solmuştu ki, bayılacağını sandım. Demek ki göstermediği halde seviyordu Philippe'i. Alçak sesle konuştu.

«Çok.. kötü bu. Dikkatsizlik... Büyük dikkatsizlik... hiç bir şey görmediniz mi?»

«Hayır. Fakat kim olduğunu öğrenmek zor olmasa gerek. Eğer Philippe'i yalnız bırakabilseydim, gidip arıyacaktım. Ama herhalde Monsieur de Valmy, bu gün öğleden sonra kimin ormanda olduğunu bilebilir. Monsieur nerede, Madam?»

«Herhalde kütüphanededir.» Bir eliyle kalbini tutuyordu. Çiçek demeti yere düşmüştü. Çok korktuğu belliydi.

«Korkunç birşey bu. Philippe, — öle —»

«Bence,» dedim, «Philippe'i daha fazla ayakta tutmasam iyi olur. Bu gece aşağıya gelmememize izin verir misiniz Madam? Erken yatırmak istiyorum.»

«Tabii, Tabii. Siz de dinlenin, Miss Martin. Korkmuş olmalısınız —»

«Evet ama ayrıca çok öfkelen dim. Philippe'i yatırdıktan sonra Monsieur de Valmy ile görüşmek istiyorum.»

«Evet. Evet, tabii. Monsieur de Valmy çok sıkılacak bu olaya.»

«İnşallah,» dedim, «Sıkılmakla kalmayıp, gereken ilgiyi gösterir. İyi günler...»

Ayrıldıktan sonra arkama bakınca, terasa doğ-

ru hızla uzaklaştığını gördüm. Şüphesiz Leon de Valmy ile konuşmaya gidiyordu. Ne kadar erken konuşulursa o kadar iyi olacağını düşünerek, Philippe'i oyun odasına çıkardım.

Berthe, mutfağı temizliyordu. Olayı çabucak ona da anlattıktan sonra Philippe'i ona emanet edip aşağıya inmek istedim. Fakat Philippe, ağlamaklı bir sesle gitmemem için yalvardı. Madame de Valmy herhalde bütün hikâyeyi kocasına anlatmış olmalıydı. O da, suçluyu bulmak için gereken araştırmalara girişmişti şüphesiz. Philippe'in durumu daha çok ilgilendirirdi beni.

Epey uğraştıktan sonra Philippe'i neşelendirmeyi başardım. Sıcak bir banyo yaptı ve eline bir kitap alıp şöminenin önüne uzanınca, Berthe'i ona arkadaşlık etmesi için bırakıp, aşağıya inmeme razı oldu.

Leon de Valmy kütüphanede yalnızdı. Daha önce hiç girmemiştim bu odaya. Yüksek tavanlı, büyük iki pencereden ışık alan, duvarları kitap raflarıyla kaplı bir odadaydı. Şöminenin üstünde ilk bakışta Raoul de Valmy'nin gençliğine benzettiğim bir portre asılıydı. Bir elinde kamçı, diğerinde arap atının dizginleri, üstünde binici elbisesi ile çok yakışıklıydı. Babasının bu resmi niye buraya astığını merak ettim. Şöminenin önündeki geniş koltuktan ve pencerenin önündeki yazı masasından başka bir eşya yoktu odada. Leon de Valmy'nin tekerlekli is-

kemlesi yazı masasından uzaklaşıp şöminenin önüne gelince odadaki boşluğun manasını anladım.

«Oturunuz; Miss Martin.»

İtaat ettim. İlk anlardaki kızgınlığım geçmişti ama sinirden boğazım tıkanmıştı ve söze nasıl başlayacağımı düşünüyordum.

Bugün etrafına hükmeder bir hali yoktu. Bana baktığı zaman yüzü ve sesi nazik ve samimiydi. O anda şöminenin üstündeki portrenin Raoul'a ait olmayıp, Leon de Valmy'nin kendi portresi olduğunu anladım.

Dikkatle resmi incelediğimi farketmişti. Bir süre konuşmadan resme baktı ve bana dönerek gülümsedi.

«Biz, Valmy'ler çok talihsiz bir sülâleyiz.»

Sesinde ve gülümsemesinde, ilk karşılaşmamızda dikkatimi çeken bedbinlik vardı. Farkedilmemesini istediğini söylediği sakatlığını zorla hatırlatıyordu insana. Cevap vermeden, gözlerimi uzaklaştırdım.

«Bugün de bir başka faciadan kıl payıyla kurtulduğunuzu anlattılar.» dedi.

Yüzüne baktım. (Bir başka facia.) Duygusuz bir sesle sordum.

«Madame de Valmy mi anlattı?»

«Hemen geldi bana. Çok üzülmüştü. Kalbi rahatsız, biliyorsunuz. Hastalandı yine.» Duraklayıp beni inceledi.

«Siz de Miss Martin. İyi görünmüyorsunuz. Bir kadeh içseniz iyi gelir. Beyaz şarap? Olanları anlatır mısınız bana?» diyerek yanındaki sehpanın üstünde duran şişeye uzandı.

«Teşekkür ederim.» Kadehi aldım. Sinirli halim kaybolup, beni yorgun ve duygusuz bırakmıştı. Hislerimi kendime saklıyarak öğleden sonra olanları kısaca anlattım ve sordum. «Bugün kimin silâhla ormana indiğini biliyor musunuz?»

Leon de Valmy kadehiyle oynadı.

«Doğrusunu isterseniz, hayır. Armand Lestocq bana — yok o olamaz. O öğleden sonra Soubirous'a inecekti. Üstelik silâhını daima dikkatle kullanır.»

«Fakat kim olduğunu öğreneceksiniz, değil mi? Böyle birine silâh —»

«Elimden geleni yapıyorum,» diyerek yüzüme baktı. «İşlerimin çoğunu telefonla hallederim. Ve kim olduğunu öğrendiğim zaman onu kovacağım.»

Kadehini çevirerek alevlerin içkinin içinde yaptıkları ışık oyunlarını seyrediyordu. İskemlesinin arkasındaki kütüphanede kitapların sarı ve kahverengi ciltleri şöminenin ışığında parlıyorlardı. Hava süratle kararmaya başlamıştı. Biraz sonra Seddon perdeleri kapamak için gelecekti. Şimdi ise alaca karanlıkta oda gayet rahat ve samimi bir havaya bürünmüştü.

«Kimse aramaya çıktı mı?» diye sordum.

«Tabii. Ama sanırım, suçlu, yaptığı hatayı anlayınca derhal oradan uzaklaşmıştır. Elinde bir silâhla yakalanmak istemez,» Leon gülümsedi, «Adamın izini belli etmemek için gayret sarfedeceğini anlıyorsunuz değil mi? Burada iyi bir iş bulmak kolay değildir.»

«Eğer kimliğini belli etmek isteseydi, ben seslendiğim zaman ortaya çıkardı,» dedim. «Fakat niçin çekindiğini biliyorum. İşin polise aksetmesin-

den korkuyor olmalı.»

Kalın kaşlar havalandı.

«Polise mi? Eğer hakikaten bir kaza olsaydı evet ama. Şu halde?»

«Bir kaza olduğunu sanmıyorum.»

Leon de Valmy'nin şaşırdığı belliydi.

«Ne demek istiyorsunuz? dedi ve cevap vermediğimi görünce, öfkeyle inanmamazlık karışık bir sesle devam etti.

«Başka ne olabilir, Miss Martin? Cinayet mi?»

Alay ediyordu. Fakat sözleri sinirlendirdi beni. Cevap vermeden yüzüne baktım.

Tekrar konuşmaya başlayınca sesi soğuk ve düzgündü.

«Çok büyütüyor musunuz meseleyi? Bir çocuğu kim öldürmek ister? Philippe'in düşmanları yoktur.»

Hayır dedim ama dostları da yok. Benden başka. Yerimde doğrulup gözlerinin içine baktım.

«Çok çabuk karar veriyorsunuz, Monsieur de Valmy. Bu denli saçma birşey düşünmüyordum ben.»

«Özür dilerim. Fakat şaşırttınız beni. Devam edin. Sizi dinliyorum,» derken yüz hatları gevşedi.

Gözlerimi kaçırmadan içkimi içtim.

«Gerçekten bir kaza olabileceğine inanamıyorum. Bulduğumuz yer açıklıktı ve bizi rahatça duyabilirdi. Bence bizi korkutmaya çalışan serseri bir çocuktü bunu yapan... Nişan aldığından daha yakına isabet edince, o, bizden daha çok korktu ve kaçtı.»

«Anlıyorum. Bana detaylı olarak anlatmalısınız.

Tam olarak neredeydiniz?»

«Valmy köprüsüne kestirmeden inen patikayı geçtik. Yolun yarısında patikayı bırakıp sağa döndük.»

«Biliyorum. Bir şelâle ve alabalık gölü vardır.»

Şaşırdığımı belli etmiş olmalıyım ki, yavaşça ilâve etti.

«Hayatım boyunca Valmy'de yaşadım ben, Miss Martin.»

Duvardaki resme bakmaktan kendimi alakoy-mak için epey gayret sarfettim.

«Evet, tabii. Tepelerin yamacından vadiye doğru inen yolu bilirsiniz. Birkaç yüz metre sonra yol genişliyor ve sol tarafta nehire kadar sık ağaçlar var fakat sağda ise ağaçlar seyrekleşiyor.»

«Biliyorum. Çimenlik bir arazi. Kayalara doğru yükselir. Yukarda da ekilmiş ağaçlar vardır.»

Başımı salladım.

«Çamlar şimdi aşağı yukarı yedi metre yüksekliğindeler. O patikayı takip ediyorduk. Philippe, şarkı söyliyerek önüne bakmadan koşuyordu.»

«Şanslıymış.» dedi kuru bir sesle.

«Evet. Tam ayağı takılıp yere düştüğü anda ağacın gövdesine bir kurşun saplandı. Silâhın sağ taraftan ateşlendiğini anladım.»

«Kayalardan mı?»

«Sanırım. Saklanmak için ideal yerdi ve aramızda, hiç bir engel yoktu.»

«Bir şey görmediniz mi?»

«Hiç bir şey. Seslendim ve sonra Philippe ile meşgul oldum. Ateş edenin ne olduğunu görmek için aşağıya ineceğini umdum. Fakat gelmedi. Philippe'i

doğruca eve getirmeye mecbur olmasaydım, onu aramaya gidecektim.»

«O kadar tehlikeli bir işe kalkışır mıydınız?» dedi beni merakla süzerek.

«Tabii. Niçin olmasın?»

«Çok cesur bir genç kadınsınız, değil mi?» dedi ağır ağır.

«Cesaret nerede? İkimiz de kasten ateş edilmediğini biliyorduk. Bir aptaldan niçin korkayım?»

Bir anlık sessizlikten sonra yüzü neşeli bir gülüşle aydınlandı.

«Elinde silâh olan bir aptala yaklaşımdan çekinir, genç kadınlar. Bana kızmayın, mademoiselle. İltifat etmek istedim.»

«Özür dilerim,» diye yutkundum. «Teşekkür ederim.»

«Silâhlar hakkında ne biliyorsunuz?» diye sordu.

«Hiç bir şey bilmem.»

«Ben de öyle sanmıştım. Kaza dediğimiz zaman sadece, bir sese veya azçok görebildiği bir yere kararlanmasına ateş edildiğini düşündünüz değil mi?»

«Evet. Anlamadığım nokta ise nasıl olup da bizi —»

«Doğru. Bulduğunuz yer açıklıktı ve Philippe şarkı söylüyordu.»

«Evet. Onun için birinin şaka yaptığını düşündüm.»

«Eğlenceye ihtiyacı olan bir genç mi? Olamaz. İlahı gayet kolay. Silâhla olan kaza sadece bir tek şeyi ifade eder: dikkatsizce taşımak ve yürürken sendelemek, Philippe'in yaptığı gibi... o anda silâh

kendi kendine ateş alır. Bana kalırsa, olay böyle oldu ve Philippe'in düştüğünü görünce, yaraladım sanarak, kaçtı.»

«Evet, tabii. Ancak böyle olabilir.»

«İlgileneceğimden emin olun. Yaralamadığınızı duyunca, belki suçlu ortaya kendiliğinden çıkar ama sanmıyorum.» Uzun parmakları kadehiyle oynamaya devam ediyordu. «Zavallı çocuk, çok güç günler geçirdiniz değil mi? Philippe'e iyi davrandığınız için size minnettarız. Böyle bir olayla karşılaştığınız için çok üzgünüm.»

«Önemli değil. Burada olmaktan çok memnunum.»

«Öyle mi? Sevindim buna. Ve daha fazla üzme-
yin kendinizi bu konuda. Adamı bulmasak dahi tek-
rarlanmaz bir daha. Philippe korkusunu yenebildi
mi?»

«Sanıyorum.»

«Doktor çağırmaya filân lüzum var mı?»

«Hayır. Şimdi gayet iyi, Kazayı kıl payıyla atlattığını anladığını sanmıyorum. Odadan çıkarken, tekrar dönüp oyun oynıyacağıma söz verdim. Gitmem lâzım.»

«Sizi fazla tutmayacağım. Ama önce içkinizi bitirin.»

İtaat ederek içkiyi bitirdim ve bardağı masaya yerleştirirken konuşmaya başladım.

«Monsieur de Valmy, gitmeden önce, size bir itirafta bulunmak istiyorum.»

Tek kaşı havaya kalktı. İyi bilmişim. Eğlenmeye başlıyordu.

«Çok ciddiym. Sizi ve Madame de Valmy'yi al-

dattım ama artık dayanamıyacağım. Anlatmam lâzım.»

Gözleri güldüğü halde ciddi bir sesle sordu.

«Dinliyorum. Ne şekilde aldattınız bizi?»

Fransızca konuşmaya başladım.

«Sizi böyle aldattım, monsieur. Eve geldiğimden beri. Ve artık dayanamayıp itiraf etmek istedim.»

Kısa bir sessizlik oldu.

«Anlıyorum.» dedi. Sadece iyi fransızca değil, tam bir Fransız fransızcası konuşuyorsunuz, Miss Martin. Evet, anlatın.»

Bitmişti artık. Rahatlıyabilirdim. Manasız aldattışımı anlatmıştım ve Leon de Valmy kahkahalarla gülmüştü. Bilhassa lisan bilmezsem bu işe kabul edileceğim düşüncesi çok eğlendirmişti onu. Aptallığımı kabul ederek ben de onunla beraber güldüm.

Fakat içimde bir his herşeye itiraz ediyordu.

Ama Şeytan Kral neşeyle gülüyordu ve beni de kahkahalarına ortak ediyordu.

Birkaç dakika sonra Raoul de Valmy geldi. Konuşuncaya kadar odaya girdiğini farketmemiştim.

«Rahatsız ettim. Meşgul olduğunuzu bilmiyordum.»

«Meşgul değildim,» dedi babası, «Gel içeri.»

Dügmeye basınca oda aydınlandı. Raoul yanımıza geldi.

«Şimdi içeri girdim —» diye söze başladı ve beni elimde içki bardağı ile otururken görünce sustu.

«İyi akşamlar mademoiselle.» Gözleri tekrar

babasına çevrildi. «Beni çağırdığınızı söylediler.»

Kadehimi bırakıp ayağa kalktım.

«Ben de zaten kalkıyordum.» dedim. Fransızca konuştuğumu duyan Raoul şaşırды fakat bir şey söylemedi. Dönüp patronumun yüzüne bakarak sordum. «Belki Monsieur Raoul ateş eden hakkında bir şey biliyordur? Aramaya çıkmış mıydı?»

«Hayır.» dedi Monsieur de Valmy. «Geldiğiniz için teşekkür ederim, Miss Martin. İyi akşamlar.»

«Ateş eden mi?» diye sertçe sordu Raoul.

Bana hitap ediyordu. Tereddüt ederek babasına baktım. Raoul tekrarladı.

«Kim ateş etti? Kimi aramam gerekirdi?»

«Yani...» dedim. Kütüphaneden çıkmam söylenmişti. «Ben sandım ki... demek siz öğleden sonra olanları bilmiyorsunuz?»

Raoul masaya yaklaşıp içki şişesine uzanmıştı.

«Hayır. Ne oldu?»

«Ormanda aptalın biri neredeyse yeğenini öldürüyormuş.» dedi Monsieur de Valmy soğuk bir sesle.

Raoul başını kaldırıncı elindeki içki döküldü.

«Ne? Philippe mi? Biri Philippe'e mi ateş etti?»

«Evet.»

«Yaralandı mı?»

«Kurşun dokunmadı bile.»

Raoul doğrulup şömineye yaslandı. Gözleri babası ile benim aramda dolaştı.

«Ne yaptığını sanıyormuş?»

«Biz de onu öğrenmek istiyoruz,» dedi babası. Oğlunun yüzüne baktı. «Dışarda olduğunu söyledi.

Kimseyi gördün mü?»

«Hayır.»

«Ne tarafa gittin?»

«Doğuya. Yeni plantasyonlara bakacağımı söylemiştim size. Mutfak bahçelerinden yukarı çıktım. Hiç kimseye de rastlamadım. Nerede oldu?»

«Köprünün kuzeyindeki ağaçlık bölgede.»

«Yeri anladım,» diyerek bana döndü. «Korkunç bir şey bu. Ona hiç bir şey olmadı mı?»

«İliç bir şey.» dedim. «Yere düşünce kurşun isabet etmedi.»

«Ve siz? Herhalde beraberdiniz.»

«Onunla beraberdim. Yanımdan bile geçmedi.»

Raoul elindeki boş bardağı şöminenin rafına bıraktı.

«Lütfen hemen gitmeyin. Oturun. Bir kere de bana anlatır mısınız?»

Bir kere daha hikâyeyi anlattım. Raoul hareket etmeden dinledi. Babası arkasına yaslanmış, kadeli ile oynuyarak bizi seyrediyordu. Sözlerimi bitirince Raoul başını çevirmeden sordu.

«İşi elinize aldınız zannederim, değil mi?»

Bana sorduğunu sanarak şaşırdım ama babası cevap verdi.

«Gerekeni yaptım,» dedi ve telefonla verdiği emirleri anlattı. Raoul gözleri ateşe dalmış dinliyordu. Ben de oturduğum yerde baba-oğul arasındaki garip ilişkiyi düşünmeye başladım. Bugün araları iyiydi. Dün geceki sahne hiç geçmemiş gibiydi. Sesleri ve yüzleri birbirine çok benziyordu ama karakterleri öylesine farklıydı ki... Şöminenin üstündeki resme baktım. Hayır bu gülen çehre Raoul olamaz-

dı. Yüzündeki anlaşılmaz ifade resimdeki çocuğa ait olamazdı. Babasıyla konuşan Raoul'u seyrederken, resimdeki genç adamı anlamamanın daha kolay olacağını düşündüm.

Birdenbire kendime geldim.

«Yanımızda çalışanları çok sert idare ediyoruz galiba?» diyordu Leon de Valmy. «Miss Martin'i bu gece sokağa çıkması için ikna etmek isterdim ama Philippe'i eğlendirmeye söz verdiğini söylüyor.»

«Doğru,» dedim, «Söz verdim.»

«Daha sonra gidin,» dedi bütün cazibesini kullanarak.

«Valmy arazisinde dolaşmaya değil ama. Buraların tozunu silkin biraz ayağınızdan ve Thonon'a kadar uzanın. Bir sinema veya kahveye gitmeyi düşünmez misiniz, Miss Martin?»

«Philippe'in yattığı saatten sonra otobüs yok.» dedi Raoul.

«Mühim değil.» dedim çabucak. Buradan uzaklaşma fikrinin beni sevindirdiğine şaşırmıştım. Valmy'den uzak bir gece — kalabalık bir yerde akşam yemeği, ışıklar, müzik, sesler... ne kadar özlemiştim bu hayatı. Son iki gün içinde yettiği kadar sinirlerim gerilmişti. Kararımı vererek ayağa kalktım.

«Çok nazıksınız ama Philippe'e söz verdim. Onu atlatmam doğru olmaz. Yemekten sonra dinlenirim.»

«Odanızda yalnız başınıza çayınızı içtikten sonra erkenden yatacaksınız demek?» diye söze karıştı Raoul. «Gitmek istemediğinizden emin misiniz?»

«İyi ama...» diyerek güldüm. «Gitmeme imkân

yok değil mi?»

«Valmy'de iki tane araba ve onları kullanacak bir çok kişi var.» Babasına baktı. «Bence Miss Martin'e bu izini borçluyuz.»

«Elbette. Fakat Jeannot büyük arabayla Cenevre'ye benim bir işim için gitti ve öteki de daha bıçkılaneden dönmedi.»

«O zaman.» dedi Raoul. «Benim arabam var.» Yüzüne baktı, «Kullanmasını biliyor musunuz?»

«Hayır. Fakat, lütfen Gitmeyi düşünmüyorum.»

«Biliyor musunuz.» dedi Raoul tavana bakarak, «Gitmek için can atıyor. Doğru değil mi?»

«Harika bir şey olur.» diyerek itiraz etmekten vazgeçtim.

«Öyleyse benim arabamı alın.» Raoul babasına baktı. «Bernard'ın işi yok değil mi?»

«Tabii, götürebilir.»

«Nerede o?»

«Dışarda. Philippe'e ateş eden serserinin izini bulması için yollamıştım ama artık hava karardı, dönmesi lâzım... Herşey halloldu. Size ne dilemem gerekir Miss Martin? Uzun süre hatırlanacak bir gece mi?»

«Unutulması gereken bir gece olarak düşünüyordum,» dedim. Philippe'in çamurlu yüzünü ve gözyaşlarını hatırlıyarak.

Leon de Valmy güldü.

Raoul kapıyı açıp geçmem için tuttu.

«Saat sekizde hazır olun.»

«Peki, teşekkür ederim.»

«Bernard'ı ben bulurum. Anladığıma göre artık fransızca konuşuyoruz.»

«Şimdi anlattım babanıza,» dedim alçak sesle.. İtirafımın yersiz olduğunu söylemedim. Şeytan Kral daha önceden anlamıştı herşeyi.

Saat tam sekizde arabanın farları balkonumun korkuluğunu aydınlattı. Philippe uykuya dalmıştı bile. Berthe benim odamda, şöminenin önünde oturmuş dikiş dikiyordu. Hiç beklemediğim bu geceye kalbim neşeyle dolarak başlıyordum. Koşarak indim merdivenleri.

Motoru çalışan cadillac kapının önündeydi. Ön kapının yanında şoförün uzun silüetini gördüm. Ben arabaya girdikten sonra kapıyı kapatıp direksiyonun başına geçti.

«Siz,» dedim. «Anlaşmamızda yoktu bu.»

Büyük araba düzgün bir yolla viraja girdi. Raoul de Valmy gülmeye başladı.

«Fransızca konuşalım mı?» diye sordu. «Gezmeye götürdüğüm kızlarla bu lisanı konuşmayı tercih ederim.»

«Sadece niçin sizin şoförlük yaptığınızı sormuştum. Bernard'ı bulamadınız mı?»

«Buldum fakat ona sormadım bile. Rahatsız mı oldunuz?»

«Tabii ki hayır. Çok naziksınız.»

«Hislerimle hareket ettiğim için mi? Sizi ikaz ederim,» dedi neşeyle. «Benim yaşama tarzım budur.»

«Niçin ikaz ediyorsunuz? Yoksa tehlikeli hislere mi kapılırsınız?»

«Bazan,» derken gülmesini bekledim fakat neşeli hali kaybolmuştu. Bir süre sessizlikte yol aldık. Ellerimi kucağımda kavuşturmuş kıvrıla kıvrıla

uzayan yola bakıyordum.

Araba son virajı geçtikten sonra, dikkatle köprüye doğru döndü ve kasaba yoluna hızla girdi.

«Çok kötü iki gün geçidiğiniz için üzgünüm.» dedi soğuk ve resmi bir sesle.

«İki gün mü?»

«Dün gece köprüde geçen hadiseyi kastediyordum.»

«Ha,» dedim gülerek. «Biliyor musunuz, ben onu unuttum bile.»

«Bunu duyduğuma memnun oldum. Fakat belki de bugünkü olay sizi daha fazla korkuttuğu için ötekini unuttunuz. Ama korkunuz geçmiş gibi görünüyor.» Yüzüme dikkatle baktı. «Çok korktunuz mu?»

«Bugün mü? Evet. Evet, çok korktum. Ama vurulmaktan korkmadım. Herşey ne olduğunu anlayıncaya kadar bitmişti bile. Bu ürküttü beni.» O anı tekrar yaşıyarak izah etmeye çalıştım. «Silâh sesini duyup Philippe'in yerde yattığını gördüğüm anda korktum. Ona isabet etmediğini anlayıncaya kadar. Zaman durmuştu sanki. Tabanca sesinden sonraki mutlak sessizlikte, ağaçların rüzgârda çıkardığı hışırtı ebediyete kadar sürecekmış gibi geldi bana.»

Güzel Sürpriz diye adlandırılan viraja girerken ağaçlar bir an farların ışığıyla aydınlanıyor, sonra tekrar kayboluyorlardı. Tekrar konuşmaya başladım.

«Hiç düşündünüz mü, feci bir olay cereyan ettiği anda 'bir saniye önce herşey başkaydı, şu an geçse ve herşey eskisine dönse' diyor insan? Eskiye döndürmeye çalışıyorsunuz ama yapamıyacağı-

nızı da biliyorsunuz. Ve o saniyenin geçmemesi için zamanı durdurmaya çalışıyorsunuz. Bana da böyle oldu.»

«Biliyorum. Ama bir şey olmadı size.»

«Hayır,» diyerek derin bir nefes aldım. «Philippe'in hareket ettiği anı ölünceye kadar unutacağımı sanmıyorum.»

«Ve sonra ne oldu?»

«Sonra öfkelen dim. Öylesine öfkeliydim ki adamı öldürebilirdim.»

«Herkes böyle hisseder,» dedi.

«Korktukları için mi? Bilmiyorum. Fakat sadece bu değildi sebep. Eğer Philippe'in yüzünü görseydiniz —» Ben gayet açık görebiliyordum. İzah etmeye mecburmuşum gibi devam ettim. «O kadar sessiz bir çocuk ki. Halbuki daha canlı olmalı. Bugün ise başka çocuklar gibi koşuyor, oynuyor, şarkı söylüyordu. Ve sonra... birdenbire... bu korkunç olay. Yüzü çamurlanmıştı ve dönüş yolunda alabalıklara bakmak bile istemedi. Sonra... sonra ağlamaya başladı.»

Dudağımı ısırarak susup camdan dışarıya baktım.

«Eğer istemiyorsanız anlatmayın,» dedi.

«Biraz... üzüyor beni. Ama başka birine anlattığım için ferahladım şimdi,» diyerek gülümsemeyi başardım. «Unutalım mı artık?»

«Zaten onun için çıktık bu gece.» Birdenbire gülümseyince sesi değişti, adeta neşelendi. «Yemekten sonra kendinizi daha iyi hissedeceksiniz. Pasaportunuz yanınızda mı?»

«Ne?»

«Pasaportunuz. Herhalde taşıyorsunuzdur.»

«Evet. Yanımda. Ciddi birşey bu. Yoksa kaçacak mıyız?»

«Onun gibi bir şey.» Thonon'a yaklaşıyorduk. Yolları çevreleyen ağaçların arasındaki lâmbaların ışığı dalları resimlendirerek aydınlatıyordu. «Ne dersiniz?» dedi Raoul yavaşlayıp yüzüme bakarak. «Cenevre'ye geçip bir yerde yemek yedikten sonra sinemaya veya klübe gidelim mi?»

«Ne derseniz kabul,» dedim neşelenmeye başlıyarak. «Her şey. Size bırakıyorum.»

«Ciddi misiniz?»

«Evet.»

«Tamam öyleyse,» dedi Raoul ve araba Thonon'un aydınlık ve kalabalık meydanına girdi.

O gece çok önemli olduğu halde uzun uzun anlatmıyacağım. Thonon'da bir çiçekçi tezgâhının önünde durup çiçek aldı bana Raoul. Sonra tekrar yıldızlı göğün altında yola koyulduk. Cenevre'ye geldiğimiz zaman yalnızlığımı ve korkumu unutmuştum. Sevinçten uçuyordum.

Raoul'ü tanımanın güç olacağını acaba niçin düşünmüştüm? Yıllardır birbirimizi tanıyormuşuz gibi konuştuk. Benim Paris'teki yaşantımı sordu. Babamdan, annemden, Printemps Caddesinden bahsettim. Hattâ yetimhanede geçen yılları bile neşeliyle hatırlıyabiliyordum.

Sonra Raoul kendi tanıdığı Paris'i ve Londra'yı anlattı. Anlattıklarının benim yaşadığım şehirle bir ilgisi olamazdı. Bellevigne'den bahsetti; bakım-

sız bağların arasında ölüme mahkûm edilmiş bir mücevher...

Valmy'den başka herşeyi kattık konuşmalarımıza.

İyi bir restoranda yemek yedik. Gerçi müzik vardı fakat biz dansetmedik, çünkü Raoul yemeğin danstan daha önemli olduğunu iddia etti. Daha sonra dönmeye karar verinceye kadar dansettik. Boş yollarda delicesine gidiyorduk ama yaptığımız sürat korkutmuyordu artık beni. Bir an için gümrük kapısında durakladık. Gölün yakınlarından geçen geniş bulvar, kasabanın boş meydanı, Soubirous'a sapan yolun kavşağı...

«Hey.» dedim. «Kavşağı geçtiniz.»

«Tehlikeli hislerimden birine kapıldım.»

«Meselâ?» dedim.

«Evian'da güzel bir kumarhane var.» dedi Raoul.

«Şanslı numaranız kaç?» dedim Mrs. Seddon'un anlattıklarını hatırlıyarak.

Raoul güldü.

«Henüz bilmiyorum. Ama bu gece rastlıyacağıma inanıyorum.»

Ve kumarhaneye gittik. Raoul'un oynamasını seyrettim bir süre. Beni de oynamaya zorladı. Oynadım ve kazandım. Fişlerimizi paraya çevirtip dışarı çıktık ve kahve içtik güle konuşa. En sonunda eve dönmeye karar verdik.

Valmy yoluna saptığımız zaman saat üçe geliyordu. Belki uykusuzluktan, belki de eğlenceden, rüyada gidiyor gibiydim. Kapının önünde durup, in-

mem için arabanın kapısını açtı. Teşekkür edip iyi geceler diledim.

Karanlık koridorlardan geçip nasıl odama kadar geldiğimi hatırlamıyorum. Başımı yastığa koyar koymaz uyumuşum.

Sebepe konyak değildi. Kahve içince ayılmıştım. Daha kötü birşey vardı. Müziğin, ayışığının ve eğlencenin arasında bir tek şey beni etkilemişti. Odukca saçma ve ürkütücü ama yine güzel bir histi.

Raoul de Valmy'ye âşık olmuşum.

DOKUZ

**Sevgiline sakın söyleme aşkını
Çünkü asla anlatılamaz...
WILLIAM BLAKE : MSS.den Şiir**

Beklenen bir olaydı. Yetimhanede büyüyen bir kız Raoul de Valmy gibi bir erkekle karşılaşp da bir şeyler hissetmezse, onda bir acaiplik olduğunu düşünebilirdim. Güzelliği ve cazibesi ile istediği her şeyi elde edebilecek olan genç adam, çok yalnız genç kadına iyi bir gece geçirtmek istemişti. **Hatırlanması gereken bir gece.**

Okuduğum bütün âşk romanlarına ve gördüğüm bütün romantik rüyalara rağmen kerdime hakim olmasını bildim. İyi bir gece geçirmiştım. Yarın başka bir gün olacaktı.

Öyle oldu. Kahvaltıdan biraz sonra büyük caddilac viraja girerek gözden kayboldu. Raoul herhalde Bellevinge'e dönüyordu. Onun malikanesinde, ayışığında, bahçede dolaşma hayallerinden çabuk uyandırdım kendimi ve Philippe ile ilgilenmeye başladım.

Ormandaki kazanın suçlusu meydana çıkmadı. Ve bulmak da çok güç bir meseleydi. Bir süre sonra Phillippe de korkusunu yenince mesele unutuldu. Kısa zamanda günlük hayat düzene girdi. Yak-

laşan Paskalya Balosunun heyecanı başladı. Yıllardır Paskalyanın başladığı pazartesi günü yapılırdı. Mrs. Seddon ile Berthe bana Valmy şatosunun eski balolarını anlattılar.

«Çiçekler ve ışıklar,» diyordu Berthe, birdenbire fransızca anlamamı yadırgamamıştı hiç kimse. «Vardı her tarafta. Bütün yol Valmy köprüsüne kadar aydınlatılırdı. Sonra havuza spotlar yerleştirilir, büyük fıskiye açılırdı. Hatta suyun üstünde çiçek gibi yüzen lambalar da vardı. Tabii,» diyerek içini çekti. «Artık eskisi kadar muhteşem olmuyor balolar. Annem, Büyük Kontun sağlığında verilen baloları anlatırdı. Hertaraf adeta para içinde yüzermiş. Kimsede para kalmadı artık. Ama yine güzel olacağına emin olabilirsiniz. Bazıları, Kont ve Kontes de Valmy geçen yıl öldüğü için balo yapılmasını doğru bulmuyor. Allah topraklarını bol etsin ama ölenle ölünmez. Kötü kalbli olmak istemiyorum ama mademoiselle, ne demek istediğimi anladınız mı?»

«Tabii.»

«Neyse, Madam samimi dostlar arasında ufak bir toplantı yapacağını söylüyor ama şatoda verilen en ufak toplantıyı bile görseniz şaşarsınız kalabalığa. Biz her zamanki gibi balomuzu yapacağız,» diyerek gümüşleri parlatmaya devam etti Berthe.

«Sizin için ayrı balo mu var?»

«Evet. Bütün kiracılar ve şatoda çalışanlar için ertesi gün Soubirous'da bir gece tertiplenir. Herkes gider.»

Bu haberi duyunca hangi baloya davet edileceğimi merak ettim. Fakat Madame de Valmy, beni di-

ğer hizmetçilerden üstün tuttuğunu göstererek şa-toda verilen baloya davet etti. Tabii bekleyiş heyecanı bana da bulaşmıştı. Fakat ne giyeceğimi düşünerek üzüliyordum.

Bir süre sonra üzülmenin yersiz olduğunu anladım. Elimden biraz dikiş gelir. Aylıklarımдан arttırdığım parayla kumaş alıp güzel bir elbise diki-bilirdim kendime. Tabii salonu dolduracağından şüphem olmayan Balmain ve Florimond kreasyonları ayarında olamazdı hiç bir zaman. Salonda oturabileceğim birşey olsa yeterdi. Dans etmemeye kararlıydım. Gerçi kendimi Raoul ile balo salonlarında dans ederken hayal etmiştim ama kıyafetim ve Leon de Valmy'nin alaycı gözleri buna izin vermezdi.

Ormandaki kazadan üç gün sonra yarım gün iznim vardı. Thonon'a inip elbisem için kumaş ve model aradım. Küçük kasabada hazır birşey bulmanın imkansız olduğunu biliyordum ama Cenevre ve Evian'daki dükkanların yanına yaklaşılmazdı. En sonunda İtalya'dan ithal edilmiş içinde gümüş simler bulunan beyaz bir kumaş aldım. Satıcı kadının kelepir olarak adlandırdığı fiat paramın büyük bir kısmını harcatmıştı bana. Paketi koluma alarak rüzgarlı sokağa çıktım.

Saat beşe geliyordu. Yağmur bulutları ile kaplı nisan güneşi batmak üzereydi. Güneşin son ışıkları ıslak damları aydınlatıyordu. Vitrinlerin çoğu ışıklandırılmıştı ve renkleri kaldırıma vuruyordu. Raoul'ün bana çiçek aldığı tezgâhın üstünde açık bir gaz lâmbası yanıyordu. Alev rüzgârda titriyor ve şekil değiştiriyordu. Yoldan geçen arabaların frenleri ıslak asfaltta tıslıyordu. Çıplak ağaçların arasında

bir kaç tane sokak lâmbası yanıyordu.

Canım bir fincan çay istedi. Fakat ekonomi duygunun ayaklanarak birkaç dakika beni çay ile kahve arasında düşündürdü. Bir çay salonu pahalıydı ve bir barda bir kadeh içki veya kahve içmek daha ucuz olacaktı.

Çay fikrinden vazgeçip, meydandaki restorana doğru yürüdüm.

Kaldırıma çıkıp masa seçmeye çalışırken yanında bir ses duydum.

«Miss Martin?»

İngilizce konuşan sese şaşırarak döndüm. Soubirous'da karşılaştığım genç adamdı seslenen. Kalın bir palto giymiş ve atkısını sıkıca boynuna sarmıştı. Saçları rüzgârda dalgalanıyordu. Philippe'in tarif ettiği kocaman ayılara benziyordu.

«Beni hatırladınız mı? Soubirous'da tanışmıştık,» dedi.

«Tabii hatırlıyorum, Mr. Blake.» Onu nasıl untabilirdim. Etrafımdaki Fransız kaplanların arasında gördüğüm tek İngiliz kuzusuydu. Ona bunu söylemenin yersiz olduğunu düşünerek kendimi tuttum... «Umarım ki henüz aldığınız ilâçlara ihtiyacınız olmamıştır.»

«Henüz olmadı. Fakat ihtiyacım olacağını düşünüyorum. Siz — siz buraya bir şey içmek için girmeyi mi düşünüyordunuz? Belki siz benimle... Yani belki bir içki... bilmem ister miydiniz? Çok memnun olurum —»

«Çok teşekkür ederim,» diye yardımına koştum. «Memnun olurum. Dışarda oturup geçenleri seyredeyim mi?»

Camın kenarında bir masaya oturduk. İngilizceyle karışık fransızcasıyla kahve ısmarladı. Ve istedikleri geldiği andaki sevinci neşelendirdi beni.

«Çok çabuk öğreniyorsunuz,» dedim.

«Değil mi? Ama kahveyi de herkes ısmarlayabilir.»

«Alışverişinizi yapabildiniz mi bugün?»

«Evet. Thonon'da ingilizce bilen birine rastlanıyor. Hern burası daha ucuz, hem de büyük dükkânlardan alıyorum.»

«Şimdi kulübede mi kalıyorsunuz?»

«Şimdilik. Bazı geceler Coq Hardi'ye iniyorum. Yemek yiyip yatıyorum. Ama yapacak çok işim var; istediğim zaman yemeli istediğim zaman uyumalıyım. Onun için kulübeyi tercih ediyorum.»

Birdenbire onu, cebinde cevizlerle, bir ayı gibi samanların üstünde yatıp kış uykusuna daldığını hayal ettim. Philippe'i hatırladım hemen.

«Arkadaşlarınızdan hiç kimse elinde tüfekle Valmy arazisine girer mi?» diye sordum.

«Eğer davet edilirse. Sonbaharda av partileri yapılır.»

«Onu kastetmedim. Ormancılar veya bekçiler, silâhla tilki avına filân çıkar mı hiç?»

«Hayır. Ne münasebet. Niçin sordunuz?»

Salı günü öğleden sonra olan kazayı detaylı olarak anlattım. Dikkatle dinledi ve bitirdiğim zaman her zamanki utangaçlığını unutarak öfkesini belirtti.

«Fakat korkunç bir şey bu. Zavallı çocuk. İkiniz de çok korkmuş olmalısınız. Büyük bir dikkatsizlik. Ateş edenin bulunamadığını mı söylemiştiniz?»

«Kimsenin yaralanmadığı belli olduğu halde ateş

eden rtaya çıkmadı. Herhalde işten atılmaktan korkuyor çünkü bu civarda iyi bir iş bulmak kolay değil.»

«Doğru.»

«Üstelik,» dedim, «Monsieur de Valmy kazanın olduğu yere adamlarını yolladığı zaman kurşunun ağaçtan çıkarılmış olduğunu görmüşler.»

«İyi bir çalışma,» diye ısıklık çaldı.

«Oldukça. Ne demek olduğunu anlıyor musunuz? Adamlar biz eve gelir gelmez gönderildiler. Yani ateş eden ne olduğunun farkına vardı ve tahminlerimizin aksine oradan kaçmadı. Philippe ile benim ayrılma-mı bekledi ve hemen aşağıya inip kurşunu çıkardı.» Mr. Blake'in yüzüne baktım. «Adamın ağaçların altında oturup bizi gözlediği düşüncesi korkuttu beni.»

«Tabii. Üstelik adam çok aptalmış. Eğer ateş ettikten sonra hemen aşağıya inip özür dileseydi, herhâlde işini kaybetmemesi için uğraşırdınız. Korkudan o da ne yapacağını şaşırdı demek. İnşallah bulurlar onu. Valmy ne yapıyor bu konuda?»

«Araştırmalara devam ediyor ama bir sonuç alamadığını sanmıyorum. Herkesin nerede olduğuna yemin edecek tanıkları var ama ben Monsieur de Valmy ile uşanın tanıklarından başkasına inanmıyorum.»

«Oğlu da oradaydı, değil mi?» diye sordu William Blake.

Sesi gayet sakindi fakat ben yanaklarımın kızardığını hissettim. Kendi kendime kızarak camdan dışarıya, uzaktaki tezgâhın renkli çiçeklerine baktım. Sakin bir tonda cevap verdim.

«O da oradaydı; ertesi sabah ayrıldı şatodan.» İs-

tememe rağmen sesim değişiyordu. «Onun olması imkânsızdı.»

«Çok sağlam bir tanığı mı var?»

«Hayır. Fakat o olamaz,» dedim. «Ağaçlardan kurşun çıkarmasına lüzum yok onun.»

«Evet, tabii.»

«Ekin kurtlarına karşı hazırladığınız tuzaklar nasıl gidiyor?» diye aceleyle sordum.

Konu değişti hemen. İşinden bahsetmekten hoşlanmıyan bir insan değildi. Dinledim ve sorular sormaya devam ettim. Düşüncelerim ise Valmy balosuna kaymıştı. Acaba o gelecek miydi? Acaba?..

William Blake'in dönüş için hangi otobüse bineceğimi sorması ile rüyalarımından sıyrıldım.

«Bu otobüs oniki dakika sonra kalkıyor, bundan sonraki de iki saat sonra kalkacak,» dedi.

«Aman Allahım,» dedim. «Bunu kaçırmamam lâzım. Siz de geliyor musunuz?»

«Hayır. Benim otobüsüm sizinkinden önce kalkıyor. Bu hafta sonu Annecy'de bazı arkadaşlarla buluşacağız,» diye güldü ve garsona işaret etti. «Beni gördüğünüzü unutursunuz değil mi? Bir hafta boyu kadınlarla görüşmemeye söz vermiştik ama sizi görüncüye dayanamadım. Hafta sonu dağa tırmanacağız.»

«Sizi ele vermem,» diye söz verdim.

O anda garson geldi. Mr. Blake hesap ile uğraşmaya başladı. Çektiğı sıkıntıyı anlıyordum; toplamayı tekrar yapıyor, frankları ingiliz lirasına çeviriyor, bahşış için yüzde onunu bulmaya çalışıyor ve en sonunda kâğıt paraları çıkarınca iki kahve için bu ücretin fazla olup olmadığını düşünüyordu.

Neyse başardı. Yüzüme bakarak güldü.

«Yüz franka kadar rahat hesaphıyorum ama ondan sonra aklım karışıyor,» diye kendini savundu.

«Gayet iyi başarıyorsunuz. Bir ay sonra bir fransız kadar iyi konuşacağınıza bahse girerim,» diyerek ayağa kalktı, «Kahve için teşekkür ederim. Eğer otobüse yetişmek istiyorsanız hemen kalkmanız gerekir.»

«Doğru. Koşmam lâzım,» dedi ama hâlâ tereddüt ediyordu, «Sizi gördüğüme çok memnun oldum. Acaba tekrar... yani bir dahaki izin gününüzde... ne zaman acaba?»

«Kati olarak bilmiyorum.» derken doğruyu söylemiyordum. «Fakat çoğunlukla cuma günleri Thonon'a iniyorum. Bakın, bu sizin otobüs mü? Şoför bindi bile. Haydi koşun! Bu sizin mi? Ya bu?.. Güle güle. İyi tatiller.»

Eşyalarını yerden topluyarak, sırt çantasını yükledi ve açık tuttuğum kapıdan koşarak çıktı. Şoför kapıları kapatıp, motoru çalıştırırken otobüse atladı ve dönüp bana el salladı.

Onun heyecannıdan nefes nefese kaldığımı hissederek elimi salladım ve hızla kendi otobüsümün beklediği köşeye doğru yürüdüm. Kaldırıma çıktığım anda büyük bir araba frenleri tıslıyarak önümde durdu. Bir cadillac. Kalbim deli gibi atmaya başladı.

Ön kapı içerden açıldı.

«Aynı yola mı gidiyoruz?» dedi o.

Arabada yalnızdı. Bir şey söylemeden yanına oturdum. Ve hareket ederek durakta bekliyen Soubirous otobüsünün yanından geçip ağaçlıklı yola saptık.

O ana kadar etrafın ne kadar güzel olduğuna dikkat etmemiştim. Sokak lâmbaları çıplak dalların arasında olgun portakallar gibi parlıyordu. Is-lak kaldırımlara aksediyordu ışıkları... ve yerde ha-kiki portakallar vardı, kırmızı, yeşil biberlerin, pat-lıcanların arasına yığılmış. Bir şarapçı dükkânının açık kapısından tavana kadar raflarla kaplı duvar-dan Alaaddin'in lâmbası gibi rubi, amber ve mor şi-seler parlıyordu. İşçilerin kahvesinden müzik ve ko-nuşma sesleri geliyordu.

Yoldaki son lâmbayı ve son evi de geçtik. Bit-mek bilmeyen tarlaların arasında ilerlemeye başla-dık. Sağ taraftan yağmur bulutlarının ardından par-lak gökyüzü gözüktüyordu. Yolu çevreleyen ağaçla-rın çıplak, siyah gölgeleri asfalta vuruyordu. Söğüt-lerin dalları rüzgârda bir kadının saçları gibi dalga-lanıyordu. Eğik kavakların altında yol yavaş yavaş yükseldi. Mavi saat, güzel saat...

Tepeler çevreledi yolu ve hava karardı.

Raoul konuşmadan süratle kullanıyordu ara-bayı.

Sessizliği bozmaya karar verdim.

«Çok çabuk döndünüz. Bellevigne'e gitmediniz mi?»

«Hayır Paris'te işim vardı.»

Paris'te ne işi olabileceğini düşündüm.

«Eğlendiniz mi?» diye sordum.

«Evet,» dedi. Fakat öylesine sert bir sesle ko-nuşmuştu ki tekrar birşey sormaya çekinerek arka-ma yaslandım ve eve arabayla gitmenin ne denli gü-zel bir şey olduğunu düşündüm.

Bir süre sonra Raoul'un kullanışı dikkatimi

çekti. Gerçi daima hızlı giderdi ama bu gece bir değişiklik vardı.

Yolu dik açıyla kesen bir köprüyü geçerken sessiz profiline baktım. Karanlıkta karşıdan gelen bir arabayı kolaylıkla farkedebilirdik ama köprüye bu kadar tehlikeli bir şekilde girişi heyecanlandırdı beni. Sarhoş olabileceğini düşündüm korkuyla. Farlar kayadan bir duvara çarpıp arabanın içinde yansıyınca yüzünü gördüm. Ayıktı fakat bir şey düşündüğü belli oluyordu. Kaşlarını çatıp, gözlerini kısarak karanlığı görmeye çalışıyordu. Bir şeye sinirlenmişti ve hıncını arabadan çıkarmaya çalışıyordu.

«Thonon'da ne yapıyordunuz?» Basit bir soruydu ama birdenbire sorulduğu için suçlama gibi geldi bana. İrkildim ve cevap vermeye çalıştım.

«Ne? Ha, izim günümdü.»

«İzin günlerinizde çoğunlukla ne yaparsınız?»

«Belli olmaz. Alışveriş... bazan sinemaya giderim.»

«Arkadaşlarınızla buluşmaz mısınız?»

«Hayır,» dedim. «Kimseyi tanımıyorum. Size anlatmıştım çıktığımız... Salı günü anlatmıştım.»

«Evet. Söylemiştiniz.»

Yağmur tekrar başladı. İri damlalar camlara yapıştı. Büyük araba keskin bir virajı süratle aldı ve lastikler ıslak asfaltta gıcırdadı. Raoul yüzüme bile bakmamıştı. Arabada olduğumun farkında değildi herhalde. Sinderella kaybediyordu oyunu.

Koltuğa gömülüp mantığımla meseleleri halletmeye çalıştım.

Tekrar sorduğu zaman Valmy'ye yaklaşmıştık.

Soru oldukça gereksiz ve şaşırtıcıydı.

«O çocuk kimdi?»

«Hangi çocuk?»

«Thonon'da beraber olduğunuz adam. Kahveden çıktınız.»

«Ha, o mu?»

«Başka kim olabilir?» Kaba bir sesle sorduğu soru yüzüne bakmaya zorladı beni.

«Bir arkadaşım,» dedim kısaca.

«Burada kimseyi tanımadığınızı söylemiştiniz bana.»

«Evet ama,» dedim, «Onu tanıyorum.»

Ciddi bir ifadeyle yüzüme baktı.

«Philippe nasıl?» diye sordu.

«Gayet iyi, teşekkür ederim.»

«Ve siz? Başka kazalar olmadı ya?»

«Hayır.»

Sesimden herhalde öfkem belli oluyordu. Fakat hislerimi belli etmemek için kendimle savaşıyordum. Gururum ve mantığım elele vererek daldığım rüyalardan uzaklaştırmışlardı beni. Aptalca hayaller çok gerilerde karanlıklarda kalmışlardı. Ne beklediğimi tam olarak bilmiyordum ama... bu adam ve ondaki bu değişiklik, her kadını kolayca yıkabilirdi.

Beni korkuya sürükliyen bir keşifte daha bulunmuştum. Hayallerden kopmuş olabilirdim ama hakikatten kaçamamıştım; hâlâ seviyordum Raoul'ü Mehtap, içki ve eğlenceler değildi beni bu hisse kaptıran. Şimdi sarhoş değildim, yağmur yağıyordu ve Raoul cazibesini kullanmıyordu... ve ben hâlâ bu soğuk sesli yabancıya karşı bir sevgi duyuyordum..

Aptallığıma gülecek kadar mantığım çalışıyordu ama artık gülmeye bile halim kalmamıştı.

Dudaklarımı ısırarak, soru sormaması için dua ettim. Gerçi sordukları masum sorulardı ama cevap vermek zor geliyordu.

William Blake'i merak ediyordu. Onu gördüğünü kimseye söylemememe sözüm boşa çıkmıştı.

«Kim o? İngiliz mi?»

«Evet.»

«Annecy otobüsüne bindi değil mi? Dağcı mı?»

«Bu hafta sonu Annecy'ye tırmanacak.»

«Orada mı kalıyor?»

«Evet.»

«İngiltere'den mi tanıyorsunuz?»

«Hayır.»

«Öyleyse Valmy'ye geldi.»

«Sanmıyorum.»

«Burada uzun kalacak mı?»

«Dinleyin,» dedim «Önemli mi? Niçin bu kadar çok soruyorsunuz?»

Sessizlik.

«Özür dilerim. Özel hayatınıza karıştığımı sanmıyordum,» dedi soğuk bir sesle.

«Özel hayatım değil. Sadece ben... ben size anlatmak istemedim...» diye kekeledim.

«Neyi anlatmak istemediniz bana?» diye sordu garip bir ifadeyle yüzüme bakarak.

«Yok. Hiç birşeyi,» dedim. «Konuşmak istemiyorum. Rahatsız ediyor muyum sizi?»

Cevap vermedi ama alçak sesle «Allah kahretsin» dediğini duydum. Arabayı son hızla Valmy köprüsünden geçirip, gerektiğinden iki misli süratle vi-

rajlara soktu. Cadillac ilk virajı bir kedi gibi tırmandı.

«Beni yanlış anladınız.» derken kontrol etmeye çalıştığı öfkesi belli oluyordu. «Beni ilgilendirmeyen meselelere burnumu sokmak istemem ama —»

«Biliyorum. Özür dilerim,» Benim sesimde onun ki kadar öfkeliydi. «Galiba çok yorgunum. Saatlerce Thonon'da kumaş aradım ve —» Ellerimle yanaklarımı tuttum. «Unuttum onu. Evet, kahvede bıraktım. Masanın altındaki rafa koymuştum ve William otobüse yetişmek için acele edince ben de — ne kadar aptalım. Eğer telefon etsem —»

Raoul klaksiona basınca yerimden sıçradım

«Neydi yoldaki?» diye sordum.

«Bir hayvan. Bir sansar galiba.»

Ağaçlar farların ışığında görünüp kayboluyorlardı. İkinci viraj görüldü.

«Bu kadar hızlı gitmeye mecbur musunuz? Korkuyorum,» dedim.

Araba yavaşladı ve çakılları oynatmadan aldı virajı.

«Ormandaki kazadan ona bahsettiniz mi?»

«Neden? Kime?»

«O... William'a.»

Nefesim itutarak cevap verdim.

«Evet anlattım. Sizin ateş ettiğinizi tahmin etti.»

Araba yavaş yavaş yokuşu tırmandı. Hakarete uğramış gibi kullanıyordu Raoul. İçimdeki şeytan sözlerime devam etmeye zorladı beni.

«Ve izin günümde yaptığım bütün konuşmaları.

patronuma anlatmaya mecbur olduğumu sanmıyordum.»

İstediğim etkiyi sağlamıştım. Dişlerinin arasından konuştu.

«Ben sizin patronunuz değilim.»

«Ya?» dedim acı bir sesle çünkü ağlamaya başlayacağımdan korkuyordum. «Öyleyse kimle görüştüğüm veya ne konuştuğum sizi niçin ilgilendiriyor?»

Sonuncu viraja giriyorduk. Fren yapınca cadillac yaylanarak durdu. Raoul de Valmy bana döndü.

«Bunun için.» diyerek beni kollarına aldı ve sertçe öptü dudaklarımdan.

İlk öpücük olarak oldukça korkutucu bir tecrübeydi. Ve üzerine hayallerin kurulamayacağı bir tecrübe... Eğer Sinderella başarısızsa, Güzel Prense öyleydi... Raoul de Valmy bir an için hislerine kapılmış tecrübeli bir erkekti sadece. Bunu ben bile anlıyabilirdim. Bütün toyluğumla Raoul'un kollarından uzaklaşınca titrememin tek sebebinin öfke olduğuna kendimi ikna etmeye çalıştım. Ve onun bu hareketi de beklenmezdi. Özür dilemek yerine beni bırakıp, arkasını dönüp arabayı çalıştırmıştı. Yokuşu son hızla tırmanıp çakıllı park yerinde durduk. Raoul arabadan atladı. Kapıyı açmasını beklemeden ben de dışarı fırladım ve merdivenleri tırmandım.

Sahanlıkta bana yetişti ve kapıyı açıp geçmem için tuttu. Birşeyler fısıldadı, galiba ismimi söylüyordu ama dikkat etmeden içeri girdim. Holün ışığında Leon de Valmy ile karşılaştım.

Ben içeri girince iskemlesini durdurdu ve se-

lâm vermeye davrandı. Fakat gözleri arkamdan gelen Raoul'a takılınca Şeytani kaşları havalandı. Başımı çevirip merdivenleri koşarak çıktım.

Eğer beni daldığım rüyalardan uyandırmak için gereken bir şey varsa, Leon de Valmy'nin bakışı yetmişti. Karanlık odamda kapıya dayanıp, yüzümü ellerimin arasına aldim. Dudaklarımdan akan kan dilimde acı-tatlı bir tat bırakmıştı... Leon de Valmy bunu görmüş olmalıydı. Kırbaçlanmış gibiydim. Sadece yüzüm değil vücudum da yanıyordu.

Kapıdan ayrılıp ışığı yaktım ve eldivenlerimi çıkardım. Allah kahretsin Raoul, nasıl cesaret edebildin? Nasıl cesaret edebildi? Ve Leon de Valmy... İkinci eldiven de yere düştü. Leon de Valmy de kahrolsun. Bütün Valmy'ler... Hepsinden nefret ediyordum. Hiç birinin yüzünü bir daha görmek istemiyordum.

Mantomu çıkarırken, aklıma takılan bir düşünce ile durakladım.

Şeytan Kral bu gece olanları anladıktan sonra herhalde kovacaktı beni. Mümkündü bu.

Eğer başım derde girecekse, Raoul'ün babasına beni zorla öptüğünü söyleyeceğini düşünemedim bir an. Raoul çok az zaman geliyordu Valmy'ye, beni artık rahatsız edemezdi.

Mantomu güzel dolabıma asarken, nefret ettiğim Valmy'leri bir daha görememe korkusu iyice endişelendirdi beni.

Dudağımın kanaması durmuştu. Rujumu tazeleyip, saçlarımı düzelttikten sonra oyun odasına doğru yürüdüm.

Işık yanıyordu fakat kimse yoktu odada. Şöminedeki ateş sönmiye yüz tutmuştu. Büyük pencere-lerden biri açıktı ve perdeler hafif rüzgârda dalgalanıyordu. Halının üstünde sayfaları uçuşan bir kitap vardı.

Şaşırarak saate baktım. Philippe'in salondan dönüş saati geçmişti. Madam herhalde odasında akşam yemeği için giyiniyordu. Fakat beni ilgilendiremezdi. Hele bu gece aşağıya inip Philippe'i aramaya hiç niyetim yoktu. Yemeği geldiği zaman o da gelirdi.

Şömineye bir odun atmak için eğilirken bir ses duydum. Sakin odada saatin tıkırtısı kadar yavaştı gelen ses. Bir inilti gibiydi ama kelimeleri seçebildim.

«...Mademoiselle...»

Bir hamlede odayı geçip balkona çıktım. Pencere-lerden gelen ışığın altında karanlıkları görmeye çalıştım. Oyun odasının arkamdan vuran ışığı gölgemi büyüterek korkuluğa aksettiriyordu.

«Philippe?» diye seslenerek ışıktan çıkıp karanlıklara doğru koştum. Balkon yağmurdan ıslanmış, kayıyordu.

«Philippe? Philippe?»

Fısıltı balkonun en karanlık köşesinden geldi. Bir anda yanına gidip ıslak taşlara çömeldim. Philippe büzülmüş, korkuluğun yanında yatıyordu. Daha doğrusu bir zamanlar korkuluğun olduğu yerde. Artık sadece evden çıkarken, sallanmakta olan korkuluğa destek olsun diye dayadığım tahta merdiven vardı balkonun kenarında. Ardında ise on metre aşağıdaki park yeri ve sivri uçlu demir parmaklığa gi-

den boşluk vardı...

Çocuğu kucaklıyarak titreyen bir sesle sordum.

«Philippe? Ne oldu? Düşmedin ya? Zavallı Philippe. İyi misin?»

Ufacık elleriyle sarıldı bana.

«Mademoiselle...»

Yüzümü ıslak yanağına dayadım.

«İyi misin, Philippe? Bir yerin acıyor mu?»

Başını salladı.

«Emin misin?» Tekrar sallandı başı. Kucağıma alarak ayağa kalktım. Kolarımda bir kuş kadar hafifti. Oyun odasına girip koltuğa oturdum. Boynuma sarılarak başını göğsüme yasladı. Neler söylediğimi hatırlamıyorum. Fakat korkusunu geçirmeye gayret ettim.

Biraz sonra kollarını gevşetti. Titremesi durmuştu. Ama şömineye bir odun atmak için eğilince tekrar sıkıca sarıldı bana.

«Bir şey yok,» dedim. «Ateşi canlandıracağım biraz. Isınmamız lâzım.»

Odunu atıp, alevlerin yükselmesi için ateşi karıştırırken bile inmedi kucağımdan. Tekrar arkama yaslandım. Kollarımın emniyeti yataktan, sıcak bir içkiden veya başka eğlencelerden daha önemliydi onun için.

«Arabaya mı bakmaya çıktın, Philippe?» diye sordum yavaşça.

Sadece başını salladı yine.

«Fakat taşın sallanmakta olduğunu söyledim sana. Oraya koşmammanı tembih etmemiş miydin?»

Her zamankinden daha alçak ve çocukça bir sesle cevap verdi.

«Klaksonu duydum. Düşündüm ki... Babam hep çalardı... eve gelirken... gelişini bildirirdi bana...»

Dudağımı ısırarak düşündüm. Tabii. Klakson. Virajdaki sesi hatırlıyordum. Yolda hiç bir şey görmemiştim. Raoul'un beni öpmesine sebep olan öfkesinin bir kısmıydı demek... ve Philippe'i balkona çıkarıp kendini sevinçle yere atmasına sebep olacaktı.

«Korkuluğun o kadar tehlikeli olduğunu bilmiyordum,» dedim.

«Sadece biraz sallanıyordu. Allahtan o merdiveni dayamışım. Niçin ben... Allaha şükür düşünmüşüm bunu!» Sonra aklıma birşey geldi. «Philippe, Berthe nerede? Senin yanında olacaktı.»

«Bernard çağırdı onu. Bir işini bitirmeyi unutmuş.»

«Anlıyorum,» dedim. «Bak Philippe, artık ateş canlandı. Biraz ısınmak istemez misin?»

Bu sefer sözümü dinliyerek kucağımdan indi ve şöminenin önüne oturarak ellerini ateşe doğru uzattı. Saçlarını okşadım.

«Saçların da ıslanmış. Dışarı çıkmak için güzel bir gece değil. Bazen çok yaramazlık etmiyor musun?»

«Taşa çarptım ve bir an sonra yerinde değildi. Gürültüyle yere düştü. Başımı bir şeye daha çarptım ama ne olduğunu göremedim. Yere yuvarlandım. Hiç bir şey göremiyordum.» derken sesi hâlâ titriyordu.

«Merdivene çarptın, Philippe. Aşağıya düşmiyeceğini biliyordun, değil mi? Aralık yoktu. Sen gö-

remedin ama çok sağlam o merdiven. Emniyettedin.»

«Çok fenaydı. Öyle korktum ki.»

«Seni suçlamıyorum,» dedim. «Ben de olsam korkardım. Hareket etmemen iyi oldu.»

«Cesaret edemedim. Sizin geleceğinizi biliyordum.» Küçük yüzü bana döndü. «Ve beklemeye başladım.»

Kalbim burkuldu.

«Ve ben geldim. Otobüsü beklemeyip, kuzenin Raoul'un arabasıyla gelmem iyi oldu değil mi?» dedim neşeli olmaya çalışan bir sesle. Yanına gidip kollarından tuttum.

«Gel, üstünü değiştirelim. Haydi kalk.» Ayağa kaldırdım.

«Allah iyiliğini versin, şu birikintisine yatmışsın. Sıcak bir banyo alıp, yemeğini yatağının içinde yemeğe ne dersin?»

«Siz de orada olacak mısınız?»

«Evet.»

«Yemeğinizi benim odamda mı yiyeceksiniz?»

«Yatağına oturacağım.» diye söz verdim.

Siyah gözler parlıyarak bana baktı.

«Oyun oynayacak mıyız?»

«Oho,» dedim. «Eğlenmeye başladın galiba. Üstelik hep kazanıyorsun. Beni yenmemeye söz verirken, oynarız.» Olduğu yerde döndürüp kapıya doğru ittim. «Şimdi gidip üstündekileri çıkar, ben banyoyu hazırlıyayım.»

İtaat ederek gitti. Berthe'yi çağırmak için zili çalıp, banyoyu doldurmaya başladım. Akan suyu seyrederken tekrar Leon de Valmy'yi görmeye mec-

bur olduğumu düşündüm.

Su şırıltısının arasında kendi odamın kapısının vurulduğunu duydum. «İçeri gelin.» diye seslendim. Berthe çabuk gelmişti.

Arkamı döndüğüm anda gelenin Madame de Valmy olduğunu görerek şaşırdım. Bu saatte odamıza gelmezdi ve yüz ifadesine dikkat edince herşeyin sona erdiğini anladım. Ne söyleyeceğimi düşünecek vaktim yoktu.

Muslukları kısarak suyun sesini azalttım ve sözlerini dinlemek için doğruldum.

«Miss Martin, iş yaparken sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim —» Ürkütücü bir başlangıç değildi. üstelik sesi hakikaten özür diliyordu. «Bugün Thomson'dan haplarımı alıp almadığınızı merak etmiştim.»

«Tabii, aldım Madam,» dedim rahatlıyarak. «Sizin odanıza bırakması için Berthe'ye verecektim. Çok acele ihtiyacınız olacağını düşünememiştim.»

«Haplar bitti, yoksa sizi rahatsız etmezdim.»

«Şimdi veririm,» dedim. «Bana mani olmuyorsunuz Madame. Banyoyu kendim için hazırlamıyordum zaten. Philippe!»

Suyun ısını kontrol ederek muslukları kapadım.

«Geldin mi Philippe. Hemen gir içine. Ve su sefer kulaklarını yıkamayı ihmâl etme... Şimdi veriyorum ilâçlarınızı madam. Çantam salonda.»

Banyodan çıkarken son kazayı ona nasıl anlatacağımı düşünüyordum. Fakat yüzüne baktığım anda fikrim değişti. Madam hastaydı. Dudakları kısılmış yüzü solmuştu. Bayılacak gibiydi.

«İyi misiniz?» dedim endişeyle. «Hiç de iyi görünmüyorsunuz. Biraz oturmaz mısınız? Su vereyim mi size?»

«Hayır,» diyerek şöminenin yanındaki yüksek arkalıklı iskemlenin yanında durdu. Gülümsemeye çalışırken sarfettiği gayreti anlıyordum. «Merak etmeyin, yavrum. Dün gece iyi uyuyamadım. İlâç almadan ayakta duramıyorum son günlerde.»

«Hemen getiriyorum,» diyerek salona doğru koştum ve ilâçların hâlâ mantomun cebinde olduğunu hatırladım. Geri döndüm.

«Madam!» diye bağırdım gördüğüm manzara karşısında.

Elini iskemlenin arkasına dayıyarak eğilmişti. Philippe'in banyodan gelen sesini dinliyor gibiydi. Ama gözlerini yummuştu ve yanakları çirkin bir griye dönmüştü. Güzel değildi artık, ihtiyarlığı belliydi.

Sesimi duyunca, gözlerini açarak iskemleden uzaklaşmaya çalıştı.

«Madam, hastasınız. Albertine'i çağırayım mı?»

«Hayır. Hayır. İyiyim. İlâçlarım?»

«Mantomun cebinde. İşte buyrun...»

Uzattığım kutuyu elimden kaptı. Tekrar gülümsemeyi başardı.

«Teşekkür ederim. Sizi korkuttuğum için özür dilerim. Gelir geçer... O kadar endişeli durmayın, Miss Martin.» Banyoda Philippe ıslık çalmaya başlamıştı Heloise banyoya doğru baktı ve sonra bana döndü. Sakin görünmeye gayret ederek konuştu.

«Philippe... çok neşeli.»

«Evet,» dedim. «Gayet iyi.»

Kapıyı Madamın geçmesi için açınca, vurmak için elini kaldırmış olan Berthe ile karşılaştım...

«Korkuttunuz beni. Şimdi geliyordum,» dedi. Gözleri Madam'a takılınca korkuyla büyüdü.

«Madam iyi değil. Madame de Valmy, izin verin Berthe sizi odanıza kadar götürsün. Philippe'in odasındaki şömineyi yakması için çağırmıştım ama ben de yapabilirim. Berthe.» diyerek kıza döndüm. Hâlâ merakla Madam'a bakıyordu.

«Madam'ı odasına kadar götürüp Albertine'i çağırın ve tekrar buraya gelin lütfen,» dedim.

«Başüstüne, efendim.»

Philippe'in şöminesini yakmaya uğraşırken yeni bir problem ile karşılaştığımı düşündüm. Mühim değildi pek ama yine de kurcalıyordu zihnimi Madamın yaşamasını sağlayan bu ilâçlar neydi acaba? Uyuşturucu madde mi kullanıyordu? Bu çirkin fikri unutmaya çalıştım. Onların uykuyu ilâcı olduğuna emindim ve birçok insan uykuyu hapi almadan yaşayamazdı. Fakat... alevler tahta parçalarından yükselip odunları sardılar... niçin bu anda istemişti ilâçlarını? Madam bir kalb veya sinir krizi geçiriyor gibiydi. Sedatif bir ilâca ihtiyacı olduğu muhakkaktı. Uykuyu hapları onu tedavi edemezdi.

Omuzlarımı silkerek odunların üstüne kömürleri yerleştirdim. İlâç ve hastalık konusunda fazla bir şey bilmem. Ayrıca Doktor Faure ne yaptığını biliyordu herhalde...

Yükselen bir ısıklık sesinden sonra Philippe banyodan çıktı. Islak saçları havaya kalkmıştı ve her zaman solgun olan yanakları temizlenmekten kızar-

mıştı. Pijamasını giymiş, sabahlığını yerde sürük-lüyordu.

Boğazımın tıklandığını hissettim.

«Kulakların?» diye sordum.

Tabii sözüme dikkat etmedi ve ateşin yanına gelerek belli bir gururla sordu.

«Ölümden kıl payıyla kurtuldum, değil mi?»

«Evet.»

«Başkaları düşerdi, değil mi?»

«Herhalde.»

«Bir çoğu hareketsiz kalmayı akıl edemezdi, de-ğil mi?»

Yere oturup çocuğun beline sarılarak kendime çektim.

«Akıllı çocuk. Bu kadar kibirli olma. Ve dinle, Philippe, Berthe gelince ona bir şey söylemiyeceğiz.»

«Niçin?»

«Yengen hasta. Bu haberin onun kulağına gi-dip biraz daha hasta olmasını istemiyorum?»

«Pekâlâ. Fakat siz — siz Leon amcama söyliyec-siniz, değil mi?»

«Tabii. Korkuluğun düştüğünü o da duymuş ol-malı. Ben içeri girdiğim zaman amcan holdeydi ve ben de biraz sonra — Ah Berthe. Madam nasıl?»

«Daha iyi. Albertine yanında. O ne yapacağını bilir. Madamın yemeğe inebileceğini söylüyor.»

«Bunu duyduğuma memnun oldum. Madam... haplarını aldı mı Berthe?»

«Haplarını mı? Hayır, damlasını aldı. Yatağı-nın yanındaki komodinde saklıyor damlasını. Alber-tine verdi ona.»

«Anlıyorum... Ayrıca Berthe, ben yokken sen

bu civarda olmayacak mıydın?»

«Evet ama Bernard çağırdı beni,» dedi yan gözle bana bakarak. «Tamir ettiğim bir çarşaf vardı. Beyefendi için lâzım olmuş. Yerini söyledim ama bulamadı.»

«Evet. Çok uzun sürmedi değil mi?»

«Hayır fakat bıraktığım yerde değildi. Biri yerini değiştirmiş. Bulmam uzun sürdü,» derken niye onu sorguya çektiğimi merak ederek beni süzüyordu.

«Peki,» dedim. «Ben yokken Philippe oynamak için balkona çıkmış ve ıslanmış. Şimdi banyo yaptı. Yemeğini yatağında yemesini istiyorum. Benim yemeğimi de buraya getirebilir misin?»

«Tabii efendim. Özür dilerim ama Bernard'ın acelesi vardı —» dedi ve sustu. Yanakları kızarmıştı.

Acelesi vardı ama seni geri yollamak için herhalde acele etmedi diye düşündüm. Sen de galiba fazla ısrar etmedin.

«Tamam, Berthe, mühim değil. Üstelik Philippe bebek değil. Islanması kendi kabahati. Dışarı çıkmaması gerekirdi. Fakat o yaramazlık edince bize iş çıktı. Hayat budur. Haydi yatağa yavrurum.»

Philippe'i yatağına doğru götürdüm.

«Haydi gir içine, pijamayla fazla dolaşma ortalıkta.»

Söz verdiğim gibi yemeğimi Philippe'le beraber yedim. Sonra oyun oynadık ve ona bir hikâye okudum. Morali düzelmişti ve kendini geçirdiği kazada bir kahraman gibi görüyordu. Buna memnun oldum, hiç olmazsa kâbus görmezdi.

Fakat sütünü hazırlamak için mutfığa gitmek üzere ayağa kalkınca beraber gelmek için ısrar etti. Sabahlığını ve terliklerini giyip yanımda durdu ve iş yapmamı seyretti. Odaya döndük. Sütünü içinceye kadar yanında kaldım. Aşağıya ineceğimi söyleyince sımsıkı sarıldı bana. Leon de Valmy'yi bu gece görmekten vazgeçip arakapıyı açık bırakarak odama geçtim. Işığın yandığını görerek kendini emniyetle hissediyordu.

En sonunda şöminemin önünde oturmaya vakit bulunca bütün gün çok yorulduğumu anladım. Kemiklerim sızlıyordu. Koltuguma gömülüp gözlerimi kapadım. Fakat beynimin içinde dönen düşünceler, kimi bilinen, kimi hayal mahsulü... rahat bırakmadı beni. Çok sonra virajdan şatoya doğru gelen bir arabanın sesini duyunca sinirlerim gerili olarak ayağa kalktım ve Philippe'in odasına baktım. Sesi duymamıştı. Sakin sakin uyuyordu.

Tekrar odama dönüp soyunmaya başlarken kapının vurulduğunu duydum.

«Kim o?» diye seslendim şaşırarak.

«Benim, Berthe.»

«Gel içeri.»

Kolunda bir paketle içeri girip yüzüme tuhaf bir şekilde bakarak konuştu.

«Bu sizinmiş. Yatmış olacağınızı düşündüm ama hemen size getirmem emredildi.»

«Hayır daha yatmamıştım. Teşekkürler Berthe. İyi geceler.»

«İyi geceler.»

Berthe dışarı çıkınca yatağın üstüne oturup paketi açtım.

Gümüş simle dokunmuş beyaz İtalyan malı kumaşa bakarak oturdum bir süre. Sonra notu gördüm.

«Sizi öptüğüm için üzgün değilim. Fakat diğer hareketlerim için özür dilerim. Başka bir şeye kızmıştım ama öfkemi sizden çıkarmam doğru değildi. Paketinizi getirerek cezamı çekiyorum. Beni affeder misiniz?»

R.

P.S. Sevgilim bu kadar eski kafalı olma.
Sadece bir öpücüktü alttarafı.

O gece uyumadan önce, isterse uyuşturucu madde olsun, Madame de Valmy'nin haplarından almak için neler vermezdim.

ON

**Aşkımı anlattım, aşkımı anlattım.
Ona kalbimi açtım...**

WILLIAM BLAKE : MSS'den Şiir

Ertesi sabah herşey bir rüya imiş gibiydi. Raoul de Valmy güneye, Bellevigne'e gitmek için evden ayrıldı. Gidişini görmedim bile. Bir gece önceki olayı babasıyla konuşup konuşmadığını öğrenemedim; bana ne bir şey söylendi ne de ima edildi. Bütün cesaretimi topluyarak kütüphaneye girdiğim zaman, güler yüzle karşıladı beni. Hikâyeyi dinledikçe yüzü gerildi. Benim özel hayatımı düşünmediğini belli ediyordu gözleri.

Kütüphanedeki büyük masanın arkasında oturuyordu. Sözlerimi bitirdiğim zaman parmakları ile masada tempo tutarak bir kaç dakika cevap vermedi. Benim odada olduğumu unutmuştu.

«Tekrar,» dedi anlaşılmaz bir sesle.

«Monsieur?» diye sordum şaşırarak.

Siyah kaşlarının altından yüzüme baktı.

«Çok kısa bir zamanda ikinci defadır, oldukça önemli bir konuda size minnettar oluyoruz, Miss Martin.»

«Evet, anlıyorum,» dedim. «Fakat önemli değil. Kim olsa —»

«Kim olsa aynı şeyi mi yapardı?» Kısa süren tebessümü gözlerine erişemedi. «Daha önce söylemiştiniz bunu. Ama siz çok ileri görüşlü bir genç kadınsınız,» durakladı. «Ne zaman koymuştunuz merdiveni balkona?»

«Dün.»

«Cidden mi? Niçin koydunuz?»

Kelimeleri arıyarak tereddütle konuştum.

«Bir gün önce bir arabayı beklemek için dışarıya, balkona çıktım. Korkuluğun sallandığını farkettim. Ama tehlikeli olduğunu anıyamadım. Size bahsedecektim ama cidden bu denli tehlikeli olduğunu bilmiyordum. Sonra araba geldi... ve ben de unuttum.»

Salı gününden ve Raoul'ün arabasından bahsettiğimi hatırlatmadan devam ettim.

«Dün, Thonon'a incekken, yağmurun yağıp yağmıyacağını kontrol etmek için tekrar çıkınca korkuluğu hatırladım ama otobüse yetişecektim. Mutfakta gördüğüm merdiveni destek olarak yerleştirdim. Gelir gelmez size bildirmek için kendi kendime söz verdim. Çok üzgünüm.»

«Üzülmeyin. Taşın bu denli dayanıksız olacağını bilemezsiniz. Balkon hakkında bir rapor almıştım ama işin bu kadar tehlikeli olacağını düşünmemiştim. Hemen ilgileneceğim. Şimdilik sizi merdiveni koymaya teşvik eden düşünceliğinize minnettar kalalım.»

«Belki de Philippe'in koruyucu meleği buna sebep oldu.» dedim utanarak.

«Belki. Bir meleğe ihtiyacı var zaten,» dedi kuru bir sesle.

Dikkatle yüzüne baktım.

«Daha ne var, Miss Martin?»

«Hiçbir şey yok.» dedim. «Ben... sadece... çok sakın karşıladınız haberi, hiç olmazsa kızacağınızı tahmin etmiştim.»

«Fakat kızdım,» dedi. «Hem de çok kızdım?» Konuşma boyunca yüzüne bakmamıştım. İlk defa olarak tam hakikati söylemediğini anlıyordum. «Fakat akıllı bir adam olduğum için öfkemi gereken kişilere gösteririm. Hıncımı sizden çıkarmam doğru olmazdı, değil mi? Üstelik boş konuşmayı da sevmem.»

İskemlesini hareket ettirerek, yüzünü benden uzaklaştırdı. Uzaktaki gül bahçesini seyrediyordu. Yakışıklı yüzüne bakarak, niçin Leon de Valmy ile konuşurken, tamamını bildiğim bir piyesi seyrediyormuşum gibi hissettiğimi düşünüyordum. Söyliyeceklerini tahmin ediyordum.

«Bir insan sakat kalınca, gücünü fazla harcamamayı öğreniyor, Miss Martin,» dedi çok sakın bir sesle. «Size bağırmamın bir anlamı var mı? Suçlu olan siz değilsiniz. Philippe nasıl?»

Öfkelenmesinin daha yerinde bir hareket olduğunu düşünüyordum ki suali düşüncelerimi yarıda kesti.

«Philippe mi? Şimdi çok iyi, teşekkür ederim. Çok korktu ama unutacağını sanıyorum. Bu maceradan sonra kendini bir kahraman olarak görüyor.»

Leon hâlâ uzaklara bakıyordu.

«Çocuklar anlaşılmaz yaratıklar, değil mi? Zavallı küçük, ümid ederim ki artık 'maceralarının' sonuna gelmiştir.»

«Merak etmeyin Monsieur de Valmy. Kötü günler geçiriyor ama etkilenmiyeceğini biliyorum,» dedim ve sordum. «Monsieur Hippolyte ne zaman eve dönüyor?»

Başını çevirdi. İskemle bir anda harekete geçince elini masaya çarptı.

«Elinizi çarptınız.» dedim.

«Mühim değil.»

«Parmağınız kanıyor. Size bir şey vere —»

«Mühim değil. Söyledim size. Ne soruyordunuz?»

«Unuttum. Ah, evet. Monsieur Hippolyte'in ne zaman döneceğini bilip bilmediğinizi sormuştum.»

«Hiç fikrim yok. Niçin sordunuz?»

Gözlerim kanayan parmağına takılmıştı. Yüzüne bakınca her zamanki sakın yüzünün dalgalandığını gördüm. Gözlerindeki ifade cevap vermeme manî oldu.

Sonra gözlerini indirdi. Kâğıt açacağı ile oynayarak tekrarladı.

«Niçin sordunuz?»

«Philippe soruyor devamlı. Ben de sizin bir haber alıp almadığınızı merak ettim.»

«Evet. Kesin olarak bilmiyorum. Kardeşimin ne yapacağı hiç belli olmaz. Ama hiç olmazsa daha üç ay için dönmiyecek. Philippe'de biliyor bunu. Konferans turu, galiba, paskalya tatilinde bitiyor ama sanırım Delphi'deki kazıları görmek için bir süre daha kalacak.» Gülümsedi. «Kardeşim mektup yazmayı sevmez... Benim kadar Philippe de tanır onu.» Kâğıt açacağını masaya yerleştirdi. Bütün cazibesiyle tekrar gülümsedi. «Pekâlâ Miss Martin. Si-

zi daha fazla tutmıyayım. Öfkemi çıkartacağım insanları görmem lâzım.»

Ben salondan kaçar gibi uzaklaşırken, dahili telefona uzandı.

Salondan çıkışımı tarif etmek için en uygun kelime 'kaçmaktı'. Bunu farkedince kendime kızdım. Kaplan kadife eldivenli pençeleri ile oynamıştı benimle.

Fakat ne denli mantıksız olursa olsun, bütün söylediklerine rağmen, saklamaya çalıştığı öfkesinin büyük bir kısmının bana karşı olduğunu düşünüyordum.

Paskalya balosu yaklaşmıştı. Acele etmem gerekiyordu. Havalar kötü gittiği için Philippe ile yürüyüşlere çıkmıyorduk. Böylece odamda oturup elbisemi dikecek bol vaktim kalıyordu. Philippe ile Berthe benim dikiş dikmemi hayretle seyrediyorlardı. Tabii Berthe'nin daha çok yardımı dokunuyordu. Yapılarımız aynı olduğu için elbisemi onun üstünde prova ediyordum.

Günler geçtikçe şatoda hareket ve heyecan arttı. Eğer gelirden bir azalma varsa bile hiç bir şey belli değildi. Kulağıma gelen dedikodulardan balonun bütün masrafını Monsieur de Valmy'nin tek başına göreceğini öğrenmiştim. Monsieur Hippolyte eğlencelere önem vermezdi ve Philippe'in velisi olduğu için parasının muhafaza edildiğini görmek işine gelirdi. Ölmeden önce Philippe'in babası uğraşmış bu işlerle. Ne olursa olsun Monsieur de Valmy eski günleri hatırlatan bir balo tertiplemeye karar

vermişti. Alışkın olmıyan gözlerime hazırlıklar çok fazla göründü. Kullanılmıyan yatak odaları açılıp havalandırıldı; yatmaya gelecek misafirler vardı listede. Büyük balo odası ve salonlar açıldı, avizeler teker teker temizlendi, eşyalar cilâlandı... Bütün hazırlıklar bir anda şatonun her yerinde birden bulunan Leon de Valmy'nin esareti altında yapıyordu. Eğer uşaklardan biri parlattığı gümüşü yere düşürürse Beyefendi bunu duyuyordu; eğer bir masa parkenin üstünde sürüklenirse, Beyefendi odanın bir köşesinden onları azarlıyordu. İskemlesi koridorları dolaşıyor, misafir odalarını kontrol ediyordu.

Ve böylece büyük şato bu önemli gün için hazırlandı. Son hazırlıklar da bitti; çiçekler serlerden çıkarılıp yerleştirildi salonlara. Cins cins, renk renk çiçekler bütün evi ve bahçeyi süslüyordu. Galerilerin birinde minyatür bir havuz vardı. Söğüt dallarının arasında tropikal balıklar yüzüyordu. Suyun kenarını ise siklamanler çevreliyordu. Dışarda spotlar yerleştirilmiş, büyük fiskeye açılmıştı. Paskalyadan bir önceki gün hava düzeldi.

Valmy şatosu eğlenmeye hazardı.

Pazar gecesi Philippe yattıktan sonra elbisemi **son defa gözden** geçiriyordum. Berthe üstündeki balo elbisesiyle odada dolaşıyordu ve ben de yerde iğnelerin arasına oturmuş tetkik ediyordum.

«Evet,» dedim, «Tekrar döner misin lütfen? Teşekkürler. Tamam, Berthe.»

Berthe neşeli bir reveransla döndü. Üniforma-

sını çıkarınca hizmetçi kılığından derhal sıyrılmıştı. Gece elbisesinin içinde çok güzel ve neşeli bir köylü kıızıydı.

«Çok güzel. Çok şahane oldu,» diyerek olduğu yerde dönünce bol etek havalandı. Kumaşı okşıyarak devam etti.

«Size çok yakışacak.»

«Aşağıdakilerin giyecekleri yanında çok sönük kalacağını sanıyorum,» dedim.

«İnanmayın buna,» dedi Berthe. «Valizlerin çoğunu Mariette ile beraber açtık. Bence elbiselerin en güzeli sarı odada kalan Markizin ki. Ama kendi hiç bir şeye benzemiyor.»

«Sus, Berthe,» dedim gülerek. «Benimle böyle konuşmamalısın.»

Odanın içinde şarkı söyliyerek vals yapmaya başladı.

«Tabii, Madam'ın kıyafeti de güzel. Zaten gece elbiseleri çok yakışıyor ona. Bir kraliçeye benziyor. Ve Madame Verlaine de iyi giyiniyor değil mi? Onun elbisesi siyah.»

«Monsieur Florimond geldi mi?»

«O her yıl gelir. Dünyayı verseler baloyu kaçırmak istemediğini söyler. Ladylerin çoğunu o giydiriyor zaten.»

Yerdeki iğneleri toplarken sakın bir sesle sordum.

«Ve Monsieur Raoul? O da her yıl gelir mi?»

Kısa bir sessizlik oldu. Gözucuyla bakınca Berthe'nin durakladığını gördüm. Yan gözle beni süzerek cevap verdi.

«Yıllardır gelmiyordu. Ama bu yıl geleceğini söylüyorlar.»

Cevap vermeden iğneleri toplamaya devam ettim.

«Niçin bir kere de siz giymiyorsunuz? İğneleri bırakın, ben sonra toplayım.»

«Bitti,» dedim. «Galiba hepsi bu kadardı.»

«Daha haftalarca iğne toplarsınız bu odadan,» dedi üzgün bir sesle. «Haydi ne olur giyin bunu. Sizi lütfen ayakkabılarınızla görmek istiyorum.»

«Pekâlâ,» dedim gülerek.

«Doğru dürüst bir aynanızın olmaması ne kötü. Gardrobun kapısındaki uzun bir elbise için yetersiz.»

«Hallettim. Madam'a elbisemi diktiğimi söyleyince kendi odasındaki aynayı kullanabileceğimi söyledi. Şimdi gidip bakarım, çünkü yarın herhalde giremem odasına.»

Arkamdan yatak odama gelerek sordu.

«Yarın giyinmenize yardım edebilir miyim?»

«Berthe, çok naziksin ama çok işin olmayacak mı yarın? Tek başıma becerebilirim. Hizmet edilmeye alışık değilim.»

«Size yardım etmeyi çok isterim.»

«Öyleyse çok teşekkür ederim.»

Berthe tekrar üniformasını giyerek, elbisemi giymeme yardım etti. Gardrobun daracık aynasının önünde durup kendime baktım.

«Ah ne kadar güzel,» dedi Berthe.

«Çok uğraştık Berthe. Yardımlarına çok teşekkür ederim. Sen olmasaydın beceremezdim ben tek başıma.»

Aynanın önünde kendimi incelerken, balo salonunda diğer tuvaletlerin arasında çok çirkin mi duracağını merak ettim. Sonra Berthe'nin gözlerine baktım. Neşe ve heyecanla parlıyordu gözleri. Salonunda karşılaşacağım Florimond ve Balenciaga kreasyonları, sevincini gölgelememişti.

«Harika! Sizden güzeli olmıyacak. Bir tablo gibi duruyorsunuz! Bir dakika ayakkabılarınızı veriyim.»

Dolaba doğru koşarken, seslendim.

«Berthe...»

Arkasına döndü.

«Berthe, salı akşamı yapılacak baloda sen giymek ister misin? Eminim senin de en az bunun kadar güzel bir elbisen vardır ama, eğer istersen?»

«Oh!» Sevinçten ne yapacağını şaşırmıştı. «Ben mi? Ama ben... Giyebilir miyim?»

«Niçin olmasın? Sana da çok yakışacak. Nasıl olsa senin üstünde yapıldı. Eğer hakikaten beğeniyorsan, giyersen çok memnun olurum. Hiç kimse-nin elbiseyi tanıyacağını sanmıyorum.»

«Hayır tanımazlar.» dedi. «Yarın kirayla tutulmuş uşaklar hizmet edecek. Ve Ber— hizmetçiler izinli olacak. Eğer — eğer siz ciddi —» tekrar teşekkür etmeye başladı ama susturdum onu.

«Tamam o zaman. Anlaştık. Şimdi hemen, Madam odasına gelmeden önce gidip aynaya bakmam gerekir.»

Berthe yine dolaba saldırdı.

«Ayakkabılarınız! Yeni ayakkabılarınızı da giyin.»

«Bırak onları şimdi,» diyerek kapıya doğru yürüdüm.

«Acele etmem lâzım. Tekrar teşekkürler Berthe. İyi geceler.»

Madame de Valmy'nin yatak odası, sabahları kullandığı ufak salona bitişikti. Aradaki kapıyı açık bırakarak odaya girdim.

Onaltıncı Louis tarzında döşenmiş olan oda çok güzeldi. Hafifçe ışıklandırılmıştı. Tuvalet masasının üstünde kristal kavanozlar parlıyordu. Muazzam bir Venedik aynası banyonun kapısını kaplamıştı.

Aynanın önünde durdum. Pencereilerin gül kurusu renkli brokar perdeleri nefis bir fon meydana getiriyorlardı. Işık çok iyiydi. Hareket ettiğim zaman beyaz bol eteğin arasından gümüş sim çizgilerin güneş ışığı gibi parladığını gördüm.

Aklıma ilk gelen düşünce Sinderella'nın baloya gitmesine hiç bir şeyin mani olamayacağıydı. Ama gece yarısı olunca?..

Sabırsızca başımı sallıyarak düşüncelerimi kovmaya çalıştım. Aptalca rüyalara dalmamam gerekirdi. Zararını çoktan görmüştüm.

Salonun kapısında biri vardı. Berthe lame ayakkabılarımı getirmiş olmalıydı.

«İçeri gel. Buradayım,» diye seslendim. Yüzümü buruşturarak aynaya tekrar baktım. Cam ayakkabılarım gelmişti. Allah kahretsin, hiç şansım yoktu...

Salonda ayak sesleri duyuldu.

«Heloise, beni mi çağırdın?» dedi Raoul.

Sonra beni gördü ve kapıda durdu.

«Sen — merhaba.» Acele gelmiş gibi nefes nefes nefeseydi.

Cevap vermek için ağzımı açtım, yutkunarak tekrar kapadım. Konuşamıyacağımı biliyordum. Lisesi bir kız gibi hayranlıkla ona baktım. Yüzümün kızardığını fark ettim.

Eteklerimi topluyarak hâlâ önünden çekilmediği kapıya doğru ilerledim.

Yol vermedi. Kapıya yaslanarak bütün geceyi orada geçirecekmiş gibi durdu.

Tereddüt ederek bir iki adım daha atıp durakladım.

«Hemen kaçma. Biraz seyredeyim seni.»

«Gitmem lâzım. Yani...»

Çok alçak sesle 'eski kafalı' dedi ve sesindeki alay daha fazla kızarmama sebep oldu.

Sonra ne olduğunu pek iyi hatırlamıyorum ama galiba biraz yana çekildi ve sordu.

«Demek cidden kaçmak istiyorsun? Pekalâ.»

Ben de galiba önce «Hayır» dedim, sonra «Raoul» dedim. Bir anda kapının önünden ayrılıp yanıma geldi ve beni kollarına aldı. Şiddetle öpüyordu beni. Hem ürkmüştüm hem de mutlu olduğunu hissediyordum.

İki elimle göğsünden iterek uzaklaştırmaya çalıştım.

«Fakat Raoul, niçin?»

«Ne demek niçin?»

«Niçin beni seçtin? Baban bana 'Jane Eyre' derken doğru söylemişti. Ve sen — sen her istediğini elde edebilirsin. Onun için... niye ben?»

«Öğrenmek istiyor musun?» Omuzlarımdan tu-

tarak beni aynaya doğru çevirdi. Sırtımı göğsüne yaslamıştı. Aynada gözlerimiz birleşti.

«Açak gönüllü davranmana lüzum yok güzelim. Onun için sen...»

Biraz zafer, biraz yenilgi hissi kapladı benliğimi. Cevap vermedim. Aynayı süsliyen melekler güldü bize. Arkamızda odanın gülleri, altınları ve kristalleri göz alıyordu. Raoul yüzümü incelemeye devam etti.

Birşey söyleyecekmiş gibi ağzını açtı ama konuşmasına vakit kalmadan öteki odadan bir ses geldi. Hızla başını çevirdi, omuzlarımdaki elleri biraz daha sıktı beni. Sonra ellerini çekerek konuştu.

«Heloise, ben de seni arıyordum. Beni görmek istemişsin.»

İrkilerek arkaya döndüm. Yüzümün yandığını hissediyordum. Salona giren herkes bizi görebilirdi. Şimdi ise Heloise de Valmy ile Albertine kapıda duruyorlardı. Madam başını çevirmiş koridorda duran biri ile konuşuyordu omuzunun üstünden.

Bir kadın sesi Madama cevap verdi. Ve ayak sesleri koridorda uzaklaştı. Misafirlerden biriydi her halde konuşan. Raoul'un bana sarıldığını Madamın görüp görmediğini anlamak zordu ama Albertine'in gördüğü muhakkaktı. Kadının siyah, kötü bakışlı gözlerine bakmamaya çalışarak, yatak odasından çıktım. Raoul beni takip ediyordu.

«Madam... aynanızı kullandım... elbiseme bakmak için... Kullanabileceğimi söylemiştiniz...» diye kekleddim.

Görüp görmediğini hâlâ anlıyamamıştım. Açık gri gözleri ifadesizce aşağıdan yukarı süzdü beni.

Her zamanki gibi gülmüyorlardı ama hoşlandığını da belli eden bir şey okunmuyordu.

«Tabii. Diktiğiniz elbise bu mu, Miss Martin? Çok güzel olmuş. Elinizden iyi dikiş geliyor herhalde. İnşallah bir gün bana birşeyler dikersiniz,» dedi soğuk sesiyle.

Görmüştü demek. Raoul'ün kıpırdadığını hissettim. Yanaklarım tekrar yanmaya başladı.

«Benim için büyük bir şeref Madam. İyi geceler Madam. İyi geceler Monsieur.»

Raoul'ün yüzüne bakamadım. Heloise de Valmy'nın yanından geçip karanlık koridorda odama doğru koştum.

Ertesi gün saatler çok çabuk geçti. Bütün vaktimi balonun gelişine şatoda tek heyecanlanmıyan kişi olan Philippe ile beraber geçirdim. Paskalya eğlencelerinden uzak tutulduğu için suratını asiyordu.

Şansıma Madame de Valmy ile hiç karşılaşmadım. Öğle yemeğinden biraz sonra Albertine — konuşurken sesinde alaycı bir ton var mıydı? — bana bir mesaj getirdi. Acaba günlük yürüyüşümüzü kasabaya doğru yaparak ısmarlananları alabilir miydik? Diğer hizmetçilerin hiç biri işlerini bırakamazlardı. (Bu sözün üstüne kuvvetle basmış mıydı yoksa?)

Asık suratlı Philippe'i yanıma alıp, Soubirous'a doğru yürürken fazla alıngan davrandığım için kendimi azarladım. Madame de Valmy, tabii ki, bu kadar belirli bir şekilde bana haddimi bildirmezdi. Albertine'in sözlerine ise önem vermemem lâzımdı. Bir hizmetçinin kötülüğü beni etkileyemezdi.

Birkaç dakika sonra son düşüncemin doğru

olup olmadığını merak ettim. Monsieur Garcin'in dükkânının önünde durmuş çantamda listeyi ararken, kapı açıldı, ve işinden ayrılması mümkün olmayan Albertine dükkândan çıktı. Bana haber verir vermez Soubirous'a inmiş olmalıydı.

Şaşırarak yüzüne baktım. O ise şaşırmamıştı hiç. Yan gözle bana bakarak, geçip gitti. Kahvenin yanındaki tatlıcıya girdi.

Dükkâna girdiğim zaman sinirliydim. Monsieur Garcin'in sesinde de Albertine'in yan gözle bakışına benzer bir alay hissettim.

Hayal ettiğime inandırmaya çalıştım kendimi. Fakat eczaneden çıkınca, papazın kâhyası Madame Rocher ile karşılaştım. Bu sefer beni gayet soğuk selâmladığından hiç şüphem yoktu. Eğer zamanında kendini toparlıyabilseydi karşı kaldırıma geçeceği muhakkaktı. Yüzüme bakıp, başını sallıyarak, kontrollü bir sesle selâm verdi; iffetli bir kadının bir sokak kadınına vereceği selâm. Ama durumumun ileride resmiyete dökülebileceğini hesaphıyarak yine de bir açık kapı bırakmıştı. Philippe'i ise acıyan gözlerle süzdü.

Daha sonra şekerçi dükkânından çikolata alırken, Madame Decorzent'in tatlı gülüşünün bugün zoraki olduğunu hissettim. Saklamaya lüzum görmediği bir merakla sordu.

«Bizi ne zaman terk ediyorsunuz, mademoiselle?»

«Bir süre daha Thonon'a gidemiyeceğiz, Madam. Monsieur Hippolyte ancak üç ay sonra dönecek,» diye cevap verdim soğuk bir sesle. Deli gibi atan kalbimi duymamaya çalışıyordum.

Philippe'i sürükliyerek güneşli kaldırıma çık-tım. Albertine işini başarmıştı. Soubirous benim de-dikodumla çalkalanıyordu.

Valmy yoluna sapıncaya kadar alaycı bakışlar-la, fısıltılarla karşılaştım.

Yaşamının Sinderella için bu denli güç olaca-ğını hiç düşünmemiştim.

Akşam çayından sonra Mrs. Seddon'u aradım. Hizmetçilerin arasında dolaşan dedikodunun aslını öğrenmek istiyordum. Fakat balonun hazırlıklarıyla uğraşan Mrs. Seddon, yorgunluktan hasta olmuştu. 'Krizlerinden' birini daha atlatıyordu. Odasına ka-panmıştı ve hiç kimse ile görüşecek hali yoktu. Phi-lippe'in yanında kaldım ve düşünmeye koyuldum. Hatırladığım mutlu anlarla, derhal Valmy'den ko-vulma arasında mekik dokuyordu düşüncelerim. Kendimden çok Philippe'i merak ediyordum.

Berthe çocuğun yemeğini getirdiği zaman sinir-lerim iyice bozulmuştu ve aşağıda patronlarımin yü-züne nasıl bakacağımı düşündüm. Sonra Philippe ağ-lamaya başladı. Eğer gece yarısı gelip onu uyandı-rıp, galeriden balo salonuna bakmasını sağlamaz-sam uyumıyacaktı. Söz vererek sakinleştirdim. Mem-nun olarak Berthe'nin peşinden odasına gitti.

Kapıyı örttüm ve banyoyu doldurdum.

Hayatımın ilk balosu için hazırlanıyordum... Üstelik Raoul da aşağıda olacaktı... Çok heyecanlı ve mutlu olmam' gerekirdi. Fakat yeni bir sabun pa-ketini açarken parmaklarım sinirden titriyordu. Da-ha sonra masada saçlarımı tararken kapı vurulun-

ca, idam emrim gelmiş gibi bembeyaz bir yüzle kapıya baktım.

«Ben bakarım,» dedi Berthe. Philippe'i yatırdıktan sonra giyinmeme yardım etmek için odama gelmişti. Kapıyı araladı ve koridordaki şahısla uzun uzun fısıldaştılar. Sonra kapıyı kapatıp, elinde bir kutuyla odaya geldi.

Ben hâlâ masada, elimde fırça hareketsiz otuyordum. Berthe yanıma geldi. **Yanakları kızarmıştı.** Kutuyu uzatırken, gözlerini kaçırdı.

«Size geldi.» Sesi her zamankinden daha soğuk ve ciddiye.

Bir an için kapıdaki fısıldaşmanın ne olduğunu sormayı düşündüm, sonra dilimi tuttum. Ne onu, ne de Monsieur ile Madamı hizmetçilerin dedikodusu bu kadar yeni iken görmek istemiyordum. Yettiği kadar yaralamıştı beni Albertine.

Sen de mi, Berthe diyerek kutuyu aldım.

İnce; uzun hafif bir kutuydu. Selofan kapağından koyu renk yapraklı süt beyazı menekşeler görölüyordu.

Yaprakların arasında bir kart vardı. Kapağını açmadan, mağrur bir halde yazılmış tek harfi okudum — R.

Sessizce giyinmemi bitirdim.

Sonra menekşeleri elbiseme iğneledim ve

«Teşekkür ederim, Berthe,» diyerek, müziğe ve kahkahalara doğru yürüdüm

ONBİR

**Billyorum, ben iki kere aptalım,
Sevdiğim için ve söyledüğüm için.
JOHN DONNE : Kere Aptal**

Balo salonuna ininc Monsieur ve Madame de Valmy'nin misafirleri karşılama işini bitirdiklerini görerek memnun oldum. Büyük merdivenin altındaki yerleri boştu. Büyük hol insanlarla dolmuştu. Salona inen merdivenlerden yalnız başıma inmeyi fazla gösterişli bularak bir an durakladım. Koridorun sonlarındaki bir odadan çıkıp, konuşarak bana doğru gelen üç genç kadının arkasına gizlenerek mümkün olduğu kadar kendimi göstermeden salona indim.

Salona girdikten sonra gözden kaybolmak kolaydı. Bir sütunun ve açalyaların gizlediği bir köşeye oturup dans edenleri seyretmeye başladım.

Leon de Valmy'nin tekerlekli iskemlesi görünürlerde yoktu ama Heloise'i güzel elbisesiyle göğsünde nişanlar bulunan sakallı, yaşlı bir erkekle dans ederken gördüm. Florimond ise pencerenin yanında mavi salçı karga burunlu ihtiyar bir kadının konuşmasını dinliyordu. Tavrından kadını salondaki en akıllı ve en güzel kadın olarak kabul ettiği belliydi.

Belki de öyleydi. Ama eminim ki kadı nne kadar çirkin olursa olsun Florimond yine öyle davranırdı.

Gözlerimle Raoul'u aradım. Önümde dans edenler ilerleyince gördüm onu. Güzel gözlü sarışın bir kızla dans ediyordu. Uzun, sade, siyah elbisesi kıızı olduğundan daha ince ve uzun göstermişti. Raoul'un gözlerine bakarak konuşuyordu kız. Raoul'ün gülümsediğini fark ettim. Nefis bir çift meydana getirmişlerdi. O kadar güzel dans ediyorlardı ki bakışların onlardan tarafa çevrildiğini anlamamak imkânsızdı. Mrs. Seddon haklıydı; Raoul nereye giderse gitsin, dedikodu peşini bırakmıyordu. Kızın kim olduğunu merak ettim. Eğer benimle dans ederse, o zaman ne yapacaktı Raoul'ü takip eden gözler? **Bu kız kim acaba? Herhalde önemli biri değil? Ah, hayatım kıyafetine bak... Yeni dadı mı?.. ha, anladım...**

Müzik susunca dans edenler salona dağıldı. Kalabalık gizliyordu beni ve kimse farketmemişti orada bulunduğumu. Arkasına sığındığım sütuna ve açalyalara minnettardım. Oturduğum yerin yanından su akıyordu, ve içinde minik balıkların yüzdüğü bir havuz vardı. Açalyaların gölgesi altında balıkların altın ve gümüş pulları parlıyordu.

Müzik, su, konuşma ve kahkaha seslerini bastırarak tekrar başladı. Gece elbiseleri piste doldu. Şimdi Raoul, mavi elbiseli, elmasları ışıldayan yaşlı bir hanımı dansa kaldırmıştı. Sonra esmer, ağgözlü, elleri sarı pençelere benzien bir kadınla dans etti. Sonra yine sarışın kız vardı kollarında. Siyah elbiseli, zümrütler takmış, boyalı saçlı bir kadın ve yine sarışın kız... Daha sonra beyaz saçlı, yumuşak

yüzlü yaşlı bir kadın ve tekrar sarışın kız...

Balıklar ritmik hareketlerle yüzüyorlardı. Dalından kopmuş pembe bir açalya suyun yüzünde dolaşıyordu. Philippe'e verdiğim sözü hatırlıyarak ayağa kalktım. Balıklar hareketimden korkarak, havuzun dibindeki yosunların altına kaçıştılar,

«Mademoiselle,» dedi bir ses kulağımın dibinde. Bir suçlu gibi irkilince çantam yere düştü.

Sesin sahibi eğilip çantamı aldı. Ergeç beni de eğlendirmeye geleceğini biliyordum.

«Monsieur Florimond,» dedim, «Korkuttunuz beni.»

«Özür dilerim,» diye gülümsiyerek çantamı uzattı. «Fakat hemen kaçmamalısınız, mademoiselle. Sizin arkadaşlığınıza ihtiyacım var.»

«İhtiyacınız mı var?»

«Sevgili küçük, dans etmesini sevmem ve boğazım kuruyuncaya kadar da konuştum. Sandım ki sizi yakalayabilirsem, ufak salondaki flörtümüzü ilcrletebiliriz.»

«Ve,» dedim, sigarasını çıkarmak için elini cebine atışını seyrederken, «Rahatça bir sigara da içebilirsiniz. Pekâlâ Monsieur Florimond, size baca vazifesini görmeyi kabul ediyorum.»

«Anlayışlı bir kadın,» dedi Florimond, «Rubilerden daha üstündür.»

«İnanmayın. Hiç bir kadın rubilerden üstün değildir.» diye cevap verdim. «Hayır teşekkür ederim. Sigara kullanmam.»

«Elmaslardan, incilerden ve rubilerden üstündür,» dedi koltuğa yerleşip, sigarasını yakarken. Du-

ınanların arasından gülümsedi. «Elbiseniz çok güzel.»

«Teşekkür ederim, Monsieur.» diye güldüm. Gözlerini kısarak baktı.

«Hakikati söylemiştim. Fakat çok iyi saklanmış mısınız? Dans edenlerin arasında aradım sizi ama göremedim.»

«Hiç kimseyi tanımıyorum.»

«Heloise, salondaki yakışıklı erkekleri tanıştırmadı mı size?»

«Madamı da görmedim. Biraz geç indim salona.»

«Nerede şimdi o — Ah, evet, işte Monsieur de St. Hubert ile dans ediyor,» diye pisti araştırdı Florimond. «Fakat Raoul nerede? O herkesi tanır. Belki sizi —»

«Oh, hayır, lütfen,» elimde olmadan bağırmıştım. Florimond'un yüzüne bakarak sözlerimi tamamladım, «Zaten yukarı çıkıyordum. Philippe'i yoklamam lâzım. Söz vermiştim. Lütfen Monsieur Raoul'ü rahatsız etmeyin.»

«Yukarı mı? Tekrar gelmemek üzere mi?» Anlayışlı gözlerle süzdü beni. «Ve bunun için mi aşağıya geç inip, bir köşeye saklandınız?»

«Ne demek istediğinizi anlıyamadım?»

Bakışları göğsümdeki menekşelere takıldı. Cevap vermedi. İnsiyaki olarak elim menekşelere gitti.

«Nereden bildiniz?» dedim parmağımla çiçekleri okşıyarak, «Bunları?»

«Sevgili yavrum,» dedi başını sallıyarak, «Valmy'lerin aldığı her nefesin, bütün vadiye yayıldığını hâlâ öğrenemedin mi?»

«Öğreniyorum,» dedim acı bir sesle. Havuza baktım. Balıklar açalya yapraklarını alttan dişliyorlardı. Gözlerimi ayırmadan suya bakıyordum. Müzik sesi çok uzaklardan geliyordu kulağıma. Burada, çiçeklerin arasında bir sessizlik bahçesi kurulmuştu; sadece suyun şırıltısıyla bozuluyordu.

«Çok gençsiniz,» dedi sonunda.

«Yirmiüç yaşımdayım,» sesim kendimi savunuyordu.

«Mademoiselle,» dedi kelimeleri arıyarak. «Eğer Valmy'den ayrılırsanız nercye gideceğinizi hiç düşündünüz mü?»

Şaşırarak yüzüne baktım. Doğruydı. Albertine'in sözleri iyice yayılmıştı. Florimond'da bildiğine göre ya Monsieur ya da Madam bir şey söylemişlerdi. Ve düşünceli Florimond benimle konuşmayı kabul ederek, ikaz etmeye çalışıyordu beni. Galiba herkes Raoul'ün özel hayatı ile ilgileniyordu.

Ben bu konuda ne düşüneceğimi bilemiyordum. Onu sevdiğim, onunla öpüştüğüm ve bu gece onun da burada olduğundan başka bir şey gelmiyordu aklıma. Onu hem görmek hem de görmemek istiyordum. Raoul'ün hislerini, ve düşüncelerini hiç tahmin edemiyordum. O buradaydı ve ben onu seviyordum. Yeterdi bu kadarı.

Florimond'un konuştuğunu duyarak kendime geldim.

«Fransa'da arkadaşlarınız var mı, mademoiselle, yoksa burada yalnız başına mısınız?»

«Fransa'da kimseyi tanımıyorum ama yalnız da değilim, Monsieur.»

«Ne demek istediniz?»

«Monsieur Florimond, çok nazıksınız ve ben de bunu takdir etmiyor değilim. Fakat daha açık konuşalım. Raoul de Valmy ile öpüşürken görüldüğüm için, buradan kovulacağımı biliyorsunuz ve benim için üzülüyorsunuz, değil mi?»

«Tam değil.»

«Başka ne olabilir?» diye sordum şaşkın bir sesle.

«Çünkü siz üstelik Raoul de Valmy'ye âşıkınız, yavrum.»

«Öyleyse...» dedim nefesim kesilerek.

«Söyledim ya. Çok gençsiniz. Yanına gideceğiniz kimseniz yok. Yapayalnızsınız.»

«Hayır değilim. Yalnız değilim.»

Tuhaf bir şekilde yüzüme baktı.

«Yani sizce, Raoul de Valmy'nin yanına koşmam imkânsız mı?» dedim düzgün bir sesle.

Sessizlik. Havada kelimeler kendi kendilerini tekrarlادılar. Sıkıca kavradığının çantamın kilidi elimi acıttı. Florimond'un yüzüne baktım.

«Evet, monsieur. Açık konuşuyorduk. Raoul'ün benimle ilgilenmesi imkânsız mı?»

«Sevgili çocuğum —» diye başladı ve sustu.

«Evet, monsieur?»

Derin bir nefes alarak devam etti.

«Siz ve Raoul mü?.. Hayır, mademoiselle. Hayır ve hayır ve hayır.»

«Onu ne kadar yakından tanıyorsunuz, monsieur?» diye sordum bir süre durakladıktan sonra.

«Raoul'ü mü? İyi tanırım. Pek samimi değiliz ama —» tekrar sustu ve kocaman eliyle yakasını çekti. Gözlerime bakmaktan kaçınıyordu. 'Allah

«Evet,» diye ben cevap verdim. «Oray  girince ben de korkuyorum. Yola yakın yerlerde dolaşmayı tercih ediyoruz.»

«Sizi suçlayamam,» dedi gülerek ve yine Philippe'e döndü.

«Ve sen nasılsın bu sabah, akşam yediklerinden sonra?»

«Yediklerim mi?» diye sordu Philippe ürkekçe.

«Dün akşam bir 'geceyarısı ziyafeti' çekmişsiniz kendinize...Kaidelere aykırı olarak üçlü bir gece geçirmişsiniz! duydu uma göre. Sonra kâbus gördün mü?»

«Hayır amca,» dedi Philippe.

Siyah gözler bana döndü.

« zin verir miydiniz?» dedim en az Philippe kadar ürkek bir sesle. «Belki de aşırı bir—»

«Sevgili, Miss Martin, kızmam için bir sebep var mı? Philippe'i size teslim ettik. Karım ve ben sizin hareketlerinizi tenkit etmek için çalışmıyoruz. Arasına kaidelerin dışına çıkmak gereklidir, değil mi? Kendi e lencenizin arasında çocuğu düşünmeniz çok ince bir hareket...  nşallah baloda e lenmişsinizdir.»

«Evet, evet, çok e lendim. Dün gece teşekkür etmek için sizi aradım ama göremedim, monsieur. Nefis bir baloydu.»

«Bunu işitti ime m mnun oldum. Arkadaşlarımızın arasında yabancılık  ekece inizi sanarak korkmuştum ama Raoul ilgilendi sizinle değil mi?»

Terbiyeli bir soruydu. Ard anlamı yoktu.

«Evet, monsieur.  lgilendi. Ona da teşekkür ede-

«Çok kısa bir oyun olurdu. Benimle kıyaslanırsa, Philippe çok usta bir oyuncu. Beni üç dakikada mat edersiniz.» diye güldüm.

«Çok yazık. Fakat iyi bir sigara ile bir el satranç kadar benim gibi bir ihtiyarı oyalamak için yeterlidir.» Baba şevkatiyle elimi okşıyarak devam etti. «Eğer size nasihat etmekte geç kalmışsam, çok özür dilerim.»

«Monsieur Florimond, çok iyi bir insan olduğunuzu söyleyebilirim. Fakat evet... çok geç oldu.»

Raoul'un sesi duyuldu.

«Demek buradasınız. Carlo, ne hakla onu bu köşede saklıyorsun? Saatlerdir kapıları gözlüyorum. Seni ve balıkları bu kadar seveceğini tahmin etmemiştim. Ciddi münakaşanız neye aitti? Çok geç kalmış olan nedir?»

«Meselâ sen,» dedi Florimond sakın bir sesle. «Şimdi Miss Martin'i al ve dans ederek biraz neşelendir.»

«Haydi gel, Linda.» diye gülümsedi Raoul.

Takip ettim.

Florimond'un düşünceli gözleri hâlâ üzerimdeydi ama müziğe kendimi kaptırınca herşeyi unuttum.

Raoul kulağıma fısıldadı.

«Saatler oldu. Uzun zamandır mı oradaydın?»

«Pek uzun sayılmaz.»

«Niçin geç kaldın?»

«Aşağıya inmeye korkuyordum.»

«Korkuyor muydun? Niçin? Tabii, Heloise.»

«Biliyorsun, gördü bizi.»

«Evet,» diye güldü. «Bunun için mi çekindin?»

«Tabii.»

«Korkmamayı öğrenmelisin.»

«Nasıl?» derken, kalbim sanki boğazımda atıyordu.

Fakat o cevap vermeden güldü. Ve müziğe uyarak hızla döndürdü beni. Gözlerimin önünden bir sütun geçti, bir grup erkek, bir tekerlekli iskemle...

Leon de Valmy.

Tabii bizi seyrediyordu. Bir kaleydoskopun tam ortasında bir gölge, parlak bir ağın ortasında bir örümcek... hiç beklemediğim anda bir takım hayaller belirdi gözümün önünde. Uzaklaştırmak istercesine öfkeyle başımı salladım. Leon'dan korkmuyordum... yoksa korkuyor muydum?

Biraz sonra tekrar gözgöze gelince, dikkatle yüzüne baktım ve en cazip tebessümümü gönderdim.

Şaşırdı. Hiç şüphem yoktu bundan. Kalın kaşları hafifçe havalandı, dudakları büzüldü ve o da gülümsedi.

Başka çiftler aramıza girerek, görüşümü kapadılar. Patronumun gülümsemesi eğlendiğini gösteriyordu ama anıyamadığım bir şakaya gülmüştü. Bu şakadan hiç hoşlanmıyacağımı seziyordum.

«Raoul,» dedim.

«Efendim?»

«Oh... yok bir şey.»

«Sadece Raoul mü?»

«Evet.»

Yan gözle gülümsiyerek bana bakarken sadece

«Öyle olsun,» dedi ama ne demek istediğimi an-

lamıştı.

Müzik susunca büyük pencerelerin yanında bulduk kendimizi. Raoul'un benden ayrılmaya niyeti yoktu. Herkesin bizi incelemesine aldırmıyordu bile. Kalabalıkta Madame de Valmy'yi bulmaya çalıştım. Fakat yoktu görünürde.

Müzik tekrar başlayınca, Raoul bana döndü.

«Bakın, benimle uğraşmanıza lüzum yok. Ben?» dedim alçak sesle.

«Saçmalama,» diyerek kollarına aldı beni.

Bu sözü rahatlamama sebep olmuştu. Güldüm. Heloise de Valmy'yi, meraklı bakışları, hatta Leon'u bile unutmuştum.

«Pekalâ, Monsieur,» dedim, piste doğru ilerlerken.

«Bu gecelik bütün görevimi bitirdim,» dedi Raoul. «Salondaki bütün ihtiyarlarla dans ettim. İyi ki seni daha önce görmedim, vazifemi yarım bırakabilirdim.»

Dans ederek balkona açılan büyük kapılara yaklaşıştık. «Şimdi yapacağım gibi,» diyerek sözlerini bitirdi.

Daha ne olduğunu anlıyamadan, salondan çıkmış, balkonda dans ediyorduk. Müzik sesi bizi pencerelerden takip ediyordu, bütün ışığı da dolunay sağlıyordu. Eteğim balkonun kenarındaki nergizlere çarptı. Raoul'un omuzu yaseminlere dokununca çiçekler yağmur gibi üstümüze indi. Konuşmadık. Büyülenmiştik. Dans ederek balkonun karanlıklarına doğru uzaklaştık.

Gölgelerin içine girince, Raoul durdu ve bana sıkıca sarıldı.

«Ve şimdi...» dedi.

Daha sonra, konuşacak gücü kendimde bulunca:

«Seni seviyorum, seni seviyorum, seni seviyorum,» diye tekrarlardım. Tabii bu yersiz lâflardan sonra uzun bir süre başka bir şey söyleyemedik.

Fakat biraz sonra benden uzaklaşarak sordu. Sesinde her zamanki alaycı ifade vardı.

«Peki, sormıyacak mısın?»

«Neyi?»

«Dünyadaki bütün kadınların sorduğunu. ‘**Sen de beni seviyor musun?**’»

«Senin vereceğin cevap yeter bana,» dedim.

«O kadar alçak gönüllü olmamanı söylemiştim, Linda.»

«Elimden gelmiyor. Böyle davranmama sen sebep oluyorsun.»

«Tanrım,» dedi anlaşılmaz bir sesle ve tekrar kollarına aldı beni. Dudaklarını saçlarımın arasına gömerek fısıldadı.

«Linda... Linda, dinle beni.»

«Dinliyorum.»

«Bu aşk meselesi. Bilmiyorum. Cidden. Bilmiyorum.»

«Önemli değil, Raoul,» dedim. Kalbimde acıma-ya benzer bir his vardı.

«Önemli. Senin de bilmen lâzım. Başka kadınlar var... biliyorsun. Bir çok...»

«Evet, biliyorum.»

«Sen başkasın,» dedi ve durakladı. «Herkes söyleyim bunu, değil mi? Aina doğru. Cidden doğ-

ru. Yanağıyla saçlarımı okşadı. «Linda. Bir Fransız için güzel bir isim değil ama?.. Şimdi anladın artık. Seni istiyorum. Sana ihtiyacım var. Eğer buna sevgi diyebilersen —»

«Yeter,» dedim. «İnaz bana, yeter benim için.»

Yine sessizlik. İçini çekerek, kollarını gevşetti ve yüzüme baktı.

«Carlo ile neden bahsediyordunuz?» sesi tabiileşmişti.

«Ben... niçin... hatırlamıyorum. Herşeyden... Ah, evet elbisemden bahsediyorduk.» Soru o kadar beklenmedik bir anda sorulmuştu ki kekelemeye başladım.

«Bırak şimdi. İtiraf et. Benden bahsediyordunuz,» diye gülümsedi.

«Nereden bildin?»

«Telepati.»

«Sende de mi var bu yoksa?»

«Başka kimde var?»

«Baban bir sihirbaz. Bilmiyor muydun?»

«O mu? Öyleyse kulağımın çok delik olduğunu söyleyelim. Carlo, sana benim duygularımın daima kötülük için çalıştığını mı söyledi sana?»

«Tabii.»

«Allah rızası için, doğru mu söylüyorsun?»

«Aşağı yukarı aynı şeyi söyledi. En nazik kelimelerle ima etti.»

«Bundan eminim. Neler anlattı?»

«‘Siz ve Raoul, hayır ve hayır ve hayır.’» diye Florimond’u taklid ettim. «Fakat ona kızmamalısın. Benim iyiliğim için söylüyordu,» diye güldüm.

«Kızamam» dedi ciddi bir sesle. «Herhalde

doğruyu söylüyordu. Hareketlerimi kastetmiyorum ama sen ve ben... Sana ne hissettiğimi söyledim ama sen sevdiğini söylüyorsun.»

«Evet ve evet ve evet» dedim.

«Yine mi üç kere? Çok cömertsin» diye güldü.

«Carlo'nun sözlerini silmek istedim. Üstelik ingilizcede bir söz vardır: 'Sana üç kere söylediğim söz doğrudur' der.»

Kısa bir sessizlikten sonra sordu.

«Demek benimle evlenmeyi düşünebileceksin?»

Titremeye başlamıştım. Boğuk bir sesle sordum.

«Fakat baban?..»

Canımı acıtacak kadar sıktı kollarımı.

«Babam mı? Onu ilgilendirir mi?»

«Çok kızacaktır. Belki engellemiye bile kalkar. Belki de seni Bellevigne'den ayrılmaya zorlar.»

«Ne olur? Ona veya Bellevigne'e bağlı değilim.» Acı bir sesle güldü. «Benim pozisyonumu mu etkilemekten korkuyorsun? Geleceğimi mi? Aman Allahım çok düşüncelisin.»

«Fakat sen Bellevigne'i seviyorsun, değil mi? Kendin söyledin bunu ve Mrs. Seddon.»

«Demek o da benim hakkımda konuşuyor?»

«Herkes konuşuyor.» dedim kısaca.

«Philippe, Valmy'yi aldıktan sonra benim için Bellevigne'den başka bir istikbal kalmadığını o mu söyledi?»

«Evet.»

«Evet, doğruyu söylemiş. Senin üç kere tekrarlanan aşkın, kısır bir istikbali olan bir adamla evlenmene yeter mi?»

«Vereceğin cevabın bana yeter olduğunu söylemiştim, Raoul.»

Yine bir sessizlik.

«Söylemiştin. Demek benimle evleneceksin?»

«Evet.»

«İkaz edilmene rağmen?»

«Evet.»

«Geleceğim garantili olmadığı halde?»

«Evet.»

Raoul gülmeye başladı.

«Bu konuyu merak etme,» dedi. «Ne olursa olsun geçimimi temin edebilirim.»

«Sen bir maceraperestsin.» dedim.

Siyah gözlerinde anlaşılmaz bir ifadeyle yüzüme baktı.

«Sen değil misin?»

«Evet, ben de öyleyim,» dedim ağır ağır.

«Biliyordum zaten,» dedi. «İnsanlar değişmez, sevgilim. Beni öp de anlaşılmamızı mühürlüyalim.»

Kollarından uzaklaşınca tereddütle sordum.

«Onlara... söylememiz lâzım mı?»

«Tabii. Niçin olmasın? Şimdi damlara çıkıp bağırarak isterdim ama sen arzu ettiğin için yarına kadar sabredeceğim.»

«Ah, evet. Lütfen.»

«Niçin bu denli güç geliyor sana? Babamdan mı korkuyorsun yoksa?»

«Evet.»

Şaşırarak yüzüme baktı.

«Cidden korkuyor musun? Gereksiz. Ama istersen ben konuşurum onlarla. Mesele halloluncaya kadar ortalıkta gözükmezsin sadece.»

«Çok kızacaklarını biliyorum,» dedim.

«Kızacaklar mı? Sen kendini çok aşağı görüyorsun.»

«Anlamıyorsun. Nasıl olsa kovacaklar beni. Bunun için beraberliğimizi onlara anlatmak güç olacak.»

«Kovacaklar mı? Ne yaptın ki?»

«Yarın yol vereceklerini sanıyorum. Onun için baloya gelmek istemedim.»

«Ama niçin? Suçun nedir?»

«Sen,» dedim gülümsiyerek.

Sözlerimden bir anlam çıkarabilmesi için birkaç dakikanın geçmesi icabetti.

«Yani Heloise bizi öpüşürken gördü diye mi? Bunun için mi kovulacaksın? Yanılıyorsun,» dedi kısaca.

«Belki. Ama ben inanıyorum. Madam'ın bana nasıl hitab ettiğini sen de duydun. Üstelik bugün Soubirous'a inince hikâyenin bütün kasabaya yayılmış olduğunu gördüm.» Kasabalıların beni nasıl karşıladıklarını anlattım. «Belki Albertine beni sevmediği için dedikodu yapıyordu ama Madam'ın ne yapmak istediğinden haberi olduğunu sanıyorum.»

Raoul omuzlarını silkti.

«Bu kadar mühim mi? Artık üzülme. Yanıldığından eminim. Heloise'in senden ayrılmak isteyeceğini sanmıyorum.»

«Ben de böyle düşünüyordum,» dedim utangaç bir sesle, «Düşündüm ki... Philippe için —»

«Philippe için mi?» dedi.

«Evet. Ama yanlış anlama. Büyük bir kahramanlık yapmadım. Ormandaki kaza mühim değil.

Onu kurtarmak için bir şey yapamadım ama... balkondan düşmesine engel olarak hayatını kurtardığını sanıyorum. Sonra baban dedi ki —»

«Ne zaman? Neden bahsediyorsun?» dedi Raoul.

«Bilmiyor musun?» dedim şaşırarak. Ve Thonon'a alışveriş için indiğim gün şatoda beni bekleyen kazayı anlattım. Gözleri benden uzakta anlatıklarını dinledi. Karanlıkta yüz ifadesini göremiyordum. Bir sigara çıkararak yaktı. Kibritin alevinde kaşlarının çatılmış olduğunu farkettim.

«Ve o gece baban öpüşmüş olduğumuzu farketmişti. Hatırlıyor musun?» diyerek sözlerimi bitirdim.

Çatık kaşlarının altından gülümsedi.

«Hatırlıyorum.»

«O zaman beni kovacaklarından bahsetmiyorlardı ama şimdi bu söylenti dolaşıyor ortalıkta.»

«Sevgilim, onlara konuşmaları için yeteri kadar koz vermedik mi? Rahatlatsın bu düşünce seni. Eminim ki şu anda balo salonunda bulunanların hepsi, ikimizin beraberce ortadan kaybolduğumuzu farketmişlerdir ve nereye, ne için gittiğimizi tartışıyorlardır,» dedi gülerek.

«Ne için nereye gittiğimiz hakkında hiç şüpheleri olduğunu sanmıyorum. Aşk maceralarınızı daima açıkça yaşıyorsunuz Monsieur de Valmy ama ben sadece bir dadıyım. Hayır, gülmeyin. Yarın onların yüzüne bakacağım,» dedim acı bir sesle.

«Benimle beraber, sevgilim. Unutma. Şimdi yarını unutalım ve bu geceyi yaşıyalım,» Ellerimi tuttu. «Eğer aşkımızı damlardan haykıramazsak bile

kendi aramızda şampanya ile kutliyabiliriz.»

«Ve biraz da yiyecekle.» dedim.

«Zavallı çocuğum. Yemeğini yemedin mi?»

«Tek lokma yemedim. Sen içki içip, dans edip, eğlenirken ben köşemde oturdum —»

«Çok aptalsın,» dedi Raoul acımiyarak. «Eğer yüzünü bir kere gösterseydin seni doyurmak ve eğlendirmek için kavalyeler biribirlerini ezerdi. Haydi gel. Yiyecek bulalım.»

Yemek salonu, kalabalık ve gürültülüydü. Şişeler patlatılıyordu biribiri ardına, Raoul beni sürükleyerek bir yol açtı kendine kalabalıkta. Herkes yolunu kesip onu selâmlarken, acayip bakışlarla beni süzüyordu. Büfeye yaklaştığımız anda aklıma gelen bir fikirle, kolunu dürttüm.

«Raoul, sana söylemeye unuttum. Dansın ortasında yukarı gelip Philippe'i uyandıracağıma söz vermiştim. Gitmem lâzım.»

Şaşırmış gibi dönüp yüzüme baktı.

«Philippe mi? Niçin uyandıracaksın?»

«Herşeyden uzak bırakıldığını sanıyor. Ne olursa olsun gece yarısı yukarı çıkmaya söz verdim. Hayal kırıklığına uğratamam.»

«Sen... sen gerektiğinden fazla ilgileniyorsun onunla değil mi?»

«Sanmıyorum. Ama yine gitmeliyim. Sabah uyanınca onu ihmâl ettiğimi düşünmemeli.»

«Fakat senin acıktığını sanıyordum?»

«Çok açım,» dedim meezlerle dolu masaya bakarak. «Fakat söz sözdür.»

«Verdiğin sözleri hep tutar mısın?»

«Her zaman.»

«Bunu unutmayacağım.»

«Philippe'e verdiğim sözü tutmama izin verirsen, tabii. İlk önce o geliyor.»

«Pekalâ. Fakat ben de geleceğim. Senin açlıktan ölmene razı olamam.» Kol saatine göz attı. «Saat onikiye geliyor. Niçin kaidelere karşı gelip, yemeğimizi yukarda yemiyoruz? Hem Philippe eğlenir, hem de biz beraberliğimizi kutlarız.»

«Raoul, şahane bir fikir bu. Haydi.»

«Tamam. Ben yemeği hazırlarım. Ne istersin?»

Tekrar masaya bakarak cevap verdim.

«Herşeyden,» dedim.

«Çok acıkmış olmalısın?» dedi şaşırarak.

«Öyleyim. Acıkmış olmasam bile —» diyerek içimi çektim. «Bu yemeklerden vazgeçemezdim. Hayaatımda bundan daha güzel bir büfe görmedim.»

Acayp bir ifadeyle yüzüme bakıyordu.

«Yani hiç baloya gitmediğini mi söylüyorsun?»

«Hiç gitmedim.»

«İnsan unuttur,» dedi.

«Ben de unutmaya çalışıyorum.» dedim. «Ne olursa olsun anılarımin arasında böyle bir gün yok. Şu kremalı pastalardan bir tane alabilir miyim?»

«İstiyorsan. Tabii hiç şampanyada içmedin? İyi bildim değil mi? Neyse bu gece içeceksin. Kremalı pastalar ve şampanya. Tanrı günahlarımı affetsin. Şimdi sen Philippe'in yanına git; yemeği hazırlatınca ben de gelirim. Her şeyden bir parça getireceğim.»

«Sözüne inanıyorum.» diyerek kalabalığa karıştım.

Bütün korkum Leon de Valmy ile karşılaşmaktı. Holden çıkıp. Philippe ile her zaman kullandığı-

mız yan merdivenlere doğru koştum.

Fakat endişelerim yersizdi. Dikkati çekmeden merdivenlere geldim ve eteklerimi topluyarak tırmanmaya başladım. Merdivenin sonunda, Madame de Valmy'nin yatak odasının tam karşısına giden koridor vardı. Koridora yaklaştığım anda sendeledim ve ayakkabımın atkısı koptu. Ayağımdan fırladı sandaletim. Eğilip yerden aldım.

Elimde sandaletle doğrulurken, Madame de Valmy'nin salonundan iki kadının çıktığını gördüm. Kalbim bir an duracak gibi oldu ama ikisinin de misafir olduğunu görünce rahatlardım. Dans etmeden bir kenarda oturan yaşlı hanımlardı. Bir tanesinin ilk önce Raoul'un dans ettiği sarışına, sonra da bana kaşlarını kaldırarak baktığını fark etmiştim. Eğer Raoul ile üst katta randevumuz olduğunu öğrenseydi ne yapacağını merak ettim. Gerçi yanımızda Philippe vardı ama...

Ayakkabım yardımına koştu. Tamir etmek için odama doğru yürümeden önce, kadınlara yol verecek geçmelerini bekledim. Gülümseyince, gayet soğuk fakat terbiyeli bir şekilde beni selâmlıyarak, ana merdivene doğru ilerlediler.

Koridor boşalmıştı. Heloise'in odasına son bir defa daha bakarak, Philippe'in dairesine doğru yürümeye başladım.

Uzaklardan bir saat çalmaya başladı. Geceyarısı. Gülümsedim. Philippe inşallah uyanıktı.

Ben yürürken saat çalmaya devam ediyordu. Aklıma takılan bir düşünce ile olduğum yerde durdum. Sandaletim hâlâ elimdeydi. Geceyarısı. Düşürülen cam ayakkabı. Balodan kaçış.

Kaşlarımı çattığımı farkettim. Beni rahatsız eden düşünce o kadar anlamsızdı ki. Omuzlarımı silerek güldüm.

«Balkabaklarınızı getirin,» diye neşeyle fısıldayarak Philippe'ın oda kapısını açtım.

ONİKİ

**Cömert ellyle doldurduğu mezeler
Altın tabaklara ve gümüşten
Örölmüş sepetlere: şahaneydiler
Gecenin kuytu sessizliğinde...**

KEATS : St. Agnes Arifesi

**Karacahilliğin şerefine içelim!
Ölüm kardeşle arkadaşlık edelim!
TENNYSON : Günahın Görüntüsü**

Philippe uyanıktı. Sessizce odaya girince, onu üstünde sabahlığı ile yatağında dimdik oturup kapıyı gözler buldum. Saatler önce sönmüş olması gereken şömine hâlâ yanıyordu. Balkon pencerelerindeki perdeler açılmıştı ve mehtap bütün güzelliği ile içeri doluyordu.

Solgun yüzü ve parlıyan iri siyah gözleriyle yatağının tam ortasında, ayışığında oturuyordu Philippe. Görünüşü çok zayıftı.

Beni görünce canlandı ve konuştu.

«Saatlerdir sizi bekliyorum.»

«Şimdi geceyarısı oldu. Bu saatte gelmemi söylemiştin. Unuttun mu?»

«Geceyarısı mı? Cidden mi?» Mutluydu. «Ateşi söndürmedim. Geleceğinizi biliyordum.»

«Tabii gelecektim. Bu saate kadar nasıl uyanık kalabildin?» Yatağın yanındaki komodinin üstünde ellenmeden duran çikolata bardağını gördüm. «Anlıyorum. Çok akıllısın. Hiç uykun gelmedi mi?»

«Bir kere geldi.» diye itiraf etti. «Fakat ateşe bakmak uyanık kalmama yardım etti.

«Onun için mi söndürmedin?»

İri gözlerini benden uzaklaştırarak yatak örtüsünü çekti.

«Ümit ettim ki... gelince biraz oturursunuz benim yanımda.»

Yatağın kenarına oturdum.

«Ne oldu Philippe? Bir şeyin mi var?»

Başını sallıyarak inkâr etti ama bakışlardan iyi olmadığını anladım. Uzanıp elini tuttum.

«Neyin var, yavrum?»

«Kâbuslar,» dedi öfkeli bir homurtuyla.

«Bunu bilmiyordum. Ne kadar feci! Nasıl kâbuslar?»

«Odaya insanlar giriyor,» dedi, «Ve bana dokunuyorlar.»

Bençe bir çocuğun görebileceği en korkunç kâbustu söyledikleri. Üşümüş gibi titredim. Ve aceleyle cevap verdim.

«Sadece rüya görüyorsun. Eğer benden bahsetmiyorsan, başka kimse girmiyor odaya. Bazen sen uyuduktan sonra gelip bakıyorum.»

«Hayır,» dedi Philippe oldukça korkulu bir sesle, «Siz değil. Siz rahatsız etmezsiniz beni.»

«Hep aynı rüyayı mı görüyorsun?»

Başını salladı.

«Seni uyandırmıyor mu? Uyanıyorsan, bana

seslenmen gerekir. Hemen gelirim.»

«Sesleniyorum ama sesim çıkmıyor.»

Ufak elini okşadım. Buz gibiydi.

«Bu uyanmadığını gösterir. Sadece rüya görüyorsun. Ve benim geldiğimi de hissediyor olabilirsin. Her zaman uykuda buluyorum seni.»

«Hep uyuyor muyum?»

«Tabii. Horul horul uyuyorsun.»

«Bahse girerim, horlamıyorum.»

«Bahse girerim horluyorsun. Şimdi dinle beni. Bir sürprizim var. Siz, Kont hazretleri, balo salonuna yemek için inmeye tenezzül etmediğiniz için yemeğinizin odanıza gelmesini arzu eder misiniz?»

«Yemek mi? Ama yemeğimi yedim ben.»

«O saatler önceydi.» dedim. «Üstelik ben daha yemedim. Kuzenin Raoul ile beni odanda bir geceyarısı ziyafeti için kabul etmek istemez misin?»

«Geceyarısı ziyafeti mi? Ah, Miss Martin.» dedi gözleri ayışığında sevinçle irileşirken. Sonra tereddütle ekledi. «Kuzenim Raoul mu dediniz?»

Başımı salladım.

«Yemeği getireceğini söylemişti. Ve — İşte geldi.»

Kapı sessizce açılarak kolunda şişelerle Raoul içeri girdi. Arkasından yemek tepsisini taşıyan garson geliyordu. Raoul alaycı bir selâmla elindeki şeyi kaldırdı.

«İyi geceler Kont Hazretleri. Tepsiyi oraya bırakın lütfen. Teşekkürler. Sonra gelip tekrar alabilir misiniz? Tabii gizlice.»

Garsonun yüz hatları kımıldamadı bile.

«Başüstüne, efendim.»

Belli etmeden Raoul garsonun eline bir şey verdi.

«Tamam. Hepsi bu kadar. Teşekkürler,» dedi Raoul.

«Teşekkür ederim, Monsieur, Madam» Garson reverans yaparak odadan dışarı çıktı.

«Cidden bir geceyarısı ziyafeti,» dedi Philippe, kuzenine utançla bakarak.

«Hiç şüphesiz,» dedi Raoul şişeyi açarken. «Ah. Nihayet. Güzel bir sesti, değil mi Philippe? Nefis bir ateş yanıyor, ısındın mı Linda?»

«Evet, teşekkürler.»

Raoul şampanyayı kadehlere dolduruyordu. Philippe şüphelerini unutarak yataktan zıplıyarak kalktı.

«Limonata mı o?»

«Limonataların şahı.»

«Bir tabanca gibi patladı.»

«Tabanca veya değil ama senin hoşlanacağını sanmıyorum, sevgili kuzenim. Onun için sana hakiki limonata getirdim. İşte.»

«Bu daha güzel,» dedi Philippe, uzun bardağı alırken.

«Mademoiselle, biraz benimkinden içmez misiniz?»

«Şahane bir görünüşü var,» dedim. «Ama kuzenini darıltmaktan çekinirim.»

Raoul kadehimi uzatırken gülümsedi.

«Senin de bundan hoşlanacağını sanmıyorum ama daha başka bir şeyle and içmek istemem.»

«And içmek mi?» dedi Philippe, «O ne demek?»

«Yemin,» dedim. «Söz vermek.»

«Ve şimdi şerefimize,» diye kadehini kaldırdı Raoul.

Şöminedeki alevler kadehte yansıyarak parlıyorlardı. «Ayağa kalk Philippe ve kadehini benimkine vur... Şimdi Miss Martin'inkiyle tokuştur... Ve bizim andımızın ölünceye kadar devam etmesi için iç.»

Philippe şaşırarak limonatasını içti. Gözleri Raoul ile benim aramda dolaşıyordu. Sonunda garsonun bıraktığı tepsiye bakarak sordu.

«Ne zaman başlıyoruz?»

«Şimdi başladık,» dedim.

Limonataların kralının etkisi olmadan bile nefis bir ziyafetti. Sevgilimle beraber ilk yemeğim, ayışığı ile şömine ışığı arasında küçük bir çocuğun odasında... St. Agnes arifesinde Porphyro'nun sevgili Madeleine'i için hazırladığı sofraya kadar sihirliydi yediğim her lokma. Üstelik yemeklerimiz daha güzeldi. St. Agnes âşıklarının yiyip yemediklerini bilmiyorum ama Philippe ile ikimiz, Raoul'un cömert eliyle tepsiye doldurduğu mezelerden çoğunu yedik.

Raoul herşeyden biraz getirmek için gayret sarfetmişti. Kuşkonmazlarla süslenmiş kahverengi ekmekler, kremalı pavurya ile doldurulmuş tarak kabukları, mantarlı hamur işleri, fındıklı pastalar, şarap ve çilekle dolu uzun ayaklı kadehler, kendi yapraklarının arasında parlıyan olgun şeftaliler, tavuk ve istakoz, üstüne toz şeker ekilmiş, üzüm salkımları...

Philippe ile konuşarak yemeğimizi yerken, Raoul şöminenin önüne oturmuş sigarasını içip,

şampanyasını yudumlarken ufak yeğenlerinin eğlenmesini seyreden iyi kalbli bir amca gibi bakıyordu bize.

«Veya karnı doymuş bir cin,» dedim, düşündüklerimi Raoul'a anlattıktan sonra. «Alaaddin'e bir ziyafet sofrası kuruyor. Ama neredeydi? Tavan arasında mı yoksa bodrumda mı?»

«Hatırladığım kadarıyla,» dedi Raoul, «Annesinin çamaşırhanesinde. Bu gece edebiyata çok daldınız Miss Martin.»

«Kendimi daha realist sandığım bir anda hatırlat bunu bana.»

«Biraz daha şampanya ister misin?» diye güldü.

«Hayır, teşekkür ederim. Herşey nefisti. Harika bir yemek, şahane bir şampanya. Philippe eğer bu gece de kâbus görürsen, kendi kendine sebep olduğunu unutma!»

«Sanıyorum ki,» dedi Raoul. «Kont Hazretleri şimdiden uyudular.»

Başını dizime dayıyarak halının üstünde yatan Philippe uzun süredir sessizdi. Uzun kirpikleri kapamıştı ve muntazam nefes alıyordu. Başımı kaldırıp Raoul'a baktım. Raoul gerinerek, sigarasını sömineye attı.

«Yatağına yatırsak iyi olacak,» Bir süre çocuğu seyretti. Ayaklarının dibinde yatan Philippe'in yanında çok uzun görünüyordu. «Kâbus mu görüyor?»

«Öyle söylüyor. İnsanlar gelip ona dokunuyormuş. Oldukça korkunç.»

Gözleri bana bakıyordu ama beni görmediğinden emindim.

«İnanırım,» dedi. Eğilip çocuğu kucasına aldı.

Oturduğumuz yer sadece şöminedeki ateşle aydınlanmıştı. Arkamızda pencereden gelen ayışığı biraz daha daralarak yalnızca yatağa vuruyordu.

Raoul uyuyan çocuğu yatağına doğru götürdü. Ayışığının içine girecekti ki yeni bir gölge halıya aksederek ışık çizgisini ikiye böldü. Biri pencereden içeri girip durmuştu.

Bir anda ayaklarının dibinde beliren gölge Raoul'ü ürküttü. Arkasına döndü. Philippe'in yüzü ışığa gelince beyazlaşmıştı. Heloise de Valmy'nin isleriyle tizleşmiş sesi duyuldu.

«Raoul; Ne işin var burada? Ne oldu?»

Işık ters geldiği için yüzünü göremiyordum ama perdeyi kavıyan elleri bir atmacanın pençelerine benliyordu. Bir eli gayet iyi tanıdığım bir hareketle kalbini tuttu.

«Hiç birşey. Ne olabilir?» dedi Raoul ağır ağır, gözlerini ondan ayırmadan.

«Philippe'e ne oldu?» diye boğuk bir sesle sordu.

«Sevgili Heloise. Hiç bir şey olmadı. Sadece uyuyor.»

Beni görmesini beklemeden ortaya çıkmaya karar vererek ayağa kalktım.

Gölgelerin arasında hareket eden beyaz elbisem gözüne çarptı ve Madam irkildi. Az daha çılgılık atacaktı.

«Yavaş,» dedi Raoul. «Çocuğu uyandıracaksın.»

«Siz de mi buradasınız? Ne oluyor? Bir şey var ama ne?»

«Eğlence. Kaidelere aykırı olarak üçlü bir gece geçirdik,» diye güldü Raoul. «Philippe eğlencelerden uzak bırakıldığını sanıyordu. Miss Martin ile beraber onu da baloya soktuk. Şimdi uyudu. Yatağı aç Linda ve sabahlığını çıkarmama yardım et.»

Heloise de Valmy tekrar şaşkınlıkla etrafına baktı.

«Demek cidden duymuşum sesleri. Bir konuşma duyduğumu sanmıştım. Merak ettim...» Masada duran boş tabaklar ve şişelerle dolu tepsiye takıldı gözleri. «Ziyafet? Cidden bir ziyafet çekmişsiniz kendinize.»

Raoul yatak örtülerini çocuğun çenesinin altına sıkıştırıp düzelttikten sonra cevap verdi.

«Elbette. Belki sabaha yediği istakozlardan rahatsız olacak ama bu geceyi severek hatırlıyacağından eminim.» Dönüp yüzüne baktı. «Sizi tekrar aşığıya götüreyim.»

Gözleri neşe doluydu ama heyecanla Madama baktım.

«Beni mi aramıştınız, Madam?»

«Ben mi? Hayır.» Ne söyleyeceğini bilemiyordu. «Sadece Philippe'in rahat uyuyup uyumadığına bakmak için geldim.»

«Buraya geldiğimize... yemek yediğimize... kızmadınız, değil mi?»

«Katiyen,» derken yüzüne bile bakmadı. Raoul'ü seyrediyordu.

Raoul tekrarladı sözlerini.

«Sizi tekrar aşağıya götüreyim,» diyerek yanıma geldi.

Aşağıya mı? Leon de Valmy, Monsieur Florimond, merakla beni süzen gözler? Başımı salladım,

«Hayır teşekkür ederim. Geç oldu. Tekrar inmiyeyim aşağıya. Yatmayı tercih ederim.»

«Nasıl istersen,» diyerek Madama baktı. «Heloise?»

Madam başını eğerek kapıya doğru yürüdü. Açıp, geçmesi için tuttum. Yanımdan geçerken tereddütle konuştum.

«İyi geceler, Madam. Dans için teşekkür ederim. Çok... nefisti balo.»

Durakladı. Hafif ışıktaki yüzü solgun gözleri gölgeliydi. Hiç bu kadar uzak görmemiştim onu.

«İyi geceler, Miss Martin.» Resmi sesinde hiç bir duygu yoktu.

«Madam...» dedim yalvaran bir sesle.

Arkasını dönerek ilerledi. Sessizlikte, eteklerinin hışırtısı akar suyu andırıyordu. Dönüp bakmadı bile.

Raoul yanıma geldi. Koluna dokundum.

«Haklıymışım. Sen de gördün,» dedim.

Heloise'in arkasından bakıyordu. Cevap vermedi.

«Raoul... onlara söyleme. Yüzlerine bakamam. Şimdi değil. Yapamam bunu,» dedim alçak sesle.

«Bunu yarın konuşuruz,» derken tereddüt ettiği belliydi.

«Bırak kovsunlar beni. Paris'e giderim. Bir süre kalırım orada. Belki daha sonra —» dedim aceleyle.

Elleriyle omzumdan tutarak yüzüne bakmaya zorladı beni. Sözümü kesti.

«Eğer bu gece Heloise ile konuşmıyacaksam, artık gitmem lâzım. Merak etme, herşey hallolacak. Seninle konuşmadan önce onlara birşey söylemem.» Eğilip dudaklarımı öptü. «İyi geceler sevgilim, Rahat uyu...»

Kapı kapandı. Heloise'in arkasından aceleyle ilerlediğini duydum.

ONÜÇ

**Dün gece «Evet» dedim size;
Bu sabah «Hayır» dıyorum.
Mum ışığında görülen renkler
Gündüz aynı değildir.**

ELIZABETH BARRET BROWNING: *Ladynın Cevabı*

Ertesi sabah Leon de Valmy'nin uşağı Bernard oyun odasına bir mesaj getirdi.
Aceleyle yazılmış bir hali vardı mesajın.

Sevgilim,

Bütün arzumun aksine bugün burada olamıyacağım. Paris'e gitmem gerekli. Beni affet ve kendini üzme. Perşembe sabahı döneceğim. O zaman her şeyi hallederiz.

Sana söz verdiğim gibi akşam Heloise ile hiç bir şey konuşmadık. Eğer söylenecek bir şey varsa, sana değil bana söylemeleri gerekir. Dönünceye kadar hiçbir şey olmamış gibi davran. Heloise'ı göreceğini sanmıyorum. Çok yorulduğu için yataktan çıkmıyacaktır.

Sevgiler
R.

Hayatımın ilk aşk mektubu olarak ellerimi tit-

retecek birşey değildi ama kâğıdı katlayıp, karşımda bekliyen Bernard'a bakarken bütün vücudum titriyordu. Siyah gözleriyle beni seyrediyordu. Yirmi yıldır Leon de Valmy'den başkasına hizmet etmemiş bir adamla bana bir mesaj göndermek tam Raoul'un yapacağı işti.

«Bunu size Raoul de Valmy'nin kendi mi verdi?» diye sordum.

«Evet, mademoiselle.»

«Gitti mi?»

«Evet, mademoiselle. Paris uçağına yetişmek için erken çıktı evden.»

«Anlıyorum. Teşekkür ederim. Ve Mrs. Seddon nasıl bugün, Bernard?»

«Daha iyi, mademoiselle, ama doktor birkaç gün daha yataktan kalkmamasını söyledi.»

«Ümid ederim en kısa zamanda tamamen düzelir,» dedim. «Lütfen kendisine hatırını sorduğumu bildirir misin?»

«Başüstüne, Mademoiselle.»

«Bernard,» dedi Philippe, bardağını masaya bırakırken,

«Bu akşam sizin de balonuz var, değil mi?»

«Evet, monsieur.»

«Vadide, kasabada mı?»

«Evet, monsieur.»

«Yemek de yiyecek misiniz?»

«Evet, monsieur.»

«Neler yiyeceksiniz?»

«Kesin olarak bilmiyorum, monsieur.» Çocukla konuşurken bile gözleri düşmanca bakıyordu.

«Pekâlâ, Bernard,» dedim. «Teşekkür ederim.»

Uşak dışarı çıkarken, güzel Berthe'nin bu adamı niçin sevdiğini merak ettim.

Oldukça zevksiz ve geçmek bilmiyen bir gündü.

Raoul yoktu. Florimond kahvaltıdan biraz sonra yola çıktı. Bernard'ın söylediği gibi Mrs. Seddon hâlâ yatıyordu. Berthe ise Bernard'ı taklid eder gibi asık bir yüzle görüyordu işini.

Öğleden sonra Philippe ile yürüyüşe çıktığımız zaman yanımızdan bir jeep geçti. Mr. Blake el sallayınca öylesine sevinçle selâm verdim ki Philippe bile şaşırdı.

«O sizin çok iyi bir arkadaşınız mı?» diye sordu
«Bir ingiliz,» diye cevap verdim.

Eve dönerken Monsieur de Valmy ile karşılaştık.

Virajı tırmanarak yolu uzatmamak için kestirmeden gidip, çakıllı ariziye geçip, ahırların bulunduğu yerden yan kapıya doğru ilerlerken, tekerlekli iskemle karşımıza çıktı ve Leon de Valmy'nin sesi duyuldu.

«Ah, Philippe. İyi günler Miss Martin. Yürüyüşten mi dönüyordunuz?»

Cevap verirken yüzümün kızardığını hissettim.

«İyi günler, Monsieur. Evet. Kasabaya inen yola çıkmıştık. Kestirmeden eve döndük.»

Gülümsedi. Yüzünde hiç bir memnuniyetsizlik ifadesi yoktu. Eğer beni kovmaya karar vermişlerse bu kadar iyi davranmalarına lüzum var mıydı? Philippe'e dönerek sordu.

«Galiba ormandan uzak durmaya çalışıyorsunuz?»

«Evet,» diye ben cevap verdim. «Orayz girince ben de korkuyorum. Yola yakın yerlerde dolaşmayı tercih ediyoruz.»

«Sizi suçlayamam,» dedi gülerek ve yine Philippe'e döndü.

«Ve sen nasılsın bu sabah, akşam yediklerinden sonra?»

«Yediklerim mi?» diye sordu Philippe ürkekçe.

«Dün akşam bir 'geceyarısı ziyafeti' çekmişsiniz kendiniz...Kaidelere aykırı olarak üçlü bir gece geçirmişsiniz! duyduğuma göre. Sonra kâbus gördün mü?»

«Hayır amca,» dedi Philippe.

Siyah gözler bana döndü.

«İzin verir miydiniz?» dedim en az Philippe kadar ürkek bir sesle. «Belki de aşırı bir—»

«Sevgili, Miss Martin, kızmam için bir sebep var mı? Philippe'i size teslim ettik. Karın ve ben sizin hareketlerinizi tenkit etmek için çalışmıyoruz. Arasına kaidelerin dışına çıkmak gereklidir, değil mi? Kendi eğlencenizin arasında çocuğu düşünmeniz çok ince bir hareket... İnşallah baloda eğlenmişsinizdir.»

«Evet, evet, çok eğlendim. Dün gece teşekkür etmek için sizi aradım ama göremedim, monsieur. Nefis bir baloydu.»

«Bunu işittiğime memnun oldum. Arkadaşlarınızın arasında yabancılık çekeceğinizi sanarak korkmuştum ama Raoul ilgilendi sizinle değil mi?»

Terbiyeli bir soruydu. Ard anlamı yoktu.

«Evet, monsieur. İlgilendi. Ona da teşekkür ede-

rim... Ve Madame de Valmy nasıl bugün? Rahatsız değil inşallah?»

«Hayır, sadece çok yoruldu. Kasabadaki dansa gidecek bu gece. Onun için dinleniyor.»

«O zaman Philippe ile beni beklemiyor bu akşam salonda?»

«Hayır, bugün görüşemiyeceksiniz.» Philippe'e bakarak kurnazca gülümsedi. «Belki de beni ziyaret etmek istersiniz?»

Philippe'in adaleleri gerildi. Hemen söze karıştım.

«Nasıl isterseniz, monsieur. Kütüphaneye mi gelirim?»

«Hayır. Hayır. Philippe'i rahat bırakabiliriz bugün. Sizi daha fazla tutmıyayım,» diyerek güldü. Tekerlekli iskemle harekete geçerken, tekrar konuştu.

«Az kalsın unutuyordum...»

«Evet, monsieur?»

«Philippe'i büyük salıncağa bindirmeyin. Zincirlerden biri sağlam değil. Tamir edilinceye kadar oradan uzak durun. Bir kazaya daha seebbiyet vermiyelim.»

«Tabii. Teşekkür ederim, monsieur. Oraya gitmeyiz.»

Başını sallıyarak arkasını döndü ve mutfak bahçesine doğru süratle uzaklaştı. Philippe yan kapıya doğru koştu. Büyük bir sıkıntı atlatmış gibiydi.

Ben de aynı şeyi hissettim. Hayal gücümün bana oyun oynadığını anlıyordum. Monsieur de Valmy'nin dün geceki gülüşü... Madamın soğukluğu... vicdanım rahat olmadığı için herşeyi kötüye yorumuş-

tum. Hakkettiştim ama bunu. Eğer beni kovmayı düşünüyorsa, Leon de Valmy, böylesine arkadaşça konuşmazdı benimle. Eğer gelecekte de bazı kötü olaylar olursa, beni korumak için Raoul yanımda olacaktı.

«Mademoiselle,» dedi Philippe, «Çok değıştiniz. Ne oldu?»

«Galiba,» dedim, «Dünyayı doğru görmeye başladım.»

Günün devamı hadisesiz geçti. Philippe'i her zamandan daha erken yatırdım ve çikolatasını verdikten sonra ben de yatağına girdim. Ve derhal uyumuşum.

Uyandığımı hatırlamıyorum. Derin uykumun arasında gözlerimi açıp kapıya doğru baktım. Kapı sessizce açılıp kapandı ve adımlar yatağıma doğru geldi. Birkaç dakika uyandığımı anlamıyarak, yatağıma yaklaşan hayaleti korkulu bir rüya imiş gibi seyrettim.

Yatağına birşey dokundu. Nefes aldığını duydum. Uyanıktım ve yanımdaki canlıydı. Korkudan kalbim sıkışarak doğruldu ve lâmbanın düğmesine uzandım.

«Kim o?» dedim tiz bir sesle.

«Işığı yakmayın. Hayır,» dedi nefesten farkı olmayan bir fısıltı.

Elim havada kaldı. Gelenin korktuğunu anlayınca benim korkum hafifledi.

«Kim o?» diye tekrarladım sakın bir sesle.

«Benim, Berthe,» diye bir fısıltı geldi kulağıma.

«Berthe mi?»

Hıçkırık gibi bir ses duyuldu.

«Yavaş Miss, duyacaklar.

«Mesele nedir, Berthe? Ne oldu?»

Aklıma ilk gelen düşünceyle buz gibi oldum.

«Philippe mi? Ona mı birşey oldu?»

«Hayır, hayır bir şey olmadı. Fakat size anlatmayı doğru buldum...»

Bu anda fısıltı hıçkırıklarla kesildi. Berthe yatağa oturdu. Yorganın altından çıkıp, kapıyı kilitledim ve geri dönüp gece lâmbasını yaktım.

Berthe ellerini yüzüne kapamış hıçkırıyordu. Üstünde benim verdiğim balo elbisesi vardı. Omuzlarına ucuz bir şal atmıştı.

«Kendine gel Berthe. Kahve ister misin?» dedim.

Başını kaldırarak salladı. Güzel yüzü bembeyazdı. Yanakları gözyaşları ile ıslanmıştı.

Yanına oturup kolumu omzuna attım.

«Kendine gel, yavrum. Ne oldu? Yardım edebilir miyim? Baloda mı bir şey oldu?» Omuzlarının kımıldadığını hissettim. Sormaya devam ettim.

«Bernard mı bir şey söyledi?»

Yutkunarak başını salladı. Omuzları kasıldı. Elimi çektim. Sonunda konuşmaya muvaffak oldu.

«Siz yatağa girin. Üşüyeceksiniz.»

«Pekalâ.» diyerek yorganın altına girdim. «Şimdi anlat bana ne olduğunu.»

Bir süre konuşmadı. Bana da bakmadı. Dudaklarını yalılarak gözleriyle odayı inceledi. Korku dalgasının yüzünü kapladığını gördüm.

Bekledim. Parınaklarını kenetliyerek, oldukça

sakin bir sesle söze başladı.

«Bir bakıma... Bernard sayılır. Biliyorsunuz... onunla evleneceğim. Bu gece dansa o götürdü beni. Sizin elbisenizi giydim. Bana iltifat etti. Bir prensese benzediğimi söyledi. Sonra içmeye başladı. Ve sonra... şey oldu.»

«Anlıyorum.»

«Sarhoş oldu. Hiç böyle içtiğini görmemiştim. Beraberce dışarı çıktık.» Gözleri kucağındaki ellerine dikilmişti. «Kardeşimin evine gittik. Kardeşim erkek arkadaşıyla baloya gitmişti. Ev boştu. Yaptığım doğru değildi ama —» diyerek sustu.

«Pekâlâ Berthe. Orasını atla istersen. Seni korkutan nedir?»

«Sarhoştı,» diye tekrarladı. «İlk önce farketmedim... konuşmaya başlayıncaya kadar... anlamadım.» Tekrar dudaklarını yaladı. «Evlenince yaşıyacağımız hayatı anlatıyordu. Ben bir prenses olacaktım ve çok paramız olacaktı. Konuştu durdu. Sonra ona aptallık etmemesini böyle yaşamak için nereden para bulacağımızı sordum. Dedi ki...» devam edemedi.

Sonunun nereye varacağını merak ederek bekledim.

«Evet. Ne dedi?»

«Daha sonra paramız olacaktı... ne zaman Philippe...»

«Evet.»

«Ölünce,» dedi Berthe derin bir nefes alarak.

Kalbim deli gibi atmaya başladı. Parmaklarımla ucuna kadar titriyordum. Berthe ter içinde kalmıştı.

«Devam et.» dedim sert bir sesle.

«Onun söylediklerini tekrarlıyorum... Çok sarhoştun... Uyuyordu... O...»

«Evet. Devam et.»

«Monsieur de Valmy parayı vermeye söz vermişti...»

«Evet?»

«...Philippe ölünce.»

«**Berthe!**»

«Evet,» dedi sadece.

Sessizlik. Alnındaki ter damlacıklarını görüyordum. Ellerim kuru ve soğuktu. Tırnaklarımla çarşafı kavradığımı hissettim. Nabzım parmak uçlarımda atıyordu.

Saçmalıktı bu. Kâbustu. Olamazdı. Fakat beynimin bir kısmı hiç şaşmamıştı bu habere. Bu kâbusun hakikat olduğunu şimdiden biliyordum. Şuuraltından biliyordum. Daha önce farkına varmadığım için kendi aptallığımı suçladım. Sakin bir sesle konuştum.

«Sözlerini bitir, Berthe. Philippe... ne zaman ölecek? Ne dedi, Bernard?»

«Bernard yakında dedi. Yakında ölecekmiş çünkü Monsieur Hippolyte telgraf çekmiş, dönüyormuş. Niçin olduğunu bilmiyorlar. Belki de hastadır. Fakat yarın akşam burada olacakmış. Bernard onların acele edeceğini söylüyor. Daha önce de denediler. Onlar —»

«Onlar mı?» dedim.

«Valmy'ler. Monsieur ile Madam ve Monsieur -».

«Hayır,» dedim. «Hayır.»

«Evet, Miss. Monsieur Raoul,» dedi Berthe.

«İnanmıyorum,» dedim.

Aptal bir ifade ile baktı yüzüme.

«İnanmıyorum.» Sesim öfkeden tizleşmişti. Fakat cevap vermedi. Eğer ısrar etseydi, onu savunmaya devam ederdim, ama Berthe bütün Fransızların mesuliyeti kabul etmediklerini belirtmek için yaptıkları gibi sessizce omuzlarını silkti.

«Berthe. Emin misin?»

Tekrar omuzlarını silkti.

«Öyle mi söyledi? Bernard mı söyledi?»

«Evet,» dedi. Yüzüme baktıktan sonra devam etti. «Ama sarhoştı. Ne söylediğini bilmiyordu —»

«Anlıyorum. Saçmaladı. Mühim değil bu. Fakat doğru olamaz. Bundan eminim. Berthe, beni duyuyor musun? Doğru olamaz.»

Cevap vermeden uzaklara baktı.

Bundan sonraki birkaç dakikayı tarif edemiyeceğim. İnsanın hislerinin parçalanıp öldüğünü hissetmesi herhalde iyi bir tecrübe değildir. Bir süre sonra, korumam gereken kişinin Philippe olduğunu hatırlıyarak düşünmeye zorladım kendimi. Ötekiler daha sonra düşünülüp karar verilebilirdi.

Yatak örtüsünü sıyırdım.

«Nereye gidiyorsunuz?» diye sordu Berthe.

Cevap vermeden yataktan kalktım. Uçar gibi banyoyu geçip ara kapıdan çocuğun odasına girdim. Gölgeler arasında uyuyan çocuğun üstüne eğilip nefesini dinledim. Muntazamdı. Doğrulurken, Berthe'nin sözlerine inandığımı anladım. Korkmuş bir kızın, sarhoş sevgilisinden dinlediği bir hikâye idi ama doğru olması mümkündü. Patronlarıma ve bir saat önce beraber olduğum sevgilime karşı büyük

Bir nefret uyandı içimde.

Bir uyurgezer gibi arakapıyı açık bırakarak odama dönüp yatağa girdim.

«İyi mi?» diye fısıldadı Berthe.

Başımı salladım.

Yine ellerini ovuşturuyordu. Konuşmaya başladığım zaman kendi sesimi tanıyamadım.

«Herşeyi açıkça öğrenmemiz gerekir. Bernard'ın bütün söylediklerini kabul etmiyorum ama yine de anlamak istiyorum. Philippe'i öldürmek için bir plan mı hazırlamışlar? Eğer doğruysa, niçin olduğunu sormak yersiz, çünkü ölümüyle Valmy'lerin çok kazançlı oldukları meydanda.»

Hiç düşünmeden kelimeler dudaklarımdan dökülüyordu. Bir piyes seyrediyor gibiydim. Daha doğrusu ben de oynuyordum. Ezberlediğim satırları söylerken, Berthe hareket etmeden beni dinliyordu.

«Daha önce de denediklerini söyledin. Yani ormandaki kazayı ve balkonun parmaklığını mı kastediyordun?» dedim.

«E-vet.»

«Tabii.» Ormandan döndüğümüz gün Madamın yüzündeki bembeyaz bekleyişi hatırladım. Ve balkonun korkuluğunun düştüğü gece haplarını almak için gelmemişi odaya; beklemeye daha fazla dayanamadığı için gelmişti. Holde bekliyen Leon de Valmy korkuluğun düştüğünü duymuştu herhalde. Patronumla kütüphanede yaptığım iki konuşmayı da hatırladım —»

«Doğru olabilir. Ama Allahım, Berthe, kim ateş etmiş? Haydi söyle. Bernard mı?»

«Hayır. Monsieur Raoul. Bernard sadece kurşu-

nu çıkarmış.»

Rol yaptığımı unuttum.

«İnanamam.»

«Fakat —»

«Bernard böyle mi söyledi?»

«Evet.»

«Bu kelimelerle mi?»

«Evet.»

«Öyleyse yalan söylüyor. Herhalde kendi ateş etti —» diye başladım fakat yüz ifadesini görünce sustum. Biraz sonra sakın bir sesle devam ettim. «Özür dilerim. Onun anlattıklarını tekrarlamamı istemiştin senden. Ve herhalde söyledikleri doğrudur. Fakat ben inanmak istemiyorum.»

«Evet. Anlıyorum.»

«Beni utandırıyorsun, Berthe.» Yüzüne baktım. «Kendi hislerime öylesine kapıldım ki senin de bazı hislerin olacağını düşünemedim. İkimiz de aynı durumdayız, değil mi?»

Cevap vermeden başını salladı.

Bir süre sonra kendimi topladım.

«Dinle Berthe. Philippe'in iyiliği için kendimize hakim olmalı ve bir şeyler yapmalıyız. Daha sonra kimin suçlu olduğunu düşünürüz. Şimdilik hislerimizi bir tarafa bırakalım. Hepsinin bu işte parmağı olduğunu kabul edelim. Madam ile Monsieur'nün suçlu olduğundan eminim. Daha önce farkedemediğim için kendimi de suçluyorum ama kim cinayetten şüphelenebilirdi? Böyle şeyler romanlarda olur ancak. Ormanda Philippe'e ateş edildiği zaman anlamalıydım. Raoul... o gün dışarda olduğunu itiraf etti ve Bernard'da hemen suçluyu aramak için gön-

derildi. Evet, Monsieur de Valmy'nin benim fransızca bildiğimi daha önceden öğrenmiş olduğunu tahmin ederken yanılmamışım. Ormanda fransızca olarak seslendim ateş edene, sonra yolda eve gelene kadar Philippe ile fransızca konuştum. Balkon korkuluğu ve salıncak tedbir olarak bozulmuştu, değil mi? Ergeç işe yarıyacak tuzaklar?»

«Evet.»

«Ve sonra cadillacın klaksiyon sesi. Yolda hiç bir şey yoktu. Philippe'i balkona çıkarmak için çalınmıştı sadece. Buna da inanmam gerekir mi? »

«Neden bahsettiğinizi anlıyamıyorum? Hangi klakson? Bernard bir şey söylemedi.»

«Unut o zaman. Neyse şimdilik bir şey olmadı. Allaha şükür. Ne yapmamız gerektiğini düşünelim.» dedim titriyerek.

Düşüncelerimi bir düzene sokmaya çalışarak ellerime baktım. Herşey istemediğim bir yolda geliyordu. Hiç bir şeyden şüphelenmiyen Hippolyte amca tarafından Philippe'in katillerin eline teslim edildiği günden bu yana olanları sıraya koymak istedim...

İlk iş olarak, Hippolyte'in itimadını kazanmış ve çocuğu çok seven dadiyı uzaklaştırmışlardı. Onun yerini alacak olan kimsenin yetim olması işlerine geliyordu. Bir 'kaza' olduğu takdirde etrafı ayaklandırmazdı yalnız bir kadın. Ve Madame de Valmy Londra'ya gelip böyle birini aramıştı. Ecnebi bir yetim, lisanını bilmediği bir memlekette olanları nasıl anlıyabilirdi? İcabında kendini nasıl müdafaa edebilirdi?.. Lisan bilmemekte ve Fransa'yı tanıtmakta ısrarım işe yaramıştı.

Böylece kurban bulunup şatoya getirilmişti. Beklemiye başladılar. Vakitleri vardı. Benim günlük hayata alışmamı istediler. Günler geçti. Patronlarımdan başka herkese ve herşeye alışmıştım. Bir deneme yapıldı ve şans eseri, işleri rast gitmedi. Korkuluğun sağlam olmadığı zaten bildirilmiş. Birgün kopup düşmesi bekleniyordu. Görünmez bir kaza olabilirdi. Fakat ikinci kaza da benim yüzümden işe yaramadı. Eğer birinci ve hatta ikinci kaza istedikleri şekilde gelişseydi herkes nerede olduğunu açıkca bildirecekti. Tanıklar çoktu. Tek şüphelenilmiyecek şahıs Leon de Valmy idi. Kasaba halkı onu çok seviyordu. İyi bir patrondu. Eğer bir kaza sonucu Valmy onun malı olursa, herkes sevinirdi.

Berthe hâl yatağımın kenarında oturmuş beni seyrediyordu.

«Şimdi Berthe... Şimdi ne yapacaklar?» dedim.

«Bilmiyorum.»

«Bilmen lâzım. Öğrenmemiz gerekir. Düşün. Bernard bunları anlattığına göre şimdi ne yapacaklarını da söylemiştir.»

«Hayır. O da bilmiyordu. Galiba kendi aralarında bir şey planladılar,» dedi yutkunup hıçkırmaya başlıyarak.

Birdenbire, hiç yoktan bir sahne belirdi gözlerimin önünde. Philippe'in başı Raoul'ün omzuna dayalı uyuyor ve Heloise boğuk sesiyle «Philippe'e ne oldu?» diye soruyor. Ve Raoul dikkatle yüzüne bakarak, «Hiçbir şey yok. Uyuyor.» diye cevaplandırıyor.

«Bernard ne zaman ne şekilde olacağını söylemedi mi?» dedim titrek bir sesle.

«Cidden söylemedi. Ama hemen harekete geçmeleri lâzım çünkü Monsieur Hippolyte geliyor. Telgraf bu sabah geldi ve Monsieur'yü perişan etmiş. Bernard söyledi.»

«Ve Hippolyte yarın geliyor?» nefesim daraldı. «Bugün, Berthe, **bugün**. Anlamıyor musun? **Bugün geliyor!**»

«Niçin... evet. Tabii. Saat bir oldu, değil mi? Ama tam olarak kaçta geleceğini bilmiyorum. Belki akşama doğru gelir ve Perşembe gününe kadar buraya uğramaz.»

«Monsieur Raoul'da perşembe günü dönmek üzere Paris'e gitti. Eğer telgraf çok erken geldiyse haberi vardır ama şimdi burada yok, işin içinde olmaz.»

«Bernard onun da işe karıştığını söyledi. O ateş etmiş.» dedi inatla.

İtiraz etmem gereksizdi.

«Pekâlâ. Şimdi Philippe'i nasıl koruyacağımızı düşünelim. Ama ne yapacaklarını bilmeden polise haber veremeyiz. Bildiklerimizi düşünelim. Bernard'ın işe karışmıyacağını söylüyorsun,» dedim sakinleşerek.

Yutkunarak başını salladı. Kendini toplamıştı. Elleri kucığında sakın duruyordu.

«Başka bir tuzak olduğunu sanmıyorum. Aynı tip kazaların devam etmesi şüphe uyandırır. Onun için Monsieur bana salıncağın bozuk olduğunu söyledi. Tabii Hippolyte'in geleceğini öğrendikten sonra. Tarnam. Bernard ve tuzaklar hariç... Monsieur de Valmy'nin yapacakları da kısıtlı; üstelik bu işten en kazançlı çıkacak olan kendi olduğu için perde ar-

kasında kalmayı tercih edecektir. Raoul burada olmadığı için, onu da listeden çıkarabiliriz. Geriye sadece Madam kalıyor.» dedim.

«Emin misiniz?» dedi.

«Madam olduğundan mı? Tabii ki hayır ama —»

«Onun gittiğinden?»

«Ne demek istiyorsun?»

«Şato çok büyüktür.» dedi omuzlarını silkerek.

«Yani... burada bir yerde... saklanıyor mu?» diye sorarken üşüdüğümü hissettim.

Cevap vermedi.

«Fakat o gitti. Gittiğini görenler olmalı. Bernard dedi ama... Delil değil ki bu. Arabası yok ortada. Öğleden sonra yürüyüşten dönerken dikkatimi çekti yokluğu.»

«Evet gitti. Ben gördüm. Ama geri dönebilir. Yalancı şahit diye bir şey vardır,» dedi ağır ağır.

«Evet, olabilir. Fakat burada... saklanıyor... olamaz... saçma bir fikir.»

«Ama,» dedi Berthe,» Madamın öldüreceği saçma bir fikir değil mi?»

«Tanrım,» dedim. «Hepsi saçma geliyor bana. Fakat Raoul'un olabileceğine inanamıyorum. Hayır, sadece senin düşündüğün şey için değil. Ben nasıl dahil oluyorum planlarına?»

«Ne gibi?»

«Eğer o da cinayet fikrine iştirak ettiyse, benimle niçin ilgilenir? Akıl almaz bir fikir. Sen de biliyorsun değil mi beraberliğimizi?»

«Herkes biliyor.»

«Değil mi?» dedim acı bir sesle. «Ama niçin yaptı? Tehlikeli bir işe girişti. Niçin bu denli ma-

nasız bir hareket yapsın?»

«Belki,» dedi, «Başka türlü elinden gelmedi. Çok güzel olduğunuzu biliyorsunuz. Albertine diyor ki Paris'e gittiği —»

«Evet.» dedim. «Albertine çok şey biliyor. Tanıdığı her genç kadını büyülüyor, değil mi? Babası da aynı taktiği kullanıyor. Dikkat etmedin mi? Olabilir ama ben inanmıyorum. İhtiyacı yok buna. Eğer benimle ilgilenirse, kendini tehlikeye attığını biliyor...»

«Eğer onlarla birlikse ve sizinle... size...»

«Benimle flört ediyorsa?»

«Evet. Eğer bunu yapıyorsa, belki onun için çok kızdılar Monsieur Raoul'a. Olamaz mı?»

«Ben de kızdıklarını sandım ama sonra değiştiler. Bu gün Monsieur Leon çok iyi davrandı bana.»

«Ama çok kızmışlardı. Albertine sizin kovulacağınızı söyledi. Herkes biliyor ve konuşuyordu. Eğer Monsieur Raoul onlarla beraber değilse, niçin sizi kovmak istesinler? Onun özel hayatıyla ilgilenmezler hiç.»

«Belki Philippe'in dadısı olduğum için kızdılar. Ama, yok olmaz. Eğer çocuğu öldürmeye karar vermişlerse, dadısının ahlâk anlayışı onları ilgilendirmezdi. Fakat hayır, Berthe, hâlâ Raoul'un bu işte parmağı olacağına inanmıyorum ve sadece onu sevdiğim için değil, ilişkimiz çok ilerledi. Babasının bütün öfkesine rağmen benimle evlenmek istedi.»

«Evet, biliyorum.»

«Biliyor musun?»

«Herkes biliyor.»

«Nereden biliyorlar? Altıncı his mi, yoksa sadece dedikodu mu?»

«Ne demek istediğinizi anlamadım. Bernard, söylemiş Albertine'e. O da bizlere söyledi.»

«Ne zaman söyledi?»

«Uzun zamandır sizin hakkınızda konuşuyordu. Sizin... şey...» rahatsız olmuştu Berthe.

«Evet?»

«Sizin onu tavlama için uğraştığınızı ve Madam ile monsieur'nün buna kızdıklarını, sizi kovalıklarını söylüyordu. Ve dün herşeyin bittiğini açıkladı.»

«Dün mü? Yani balodan sonra mı?»

«Evet.»

«Söylediklerinden emin miydi?»

«Bilmiyorum. Emin gibiydi. Dedi ki — neyse, bazen çok kötü konuşur Albertine.»

«Neyse. Bırakalım bunu. Albertine'i yeteri kadar tanıyorum. Ama düşün.» dedim kendimi savunmaya çalışarak. «Eğer bizim nişanlanmamızdan dün bahsedildiyse, Madam ile Monsieur'yü, açıkça söylenmediği halde, duyup bana işin aslını sorabilirlerdi.»

«Tabii.»

«Fakat onlar bizim beraberliğimizi öğrenmeden önce kızmışlardı bana,» dedim. «Sen söyledin bunu.»

«Evet. Eminim.»

«O zaman bir anlamı kalmıyor. Dün Monsieur de Valmy'yi gördüm, herhalde o da biliyordu, ama gayet iyi konuştu benimle. Anlıyamıyorum, Berthe. Başım dönüyor. Eğer biliyorlar da aldırış etmiyor-

larsa, Raoul plana dahil olamaz. Ben onu gördüğüm zaman Monsieur planlarını yapmış olmalıydı, çünkü Hippolyte'in telgrafını daha önce almıştı...»

Sesim kesildi. Yutkundum. Tanıyamadığım bir sesle tekrarladım.

«Hippolyte'in telgrafını almıştı.»

Sessizlikte, Berthe kımıldadı ve yatak gıcırdadı.

«Monsieur ile madam daha önce kızmışlardı bana. İyice biliyorum bunu. Beni kovmaya hazırlanıyorlardı. Fakat telgraf herşeyi değiştirdi. Acele bir plan yaptılar ve beni de dahil ettiler planlarına. Anlıyor musun?» dedim ağır ağır.

«Fakat —»

«Ben de dabilim. Ama nasıl? Nasıl? Bernard'ın başka bir şey söylemediğinden emin misin?»

«Eminim,» diye yalvardı. «Üstüme varmayın. Siz tehlikede değilsiniz.»

«Kendimi düşündüğümü nereden çıkarıyorsun.» dedim sert bir sesle. «Fakat doğrusunu anlamalıyız. Ancak bu şekilde Philippe'e yardım edebiliriz. Ne şekilde bir plana beni dahil edebilirler? Acaba ne düşündüler?»

«Belki de sizin bir alâkanız yoktur,» dedi. «Belki de Philippe'e bir şey olduğu gün sizin gitmeniz acayip kaçacağı için kalmanızı istediler?»

«Evet ama evlilik —»

«Belki herhangi bir şeyden şüphelenirseniz, dinizi tutmanız için istediler.»

«Aman Tanrım,» dedim içimi çekerek. «Bir çocuğun cinayete kurban gittiğinden şüphelenirsem, susacağımı düşünmediler, inşallah?»

«Fakat eğer onunla evlenirseniz, herkes biliyor ki —»

«Ne fark eder? Onlara yardım edeceğimi düşünemezler tabii. Hayır, saçma bu. Evlenme vaadi ile susturamazlar beni.»

«Onu demek istemedim.» Berthe'in ses tonu susturdu beni,

«Herkes Raoul ile nişanlandığınızı biliyor. Eğer Philippe ölürse, siz de bir gün Madame de Valmy olacaksınız.»

«Ne dedin?» diye sordum ama sözlerinin anlamasını anlamıştım. «Yani telgraf gelince yaptıkları plana beni de kattılar, değil mi? Cinayete yeni bir sebep buldular. Eğer işler kötü gider herkes soru sormaya başlarsa, cevap verecek bir kurban gerekirdi, değil mi? Bunu mu demek istedin?»

«Başka ne için size evlenme teklif etsin?» dedi sadece.

«Evet başka ne için?» diye tekrarladım.

Tekrar Philippe'i kontrol ettim. Rahat rahat uyuyordu. Ev sessizdi. Yavaşça odama dönerek sabahlığımı aldım.

«Bir şeyi yok ya?» dedi Berthe.

Titreyen ellerimle sabahlığımı giymeye uğraştım.

«Hayır. Herekete geçmeleri gerektiğini anlıyorsun, değil mi? Mrs. Seddon'dan başka herkes dansa gitti bu gece. Ev boş.»

«Mr. Seddon'da karısının yanında kaldı.»

«Ya? Evet onlara itimat ediyorum ama Mrs.

Seddon hasta, kocası da bize inansa bile, yardım etmekten çekinir belki?» Terliklerimi bulup, giydim. «Sen Philippe'in yanında kalır mısın? Kapıyı ve pencereyi kilitle.»

«Siz ne yapacaksınız?»

«Yapacak tek şey var. Saat kaç?»

«Biri çeyrek geçiyor. Ben - biz erken geldik.»

«Bernard da seninle geldi mi?»

«Evet.» yüzüme bakmıyordu. «Beni eve getirmesi için ısrar ettim. Sarhoş haliyle araba kullanırken çok korktum ama yapacak başka bir şey yoktu. Şimdi benim odamda uyuyor.»

Sözlerini duymuyordum bile. Seddon'lardan başka şatoda sadece Leon de Valmy ile uşağı vardı. Allahtan Bernard sarhoştı ve sızmıştı.

«Madame de Valmy, baloda mıydı?»

«Evet, ama dönmüş olması gerekir. Fazla kalmaz.»

«Evet. Şimdi kimseye görünmeden Seddon'ların yanındaki telefona gidebilir miyim?» dedim. «Gece-leri kapıyı kilitler mi?»

«Hayır ama geceyarısı yatmaya giderken, telefonu, Beyefendinin odasına bağlar.»

«Ben de tekrar onun odasına bağlarım. Nasıl değiştiriyorsunuz kanalları?»

«Sol tarafta kırmızı bir düğme var. Ona basın. Ama duyabilir. Ne yapacaksınız?»

«Yapacak bir tek şey var. Yardıma ihtiyacımız olacak. Yani telefonu açarsam, Beyefendinin odasından ses duyulur mu? O zaman kullanamam. Ve Philippe'i yalnız bırakıp da dışarı çıkmak istemiyorum. Belki de sen polise gitmek zor —»

«Polise mi?»

Koridora açılan kapıdan dışarısını dinliyordum. Şaşırarak yüzüne baktım.

«Başka kime gidebiliriz?» Polise anlatmalıyız. Belki bize inanmazlar ama yine de buraya gelirler ve Philippe'e karşı girişilecek bir hareketi önleyebilirler. Ve yarın Monsieur Hippolyte gelince, çocuğu o korur. Ondan sonra isterlerse kovsunlar beni.»

«Hayır!» diye bağırdı Berthe.

«Niçin?»

«Polise gitmemelisiniz! Kimseyle konuşmamlısınız.»

«Fakat yavrum —»

«Bunları Philippe'i ve sizi sevdiğim için anlattım. Hep iyi davrandınız bana... Sizin de Monsieur Raoul ile bu işe karıştığınızı sandım ve korktum... ama kimseye anlatmayın.»

«Yavaş konuş», dedim. «Ve saçmalama. Nasıl olur da kimseye bir şey söylemem —»

«Onlara Bernard'dan bahsedemezsiniz! Eğer korkuyorsanız, gidin buradan.»

«Gideyim mi?»

«Eğer düşündüklerimiz doğruysa, cinayet suçuyla yakalayabilirler sizi. Ama sabahleyin bir bahane bulup, gidebilirsiniz. Onunla evlenmekten vazgeçtiğini söyleyebilirsiniz. Philippe ile uğraşmaktan bıktığınızı da söyleyebilirsiniz. İnanırlar size. Kalmanız için ısrar edemezler çünkü sizin planları öğrendiğinizi bilmiyorlar.»

«Sus Berthe. Sadece tahmin yürütüyoruz. Cidden benim gidip, Philippe'i onların eline bırakmamı

düşünmüyorsun, değil mi?»

«Ben bakarım ona. Monsieur Hippolyte gelinceye kadar bakarım ben. Sadece bir gün. Bana itimat edebilirsiniz. Eğer onların planlarını altüst ederseniz, suçlıyacak kimseleri kalmayınca, Philippe'i öldürmekten vazgeçerler belki.»

«Belki de,» dedim acı bir sesle. «Benim yerime seni suçlarlar.»

«Cesaret edemezler. Bernard var arada.»

«Haklısın. Ama bir yığın 'belki' için çocuğun hayatını tehlikeye atamam. Anlamıyorsun Berthe. Durdurmamız gereken benim hakkımda çıkan dedikodular değil, Philippe için hazırlanan cinayet! Biliyorum beni ikaz etmeye geldin. Sana minnettarım ama buradan ayrılamam. Hemen polise telefon edeceğim.»

Yüzü bembeyaz oldu.

«Hayır, hayır hayır.» diye isterik bir tonda bağırdı. «Bernard anlar benim haber verdiğimi. Ve Monsieur de Valmy de tahmin eder. Buna izin vermem.»

«Telefon etnem lâzım. Çocuktan başka hiçbir şeyin mühim olmadığını anlamıyor musun?»

«İrkâr ederim. Herşeyi inkâr ederim. Ne onun bir şey söylediğini ve ne de size bir şey söylediğimi kabul etmem. Yemin ederim. Yalan olduğunu söylerim!»

Sessizlik. Kapıdan uzaklaştım.

«Bunu... yapar mısın?»

«Evet. Yaparım.»

Cevap vermedim. Bir süre sonra gözlerini benden uzaklaştırdı. Fakat yüz ifadesinden söyledikle-

rini yapacağını anladım. Öfkemi yenerek, bunca yıldır ekmeğini yediği yere ihanet etmiyeceğini düşündüm. Zavallı Berthe, onun yerinde olan herkesin yapacağından daha fazlasını yapmıştı...

«Pekalâ,» dedim. «Seni ve Bernard'ı katmam hikâyenin içine. Şüphelendiğimi söylerim. Sonra gidip Leon de Valmy ile konuşurum. Herşeyi polise anlattığımı söylerim ona. Bunun üzerine herşeyden vazgeçmeleri gerekir.»

«Cesaret... edebilir misiniz?» Çıldırılmışım gibi baktı bana.

«Evet.» dedim. Raoul'ün kollarında uyuyan Philippe'i gördüm bir an. «Cesaret ederim.»

Titriyordu.

«Fakat lâfın Bernard'dan geldiğini anlar. Bu gece onun sarhoş olduğunu farkedip Beyefendiye yetiştirenler olmuştur. Yapamazsınız bunu.»

«Yapmam gerekir ve yapacağım. Saçmalama Berthe. Sen de benim kadar biliyorsun ki —»

«Hayır, hayır hayır. Onu koruyabiliriz. İkimiz onu koruyabiliriz. Sadece bir tek gün. Bernard'ı kontrol ederiz —»

«Madamı da mı? Leon de Valmy'yi de mi? Allah bilir daha kaç kişi var işin içinde.»

«Konuşmamalısınız. Eğer polise gitmekten vazgeçtiğinize yemin etmezseniz hemen gidip Bernard'ı uyandırırım. Sizi durduracak kadar ayılmıştır.»

Yatağın yanına gelip, omuzlarını tuttum.

«Bunu yapamazsın, Berthe. Yapamıyacağını biliyorsun.»

Ellerimin altında omuzları gergindi. Yüzü hâlâ hembeyazdı. Dokunduğum anda isterik halinden

sıyırıldı. Sakin bir sesle konuştu.

«Eğer polise giderseniz, onlar gelip Beyefendi ile konuşacaklar. Tabii o gülecek ve herşeyi inkâr edecek. Polislerde bir içki içip gidecekler. Onlara sizin, Monsieur Raoul'ün peşinde olduğunuzu ve hayal kırıklığına uğrayınca aileye iftira ettiğinizi söyleyecektir...»

«Mümkündür. Ama bu Philippe'in hayatını kurtarabilir ve benim için çıkacak bir dedikodunun da önemi yoktur.»

«Fakat herşey bitince bana ne olacağını düşündünüz mü?» diye sordu Berthe. «Ve Bernard'a? An-neme ve aileme? Bütün ailem hayatı boyunca Valmy'de çalıştı. Çok fakiriz. Hiç bir şeyimiz yok. Kovulduğumuz zaman nereye gidebiliriz?» Başını salladı. «Lütfen, dediğimi yapın. İkimiz onu bir tek gün koruyabiliriz. En iyisi bu. İnanın bana.»

Ellerimi omuzlarından çektim.

«Pekâlâ. Dediğin gibi olsun. Konuşmıyacağım.» Dikkatle yüzüne baktım. «Ama Philippe'e birşey olursa, hatta bir denemeye daha kalkarlarsa, bütün hikâyeyi Fransa gazetelerine yayacağıma yemin ederim. Hepsi, Bernard dahil cezalarını çekerler.»

«Philippe'e bir şey olmayacak.»

«İnşallah sen haklısın. Git artık Berthe. İkazına teşekkürler.»

«Elbiseniz?» diye sordu tereddütle.

«Kalsın. Gittiğim yerde ona ihtiyacım olmaz.»

«Fakat...»

«İyi geceler Berthe.»

Kapı, beni gölgelerin arasında yalnız bırakarak, kapandı.

ONDÖRT

**Kadehi doldur, Philip,
Bir yudum içelim.
İsimsiz İngiliz Şiiri.**

Philippe'in hayatını kurtarmak için yapılacak bir tek şey vardı. Leon de Valmy'nin yanından uzaklaştırıp, yardım gelinceye kadar saklamak.

Kaybedecek bir dakika yoktu. Leon de Valmy oyun odasına gelmek için en uygun saatin birbucuk olacağını düşünebilirdi. Hizmetçiler üç ile dört arası balodan dönmüş olacaktı. Eğer bir şey yapacaksa, hemen harekete geçeceği muhakkaktı.

Yataktan fırlamış titrek ellerimle geceliğimi çıkarıyordum. Düşünemedim; düşünmek istemedim; anlamak istemediğim durumlar vardı. Mühim olan Philippe'in uzaklaşmasıydı. Telefon etmeye cesaretim yoktu. Hem Leon de Valmy uyanabilirdi hem de Berthe oraya yaklaştığımı anlarsa bana mani olmaya kalkardı. Valmy'de hiç kimse bana yardım edemezdi. Mrs. Seddon hastaydı, yaşlı kocası ise herhalde korkardı. Berthe'nin dediği gibi ikimiz beraberce Philippe'i koruyabilirdik ama tehlikenin nereden geleceğini bilemiyorduk... Yapılacak tek şey en yakın polis merkezine gitmekti. Berthe'ye söz

vermemiştim. Yemin etmiş bile olsam kadınlık şerefimi çiğniyerek, bu yemini bozabilirdim çünkü konu bir çocuğun hayatıydı...

Elbiselerime uzanırken, koridordan gelen bir ses duydum.

Beklediğim halde ilk önce ne olduğunu anlamadım. İnsiyaki olarak gece lâmbasını söndürürken, Philippe'in oda kapısı açıldı. Fısıltının manasını anladım. Tekerlekli iskemle.

Olduğum yerde dondum kaldım. Elim hâlâ lâmbanın düğmesindeydi. Nefes aldığımı sanmıyorum. Eğer odadan en ufak bir gürültü gelseydi, bir kurşun gibi çocuğu yanına gidecektim. Fakat tekerlekli iskemle hareket etmedi bile.

Hiç bir hareket yok. Bir süre sonra kapı usulca kapandı. Ses tekrar koridorda yankılandı.

Elbiselerimle birlikte beni yatağa iten kuvvet neydi bilmiyorum ama yorganın altına girdiğim anda benim odamın kapısı da açıldı. Sırtım kapıya dönük yatıyordum.

İçeri girmedi. Kapıda bekledi. Saniyeler yıllar kadar uzun geldi bana. Eğer dönüp çılgık atarsam, ne olacağını düşündüm. Patron, dadının odasına girerken yakalandı, ışıklar, sualler, koridorda ayak sesleri... buna da gülüp geçebilir misiniz, Monsieur de Valmy? Leon de Valmy'yi baştan çıkarıcı pozisyonunda hayal edince, kahkaha atmak geldi içimden ama onun bu gibi işlere karşı sakatlığından dolayı sigortalı olduğunu hatırlayınca, bütün eğlencem yarıda kaldı. Korkumu, acıma ve utanç dalgaları siliplip götürdü. Duygularımın altüst olması ürkütüyordu beni. Bütün kaslarım gerildi.

Gitti. Kapıyı gürültüsüzce kapıyarak gitti. Terleklerin kendi odasına doğru ilerlediğini duydum.

Yataktan çıkıp kapıya gittim. Koridoru dinledim. Birkaç saniye sonra asansörün vızıltısı duyuldu. Ortalığı kontrol ediyordu demek. Ama odama girmekle bütün istediklerimi öğretmişti bana. Anlatılan hikâyeye doğruydum. Derhal Philippe'ı buradan uzaklaştırmalıyım. Kendime hakim olarak kapıyı kilitleyip, perdeleri örttükten sonra gece lâmbasını tekrar yaktım. Çabucak giyindim. Mantomu, sağlam ayakkabılarımı alıp, banyodan Philippe'in odasına geçtim.

İşin en zor tarafı buydu Mantomu ve ayakkabılarımı iskemlenin üstüne bırakarak uyuyan çocuğa baktım. Kapıyı kilitledim. Acele etmeye çekiniyordum. Eğer başarılı olacaksam, gayet sakin hareket etmem gerekiyordu.

Perdeler açık olduğu için oda yeteri kadar aydınlıktı. Balo gecesi olduğu gibi içeri vuran ayışığı halıyı aydınlatıyordu. Ayağıma bir şey çarptı ve sessizce yuvarlandı. Eğilip aldım. Tozşekerle kaplı bir üzüm. Anlaşılan Berthe pek dikkatle temizlememişti bugün odayı.

Ağır perdeyi tamamen kenara çekerek pencereyi açmaya hazırlandım. Philippe'ini çekerek uykusunda döndü. Bir elim perdede, diğeri, pencerenin ispanyoletinde olduğu halde arkama baktım kımıldamadan.

Üstüme düşen gölge ipe bağlı bir kukla gibi

yerimde zıplattı beni. Pencereye döndüm. Balkondan gelen biri perdenin aralığından bana bakıyordu. Ayışığında Heloise de Valmy ile gözgöze geldik.

Beni odada, sokağa çıkmaya hazır bulduğuna hayret etmedi. Pencereyi açık bulmayı ümit ediyormuş gibi elini uzattı. Halen kapalı olduğunu görünce, itti ve kilidi sarstı. Sabırsızdı hareketleri.

İçeri girmesine izin vermemelik edemezdim. Uzun sabahlığının cepleri yoktu ve elleri boştu. Zaten çocuğa bir kötülük yapmak için geliyorsa, benden bu şekilde yol istiyemezdi. Saatin birbuçuğunda giyinik olduğumu nasıl izah edeceğimi düşünerek pencereyi açtım. Soğuk bir sesle.

«İyi geceler, Madam,» diye selâmladım.

Bana dikkat etmeden içeri girdi. Uzun etekleri halıya takılıyordu. Yarı karanlık odayı gölgesiyle biraz daha karartarak çocuğun yatağına doğru ilerledi ve tereddüt ederek, elini alnına koydu. Yüzünü okşuyordu. Philippe'in kâbusunu çözebilmiştim. Daha önce de olmuştu demek bu ziyaret.

Eğer elinde bir silâh olsaydı veya daha gizlice odaya girseydi, şüphesiz durdururdum onu. Parmakları Philipe'in yüzüne değdiği anda yatağın yanındaydım. Örtüyü çocuğun yüzüne çekmeye hazırlandım. Philippe hareket etmedi. Heloise de Valmy elini geri çekerek doğruldu. Gerçi Şeytan Kraldan korkuyordum ama karısı korkutamamıştı beni.

«Ne oldu Madam?» Ne istiyorsunuz?» dedim.

Cevap vermedi. Varlığımdan haberi yoktu sanki. Rolünü fazla uzattığına inanarak öfkemi belirtecektim ki şaşırarak hareketlerini seyretmeye başladım.

Yataktan uzaklaşıp komodinin yanına gitmişti. Elleri eşyaları araştırıyordu. Bir lâmba, bir kitap, küçük bir saat, oyuncaklar, Philippe'in çikolata bardağı... Işığı yakacağını sanarak itiraz etmeye çalıştım. Fakat kör gibi hareket eden elleri lâmbayı yokladı ve bardakta karar kıldı. Havaya kaldırdı.

«Madame de Valmy...» dedim.

Arkasına döndü. Bardağı içecekmiş gibi ağzına kadar götürmüştü, üstünden gözgöze geldik. Ayışığında yüzü bembeyazdı. Gözlerinde hiç bir anlam yoktu. Korkmaya başlarken ne olduğunu anladım. Bütün tüylerim diken gibi oldu.

Açık gözleri, etrafta dolaşan elleri kadar kördü. İfadesiz yüzüne bir süre daha baktım. Philippe nefes aldı. Yatağın ayak ucuna doğru çekildim.

Bardağı dudaklarına götürmüş, benim bir an önce durmakta olduğum yere bakıyordu hâlâ... **Görüyorsunuz gözleri hâlâ açık: evet fakat görmüyorlar artık...** Ayışığı ile aydınlanan bir sahnedeki hayalet gibi seyrettim onu. Sanki bir teyp açmış gibi mısralar beynimde dolaşmaya başladı. **Bak, işte, buraya geliyor! bu her zamanki hali, ve eminim, derin uykuda...**

Demek ki Heloise de Valmy'yi Lady Macbeth gibi uykuda gezmeye mahkûm eden bir suçu vardı. Ve o da diğer katil gibi acaba kendini ele verecek miydi? Macbeth'e gördüğüm sahne haricinde uyur-gezerler hakkında bir şey bilmiyordum. Lady Macbeth konuşuyordu üstelik. Heloise de Valmy'nin de konuşmasını sağlamam mümkün müydü? **Yanında durun, bakın ona...**

Philippe'in karyolasının demirlerini sıkıca kav-

ramıştım. Tutunmasaydım, herhalde düşerdim.

«Madam.» dedim boğuk bir sesle.

Farketmedi. Bardağı sessizce yerine bırakarak gitmeye hazırlandı. Ayışığı elbisesinin plilerini aydınlatı. Yüzü bir taş bebeğinki kadar parlak ve ifadesizdi.

«Heloise de Valmy, bana cevap verin. Nasıl öldüreceksiniz Philippe'i?»

Pencereye doğru yürüdü. Yanına yaklaştım. Gö-rüyormuş gibi, yaklaştığı anda elini uzatarak perdeyi tuttu. Korkulu bir dakika için uyanık olduğunu sandım. Ama sonra her zamanki aralığı bulamadığı için eliyle yoklamaya devam etti. Karşıya dikili gözleri oynamıyordu. İçini çekti. **Aklındakileri ancak Tanrı bilir...** Aklıma takılan soruyu sordum derhal.

«Raoul size yardım ediyor mu?»

Durakladı. Başını bana doğru çevirdi. Israrla tekrar kulağına fısıldadım.

«Raoul size yardım ediyor mu?»

Arkasını döndü. Başaramamıştım. Sırlarını uykusunda saklıyarak gidiyordu. Titreyen elimi uzatıp geçmesi için perdeyi açtım.

İstifini bozmadan yanımdan geçip, balkonda uzaklaştı.

Fakat bana bir tek şey bildirmişti. Arkamı dönünce anladım.

Tanrım, hepimizi affet: Philippe'in bardağını elime alarak yatışın yanına gittim.

Kolayca uyandırdım onu. Bu üsülü bir yerde

okumuştum. Sol kulağın altına hafifçe tazyik etmek insanın uyanmasına yeterdi. Gözleri karanlığa alıştıktan sonra yüzüme baktı. Yarım kalmış bir konuşmaya devam ediyormuş gibi söylendi.

«Yine bir kâbus gördüm.»

«Biliyorum. Onun için geldim.»

Yatağın içinde doğrulup oturdu.

«Saat kaç?» diye sordu.

«Birbuçuk.»

«Daha yatmadınız mı? Kasabadaki dansa mı gittiniz? Bana söylememiştiniz.»

«Hayır. Dışarı çıkmadım. Giyindim çünkü.»

«Şimdi mi çıkacaksınız yoksa?» fısıltısının yükseldiğini duyunca, parmağımla dudaklarına bastırdım.

«Yavaş Philippe. Hayır yani evet tekrar dışarı çıkıyorum ama yalnız değil. Sen de geleceksin.»

«Ben mi?»

Başımı sallıyarak yatağın kenarına oturdum. İri gözleriyle beni seyrediyordu. Ne düşündüğünü anıyamadım. Allah bilir benim sesim nasıl çıkıyordu. Dudaklarımı zor oynatıyordum.

«Philippe,» dedim.

«Evet, mademoiselle?»

«İyi... hissediyor musun kendini? Uykulu filân mısın?»

«Değilim.»

«Tam olarak uyandın mı?»

«Evet.»

«Çikolatayı içtin mi?» diye sordum boğuk bir sesle.

Yan gözle bardağına baktıktan sonra tekrar bana döndü.

«Döktüm.» dedi.

«Ne yaptın? Niçin?»

«Şey...» yan gözle beni süzdü.

«Bak, Philippe kızmıyacağım. Yalnız niye döktüğünü öğrenmek istiyorum. Yoksa acı mıydı?»

«Hayır. Yani bilmiyorum.» Tereddüt ettikten sonra söyledi, «Dün gece şişeyi unutmuşlar. Ben buldum ve sakladım. Size söylemedim.»

«Şişe mi?»

«Evet,» dedi Philippe. «Limonataların şahı. Onu içtim. Köpürmüyordu ama yine de güzeldi.»

«Çikolatayı hazırladığım zaman birşey söylemedin bana.»

«Sizi kırmak istemedim. Hep siz hazırlıyordunuz benim için. Ne oldu?»

«Yok bir şey. Yok bir şey, Philippe.»

«Ne oldu Miss Martin?»

«Galiba çok yorgunum,» dedim. «Dün gece geç yattım, bu gece de iyi uyumadım.»

«Bana kızdınız mı?»

«Hayır. Kızmadım.»

«Bu gece niçin uyumadınız?»

«Şimdi dinle, yavrum,» dedim. «Hippolyte amcanın yarın, yani bugün geleceğini biliyor muydun?»

Sevinç dalgasının yüzünü kapladığını gördüm. Fırtınada sığınacağı tek liman orasıydı.

«Ne zaman geliyor? Niçin çabuk dönüyor? Sizi kim söyledi? Ne zaman göreceğim onu?» diye heyecanla fısıldadı.

«Bunun için seni uyandırdım,» dedim. Dünya-

nın en makul sebebinin söylüyordum sanki. «Hemen gitmemizin doğru olacağını düşündüm. Ne kadar erken gidersek, o kadar iyi olur.»

Hazırladığımı diğer sebepleri saymama lüzum kalmamıştı.

«Yani Villa Mireille'e mi gidiyoruz şimdi? Hippolyte amca ile mi görüşeceğiz?»

«Evet. O daha gelmemiş olabilir ama biz —»

«Leon amcam biliyor mu?» diye sordu.

«Sevgili Philippe,» diye yutkundum. «Herşeyi anlamamı beklemiyorum senden ama bana itimat etmeni istiyorum. Şimdi sessizce hazırlan. Leon amcan —»

«Beni ondan kaçırıyorsunuz.» Hakikatti söylediği. Yüzü ifadesizdi ama nefesi hızlanmıştı.

«Evet,» dedim ve 'Niçin?' diye sormasını bekledim. Fakat sormadı. Cevabı kendi kendine buldu.

«Leon amcam benden nefret ediyor. Hep ölmemi bekliyor. Öyle değil mi?» dedi ciddi bir sesle.

«Philippe, yavrum, sana bir kötülük yapmasından korkuyorum,» dedim. «Ben de sevmiyorum Leon amcanı. İkimiz de buradan uzaklaşsak iyi olur. Bana itimat et.»

Bir saniye bile tereddüt etmeden yataktan atlayıp soyunmaya başladı. Pijamasını sıyrırken durakladı ve sordu.

«Ormanda bana ateş etmeleri kaza değildi, değil mi?»

Başından çıkardığı kumaşın boğduğu sesle sorduğu soru şaşırttı beni. Yalan söylemememe lüzum yoktu.

«Hayır kaza değildi. Ceketin burada.»

«Beni öldürmeye mi çalıştı?»

«Evet. Ama korkma sakın Philippe.»

«Korkmuyorum.» Kazağını giymeye uğraşıyordu. Başını çıkarttığı zaman doğruyu söylediğini anladım. İri siyah gözleri kor gibi parlıyordu.

«Valmy'ye geldiğimden beri korkuyordum. Mutlu değildim. Ve Leon amcamdan nefret ediyordum ama niçin korktuğumu da bilmiyordum. Şimdi biliyorum ve artık korkmuyorum.» Yere oturup çoraplarını giyerken devam etti. «Hippolyte amcaya herşeyi anlatırsınız o da Leon amcamı giyotine gönderir.»

«**Philippe!**»

Yüzüme baktı,

«Siz ne yapardınız? Katiller giyotine gider. O da bir katildir.»

Kaplanlar soyludur diye düşündüm, **kaplanlar soyludur.** Philippe'i bir an için Leon de Valmy'ye benzettim. Fakat o sadece bir çocuktu; söylediklerinin manasını bilmiyordu.

«Onun katil olmadığını biliyorsun. Sen halen yaşıyorsun ve yaşıyacaksın. Fakat acele etmemiz ve çok sessiz olmanız gerekiyor. Bak, ayakkabıların burada. Hayır şimdi giyme. Dışarı çıkıncaya kadar elinde taşı.»

Ayakkabılarını eline alıp dışarıya çıkmaya hazırlanırken bir anda dönüp elimi tuttu.

«Nereye gidiyoruz?»

«Söyledim ya. Hippolyte amcana.»

«Fakat o gelinceye kadar Villa Mireille'e gide-meyiz. Sabahleyin bizi ilk önce orada ararlar.» dedi tereddütle.

«Biliyorum.» diyerek titriyen omuzlarına sarıldım. «Fakat emüiyette olacağız. Yıldızımızı takip edeceğiz Philippe. Bize yardım edecektir. Monsieur Blake'i hatırlıyor musun?»

Başını salladı.

«Dieudonne ormanında bazı geceler kaldığı bir kulübe var. Bu gece orada olduğunu biliyorum çünkü yatmadan önce, ışığının bir yıldız gibi parladığını gördüm. Doğruca oraya gideriz. Bize bakar ve yarın sabah amcanın villâsına götürür bizi. Söz veriyorum hiç bir şey olmayacak sana.»

«Pekalâ. Bu eşarbı da alayım mı?»

«Evet. Kalın kazağını giydin mi? İyi. Balkon kapısını kilitliyelim. Tamam mı? Şimdi sessiz ol.»

Elim kapının anahtarında durup, etrafı dinledim. Philippe bir hayalet gibi yanıma geldi. Hiç bir ses gelmedi kulağıma. Kapının ardında büyük şato karanlık ve boştu. Madame de Valmy uyuyordu. Bernard sarhoştı, kaplanın kendi ise ölümün gelmesini bekliyordu. Kaplan sakattı...

Titriyen elimle tokmağı çevirdim. Philippe'in elini tutarak parınak ucunda karanlık koridora çıktım. Bize gece yarısını bildirmiş olan saati, lâme sandaletimi düşürdüğüm merdiveni geçip kapalı kapılar ve portrelerle kaplı koridoru yürüdük... Şato, Cocteau'nun bir korku hikâyesi gibi rahatça geçildi. Sonunda bizi hürriyete kavuşturacak olan yan kapıya geldik.

Kilitliydi. Hizmetçilerin girmesi için açık bırakılmış olan bir kapı daha vardı herhalde ama aramaya cesaretim yoktu. Kocaman anahtar kolayca döndü kilidin içinde ama kapı açılmadı. Philippe'in

derin bir nefes aldığını duydum. Parmak uçlarına kalkarak üstteki sürgüyü aradım. Sürgünün gürültüsü bütün eve yayıldı. Kapıyı açılması için tekrar zorlarken her an tekerlekli iskemlenin sesini duymayı bekliyordum. Kapı açılmamakta inat etti. Anahtarın yanında bir kilit daha olup olmadığına baktım: yoktu. Her an gelip bizi bu karanlık kordorda yakalayabilirdi. Ona ne yaptığımızı anlatmak için gürültüyle açılan sürgülere ihtiyaç yoktu. Panik içinde ona seslenmeyi düşündüm bir an. Nasıl olsa biliyordu. Şeytan Kral ile aynı şeyleri düşünürdük hep...

«Tamam.» diye fısıldadı Philippe. «El fenerimi getirmiştim.»

Eğilip, alttaki sürgüyü de yavaşça çekince kapı açıldı.

Elele karanlık geceye çıktık.

ONBEŞ

**Bu büyülü ormana girin,
Cesaret ederseniz.**

GEORGE MEREDITH : Westermmain Ormanı

William Blake'in kulübesini nasıl bulacağımı bilmiyordum ama pencereden bakınca, ışığı, Valmy köprüsü yakınlarından çam ormanlarının arasına doğru yükselen yola yakın görünüyordu. Philippe ile köprüyü geçip, yola saptıktan sonra sağa dönersek bir açıklığa gelecektik. Karşımıza gelecek olan yokuş bizi doğruca kulübeye götürecekti.

Kolay gibi geldi ama yol dimdik ve uzundu. El fenerini ne anayola yakın yerlerde ne de açıklıkta kullanmaya cesaret edemedim çünkü şatonun batı pencerelerinden burası rahatça gözükiyordu.

Orman çok karanlıktı. Yavaş yavaş karanlığa alışan gözlerim şaşırmadan yolu buluyordu ama ağaçların yere yakın dalları pek kolay geçit vermiyorlardı. Philipp'e eğer elimi tutmasaydı bir keresinde yüzüstü yere kapaklanacaktı. Ben de bir ağaç kütüğüne çarptım. Bıçaklanmış gibi bir sancı girdi bacağıma. Fakat ikimizde halimizden şikâyet etmedik. Valmy'den uzaklaştıkça sevincimiz artıyor, korkularımız yatışıyordu. Çam kokan orman, şatonun

bütün ışıklarından daha güven vericiydi. Valmy'nin konforları sıkıştı artık beni, burada serbesttim. Hava serin, sessizlik sulh doluydu.

Tahminlerim doğru çıktı. Düşe kalka yirmi dakika tırmandıktan sonra açıklığa çıktık. Tepenin yamacına kadar rahatça inebildik. Belki de traktörler için açılmış bir yoldu burası ama ne olursa olsun işimize yarıyordu.

Yerde sendelememize sebep olan kütükler vardı ama yolumuzu daha kolay seçebiliyorduk. Philippe nefes nefese, halinden şikâyet etmeden yanımda yürüyordu. Arkamı dönüp Valmy'ye baktım. Vadinin öbür tarafında ayışığında kendi ormanları arasında yüzen bir ada gibiydi. Koca şatoda bir tek ışık vardı. Leon de Valmy hâlâ bekliyordu.

Titriyerek bakışlarımı tekrar Dieudonne ormanlarına çevirdim. Çamların arasında ayışığı ile yolumuzu bularak ilerlemeye devam ettik.

«İyi misin, Philippe?»

«Evet, mademoiselle.»

Eğer ormanda bizden başka hareket eden bir yaratık varsa bile, görmedik. Gördüğümüz tek şey binlerce göz gibi parlıyan yıldızlardı. Rüzgâr hafifledikçe, ayaklarımız altında çıtırdıyan yaprakların sesi kulağıma gökgürültüsü kadar kuvvetli geliyordu. Omzumun üstünden Leon de Valmy'nin ışığına bir kere daha bakarak, gölgelerin arasından yürümeye çalıştım.

Fakat dinlenmek için durunca, kulaklarımıza, kendi nefeslerimizden ve rüzgârda şarkı söyleyen çamlardan başka bir ses gelmedi.

Kulübeyi ilk gören Philippe oldu. Gözlerimi kı-

sarak ağaçların arasında ışığı görmeye çalışıyordum. Bütün korkum karanlıkta onu görmeden geçmiş olmamızdı.

Tekrar rahat bir nefes almak için durunca, Philippe elimi çekti.

«İşte orada,» diyerek, ağaçların güney tarafını işaret etti.

Hakikaten kulübeyi elimizle koymuş gibi bulduk. Ufak, dörtköşe, güzel bir evdi. Çevresinde bir balkon vardı. Saçakları balkonun üstüne kadar uzanıyordu. Kepenkleri açıktı.

Fakat pencerede bir tek ışık yoktu. Lâmba veya şömine ateşinin ışığı kaybolmuştu ortadan. Karanlık pencerelere bakarak, çocuğun elini sımsıkı tuttum.

Siyah ağaçlar eğilerek kulübeyi gözlerden saklıyorlardı. Ayışığında kendi gölgelerimiz, uzayarak açıklığa kadar uzanıyordu. Gece sesleri fısıldıyordu.

«Belki de uyuyordur,» dedi Philippe yüksek sesle.

«Ah, tabii,» dedim, «Tabii, biraz sonra güneşin doğacağını unuttum. İnşallah uyandırdığımız için kızmaz bize. Haydi gelin, Kont hazretleri.»

Emin adımlarla kulübeye doğru ilerledi Philippe. Artık yıldızımıza kavuşmuştuk. Emniyettedik. Valmy'nin ışığı çok uzaklarda kalmıştı. Bizim için çok gerilerde kalmıştı şato. Bir daha gitmiyeceğim oraya.

Gözlerim yaşardı. Bir tane değil fakat bir sürü yıldız yüzüyordu uzaklarda. Elimin tersiyle gözlerimi kurularak tekrar baktım.

Bir tane değil, bir sürü yıldız.

Valmy'nin ışıkları çoğalmıştı. Ve ben baktıkça lâmbalar teker teker yanmaya devam ediyordu. Benim yatak odam, salonum, oyun odası... gölgelerin arasından iki küçük ışık sıyrılarak ilerlemeye başladı. Park yerinden bir araba hareket etmişti. Alarm verilmişti demek. Sabaha kadar bekliyememişti. Odalarımızı tekrar kontrol etmişti ve bütün şatoyu ayaklandırmıştı. Ayak seslerini, telefonun vızıltısını, tekerlekli iskemlenin fısıltısını duyar gibiydim. Şatoyu niye ayaklandırıldığını düşünürken, ışıklar teker teker söndü ve Valmy bütün heybetiyle karanlığa gömüldü. Sadece virajdan inen arabanın farları görülüyordu. Biraz sonra onlar da söndürüldü.

Yanılmışım. Alarm verilmemişti. Gittiğimizi öğrenince telefonunun başına oturup bizden bir haber çıkmasını beklemeye başlamıştı. Sabaha kadar vakti vardı ve peşimize adamlar takmıştı. Bernard aylmış mıydı? Raoul neredeydi?

Philippe kapıyı vururken, koşarak yanına geldim ve ağaçların gölgesine girdim.

Dakikalar geçmeye başladı. Kulübeden hiç ses gelmiyordu. Heyecan içinde İngiliz dağcının her an uyanıp kapıyı açmasını bekliyordum. Ayak sesleri kapıya doğru gelecek, rezeler gıcırdayarak kapı açılacak, şöminenin sıcaklığı karanlık geceye doğru uzanacaktı.

Orman hareketsizdi. Beklemeye devam ettik. Ses yok. Hâlâ uyuyor olabilirdi.

«Tekrar vurayım mı kapıyı?»

«Tabii Philippe. Daha hızlı vur.»

Tahta kapıya inen sert darbeler bütün sinirle-

rimi ayaklandırdı. Sessizlikte davul çalıyormuş gibi geldi. Bütün ormanı ayaklandırmış olmalıydık.

Takip eden sessizlikte aşağılarda hızla ilerliyen bir arabanın güültüsünü duydum.

Kulübeden bir tek ses gelmedi.

«İçeride kimse yok.» Çocuğun titrek sesi, kendime getirdi beni. Çok yorgun olduğu muhakkaktı.

«Derin uykuda herhalde,» dedim sakın bir sesle. «Bakalım içeri girebilecek miyiz? Onu uyandırınca, inşallah kızmaz bize.»

Philippe tokmağı kaldırıp itti. Kapı yavaş yavaş açıldı. Tereddüt ederek içeri girdik. Vadiden gelen arabanın sesi titretti beni.

«Mr. Blake.» diye seslendim kapıyı kapatırken. «Mr. Blake neredesiniz?»

Boş bir evin sessizliği cevap verdi bana.

William'ın söylediklerinden kulübenin bir tek odası ve tavan arası olduğunu biliyordum. Arkada da ufak bir mutfak olacaktı. Mutfığa açılan kapı kapalıydı. Bulunduğumuz yer, onun, yemek, yatak ve oturma odasıydı.

Çok uzağa gitmiş olamazdı. Yatarken gördüğüm ışık geceleyin buradan ayrıldığını ispatlıyordu. Soba hâlâ sıcaktı ve etraf yemek kokuyordu. Herhalde burada çalışmış yemeğini yedikten sonra Coq Hardi'yi gitmeye karar vermişti. Köşedeki yatağın üstünde battaniyeler düzgünce katlanıp yerleştirilmişti.

Boş bir odaydı. Zemini, duvarları ve tavanı, sıcaktan orman gibi kokuyordu. El yapısı sağlam bir masa, bir kaç tane iskemle ve altında tahta bir sandık olan yatak vardı. Bir köşede ufak bir dolap ve

kitapların durduğu bir raf bulunuyordu. Sobanın yanındaki çivilerde ise, ipler, eski bir ceket, bir sırt çantası asılıydı. Yerde de aletler vardı. Uzak köşe de görülen dik tahta merdiven ise tavan arasına çıkıyordu.

«Burada kalamaz mıyız?» Philippe neredeyse ağlamaya başlayacaktı. Yorgunluktan bayılacaktı; daha başka yerlere gitmek düşüncesini ben de kabul edemiyordum. Üstelik nereye gidebilirdik? Tilkî, kuvvetimizin bizi nereye kadar götüreceğini düşünmüştü. Arada farlarıyla Villa Mireille yolunu tarıyordu herhalde şu anda. Sıkıca kapattığımız kapıya baktım. Bizi kimse bulamazdı burada.

«Tabii.» dedim. «Şu merdiveni tırmanabilir misin?»

«Onu mu? Evet. Yukarda ne var? Niçin çıkacağız oraya?»

«Burada bir tek yatak var, o da Mr. Blake'e ait. Daha sonra gelip yatmak ister belki. Üstelik yukarı çıkarsak kimse bulamaz bizi. İçeri giren olursa, bir fare kadar sessiz kalabilir misin?»

Gözlerini iri iri açarak, yüzüme baktı. Başını salladı. Eğer Leon de Valmy şu anda kulübeye gelseydi ellerimle öldürebilirdim onu.

«Bizi burada arıyan olursa diye, hiç bir iz bırakmamalıyız.» dedim. «Belki de Mr. Blake'den önce başkaları gelebilir. Ayakkabıların ıslak mı? Galiba. Benimkiler de öyle. Çıkar onları ve ben tavan arasının kapısını açıncaya kadar sobanın yanında otur.»

Şansıma kapak hafifti ve gürültüsüzce açıldı. Çok sık kullanıldığı belliydi. Philippe'in el feneriy-

le etrafı gözden geçirdim. Ardiye olarak kullanılan tavan arası aşağıdaki oda kadar temizdi.

Aşağıya inip bunu Philippe'e bildirdim.

«Yukarısı çok sıcak.» dedim neşeli bir sesle. «Ayakkabılarını cebine koyup yukarı çıkabilir misin? Ben birkaç tane battaniye alayım. Merdivenden uzatırım, Feneri veremiyeceğim, çok uzaklara gitme.»

Umduğum gibi, yatağın altındaki sandıkta fazla battaniyeler vardı. El fenerinin kısık ışığında birer birer bunları çıkartıp, Philippe'e uzattım. Ben de yukarı çıktıktan sonra odayı gözden geçirdim... Girdiğimiz belli değildi: yatak ellenmemiş, yerler karu, kapı kapalı ama kilitlenmemiş...

Kapağı kapatıp, yatağımızı yaptık. Bacadan gelen sıcaklık yeterliydi. Battaniyeler rahat bir yatak işini görüyorlardı. Eğik damlı çatı bize emniyet vermişti.

Cebimdeki çikolatayı yiyip, dualarımızı okuduktan sonra gecenin kalan kısmını geçirmek için yatağımıza yerleştik.

Philippe yanıma sokularak uykuya daldı. Battaniyeyi üstüne örterek, bizi saran karanlıkta, gecenin seslerini dinlemeye başladım.

Rüzgâr da dinmişti. Ağaçlar arasına içlerini çeker gibi inliyorlardı. Kulübeden uyuyan bir evin çıtırdıları geliyordu. Yarını düşünmemeye çalışarak, dinlenmek istedim. Çocuğu villa Mireille'e götürmem için bir gün daha geçmesi gerekiyordu. Yarın çarşambaydı, amca ise ancak perşembe günü evine gelecekti. Eğer kendim götürmekten çekinirsem, işimi telefonla da halledebilirdim. Kolay. Belki Mr.

Blake sabahleyin gelirdi kulübesine. O zaman işle-
rimiz daha da kolay olacaktı. O yanımızda olduğu
zaman tehlikelerden iyice uzaklaşmış olacaktık. Ne
Leon de Valmy ne de Bernard bizi burada bulacak-
larını düşünemezlerdi. William'dan bir kere Raoul'a
bahsetmiştim, ve o bunu düşünebilirdi. Ama Raoul
onlarla birlik değildi. Raoul Paris'teydi. Burada em-
niyetteydim... uyuyabilirdim...

Gecenin sessizliğinde kapının açılması bir ta-
banca patlamasını andırdı.

Beynimin bir kısmı paniğe kapılırken, diğer
kısmı da ferahlamıştı. Gelen tabii ki Mr. Blake'di.
Başka biri olamazdı. Sandığımdan daha çok uyuy-
muş olmalıydım, sabah oluyordu ve kulübenin sahi-
bi evine gelmişti.

Hareket etmeden, başımı kaldırıp etrafı din-
ledim. Bu sonuca varmama rağmen içimde bir his
kimliğimi belli etmememi söylüyordu.

Bekledim. Philippe uyuyordu.

Aşağıda kapı yavaşça kapandı. İçeri giren kim-
se birkaç adım attıktan sonra durdu. Acele etmiş
gibi nefes nefese kalmıştı. Uzun bir süre hareket-
siz kaldı. Sobaya atılan odunun sesini, kibrit çakıl-
masını ve dolabın açılmasını bekledim ama sessiz-
lik ve hızlı alınan nefesten başka bir şey gelmedi
kulağıma. Mutlak sessizlikte, nefes aldığı bile du-
yulmaz oldu.

Benim nefesim de kesildi bir an. Gelen William
Blake değildi. Nefesini tutarak niçin beklediğini bi-
liyordum. En ufak bir gürültüyü duymak için açıl-
mıştı kulakları. Belki de elindeki fenerle etrafı
kontrol ediyordu. Avcılar peşimize düşmüştü bile.

Derin bir nefes alarak harekete geçti. Kepenkleri örttü, gaz lâmbasını açarak, bir kibrit çaktı. Günlük sesler, silâh sesleri kadar ürkütücü geliyordu bana.

Lâmbanın şişesini yerleştirdiğini duydum. Ateş söndüğü anda alçak sesle küfretti. Bir süre sonra bir kibrit daha çakıldı.

Sabah olamazdı ve aşağıdaki Mr. Blake değildi. Küfür fransızca edilmişti. Sesi tanımıştım. Bernard. Öç almak için arıyorlardı bizi.

Lamba yanıyordu. Tahtaların arasında ışığı yukarı sızıyordu. Gayet sakin ve yavaş hareket ediyordu. Telâş etseydi bu kadar korkmazdım. Sadece, artık kontrol altına alması gereken nefesi hızlı hızlı çıkıyordu...

Battaniyelerin altında büzüldüğüm yerde titrediğimi hissettim. Tepeyi tırmanmak yormamıştı Bernard'ı. Lâmbayı yakarken ki beceriksizliği de yorgunluktan gelmiyordu. Heyecanlıydı. Avına yaklaşan bir köpek kadar heyecanlı ve mutluydu. Bizim burada olduğumuzu biliyordu.

Merdivenin altına doğru geldi.

Fakat mutfığa geçti. Kapının açıldığını ve içeride dolaştığını duydum. Arka kapıyı sağlamlaştırıyordu. Geri geldi.

Isırdığım dudaklarımda tuz tadı vardı. Battaniyeyi öylesine sıkı kavramıştım ki tırnaklarım avuçlarıma batıyordu. Philippe'e Bernard'dan bahsetmemiştim değil mi? Uyandığı zaman belki de korkmazdı ama... Tanrım bırak uyusun... Belki de

Bernard tavan arasından haberdar değildi... belki merdiveni farketmezdi... Eğer Philippe uyanıp bizi ele vermezse...

Mutfaktan çıkıp kapıyı kapattı. Bu sefer durup etrafına bakınmadı bile. Emin adımlarla merdivene doğru ilerledi. İlk basamağa adımını atınca, taktalar gıcırdadı.

Verandada bir ayak sesi oldu. Bernard hafifçe küftü. Kapı tekrar açıldı. Yabancı bir ses duyuldu.

«Kim o? Ah, Bernard, sensin demek. Ne yapıyorsun burada?»

Bernard bıraktığı anda merdiven tekrar gıcırdadı.

«Vay, Jules» Ayılmıştı ama sesi hâlâ boğuk ve titrekti. «Ben de sana aynı soruyu sorayım? Bu saatte ne arıyorsun burada?»

Yeni gelen kapıyı örtüp içeri girdi.

«Allah kahretsin gece nöbeti. Roussel ormanında yangın olduğundan beri bütün geceyi Roussel ile Soubirous arasında dolaşarak geçirmeye mecbur kaldım. Patron kasten yangın çıkarıldığı kanısında. Bizi dinlemiyor. Bana acıyan yok, daha evleneli bir hafta oldu, geceleri evden ayrım. Şafak vakti eve gitmek için uygun bir saat değil ama —»

Bernard gülerek merdivenden uzaklaştı.

«Şansın yokmuş arkadaş. Ne olursa olsun, başarılı olacağını sanıyorum.»

«Doğru.» dedi Jules. «Bütün bir gün uyuyabilirim değil mi? Haydi, şu sobayı yakalım. Daha iyi oldu şimdi. Söyle bakalım ne arıyorsun bu saatte burada? Saat beşi geçti değil mi? Eğer İngiliz arı-

yorsan, geceyi Çok Hardi'de geçirecek. Ne yaptı ki?»

«Hayır ingilizi aramıyorum.» dedi Bernard ağır ağır.

«Hayır mı? Ne öyleyse? Yangın çıkaranın sen olduğunu söyleme lütfen, Bernard,» diye güldü Jules. «Söyle neyin var? Doğrusunu anlat yoksa izinsiz araziye girdiğin için seni patrona götürürüm. Ya iş ya da kadın olmalı seni buraya sürükliyen. Ama hangisi?»

«İkisi birden,» dedi Bernard. «Valmy şatosunda acayip işler dönüyor bu gece. Philippe'in genç dadısını duymuş muydun? ismi Martin.»

«Monsieur Raoul'un peşinde koşan güzel kadın mı? Kim koşmuyor ki? Ne yapmış o?»

«Ortadan kayboldu ve —»

«İyi ama burada ne işi var? Kaçtıysa ne olur? Onu burada, ingiliz'in yatağında değil, Monsieur Raoul'un yatağında aramalısın.»

«Allah rızası için düşüncelerini iki dakika için yataktan ayrı tutamaz mısın?»

«Hayır.» dedi Jules.

«Dene bir kere. Ve bırak da bitireyim sözlerimi. Sigara alır mısın?»

Bir kibrit çakıldı. Gauloise'in keskin kokusu tahtaların arasından burnuma kadar geldi. Tavan camdan yapılmış gibi adamları görebiliyordum. Sobanın aleviyle yüzleri aydınlanıyordu. Sigaralarının mavi dumanı havada kımıldamadan duruyordu. Bernard düşünceli bir sesle devam etti.

«Çocuk ta gitmiş.»

«Hangi çocuk?»

«Genç Philippe.»

Sessizlik ve bir ıslık sesi.

«Aman Allahım! Emin misiniz?»

«Tabii eminiz. İkisi beraber kaybolmuş. Madam biraz önce çocuğa bakmaya gitmiş. Biliyorsun, pek sıhhatli bir çocuk değil ve Madam da çok seviyor onu. Neyse, bakmış çocuk yatağında yok. Dadının odasına girmiş. O da yok. Bir not bile bırakmamışlar. Şatoyu bodrumdan tavan arasına kadar aradık. Hiç iz yok. Kaçmışlar.»

«Ama niçin? Manasız bir şey. Ancak Monsieur Raoul ile kız —»

«Onu aklından çıkar,» diye tersledi Bernard. «Bana onun yatağında olmadığını söyledim. Üstelik oraya gitseydi çocuğu niye yanına aldı? Philippe'in onlara bir yardımı olmaz.»

«Doğru,» dedi Jules şaşkın bir sesle. «Ama yine de saçma. Nereye gidebilirler? Niçin kaçarlar?»

«Allah bilir, Herhalde biraz sonra ortaya çıkarlar. Beyefendi pek endişelenmedi ama Madam çok merak etti onları. Biliyorsun kalbi hasta. Yine bir kriz geçirdi. Ondan sonra Beyefendi aramaya yolladı beni. Thonon'a kadar indim ama orada da bir iz yok...» Durakladı. Esnediğini duydum.

Philippe uykusunda gerindi. Ayakkabıları herhalde yakınında duruyordu ki, diziyile battaniyeyi itince, bir teki tahtaya sürünerek ileri kaydı. Çok ufak bir gürültü çıkmıştı ama sessizliği gökgürültüsü gibi doldurdu.

Fakat Bernard duymamıştı. Konuşmaya devam etti.

«Saçmalık olduğunu ben de biliyorum. Sana anlatmamalıydım ama gece vakti senin bölgede

‘yakalanınca —» diye güldü.

«Ama niçin buraya gelsinler?»

«Beyefendinin fikri. Kızı Thonon’da İngilizle beraber görmüşler. Saçmasapan bir fikir. Ya çocuk oyun olsun diye kaçtı, kız da onu aramak için peşinden gitti. Ya da beraberce bizi meraklandırmak için kaçtılar.»

«Olabileceğine inanmıyorum.» dedi Jules.

Bernard yine esnedi.

«Ben de inanmıyorum ama başka ne olabilir? Erkek çocuklar kadınlar gibidir. Ne yapacakları hiç belli olmaz. Sonra Philippe ile Martin’in arası çok iyiydi. Balo gecesi çocuğun odasında yemek yemişler, duyduğuma göre. Uzağa gidemezler... Çocuğun pasaportu yanında değil. Ergeç döneceklerdir. Değil mi?»

Jules cevap vermedi. Düşünceli bir sesle konuştu.

«Martin için... kız hakkında... çok dedikodu var.»

«Öyle mi?» Bernard önemsememişti. Sanki bilmiyormuşsun gibi diye düşündüm.

«Herkes diyordu ki» dedi Jules tereddütle. «Kızla Monsieur Raoul nişanlanmışlar.»

«Ha o mu?» dedi Bernard. «Doğru.»

«Tanrım! Doğru mu? Tavladı mı onu?»

«Elbette. Eğer öyle düşünürsen.»

«Sen düşünmüyor musun?»

«Evet ama,» dedi. «Bence Monsieur Raoul’un bir düşündüğü var. Kendi istemedikçe, hiç bir kız onu evliliğe sürükliemez. Haydi gidelim artık. Geliyor musun?»

«Herşeyin bir yolu vardır,» dedi Jules. «O da biliyordur ama insan bazen kapılıyor...» Gülmeye başladı. «Ve o kız her zamanki sevgililerine benze-miyor, değil mi? Bu şaşırtır insanı. Aptallık.»

«O aptal değildir,» dedi Bernard. «Eğer evlen-mek istiyorsa, bu da onun bileceği bir iştir.»

«Ona âşık olduğunu söylemeyeceksin inşallah? İngiliz kıza mı âşık yani? Kendine gel, arkadaş. Her-halde onunla yatmak istedi, kız da izin vermedi.»

«Belki. Ama bu evlilikten çok uzak bir adım. Bilhassa Monsieur Racul için.»

«Bunu sen söylüyorsun. Belki de yattılar ve her-şimdi sıkıştırıyor Monsieur Racul'ü. Daha önce de çok gördüm böyle evlilikleri ben,» dedi Jules, «An-larım herşeyi.»

«Ya? Tebrikler.» Bernard'ın aklı başka yerdey-di. «Ama ben böyle olduğunu sanmıyorum.»

Çok düşüncelisin dedim, Jules'ün lâflarını haz-metmeye çalışarak. Sobanın kapağı açılıp kapandı. Herhalde sigaralarını söndürdüler.

«Ben gidiyorum. Geliyor musun?» dedi Ber-nard.

«Bernard...» Sanki dinleyen varmış gibi Jules sesini alçalttı. Sesindeki ısrar ürküttü beni.

«Evet.» dedi Bernard sabırsızca.

«Kız —»

«Evet?»

«Emin misin... kız —» Jules yutkundu. «Kız ço-cuğun iyiliğini istiyor?»

«Ne demek istedin?»

«Yani... Dedikodu olduğunu söyledim. Herkes kızın bazı... gayeleri olduğunu söylüyor.»

«Gaye mi? Kimin yoktur? Tabii ki onun da vardır ama ufaklığa niçin kötülük etsin? Yani sen —» Bernard'ın sesi hafifledi. Derin bir nefes aldığını duydum. «Benim düşündüğüm şeyi ima etmiyorsun herhalde, arkadaş?»

«Niçin olmasın? Monsieur Raoul ile evlenerek gayesine erişmek istemez mi? Onun hakkında ne biliyorsun ki? Kim o?»

«Yetim bir İngiliz. İyi aileden geliyor. Bildiğim bu kadar.» durakladı. «Çocuğu çok seviyor.»

«Çocuk onu Valmy Kontesi yapamaz.» dedi Jules.

Uzun bir sessizlik. Bernard'ın kahkahası sinirliydi.

«Yatağına ne kadar erken girsen o kadar iyi olacak. Gece havası, hayal gücünü fazla işletiyor. Ve benim de geri dönmem lâzım. Ümit ederim ki sabahleyin Monsieur Leon onları iyice cezalandırır. Başımıza iş açtılar. Haydi gel —»

«Gülebilirsin. Ama sana Monsieur Garcin'in söylediklerini —» diye konuşmaya başladı Jules inatla.

«Kadın kılıklı eczacı mı? Kasabanın dedikodularını dinlemekten başka işin yok mu senin?»

«Yine de —»

«Allah rızası için Jules. Bazı arzuları olduğu için her güzel kızı suçlayamazsın. Artık benim gitmem lâzım. Sen ne tarafa gideceksin?»

«Soubirous'a doğru. Sabah oluyor artık.»

«Nöbetin bitti mi? Pekalâ. Seninle beraber gelirim. Yolun sonuna kadar arabayla gelmiştim. Seni aşağıya kadar götürürüm. Sen çık dışarı, ben lâmbayı söndürüp geliyorum.»

«Pekâlâ.» Sobanın kapağı tekrar açılıp kapandı. Jules'ün kapıya doğru yürüdüğünü duydum. Philippe tekrar kımıldadı ve uykusunda mırıldandı. Ayak sesleri durdu.

«Ne o?» dedi Jules.

«Hangisi?»

«Bir ses duydum. Galiba oradan geldi. Veya —»

«Kapıyı aç. Çabuk,» dedi Bernard alçak sesle. Jules itaat etti. Ormanın temiz havası sigara dumanını yoketti bir anda.

«Burada bir şey yok.» Jules'ün sesi uzaktan geldi. Herhalde balkonu kontrol ediyordu.

Hâlâ içeride olan Bernard güldü.

«Bir fare geçti arkadaşım. Her ağacın arkasında bir kaplan görüyorsun, bu gece.» Gürültüyle gerinerek esnedi. «Ben de doğru yatağa gidiyorum ama emin ol benim yatağım seninki kadar sıcak değil. İnşallah Valmy'nin heyecanı durulmuştur. İngiliz saat kaçta gelir buraya çoğunlukla?»

«Çok erken. Tabii eğer gelecekse.»

«İyi. Gidelim artık. Beyefendi beni niçin buraya yolladı anlamadım. Haydi sen çık. Ben lâmbayı söndürüp geliyorum.»

«Bekliyorum »

«Öyle mi? Pekâlâ... Tamam. Soba söndü inşallah. Yatağa daha çabuk gitmek isteyeceğini düşünmüştüm.» Sesi uzaklaştı. Gidiyorlardı. Philippe'in nefesini yanağımda hissettim.

«Ha, yatağın,» dedi Jules. «Bak arkadaş dinle beni...»

Kapı usulca kapandı ve ses duyulmaz oldu. Dışarısının bu kadar sessiz olacağını düşünmemiştim.

Ne bir dal kıpırdadı, ne bir yaprak hışırdadı. Uzaklardan bir güvercinin boğuk ötüşü duyuldu.

Güneş biraz sonra çıkacaktı. Güzel bir gün olacaktı. Philippe'in yanına uzanınca, ateşim varmış gibi titrediğimi farkettim.

Tehlikeden öylesine çabuk kurtulmuştum ki, ne düşüneceğimi şaşırdım. Adamların konuşmalarını dinlerken düşündüklerini anlamak için olanca gücümü kullandım. Bir ara Jules'e seslenip burada olduğumuzu bildirmek istedim. Jules, Valmy'nin adamı değildi ve bizi Bernard'ın kötülüğüne karşı koruyabilirdi. Bir dakika sonra şaşıarak Jules'ün beni suçlamasını dinledim. Bernard beni müdafaa ediyordu. Söyledikleri şaşılmıyacak gibi değildi: Leon de Valmy öfkelememişti, çocuğu çok sevdiğim biliniyordu ve Raoul bu işten hariç tutulabilirdi... Bernard, Albertine ile beraberce çıkardıkları dedikoduyu önlemek için elinden geleni yapmıştı. Şaşırmakta haklıydım. Yanlış mı düşünmüştüm? Leon de Valmy, Philippe'le beraber kaçtığımı duyunca, kendisinden şüphelendiğimi anlamıştı. Eğer suçluysa bize kızması gerekirdi. Eğer suçluysa, Bernard niçin Jules'a karşı beni savunmuştu? Ve Raoul meseleye karışmamıştı. Tanrım acaba yanlış mı düşün-
düm?

Fakat aklımı kurcalıyan bir nokta daha vardı. Konuşmalar beklediğimin aksine gelişmişti ama Bernard'ın beni müdafaa ederken kullandığı ses tonunda anlaşılmaz bir ifade vardı.

Çamların tepesinde öten güvercini dinliyerek

uzandım. Dieudonné ormanları arasında emniyet-
teydik. Damarlarımda deli gibi dolaşan kanım tek-
rar normale döndü. Philippe kımıldandı ve uykusu-
nun arasında «Mademoiselle.» diye söylendi. Hafif-
çe gülümsiyerek yüzüne baktım. Daha önce de aynı
şeyi söylemişti. Bernard duymuş olmalıydı. Çünkü
Jules kapının yanındayken. Bernard tam altımızda
duruyordu...

Bunu hatırlayınca dimdik oturdum. Dudakla-
rım kurumuştı. Kalbim deli gibi atmaya başladı.

Bernard duymuş olmalıydı. Tabii duymuştu
Bernard.

Burada olduğumuzu biliyordu.

Demek böyleydi. Başka bir izahı olamazdı. Düş-
manımla dostumun konuşmalarından çıkan anlam
buydu. Ses tonunun manasını anlıyordum.

Bernard biliyordu. Ve Jules'ün yanında bizi or-
taya çıkarmak işine gelmemiştı. Aramasını bitirme-
mesine rağmen tavan arasına çıkmamasının sebebi
buydu. Jules'ün işittiği sesi bunun için duymamaz-
lıktan gelmiş ve bir an önce kulübeden ayrılmak
için acele etmişti.

Valmy'den kaçışımızın yarattığı gürültüyü da-
ha az göstermek işine geliyordu. Sabah bulunan ne
olursa, Bernard'ın geceyi niçin kulübede geçirdiğini
açıklaması gerekecekti. Yapacağı en normal hare-
ket doğruyu söylemek olacaktı. Onun için oyununu
dikkatle oynamıştı. Rolünü iyi yapmıştı. Benim ko-
nuşmaları dinlediğimi tahmin etmişti... Yalnız ge-
linceye kadar hiç bir şeyden şüphelenmememi isti-
yordu.

Geri dönecekti. Battaniyelerin altından sıyrılarak sessizce kapağın yanına kadar süründüm. Gerçi kapının kapandığını duymuştum ama düşmanın içerde olup olmadığını bilmiyordum. Yavaş yavaş kapağı araladım. Pencereleden gelen gün ışığı bana odanın boş olduğunu gösterdi.

Philippe'in yanına geldim. Dürterek uyandıracam anda, sınırlarıma hakim olmam gerektiğini hatırladım. Elimi çekerek saniyeleri saydım.

Geri dönecekti. Jules'ü evine bıraktıktan sonra Valmy yoluna sapacak ve tekrar buraya gelecekti. Çabuk hareket etmesi gerekecekti. Ortalık aydınlanmaya başlamıştı bile ve işlerini bitirmek için önlerinde sadece bir tek günleri kalmıştı.

Düşünmemeye çalıştım. Bilinç altında uyunan fikirlerimi kelimelendirmek istedim. Herşeyi benliğimi saran korku dalgasının içine gömdüm. Meseleyi nasıl örteceklerdi bilmiyorum... bilmek istemedim. Fakat ormanın bu kuytu, karanlık köşesinde herşey olabilirdi. Çocuğun yanına çömelip, hayatımın en korkulu saniyelerini saydım. Şeytan Kral, aydınlık penceresinden bizi gözlüyor... radarı ile ormanda olduğumuzu öğreniyor... korkunç hayaller oluşmaya başladı gözlerimin önünde. Düşüncelerden kaçmaya çalıştım ama bu resim gözlerimin önünden ayrılmamakta ısrar etti. Leon de Valmy, sakat bir dev gölgesi gibi bizi saklandığımız yerde yakalıyor. Niçin ondan daha becerikli olduğumu düşünmüştüm? Bir tek kişiden başka hiç kimse onu alt edememişti.

Gözyaşlarım yanaklarımdan aşağı süzülürken Philippe'i uyandırmak için eğildim.

ONALTI

Ah, Sammy, Sammy, niçin bir tanık yok!
DICKENS : Pickwick Kâğıtları

Hemen uyandı Philippe.

«Mademoiselle? Sabah oldu mu?»

«Evet. Kalk artık. Gidiyoruz.»

«Pekalâ. Ağlıyor musunuz, mademoiselle?»

«Hayır. Niçin sordun?»

«Üstüme bir şey damladı. Islak.»

«Çiğ yağdı yavrum. Dam akıyor. Haydi kalk.»

Hemen ayağa kalktı. Kısa zamanda merdivenden inmiştik. O ayakkabılarını bağlarken, ben aceleyle dolabları karıştırıyordum.

«Bisküviler.» dedim neşeyle. «Ve yağ — bir kutu da sardalya var. Ben de pasta ile çikolata getirmiştim. Nefis yiyecekler. Erkekler çok iyi bakıyorlar kendilerine. Bir sincap gibi doldurmuş kilerini.»

Philippe gülümsedi. Yüzü daha sakindi ama kepenklerin arasından giren gün ışığı hâlâ solgun olduğunu gösteriyordu. Acaba ben nasıldım? Kendimi bir hayalet gibi hissediyordum.

«Sobayı yakabilir miyiz, mademoisele?»

«Sanmıyorum. Monsieur Blake'i burada beklemiyelim. Ormanda çok insan dolaşıyor. Yolumuza

devam edelim.»

«Nereye? Soubirous'a mı? Orada mı o?»

«Evet ama biz Thonon'a doğru gideceğiz.»

«Şimdi mi?»

«Evet.»

«Kahvaltı etmeden mi?» Yüzü buruştu. Dolapta bir kavanoz kahve vardı ve soba hâl sıcaktı; bir bardak içmek için çok şeyler feda edebilirdim ama...

«Güneş çıkınca dışarda yaparız kahvaltımızı. Koy bunları cebine.» Aceleyle kulübeye bir göz attım. «Haydi gidelim artık. İlk önce etrafta kimse-
nin olup olmadığına bakalım, değil mi? Sen o pencereye git. Dikkat et...»

Pencerelerden dikkatle dışarısını gözledik. Ama ağaçların arasına saklanmış birini kolay kolay göremezdik Eğer Bernard, Jules'ü evine götürdüyse, daha dönemezdi ama endişeyle ağaçların altını gözlemeye devam ettim. Hareket eden bir şey yoktu. Denememiz gerekiyordu.

Kulübeyi terkedeceğimiz an, çok heyecanlıydım. Elım kapının tokmağında Philippe'e baktım.

«Gelirken yolda rastladığımız açıklığı hatırlıyor musun? İlk ağaçlardan sonrası açıklık ama hava aydınlandığı için oradan gitmiyeceğiz. Valmy'den görülebilirler bizi. Tepeye gelinceye kadar ağaçların arasından yürümeliyiz. Çok uzak değil. Anladın mı?»

Başını salladı.

«Ben kapıyı açınca hemen dışarı çık. Beni bekleme. Arkana bakma. Sola dönüp ağaçların altına doğru koş. Hiç durma sakın.»

«Siz ne yapacaksınız?»

«Ben de senin yanında olacağım. Ama eğer bir

şey olursa, beni bekleme. Koşarak tepeyi geç, ve ilk gördüğün eve git. Seni Thonon'daki polis merkezine götürmelerini söyle. Polislere kim olduğunu ve niçin kaçtığını anlat. Tamam mı?»

Gözleri iri iri açılmıştı. Başını salladı.

Eğilip yanağından öptüm.

«Haydi küçük sincap.» dedim kapıyı açarken.

«Koş!»

Yolumuzu kesen olmadı. Kulübeden çıkıp, tepeye vardık. Durakladık. Çok çabuk fakat sessizliği bozarak gelmiştik. Tekrar ses çıkarmamaya gayret ederek aşağıya indik.

Büyük bir çalının arkasına saklanıp yolu gözden geçirdik. Boştu. Uzakta ağaçlar sıklaşıyordu.

Ağaçların altına doğru koştuk. Güvercinler havalandı sadece. Genç ormanın içlerine doğru ilerledik. Öylesine sık büyümüştü ki ağaçlar yolumuzu güçlkle açabiliyorduk.

Sabah yağan çığden hâlâ ıslaktı ağaçlar. Dallarından su damlacıkları sarkıyordu. Biraz sonra sırlıklam olmuştuk. Ama yolumuzu değiştirmedik. Kuzeye doğru ilerleyince, bizi Thonon'a götürecek tali bir yola veya bir patikaya rastlayacağımızı umuyordum.

Mağarayı Philippe buldu. Ben ilerleyip yere yakın dalların arasından bir yol açmaya çalışıyordum. Dalları yana çekince alçak bir kayanın üstünde buldum kendimi. Orman bir nehir gibi ikiye ayrılarak kayanın etrafını sarıyordu. Bir akar suyun sesini duydum.

«Bastığın yere dikkat et, Philippe. Burada bir çukur var, Öbür taraftan in aşağıya.» dedim.

Dikkatle aşağıya indi. Takip ettim.

«Miss Martin, bir mağara var.»

«Ve de su akıyor. Burada mola verelim mi?»

«Kahvaltı ederiz,» dedi Philippe.

«Ah, tabii.» Bernard'dan uzaklaşmak için çabalar larken kahvaltıyı unutmuştum. Ama acıktığımı hissettirdim. «Hemen yaparız kahvaltımızı,» dedim.

Tam bir mağara değildi. Ama bizi çığden ve gözlerden uzak tutacak bir tavanı vardı. Hiç konuşmadan yedik yemeğimizi. Bütün dikkatimle yabancı sesleri duymaya çalıştım. Bir kuş sesi, güvercinin kanatları ve yanımızda akan ufak derenin şırıltısı... sessizliği tamamlıyordu.

Sonra güneş çıktı ve ağaçların tepesini aydınlattı.

Belki saçma bir duygu ama sabahı sevinçle karşıladım. Güneşin verdiği bir neşe. Işıkları, karanlığı önüne katıp sürükliyerek ormanı aydınlattı ve ısıttı. Koku büyüleyiciydi. Acele etmedik. İkimizde yorgunduk ve buraya gelirken belirli bir yolu takip etmemiş olduğumuz için Bernard'ın bizi kolay kolay bulacağını sanmıyorduk. Ve bu güzel sabahta böylesine çirkin bir düşünce yersiz kalıyordu. Kâbus bitmişti. Serbesttik. Thonon'a gidiyorduk. Monsieur Hippolyte bu gece geliyordu... ve burada güneş ve orman yürüyüşümüze yardım ettiler. Dramatik bir kaçış değil, neşeli bir piknik yapıyorduk sanki.

Elele yürümeye başladık. İhtiyar ağaçların ara-

ları seyrekli ve güneş ışığı toprağa kadar geliyordu. Kuşlar yuvalarından havalandıkça, kanat sesleri ormanın büyüleyici sessizliğini bozuyordu.

İhtiyar ormanın bitimindeki açıklığa gelmiştik. Yemyeşil çimenlerden sonra genç fidanların ekildiği bir arazi vardı. Fidanlar şimdiden tomurcuklanmıştı.

Açıklığa çıkmadan önce ağaçların altında durup etrafımıza baktık. Genç ağaçlar yeşil bir deniz gibi Dieudonne vadisinin derinliklerine doğru uzanıyordu. Uzaklarda sürülerin otladığı çayırlar görülmüyordu. Söğüt ağaçları ufak bir nehri sınırılıyorlardı; tarlaların arasında ufak evler... bir çiftlik... beyaz noktaların — herhalde tavuktu bunlar — arasında bir insan dolaşıyordu...

Tepelerde kimse yoktu. Sadece orman güvercinleri göğüslerini gerip, kanatlarını çırparak uçuşuyorlardı.

Başka bir şey kımıldadı. Genç fidanların arasına daldık. Etraf sıcak reçine kokuyordu. Yarı yolda Philippe durdu. «Bakın,» diye bağırdı. Uzakta bir tilki kahverengi bir gölge gibi ağaçların arasında dolaşıyordu. Kulaklarını dikmiş havayı koklayarak gözden kayboldu. Güneş tüylerini kızıla boyanmıştı. Orman tekrar bize kaldı.

Bütün sabahı bir peri masalı gibi geçirdik. Bazen yürüyüşümüzün sebebini unutacak kadar neşeleniyorduk.

Öğleye doğru bulmaya çalıştığım yola çıktık. Dik yamaçların arasında bizi istediğimiz yere götürecektik olan dar bir yoldu. Vadinin ortasından geçip anayola çıkaracaktı bizi. Ağaçların arasında çekti-

ğimiz sıkıntının sona erdiğine memnun olarak korkuluğu geçip yola çıktık.

Fazla şanslı oluşumuz biraz dikkatsiz yapmıştı bizi. Çakıllara basıp, yardım etmek için Philippe'elimini uzatınca, arka da bir lastik sesi duyarak, kapana kısırılmış bir geyik gibi döndüm.

Eski bir renault virajı alarak geldi ve yanımızda durdu. Kır saçlı şoför, yüzünde hiç bir hayret ifadesi olmadan bize baktı.

Konuşkan bir adam değildi. Eliyle kuzeyi işaret etti.

«Lütfen, Monsieur,» dedim. Adam bu defa güneyi gösterdi.

«Mersi, monsieur.» diyerek arabaya bindik. Arka koltukta, büyük bir köpek, bir domuz, ve bir kafesin içinde beyaz tavuklar vardı. Koca bir çuval patates, şoförün yanında ön koltukta seyahat ediyordu. Köpekle selâmlaştıktan sonra adama döndüm.

«Çok naziksiniz, Monsieur,» dedim ve araba hareket etti. Motorun gürültüsünden konuşmak imkânsızdı. Memnun oldum.

Bizi iki üç kilometre götürdükten sonra bir çiftlik yolunun başında bıraktı.

Teşekkürlerine karşılık olarak parmağıyla çiftliğine geldiğini işaret etti ve yola sapıp kayboldu. Genç Valmy kontunun kaçtığından haberi olmıyan birine rastlamak sevindirmişti bizi. Belki sağır ve dilsizdi adam. Şansımız böyle birini çıkarmıştı karşımıza.

Şimdi daha kolay yürüyorduk. Arabayla gelmek Philippe'i sevindirmişti. Halinden şikâyetçi değildi

ama yorulduğu belliydi. Gidecek yolumuz uzundu. Acaba daha nelerle karşılaşacaktık?

Philippe neşeyle köpekten ve domuzdan bahsederek yürüyordu. Bir süre sonra sesi çıkmaz oldu. Yorulmuştuk. Yavaş yavaş ağırlaştırdık adımlarımızı.

Yoldan ayrılıp kuytu bir yerde öğle yemeğini yememizi teklif edecektim ki, bir araba sesi daha duydu. Bütün süratine rağmen çok az gürültü yapıyordu. Kim olduğunu tahmin edebiliyordum.

«Araba geliyor. Saklan, Philippe.» dedim.

Sözümü dinliyerek bir tarla faresi kadar çabuk ve sessiz çalıların arasına gizlendi. Takip ettim. Kendimizi ilk gözümüze çarpan hendeğin içine atarken cadillac köşeyi döndü. Çakılları yerinden oynatarak önümüzden geçip gitti. Üstü açıktı ve onun yüzünü gördüm.

Kuş cıvıltılarından başka bir ses gelmedi kulağıma.

«O kuzenini Raoul idi, mademoiselle,» diye fısıldadı Philippe

«Evet.»

«Paris'te olduğunu sanıyordum?»

«Bende.»

«Bize... yardım etmez miydi?»

«Bilmiyorum, Philippe.»

«Fakat o gece... ziyafette o kadar iyiydi ki,» dedi çocukça bir şaşkınlık içinde.

Sessizlik.

«Öyle değil miydi Mademoiselle?»

«Ben — evet, öyleydi. Çok iyiydi.»

Tekrar sessizlik.

«Kuzenim Raoul? O da mı? Ona itimat etmiyor musunuz?»

«Evet,» dedim önce. «Hayır.»

«Ama niçin —»

«Hayır Philippe. Sorma. Hiç bir tehlik'eyi göze alamayız. Herkesden emin olmamalıyız.»

Cevap vermedi. Bir süre sonra elini uzattı.

«Mademoiselle...»

«Ağlamıyorum, Philippe. Merak etme. Sadece yorgunum ve dün gece uyumadım. Yemek saati de geçti.» Gülümsiyerek gözlerimi kuruladım. «Özür dilerim yavrum. Sen bütün yol boyu, bir Truvalı gibi davranıyorsun, ben ise zavallı bir kadın gibi... Şimdi iyiyim.»

«Şimdi yemek yiyeceğiz,» dedi Philippe işi eline alarak.

«Pekâlâ, Napoleon,» dedim mendilimi çantama koyarken, «Ama biraz daha kalalım burada.»

«Gittiğinden emin olmak için mi?»

«Evet,» dedim, «Emin olmak için.»

Philippe çenesini ellerine dayıyarak otların arasından yolu gözlemeye devam etti. Arkası tü yapıp gözlerimi kapadım. Güneş yüzümü ısıtıyordu. Raoul'un geçişini görünce yenmeye çalıştığım bütün hislerim tekrar ayaklandı. Onu ne denli sevdiğimi anlıyordum. Ötekilerle beraber olacağına inanmıyordum. Leon de Valmy'den ve karısından çekiniyordum ama delillerle belirtildiği halde onu savunmaktan vazgeçemiyordum.

Sen böyle olmasını istemedin mi? Şimdiye kadar çok aptallık etmedin mi, Sinderella? Rahatsız bir şekilde otların üstünde kıpırdandım. Fakat bey-

nimin bir kısmı onu savunmaya devam ediyordu.

Tanıştığımdan beri Raoul'ün söylediği her söz, yaptığı her hareket masum olabilirdi, ama suçlu da olabilirdi... Fransızca bilmiyen bir dadı arandığını bilmiyordu; endişelenmemişti, babasının konuşmalarına kulak misafiri olacağım diye; ormandaki kazayı duyunca benim kadar o da şaşırılmıştı; Blake hakkındaki soruları kıskançlıktan ileri gelebilirdi, kimseyi tanımayan bir yetimin bir dağcı ile arkadaşlık kurmasının babasının planlarını etkileyebileceğini bilmiyebilirdi; o gece klaksonu hiç bir şey düşünmeden çalınmıştı. Zaten Bernard'ın bundan haberi yoktu. Belki de Berthe'nin karşısında temize çıkmak için Raoul'ün ateş ettiğini söylemişti... Sonra baloda...

Anılarım birbirine karıştı. Hepsini birden kovmaya çalıştım. Bunların da sahte olduğuna inanmalı mıydım? Herşeyi yıllar sonra tekrar çıkarmak için tozlu bir rafa mı kaldırmalıydim? Evet, Philippe'in hatırı için Raoul'ü suçlu kabul etmem gerekiyordu. Çocuğun hayatı söz konusuysen, kendi hislerimi düşünemezdim. Raoul masumiyetini ispat edinceye kadar benim gözümde suçlu sayılırdı. Buradaydı ama yardım için ona koşamazdık.

«Mademoiselle,» diye fısıldadı Philippe.

Gözlerimi açtım. Korkuyla yüzüme bakıyordu.

«Arkamızdaki tepede biri var. Galiba Bernard. O da bu işe dahil mi?»

Başımı salladım. Kımıldamamaya gayret ederek arkama baktım. İlk önce ağaçların dallarından başka bir şey göremedim ama sonra Bernard'ı gördüm. Büyük bir ağacın yanında hareketsiz durup vadiyi

gözetliyordu. Philippe'e hareket etmemesini söylemem gerekmedi. Tehlikeyi farketmişti. Dakikalar geçti. Bernard'ın bakışları bizi buldu. Tekrar uzaklaştı. Yine bize takıldı...

Bulunduğumuz yere doğru yürümeye başladı.

Ölümlle karşılaşan bir tavşan gibi hareketsiz kaldık.

Telâş etmeden yolun yarısını geçmişti ki, geri gelen cadillacın sesi duyuldu.

Philippe'in elini tutarak başımı çevirip yola baktım. Adalelerim harekete geçip beni arabanın yolunun üstüne atacakmış gibi kasıldı.

Yanına gidip gitmiyeceğimi bugün bile bilmiyorum ama ben karar vermeden, araba fren yaptı. Lastikler çakılların üstünde tıslıyarak durdu. Yattığım yerden onu görebiliyordum. Bernard'a bakıyordu. Klaksona bastı. Sesi duyan Bernard yolunu değiştirip arabanın yanına gitti. Raoul ona birşey söyledi. **Bernard başını sallıyarak eliyle bulunduğu-** **muz yerden Dieudonné vadisine kadar işaret etti.** Raoul başıyla işaret edince, Bernard arabaya bindi.

Cadillac ağır ağır ilerledi. Raoul başını eğmiş sigarasını yakıyordu. Bernard birşeyler anlatıyordu.

Philippe'e baktım.

Bir süre sonra ayağa kalkıp elimi uzattım.

«Haydi,» dedim. «Yoldan uzaklaşıp, yemek yiyecek bir yer bulalım.»

Yemeğimizi yedikten sonra tekrar ağaçların arasından ilerlemeye başladık. Bütün bir öğleden sonra bir tek canlıya rastlamadan, ormandan çıkıp çıplak ağaçların tepesinden Leman gölünün görüldüğü bir yeşil yaylaya vardık.

ONYEDİ

**Senin yanında, kendime karşı savaşıcağım,
Ve senin dürüstlüğünü ispatlayacağım...**

SHAKESPEARE : Sonnet 88

«Burada,» dedim. «Mola vereceğiz.»

Philippe etrafını inceliyordu. Ağaçların ortasında güneş alan, gözlerden uzak bir adadaydık. Arkamızda, yaşlı ağaçlar tepeye doğru yükseliyordu. Aşağıda ise, yamaç Thonon'a doğru iniyordu. Kırmızı damlı, renkli duvarlı evler herhalde iki kilometre kadar uzaklıktaydı. Gölün maviliği yanında çiçeklerin renkliliği iç açıcı bir manzara meydana getiriyordu. Çin stili budanmış söğütlerin, İtalyan stili budanmış, selvilerin gölgeleri suya vuruyordu.

«Burasını tanıyorum.» dedi Philippe.

«Öyle mi? Nereden tanıyorsun?»

«Bir kere piknik yapmıştık burada.»

«Thonon'a giden yolu da biliyor musun?»

Sol tarafı işaret etti.

«Patika, merdiven gibi aşağıya iner. Sonunda bir korkuluk vardır. Ondan sonra yola çıkarsınız. Bir garaj ve kuyruksuz bir kedi besleyen bir dükkân vardır.»

«Ana cadde mi?»

«Eh sayılır.» diye alnını kırıştırdı.

«Yani evler, dükkânlar, arabalar mı var?»

«Hayır. Ağaçlar ve yüksek duvarlar var. İnsanlar oturur orada.»

Kalabalık olmaması daha iyiydi bizim için.

«Oradan Villa Mireille'e giden yolu bulabilir misin?»

«Tabii. İki bahçe duvarının arasındaki patikadan sonuna kadar aşağı iniyorsunuz. Aşağı yolda büyük kapı var. Daima teleferikle ineriz biz.»

«Bu gün herhalde yürüyerek ineceğiz. Neyse, çok memnun oldum. Oraya geldik sayılır. Sen yolu gösterdikten sonra kaybolmayız, değil mi? Daha sonra senin anlattıklarından Villa Mireille'yi tanıyıp tanımayacağımı göreceğiz elbet. Ama şimdi hiç bir şey düşünmeden dinlenelim.»

«Burada mı?»

«Burada.»

«Bacaklarım ağrıyor,» diyerek otların üstüne attı kendini.

«Şaşırdım sayılmaz.»

«Sizinkiler ağrıyıyor mu?»

«Pek ağrıyıyor ama çok uykum geldi. Eğer şimdi dinlenmezsem ayakta uyuyabilirim.»

«Bir at gibi,» diye kıkırdadı Philippe.

«Tam bir at gibi.» Yanağını okşadım. «Sen şimdi çayı hazırla, ben yatağı yapayım.»

«İngiliz çayı mı?»

«Tabii.»

Otlar kuruydu. Güneş kemiklerimize kadar ısıttı bizi. Philippe'in oturduğu kütüğün yanına çömelip, yatağımızın altına gelen kuru dalları ve taşları

ayıkladım. Mantomu serdim. Philippe büyük bir cıvıltıyla, bisküvileri eşit olarak ikiye böldü ve çıkolatayı ikiye kırdı. Ağır ağır konuşmadan yedik yemegimizi.

«Philippe.»

«Evet, mademoiselle.»

«Biraz sonra Thonon'da olacağız. Doğruca polise gitmemiz lazım.»

Cevap vermeden yüzüme baktı.

«En yakın İngiliz konsolosluğunun nerede olduğunu bilmiyorum. Bilseydim oraya giderdik. Evian da olacağını sanmıyorum ama senin pasaportun olmadığı için Cenevre'ye geçemeyiz. Polise gitmemiz daha doğru olur.»

Yine cevap vermedi. Bekledim. Benim kadar o da polisin ilk iş olarak bizi Leon de Valmy ile yüzleştireceğini biliyordu. Bir süre sonra sordu.

«Hippolyte amcam ne zaman geliyor?»

«Hiç fikrim yok. Belki de gelmiştir ama karanlık basmadan villaya gidemeyiz.»

«Monsieur Blake nerede?»

«Bilmiyorum. Dieudonné'de olabilir. Kulübeye gitmiş de olabilir. Ama onu orada bekliyemezdik.»

Yüzüme korkuyla bakınca aceleyle ekledim. «Fakat Coq Hardi'ye telefon ederiz Thonon'a inince. Ona bir mesaj bırakırız. Evet. İyi bir fikir. Deneyebiliriz.»

Hâlâ cevap vermiyordu.

«İlk önce gidip amcanı mı aramak istiyorsun?»

Başını salladı.

«Philippe, eğer polise gidersek, emniyette oluruz. Hippolyte amcan gelinceye kadar korurlar bi-

zi. Benden daha iyi bakarlar sana. Cidden polise gitmeliyiz.»

«Hayır. Lütfen. Lütfen, Miss Martin.»

Israr etmem gerekirdi. Philippe'in sessizliği veya korkulu bakışları değildi bundan vazgeçmeme sebep olacak. Ben de Leon de Valmy ile karşılaşmak istemiyordum ama...

Başka bir sebep daha vardı. Kendimden utanarak itiraf ettim. Raoul ile karşılaşmaktan çekiniyordum. Aptallık ediyordum, belki çocuğun hayatını tehlikeye atıyordum ama işin içinde Raoul varken polise gitmek istemiyordum. Eğer polis bunu haber alacaksa yanlarında olmak istemezdim. Monsieur Hippotype'i bekleyip, çocuğu ona teslim edecektim. Cezalandırma işini ilahî adalet yerine getirirdi elbet. Ben korkak bir kadındım, kendi düşüncelerimle bile karşılaşmak istemiyordum.

«Pekâlâ. İlkönce Villa Mirelle'e gideriz. Herhalde aramışlardır orayı,» diye içimi çektim.

«Nereden biliyorsunuz?»

«Tahmin ediyorum. Fakat gittiğimiz zaman daha gelmemiş olacaktır amcan. Biraz daha kalıp dinlenelim burda. Yürüyecek halim yok. Çikolatamı bitebilirsin.»

«Teşekkür ederim,» diye gülümsedi. «Uykum var.»

«Uyu biraz. Ben de uyuyacağım.»

«Susadım da.»

«Bu nehrin suyu herhalde içilir. Dağdan geliyor. Bir deneyelim.»

Temiz, soğuk suyu içtikten sonra mantomun üstüne yanyana uzandık.

Düşüncelerimin beni uyanık tutacaklarından korkmam gereksizmiş. Uyku simsiyah bir örtü gibi kapladı benliğimi ve güneş dağların ardında batıp Dieudonné arazisini uzun gölgeler içinde bırakınca-ya kadar uyanmadım. İkindinin ilk serinliği çıkmıştı.

Philippe çoktan kalkmış, çenesini dizlerine dayamış, batan güneşin son ışıklarıyla eflâtuna boyanan evlerin damlarını seyrediyordu. Göl, sisin ilk dalgaları altında soluklaşmıştı. Çok uzaklarda İşviçre dağlarının karlı tepeleri görülüyordu.

Aydınlık gökten iniyor... Hafifçe titriyerek ayağa kalktım. Philippe'i de elinden tutarak kaldırdım.

«Şimdi,» dedim neşeyle. «O patikayı göster bana. Yola koyulmak vakti geldi.»

Doğru hatırlamıştı. Dar patikayı inip, garajı ve dükkânı geçtik. Acele ediyorduk belki daha önce görmüş olanlar Valmy kontunu hatırlıyabilirlerdi. Philippe hiç konuşmadan elimden tutarak yürüyordu. Enerjisinin kaybolmakta olduğunu farkettim. Geçireceğimiz uzun bekleyiş saatlerini düşünerek dudaklarımı dişledim. Kararsızdım.

Kasabada hava kararıyordu. Çiçeklerle sınırlandırılmış kaldırımda yürürken sokak lâmbaları yandı. Yollar tenhaydı. Gürültüyle garajdan çıkan bir kamyon sarı farları ile yolu aydınlatarak yanımızdan geçti. Büyük bir araba gürültüsüzce geçti. İki erkek bisikletleriyle hızlı hızlı evlerine doğru ilerliyorlardı. Yan sokaklardan birinden radyo sesi ve kızartma kokusu geldi.

Philippe durdu. Küçük solgun yüzünü bana çevirerek konuştu.

«Buradan gideceğiz, Mademoiselle.»

Sarmaşıklarla kaplı iki duvarın arasındaki dar yola baktım. Işıklandırılmamıştı. On metre sonra karanlığa gömülüydü.

Karşı taraftan tiz bir kadın sesi geldi, Kahvenin kapısı açılınca ışık ve yemek kokuları yayıldı sokağa.

Philippe konuşmadan elimi tuttu.

Eğer denemiyeceksek şans neye yarardı?

Arkamı karanlık sokağa döndüm. İki dakika sonra sobanın yanında kırmızı örtülü bir masada oturuyorduk. Kirli önlüklü garson ısmarladıklarımızı getirmek için yanımızda bekliyordu.

Bugün bile yediklerimizin tadını hatırlarım. İlk önce çorba içtik. Yirmidört saatte yediğimiz ilk sıcak yemek... Kulpsuz çanaklarda gelen çorba nefis-ti. Dumanı tütüyordu. Yanında getirdikleri ekmekler yeni fırından çıkmış gibi sıcaktı.

Philippe kıtlıktan çıkmış gibi saldırdı yemeğe. Sonra omletimiz geldi. Domatesli, mantarlı krallara lâyık bir yemektir. Bonfilelerimizi de yedikten sonra bütün Valmy halkı ile tek başıma savaştığım gibi buldum kendimde. Garsona yemeklerin nefis olduğunu söyledik ve asık suratı biraz olsun güldü.

«Başka ne istersiniz, Mademoiselle? Belki peynir? Veya meyva?»

Philippe'e baktım. Başını salladı.

«Kardeşim neredeyse uyuyacak. Hayır peynir istemeyiz. Ben bir kahve içerim. Kardeşime de bir sütlü kahve lütfen.»

«Bir kahve, bir sütlü kahve...»

Örtüyü temizleyip yanımızdan ayrılırken sordum.

«Acaba jeton var mı burada?»

«Tabii.»

Biraz sonra kahvelerimiz ve jetonlar gelmişti masaya.

«Bunlar nedir?» diye sordu Philippe, garsonun önüme yığıldığı parlak jetonları görünce.

Şaşırarak yüzüne baktım. Sonra hatırladım, tabii Valmy Kontu hiç hayatında umumî telefon kullanmamıştı. Ne olduklarını alçak sesle izah ettim.

«Ben de kullanmak istiyorum,» dedi gözleri parlıyarak.

«Birgün kullanırsın, yavrum. Ama bu gece olmaz. Hemen halledeyim ben,» diyerek masadan kalktım.

«Nereye gidiyorsunuz?» Ürkekti sesi.

«Barın arkasındaki köşeye. Bak. Telefon orada. Kahvem soğumadan döneceğim. Sen otur ve kahveni iç. Ve o adamlarla fazla ilgilenme. Böyle bir yere ilk defa girdiğini belli etmemeye çalış.»

«Bize bakmıyorlar bile.»

Henüz ilgilenmemişlerdi bizimle. Kahvede, bizden başka kâğıt oyununa dalmış bir grup işçi ve yanındaki çingene kızının kulağına aşkını fısıldayan bir gençten başka kimse yoktu. İlk girdiğimiz zaman bakmışlardı ama fazla ilgi göstermemişlerdi. Masaların arasından ilerleyip barın arkasında örgü ören patroniçeye telefon edip edemiyeceğimi sorunca gülümsüyerek başıyla telefonu işaret etti. Burada, Valmy kontunu kaçırmış olan kumral gri gözlü genç

kadını arıyan olmamıştı.

Bizi koruyan yalnızca şansımız değil diye düşündüm telefonu çevirirken, burada bizi tanımaları ve aramaları çok uzak bir ihtimal. Bunu akıl etmekle isabetli bir karar vermiştik. Herkes binlerce polisiye roman okur. Hepsinde suçlunun yakalanması için halkın dikkatini çeken bir hata yapması gerektiği belirtilir. Şimdiye kadar kimsenin gözüne batacak bir hareketimiz olmadı...

O anda kâğıt oynıyanlardan biri başını kaldırıp bana baktı ve arkadaşını dürttü. İkisinin de gözü üstümdeydi. Kalbim deli gibi atıyordu ama gözlerimi ilgisizce salonda dolaştırmayı başardım. Arkamı dönerek hatın bağlanmasını bekledim. Gözümün ucuyla ikinci adamın bir şeyler söyliyerek sırtıttığını gördüm. Tanıyarak bakmamışlardı bana. Başka düşünceleri olduğunu anlıyarak rahatladım.

«Buyrun Coq Hardi,» dedi telefondaki ses.

İrkilerek cevap verirken Soubirous'taki küçük kahve geldi gözümün önüne.

«Monsieur Blake ile görüşmek istiyorum.»

«Kim?»

«Monsieur Blake. Dieudonné'de kalan İngiliz.»
Alçak sesle konuşuyordum ve radyo da sesimi bastıracak kadar açıktı. «Sanıyorum ki orada kalıyor. Şimdi orada mı?»

Duymadığım bir fısıldaşma oldu ve birdenbire biri elini ahizenin üstüne kapamış gibi kesildi ses.

«Hayır burada yok. Kim arıyor?» dedi telefondaki ses.

«Bu gece gelir mi?»

«Belki,» Ben mi şüpheleniyordum yoksa telefon-

daki ses cidden düşmanlık mı doluydu? «Söylemedi. Eğer yarım saat sonra tekrar ararsanız... Kim arıyor lütfen?»

«Teşekkür ederim. Sonra ararım. Rahatsız ettiğim için—»

«Nereden arıyorsunuz?» Ses sert ve şüpheliydi.

Şüphe. Çıngıraklı yılan gibi ısırıldı. Coq Hardi, Valmy arazisindeydi ve haber son süratle şatoya ulaşabilirdi. Eğer onları atlatabilirimsem...

«Evian'dan arıyorum. Monsieur Blake'i rahatsız etmeyin. Ben tekrar ararım,» dedim tereddüt ettiğimi belli etmeden.

Bir soru daha soracakken kapattım telefonu.

Dudaklarımı ısırarak telefona baktım. Tekrar aramaya niyetim yoktu ama aramazsam yardımımıza gelemezdi. Ona ne kadar çok güvenmiş olduğumu şimdi anlıyordum. Eğer mesajımı alırsa, yardım istediğimi anlıyarak, Evian'a gideceği muhakkaktı. Oradaki kalabalık kahvede hiç kimse yanında bir çocukla gelen genç bir kadının telefon edip etmediğini hatırlıyamazdı.

William'ın bize yardım etmek isteyeceğinden emindim. Hippolyte ile geçecek konuşma da pek kolay olmayacaktı. Daha önce hiç bu denli bir arkadaşla ihtiyacım olmamıştı. Yanımda olmasından başka bir şey yapmasını istemiyordum bile. Kendimi toplamaya çalıştım. Birkaç saat için başkasının yardımını gördüm diye kendimi bırakmam doğru değildi. Hayatım boyunca bütün problemlerimi kendim halletmiştim. İnsan sahip olmadığı bir şeyin hasretini çekmez. Öyle derler...

Masaya döndüm. Yan gözle kâğıt oynayanları

seyrederek kahvemi içtim. Onlar yeni bir oyuna başlarken garsonu çağırıp hesabı istedim. Dikkati çekmeden parayı ödeyip, Madama başımla iyi geceler dedikten sonra Philippe ile beraber kahveden çıktım. Bizi takip eden olmadı.

ONSEKİZ

**Eğer beni terkedeceksen, sona bırakma,
Diğer üzüntüler kahredecek beni zaten,
Önce sen hücumla geç...**

SHAKESPEARE : Sonnet 90

Villa Mireille, Leman gölünün kıyısında inşa edilmişti. Şehrin ana caddesinden ayrılıp göle inen dar yolun üzerine kurulmuş şatoya benzer büyük yapılardan biriydi. Evlerin çoğunun ağaçlandırılmış bahçeleri ve yabancı gözlerden uzak tutmak için yüksek bahçe duvarları vardı.

Villa Mireille'e geldiğimiz zaman hava karar-mıştı. Kapalı kapının önünde durduğumuz anda, bahçeden zincir sesleri ve bir köpeğin havlaması duyuldu.

«Havlıyan Beppo,» diye fısıldadı Philippe.

«Seni tanır mı?»

«Hayır — bilmiyorum. Ondan korkuyorum.»

Kapıcının evinin kapısı açıldı ve dışarıya vuran ışık bahçenin ağaçlarla kaplı olduğunu gösterdi bize. Bir kadın sesi köpeğe seslenince, havlama yavaş yavaş kesildi. Kapı kapandı, ağaçlar tekrar gölgede kaldı.

«Başka bir giriş var mı?» dedim.

«Gölün kıyısından girebiliriz. Bahçe oraya ka-

dar uzanır ve orada sandalların durduğu bir bina vardır. Fakat göle inen yolu bilmiyorum.»

«Buluruz.»

«Daha çok yürüyecek miyiz?» Sesi ağlamaklıydı.

«Sadece göle inen yolu bulacağız. Beppo'nun ve Madamın önünden geçip eve giremeyiz. Neydi kadının ismi?»

«Vuathoux.»

«Belki de doğruca ona gitmek istersin —»

«Hayır.»

«Seni koruyacaktır, Philippe,» dedim.

«Derhal Leon amcama telefon edecektir, değil mi?»

«Herhalde.»

«Ve kuzenim Raoul buraya gelir?»

«Olabilir.»

«Hippolyte amcamı beklemeyi tercih ederim. Bekliyebileceğimizi söylemişsiniz.»

«Pekâlâ. Bekliyelim.»

«Siz beklemek istemiyor musunuz?»

«İstiyorum.»

«O zaman,» dedi yutkunarak. «Belki de göle inen yolu buluruz.»

Bulduk. Villa Mireille'den üç ev sonra sallanan bir kapı itilince açıldı ve gölgelerin arasından yürümeye başladık. Havlıyan bir köpek olmadı. Sis arasında ışıkları yanmayan eve bakarak, kimse yolumuzu kesmeden sessizce göle kadar indik.

Ne ay, ne de yıldızlar parlıyordu bu gece.

Gölün üstüne sis inmişti. Bazı yerlerde su görünmüyordu, bazı yerlerde ise solgun bir duman gibiydi. Hava soğuk değildi ama gölden karaya doğ-

ru serin bir esinti vardı. Villanın bahçesine doğru ilerledik.

«Sandalların durduğu yer burası.» diye fısıldadı Philippe.

«Anahtarın nerede olduğunu biliyorum. İçeri girecek miyiz?»

İki katlı bina suyun üstüne inşa edilmişti. Burada sahil çok dardı. Kumların biraz ötesinde villanın bahçesine çıkan ağaçlıklı dik yamaç başlıyordu. Evin arka duvarı yamaca dayalı gibiydi. Ağaçların dalları damı örtmüştü. Havanın karanlıklığı ve sis detayları görmemize engel oluyordu ama böylesine terk edilmiş hissi veren bir yerde kalmak istemiyeceğimizi biliyordum.

«Bahçeye girip eve bakmak istiyorum,» dedim. «Belki de amcan gelmiştir. Sen burada kalmak ister misin? İçeri girip kapıyı kilitlersin ve benden başkasına —»

«**Hayır.**» dedi Philippe.

«Pekâlâ. Benimle gel ama çok dikkatli ol.»

«Madame Vauthoux sağırdır.»

«Olabilir ama Beppo'nun sağır olmadığı belli.

Haydi yavrum.»

Killi toprak ve ıslak yapraklarla kaplı olan yol dik ve kaygandı. Ağaçların gövdelerine tutunarak ilerledik. Şimdi ıslak otların üstünde yürüyorduk. Ağaçların alçak dalları yüzümüze çarpıyordu. Bir çadır kadar sık ve güven verici bir söğüt ağacının altına girip dinlendik. Eve yaklaşmıştık. Söğütler ön bahçeyi çevreliyordu. Teras yirmi metre kadar uzaktı bizden. Kenarında bir heykel olan havuzu gördüm.

Philippe'in elini tuttum ve söğütlerin arasından heykelin yanına kadar gittik. Dalları aralıyarak eve baktım. Pencerelerde ışık yoktu. Giriş kapısı bize yakındı ama kapının üstündeki lâmba yanıyordu. Buraya çıkınca sis hafiflemişti.

«Terastaki pencereler hangi odaya ait?» diye sordum alçak sesle.

«Salonun. Hiç kullanılmaz orası. Amcamın çalışma odası üst kattadır. En sondaki pencere. Işığı yanmıyor.»

«Öyleyse daha gelmedi.» dedim pencereye bakarak.

«İçeri girecek miyiz?»

«Arka kapı nerede?» diye sordum bir süre düşündükten sonra.

«Öbür tarafta. Kapıcı kulübesine yakın.»

«Ve Beppo'nun yanında? Oradan giremeyiz.. Açık pencere olduğunu da sanmıyorum. Ön kapının da ışığı yanıyor... Hayır Philippe, beklesek daha iyi olacak. Sen ne dersin?»

«Evet. Bir araba geliyor.»

Sıkıca tuttu elimi. Yol sağ tarafımızda kalıyordu. Gelen araba yavaşladı. Fren yaptı. Bir kapı kapandı. Ayak sesleri. Zil çaldı. Köpeğin zincir ve havlama sesleri arasında kapıcı kadının demir kapıyı açtığını duyduk.

«Hippolyte amcam,» dedi Philippe heyecanla.

Bir erkek sesi duyamadığımız bir şey söyledi.

«Hayır,» dedim nefesimi tutarak. «Raoul.»

Avcumun içindeki el titredi. Sağır kapıcının ifadesiz sesi duyuldu.

«Hayır, monsieur. Hiç bir şey yok. İzleri bu-

lundu mu?»

«Hayır. Buraya girmediklerinden emin misin? Buraya geleceklerini biliyorum. Arka kapı kilitli mi?» dedi sertçe.

«Hayır monsieur. Ama penceremden görüyorum arka kapıyı. Kimse gelmedi. Eminim.»

«Pencereler?»

«Kilitli, monsieur.»

«Telefon eden olmadı mı?»

«Hayır monsieur.»

Sessizlikte kalbimin atışlarını duyuyordum.

«Pekâlâ.» dedi Raoul, «Ben yine etrafa bakacağım. Bahçe kapısını lütfen açık bırak. Biraz sonra Bernard gelecek.»

Yine bir sessizlik. Sonra araba çalıştı ve farları ile evi yalıyarak ön kapıda park etti. Raoul arabadan inip merdivenleri çıktı. Kapının kapandığını duydum. Köpek hâlâ homurdanıyordu. Kapıcı kadının azarlamasıyla sustu.

Avucumun içindeki küçük el titremeye devam ediyordu. Korku dolu gözlerine baktım.

«Heykele yaklaş. Belki ışıkları yakar.» diye fısıldadım.

Sözlerimi bitirdiğim anda salonun lâmbaları yanarak terası ve bahçeyi aydınlattı. Biz gölgede kalıyorduk. Sinirlerimiz gergin, heykelin arkasına sığınıp bekledik. Suyun yüzünde kendini seyreden çıplak bir erkek çocuk heykeliydi. Narcissus'un ufak bir modeli...

Odaların ışıkları teker teker yanıp söndü. Evi aramasını takip ettik gözlerimizle. Biraz sonra sadece salonun ışıkları açık kaldı. Raoul terasa çıktı. Göl-

gesi havuza kadar uzanmıştı. Philippe'in başını yavaşça aşağıya ittim. En ufak bir ışık bile vurmuyordu yüzüne. Yere çömelmiştik. Yanağımı heykelin soğuk ve düzgün taşına yasladım. Başımı daldırıp Raoul'a bakmaya cesaretim yoktu. Gölgesini seyrediyordum.

Birdenbire yokoldu. Aynı anda bahçeye bir araba daha girdi. Salonun pencereleri karardı. Sesleri duymaya zorlıyarak başımı kaldırıp bekledim.

Çakıl yolda ayak sesleri. Raoul'un sesi terastan geldi.

«Bernard?»

«Evet, Monsieur.» Yeni gelen evin etrafını dolaşarak bahçeye girdi. Raoul terasın merdivenlerinden aşağıya indi. Madame Vathoux ile konuşurken kullandığı sert sesiyle sordu.

«Hiç iz yok mu?»

«Yok monsieur ama —»

Raoul'un alçak sesle küfettiğini duydum.

«Tekrar kulübeye gittin mi?»

«Evet. Ama yoklardı. Daha önce gittiklerini biliyorum. Yemin ederim —»

«Tabii gitmişlerdir. Dün gece İngiliz gece yarısına kadar orada kaldı. Biliyorum, onu arıyacaktı. İngilizin nerede olduğunu öğrendin mi?»

«Daha dönmemiş. Bu sabah bir grupla Roussel ormanının arkasındaki plantasyona gitmiş ve daha hiç biri dönmemiş geri. Fakat monsieur dinleyn beni. Biraz önce telefon ettim. Ve kızın onu Coq Hardi'den aradığını söylediler.»

«Telefon mu etmiş? Ne zaman?»

«Otuz, kırk dakika önce.»

«Tanrım.» diyerek nefesini ıslık gibi verdi. «Ne-

reden arıyormuş? Aptallar onu sormayı düşünebilmiş mi?»

«Evet, monsieur. Bütün hikâyeyi Jules'den duyduktan sonra, anlıyorsunuz değil mi?»

«**Kız nereden arıyormuş?**»

«Evian'daki kahveden. Dediler ki...»

«Yarım saat önce mi?»

«Aşağı yukarı.»

«Öyleyse ingilizi bulamamışlardır. Henüz dönmemiştir. Kız onun yanında değildir.»

Arkasını dönüp ilerleyince Bernard onu takip etti. Sesleri uzaklaştı ama son sözlerini duydum.

«**Arabayı al ve derhal Evian'a git. Ben de gideceğim. Onları hemen bulmamız lâzım. Anlıyor musun? Bul onları.**»

Bernard duyamadığım bir şeyler söyleyince, Raoul tekrar küfretti. Sonra sesler evin köşesinde kayboldu. Cadillac hareket etti. Köpek yine havlıyordu. İkinci arabanın sesini duyan Madame Vuat-houx dışarı çıktı. Bernard ile konuştuğunu duydum.

«Gece yarısı geleceğini söyledi. En geç saat onikide burada olacak.»

Sonra Bernard'da gitti. Elimi heykelden ayırıp Philippe'e sarıldım. Bir süre bekledim.

«Saat onikide geliyormuş. Duydunuz mu?» dedi heyecanla.

«Evet. Şimdi saat dokuz olmalı. Üç saat daha bekliyeceğiz. Ve hepsi Evian'a gitti.»

«Raoul terastan indi. Kapıyı açık bıraktı. İçeri girelim mi?»

«Hayır üç saatimiz daha var. Tehlikeli işlere girmiyelim ve göle inip kendimizi sandalların durduğu.

yere kilitliyelim,» dedim bir süre düşündükten sonra.

Küçük bina ilk görüşümüzden daha ıssız geldi gözüme. Philippe arka tarafta kayboldu bir an ve cinde anahtarı sallıyarak geldi.

«Aferin,» dedim. «Haydi yolu göster.»

Dik ve kaygan basamakları çıkararak kapıya geldik. Philippe, gürültü etmemeye çalışarak kapıyı açtı. İçerden kapalı odaların küf kokusu geldi.

«Sığınak,» dedim neşeyle ama Philippe katılmadı benim sevincime. Elfenerini yakıp içeriye baktım.

Samanlık kuruydu. Bundan başka, geçmiş yazarların eşyalarının atıldığı yer iç kapayıcıydı. Çizgili bez iskemleler, güneş şemsiyeleri, ördekli bir simit, tahta at, ve deniz yatağına benziyen kirli lastikler...

Sahile bakan duvarda ufak bir pencere vardı. Bir bez iskemle ile örttüm bunu. Etrafı dolaşan biri fenerin ışığını pencereden rahatça görebilirdi. Sonra kapıyı kilitledim.

«Saat onikiye kadar ne yapacağız?» dedi Philippe.

«Oyuncaklarımız burada olmadığı için herhalde uyuyaacağız. Yorgun olmalısın,» dedim neşeyle.

«Pekâlâ,» dedi. «Sandalın içinde uyuyacağım.»

«Yavrum, sandal burada değil. Üstelik ıslaktır. Bak burası ne kadar rahat.» diye atılmış eşyaların yığınınını gösterdim.

«Ben bulurum,» diyerek eşya yığınınına daldı ve eski bir yağmurluğa benzer bir şey çıkardı.

«Nedir bu?» dedim.

«Sandal.»

«Ha anladım. Şişirme sandal, değil mi? Hiç görmemiştim.»

Başını sallıyarak sandalı yere serdi.

«Buradan şişiriyorsunuz ve kenarları yükseliyor. Ben bunun içinde uyumak istiyorum.»

Oyalanacak bir şey bulduğu için memnundum.

«Niçin olmasın?» dedim. «Biraz kirliyse ne çıkar?»

Köşedeki eşyaların yanına koşmuştu tekrar.

«Ne aradın?» dedim.

«Şişirmek için —» dedi.

«Eğer ikimizden birinin bunu şişirecek nefesi kaldığını —»

«Bir pompa,» dedi. «Ben biliyorum nasıl kullanılacağını.»

Pompayı sandala bağlamış şişirmeye uğraşıyordu. Kapının altından gelen soğuk ayaklarımı dondurmuştu. Herhalde sandalı şişirmekle akıllıca bir iş yapıyordu.

En sonunda sandal şişti. Çocuğa iltifat ederek, diğer oyuncakları da şişirmesine sebep oluyordum az daha. Sonra gösterişten vazgeçti ve sandalın içine girip yattı. Kollarımın arasına kıvrılıp hemen uyudu. Evin altına vuran dalgaların sesini dinlemeye başladım.

Hava soğumuştı. Rüzgârın kemiklerime kadar işlediğini hissettim. Sanki bütün damarlarımdaki kan soğuk akıyordu. Vücudum tutulmuştu ama çocuğu uyandırmamak için kımıldamaya cesaret edemiyordum. Uyuyacağı her dakikaya ihtiyacı vardı.

Gözlerim açık yatarak, iskemle ile örttüğüm pencerenin kenarından villanın ışıklarını görmeye

çalıştım...

Bir deniz topu uykumuza son verdi. Rüzgârdan yerinden oynadı ve birdenbire yüzüme düştü. Ne olduğunu anlamadan kısık sesle bağırdım. Philippe'in korkulu sesini duydum.

«Ne oldu?»

«Deniz topu.» dedim elfenerine uzanırken. «Özür dilerim uyandırdım seni... Korkma Philippe. Bakalım saat kaçmış? Onikiye çeyrek var.» Yüzüne baktım. «Üşüdün mü?»

Başını salladı.

«Gidelim mi buradan? Daha villanın ışıkları yanmadı. Terastan içeri girmeye çalışalım. Birkaç dakikamız kaldı...»

Sis fazlalaşmıştı. Fenerin ışığı beyaz bir yol çiziyordu bulutun arasında. Fakat eve yaklaşıncı azaldı. Ön kapının ışığı yanıyordu. Başka bir ışık yoktu.

Sessizce bahçeyi geçip, terasın merdivenlerini çıktık. Aralık pencereden içeri girdik.

Salon büyüktü. Fenerin kısık ışığında üstü örtülü mobilyaları, aynayı, ışığı kaptıkça parlıyan avizeyi gördüm. Oda kullanılmıyan yerlerin tozlu kokusunu taşıyordu.

Pencerenin yanında durduk.

«Hippolyte amcanın odasına çıkalım,» diye fısıldadım. «Herhalde sıcaktır orası. Ve telefon var mı orada?»

Başını sallıyarak yolu gösterdi. Korkuyorsa bile belli etmiyordu. Ağır kapıyı itip etrafına bakma-

dan karanlık koridora girdi. Takip ettim.

Üst kata çıkan merdivenin olduğu hol de karanlıktı. Boş yerde ayak seslerimiz yankılanıyordu. Çabucak yukarıya çıktık. Philippe geniş galeride ilerleyip bir kapının önünde durdu.

«Amcamın çalışma odası,» diye fısıldadı.

Oda sıcaktı. Mıknatısa kapılan iğneler gibi hemen sobanın yanına koştuk. Feneri odada gezdirdim.

«Şu kapı nereye açılıyor?»

«Bir salon daha var. Büyük. Kullanılmıyor.»

Kapıyı açıp feneri içeri tuttum. Aşağıdaki salon gibi burada da eşyaların üstü örtülmüştü. Etraf toz içindeydi. Tavandan avizenin şıkırtısı geldi.

Sessizce halıyı geçip kanepeye benzeyen bir eşyanın önünde durdum. Örtüyü kaldırıp altını yokladım. Eskimeye yüz tutmuş bir ipekli ile kaplıydı.

«Philippe» diye seslendim.

Minik bir hayalet gibi ses çıkarmadan yanıma geldi.

«İhtiyacımız olduğunu sanmıyorum ama her ihtimale karşı biri gelirse, bunun altına saklanacağız. Örtü bir çadır gibi korur bizi ama hareket etmemeliyiz.» Başını salladı.

Örtüyü tekrar çekerek çocuğun ardından kapıyı aralık bırakıp çalışma odasına döndüm.

Kol saatime baktım. Onikiye beş var. Pencere bahçe kapısına bakıyordu. Gelen bir araba yoktu görünürlerde. Hippolyte'in masasına oturup tlefonu açtım.

ONDOKUZ

**Ve amcacığım, demek geldiniz.
SHAKESPEARE : Hamlet**

«Coq Hardi.» dedi bir erkek sesi.

Daha önce cevap veren düşmanlık dolu ses de-
ğildi ama biraz alçaktan gerekiyordu. Üstelik saat
onikiye beş vardı...

«Guillaume? Sen misin, sevgilim. Ben, Clothil-
de.» dedim kısık sesle.

«Clothilde mi?»

«Evet. Evet. Annecy'den. Unutmadıyın beni?
Bana seni —»

«Mademoiselle bir dakika. Kimi arıyorsunuz?»
dedi ses.

«Ben — Siz Guillaume misiniz? Aman Allahım,
ne kadar aptalım,» diye kıkırdadım. «Özür dilerim
monsieur. Eğer yatmadıysa... Onu çağırabilir misi-
niz?»

«Tabii. Memnuniyetle. Fakat hangi Guillaume,
mademoiselle? Guillame Rouvier mi?»

«Hayır, hayır. Söyledim ya. Monsieur Blake, İn-
giliz. Nerede o? Orada mı? Bana kendisini —»

«Evet, burada. Bir dakika Mademoiselle Clot-
hilde. Daha yatmadı. Şimdi çağırırım.» Telefonu bı-

rakırken güldüğünü duydum. Blake'ın bir sevgilisi olduğu Coq Hardi'ye yayılacaktı...

Philippe yanıma gelmişti. Perdesiz pencereden içeri vuran kapının ışığında yüzü şaşkındı. Gülümseyerek gözümü kırptım.

«Ben Blake. Kiminle görüşüyorum.» dedi William şaşkın bir sesle.

«Sizi utandırdıysam özür dilerim.» dedim. «Fakat sizinle konuşmam gerekti ve emin yolu seçtim. Ben Linda Martin.»

«Siz misiniz? Barmen sevgilimin aradığını söyledi. Kim olacağını bilemedim. Ne oluyor? Neredesiniz? İyi misiniz? Ve çocuk —»

«Allah rızası için. Sizi kimse duymuyor mu?»

«Efendim? Evet ama ingilizce bilmiyorlar.»

«Yine de dikkatli konuşun. Daha önce arıyamadım sizi. Ama yardımınıza ihtiyacım var.»

«Tabii. Olanları duydum. Ve beni arıyacağınızı tahmin ettim. Sizin yalnız olduğunuzu duyunca çok endişelendim. Ne oldu? Ben ne yapabilirim?»

«Ah William.» dedim minnettarlıkla. «Şimdi anlatamam. Uzun hikâye. Artık merak etmeyin. İkimiz de emniyettediriz. Sanırım biraz sonra herşey sona erecek... Ama gelerseniz çok memnun olurum. Tehlike yok ama... bazı sahneler olacak, yalnız karşılamak istemiyorum. Yeni tanıdığım birinden bunu istemek zor geliyor bana ve gece bu saatte... fakat belki —»

«Nerede olduğunuzu söyleyin, hemen gelirim. Jeep burada. Evian'da mısınız?»

«Hayır. Demek daha önce aradığımı söylediler?»

«Evet. Şimdi geldim Evian'dan.»

«Oh, hayır.»

«Orada olduğunuzu sandım. Bugün geç vakte kadar meselenin ne olduğunu bilmiyordum. Dün gece kulübedeydim ama bugün arkadaşlarla buluşup güneydeki plantasyonlara gidecektik, onun için gelip burada yattım. Bütün gün yoktuk. Gelince arandığımı söylediler. Hikâye her tarafa yayılmıştı. Kahveyi aradım sizi hatırlamadılar, sonra arabaya atladım ve sizi aramak —»

«Orada Raoul de Valmy'yi gördünüz mü?»

«Tanımıyorum kendisini,» dedi. «O da sizi mı arıyor?»

«Evet.»

«Ben sizin — biri dedi ki —» diye başladı ama sustu.

«Duyduğunuz hikâyelerin hiç biri doğru değil. Yalnız başımayım.» dedim.

«Oh, öyle mi?» dedi neşeyle. «Neredesiniz şimdi?»

«Thonon'da Villa Mireille'deyiz. Hippolyte de Valmy'nin evi. Kendisi Leon —»

«Biliyorum. Onu gördünüz mü?»

«Daha dönmedi. Her an gelebilir. Onu bekliyoruz. Siz gelince niçin derhal polise gitmediğimizi anlatırım. Şimdilik kimseye bir şey söylemeyin.»

«Tabii. Derhal yola çıkıyorum. Villanın adı neydi?»

«Villa Mireille. Herkes gösterir size. Gölün kıyısında. Aşağı yoldan gelin. M-I-R-E-I-L-L-E. anladınız mı?»

«Evet teşekkür ederim... hayatım.»

«Ne? Ha, anladım. Barmen dinliyor mu?»

«Evet.»

«Öyleyse fransızca allahaısmarladık demeniz lâzım.»

«Bilmiyorum.»

«İyi geceler sevgilim, deyin.»

«İyi geceler sevgilim.» dedi ve güldü. «Sizin de gülebildiğinize sevindim,» diye ekledi.

«Evet.» dedim. «Sonra görüşürüz... Ve teşekkür ederim, William. İnsanın her zaman yalnız olması... kolay değil.»

«Düşünme artık.» diyerek telefonu kapadı.

Ahizeyi yerine koymuştum ki yoldan gelen bir arabanın sesini duyduk. Karanlık pencereden, farlarıyla evi yalıyorak bahçeye girmesini seyrettik.

Philippe elimi tuttu. Ellerim titriyordu.

«İşte geldi,» dedi.

«Evet.»

«Hep korktunuz mu?» diye sordu.

«Evet. Çok.»

«Ben anlamadım.»

«Anlamadığına memnun oldum.

Araba durdu. Farlar söndü. Çakıllar gıcırdadı ve ayak sesleri merdiveni tırmandı. Kapının açıldığını duyduk. Sesler artık evin içinden geliyordu...

Gelmişti. Herşey bitmişti artık.

Hippolyte'e ne söyleyeceğimi düşünmemiştim. Belki duymuştu kaçtığımızı, belki de benim kim olduğumu bilmiyordu bile. Mühim değil. Gelmişti ya. Philippe'i ona teslim edebilirdim.

Allaha şükür diyerek kapıyı açıp galeriye çık-

tım. Döner merdiveni indim. Holün lâmbası yanmıyordu. Ön kapı aralıktı. Dışardaki lâmbanın ışığında büyük araba görünüyordu. Yeni gelen kapının içinde durmuş lâmbayı yakmak için elini kaldırmıştı. Bir şey dinliyor gibi bir hali vardı.

Tüylü halıda ancak bir hayalet kadar gürültü çıkararak yürüdüm. Merdivenin ortasında bir an durakladıktan sonra inmeye devam ettim.

Beni görünce başını kaldırdı.

«Demek buradasınız.» dedi.

Bütün söylediği bu kadardı ama ateş etmiş gibi olduğum yerde kaldım. Merdivenin korkuluğunu bütün gücümle sıkıyordum. Koşup kaçmak istedim ama hareket edemedim.

«**Raoul?**» dedim tanınmıyan bir sesle.

«**Ta kendisi.**» Düğmeye bastığı anda kristal avize bütün holü aydınlattı. Gözlerim bir an ışıktan kamaştı. Philippe'i, Hippolyte'i, hatta Soubirous'tan gelmekte olan Blake'i bile unuttum. Eli lâmbanın düğmesinde bana bakan erkekten başka bir şey görmüyordu gözlerim.

Elini indirip kapıyı kapattı. Yüzü bembeyazdı. Gözlerinin altında daha önce görmediğim çizgiler vardı. Leon de Valmy'ye çok benziyordu.

«Philippe burada mı?» dedi. Sesi gayet düzgündü ama kontrol edemediği öfkesi belli oluyordu.

Sorunun cevabını Philippe verdi. Benim arkamdan galeriye çıkmış ve insiyaki olarak orada durmuştu. Gölgelerin arasında hareket edince, Raoul başını yukarı kaldırdı. Ben de baktım ve karanlıkta kaybolmaya çalışan çocuğu gördüm.

Raoul harekete geçti. Hızla holü geçip merdive-

ni tırmanmaya başladı. Hareket ettiğimi hatırlamıyorum ama korkuluğu bırakıp yukarı çıktım ve galerinin kenarında yüzledim Raoul'ü.

«**Kaç Philippe.**» diye bağırdım.

Ona dokunmadı. Olduğu yerde durdu. Philippe'e bakmıyordu artık. Tekrar korkuluğa dayandım. Bir destek olmadan ayakta duramazdım. Ellerini aşağıya indirip yüzüme baktı.

Arkamda çalışma odasının kapısının usulca kapandığını duydum.

Raoul de duydu. Başını kaldırdı, tekrar bana baktı.

«Anlıyorum.» dedi.

Ben de anlamıştım. Gururunun öfkesini yendiğini görünce, kendi geleceğimi ellerimle yıktığımı anlıyarak ağlamaya başladım. Konuşacak halim yoktu. Gözyaşlarım sel gibi yanaklarımdan aşağı süzülüyordu.

Hareket etmeden konuştu.

«Bu sabah Valmy'ye gelince babam sizin kaçtığınızı söyledi. Bana gelip gelmediğinizi sordu. Siz benim perşembeye kadar Paris'te kalacağımı biliyordunuz, halbuki ben salı akşamı ayrıldım oradan. Nerede olduğumu bilemezsiniz. Daha sonra beni hiç aramadığınızı öğrendim.» sesi ifadesizdi. «Beni aramamanızın bir tek sebebi olabilirdi. Bunu... babama söylediğim zaman babam size bir kötülük yapılmadığını bildirdi. Ona inanmadım.»

Durakladı. Yüzüne bakamıyordum. Gözlerimi kuruladım fakat yaşlar akmaya devam etti.

«Sonra ona sizinle evlenmek istediğimi söyledim. Eğer size, veya çocuğa bir kötülük yapacak

olursa onu kendi ellerimle öldüreceğimi söyledim. Onu, babamı öldürecektim.»

«Raoul...» diyebildim sadece. Yüzüne baktım.

«Evet, dediğimi yapacaktım.» dedi, bakışlarımı cevaplandırarak.

İkimizde bir arabanın geldiğini duymamıştık.

Kapı açılıp içeri bir kadınla bir erkek girince, irkilerek dönük. Kadın Heloise de Valmy idi; erkeği tanımıyordum ama beklemeseydim bile Hippolyte de Valmy olduğunu kolayca tahmin edebilirdim. Ağabeyisine çok benziyordu — Şeytanın düşmeden önceki hali... Heloise ile konuşurken sesi nazikti ama Valmy erkeklerinde görülen güç ve öfke rahatça onda da yüzeye çıkabilirdi.

Ne o ne de Madam bizim galeride olduğumuzu görmemişlerdi. O anda Madame Vuathoux arabanın gelişini duyarak gelenleri karşılamak için gürültüyle hole girmişti.

«Monsieur, hoş geldiniz. Sis bastırınca çok korktum ama...» Dehşetle ellerini yüzüne götürdü. «Madam... rahatsız mı? Ne oldu? Ah, tabii. Ne korkunç. Hiç bir haber yok mu?»

Kapıcı konuşuncaya kadar Heloise'in kayınbiraderinin kolunda olduğunu görmemiştim. Avizenin merhametsiz ışığında yüzü solgun ve ihtiyar görünüyordu. Kapıcı heyecanla devam etti konuşmaya.

Zavallı çocuk — bir haber yoktu değil mi? Tabii, Madam bunun için hastalanmıştı. Zavallı... Madam yukarı çıkmalıydı... soba yanıyordu... bir içki... veya bir çorba?

«Monsieur Raoul burada mı?» diye sordu Hippolyte.

«Henüz gelmedi, monsieur. Daha önce geldi ve sonra Evian'a gitti. Geceyarısı sizi görmek için geleceğini söyledi. Acaba—»

«Arabası dışarda.»

«İyi geceler, amca.» dedi Raoul.

Madame Vauthoux aptallaşarak yüzüne baktı. Hippolyte kaşlarını kaldırarak baktı.

«Raoul,» dedi Heloise. Sesi en az benim ki kadar korku doluydu. Ayakta sallanınca Hippolyte sıkıca tuttu kolunu. Sonra madam beni gördü ve çığlık attı.

«Miss Martin!»

Kapıcı kadın madamı taklit etti.

«İşte! Burada. Evin içinde. Monsieur Raoul—»

«Tamam,» dedi Hippolyte. «İşine git lütfen.»

Kapı kadının arkasından kapanıncaya kadar sessizlik oldu. Sonra Hippolyte bize baktı. Başıyla beni selâmladı ve Raoul'a döndü.

«Sen mi buldun onları?»

«Evet, ben buldum.»

«Philippe.»

«O da burada.»

«İyi mi?» Madamın sesi boğuktu.

«Evet, Heloise iyi. Miss Martin ile beraberdi.»

Madam gözlerini indirerek içini çekti.

«Bu meseleyi konuşarak halletmeliyiz» dedi amca. «Çalışma odasına çıkalım. Heloise yukarı kadar çıkabilecek misin?»

Berberce ağır ağır merdivenleri tırmandılar. Raoul benim yanımdan geçip galeriye doğru yürü-

dü. Sessizce takip ettim. Artık ağlamıyordum ama ıslak yanaklarım yanıyordu. İhtiyar bir kadın gibi korkuluğa dayanarak yürüdüğümü fark ettim.

Raoul çalışma odasının kapısını açıp lâmbayı yaktı. Bekliyordu. Yüzüne bakmadım. Başımı eğerek yanından geçip salona açılan kapıya doğru yürüdüm. Kapıyı açtım.

«Philippe? Çıkabilirsin artık.» diye seslendim. Raoul'un arkamda durduğunu hissederek tereddüt ettim. Sonra devam ettim.

«Artık enniyettesin. Hippolyte amcan geldi.»

Hiç sebepsiz olarak ötekiler de çalışma odasının konforuna aldırış etmiyerek salona gelmişlerdi.

Hippolyte örtüsünü kaldırdığı kanapeye oturmuş ve Philippe'i kucağına almıştı. Heloise boş şöminenin yanındaki brokar bir koltukta oturuyordu.

Işık yanınca salon eskisinden daha terk edilmiş gibi göründü. Avizenin kristal prizmalarına çarparak dökülen ışık odayı bembeyaz gösteriyordu. Raoul, Valmy şatosunda yaptığı gibi kolunu şöminenin rafına dayamış ayakta duruyordu.

Mümkün olduğu kadar uzakta oturmaya çalıştım. Uzun salonun bir köşesinde yeşil örtüyle kaplı kuyruklu bir piyano vardı. Sırtımı ona dayıyarak tabureye oturdum. Eğer konuşacaklarsa, Valmy'ler kendi aralarında halletsinler meseleyi. Benimle bir ilgisi yoktu artık. Başımı kaldırıp odanın öbür ucunda oturan guruba baktım. Benden kilometrelerce uzaktaydılar.

Hippolyte alçak sesle Philippe ile konuşuyordu.

Başını kaldırıp Raoul'e baktı ve sesini yükseltti.

«Tahmin ettiğin gibi Heloise Cenevre'de karşıladı beni. Ve yolda çok... garip bir hikâye anlattı.» dedi Hippolyte.

Raoul tabakasında bir sigara arıyordu. Başını kaldırmadan konuştu.

«Ne olduğunu anlatın bana. Bu garip hikâyenin bir çok şeklini dinledim ve aklım karıştı. Heloise'in ne satmaya uğraştığını bilmek istiyorum.»

Hippolyte'in dudakları kısıldı.

«Sevgili Raoul —»

«Bakın,» dedi Raoul. «Artık terbiye sınırlarını aştı bu iş. Halletmemiz gerekir. Sadece hakikatlerden bahsetsek daha iyi olacak.» Gözlerini Heloise'a dikti. «Artık başka kaybın olmayacağını biliyorsun, Heloise. Babamın bu sabah benimle gayet açık konuştuğunu herhalde biliyorsundur. Belki şimdi inkâr etmiye kalkar ama inkârının onu veya seni nereye götüreceğini bilmiyorum. Seni ne anlatman için Cenevre'ye gönderdiğini de bilmiyorum fakat her şey bitti artık Heloise. Aleyhinde tanıklık edecek kimse yok burada. Ama olan biteni Hippolyte amçama anlatsan belki bir yardımı olur. Tabii bir skandal çıkmasını istemiyorsan. Niye kendini temize çıkarmak istemiyorsun?»

Heloise cevap vermedi.

Raoul onu bir süre seyrettikten sonra amcasına döndü.

«Heloise konuşmak istemediğine göre ben anlatsam daha iyi olacak.» dedi.

Yüzlerini seyreden Hippolyte yorgun gibiydi.

«Pekâlâ,» dedi. «Anlat. Sabahın erken saatinde

bana, Atina'ya telefon edip gelmemi istedin. Philippe'in hayatından endişeniyordun. Kazalardan bahsettin. Yeni dadısı hakkında da anlıyamadığım bir şey söyledin. Heloise'da bahsetti ondan ama yine anlıyamadım. Bahsi geçen hanımın bu genç hanım olduğunu anlıyorum. Heloise bana son zamanlarda olan kazaları da söyledi. Aklım büsbütün karıştı. Üstelik çok yorgunum. Kısa konuşmanı rica edeceğim.»

«Philippe'in dadısını unutun.» dedi Raoul. (Philippe'in dadısı: bendim) Yüzüme bile bakmamıştı. «Onun ilgisi yok. Herşey babamla başlayıp babamla sona erdi. Onun için size artık terbiye sınırlarını aştığını söyledim. Çünkü sevgili amcacığım mesele şudur: sizin kardeşiniz, benim babam, karısının yardımıyla uzun zamandır Philippe'i öldürmeye çalışıyor.»

Heloise içini çekince, çocuk başını çevirip baktı.

«Philippe yalnızca dokuz yaşında bir çocuk. Üstelik çok güç anlar yaşadı. Yorgun ve aç olduğunu tahmin ediyorum. İzin verirsiniz, onu mutfığa, güvenilir bir kimsenin yanına götürüyüm.» diye söze karıştım.

Tozlu iskemlelerden biri konuşmuş gibi irkildiler.

«Tabii aşağıya inmeli,» dedi Hippolyte. «Ama sizin burada kalmanızı istiyorum. Lütfen zili çal Raoul.»

Raoul anlıyamadığım bir ifadeyle yüzüme bakarak zili çaldı.

Sessizce kapının açılmasını bekledik. Gelen Ma-

dame Vauthoux değildi. Güleç yüzlü yaşlı bir uşaktı..

«Gaston,» dedi Hippolyte. «Lütfen Philippe'i aşağıya götürüp yiyecek verin. Ve benim odamın yanındaki odayı onun için hazırlamalarını söyleyin. Haydi Philippe, Gaston'la beraber git. Sana iyi bakar o.»

Philippe gülümsiyerek yere atladı. Kır saçlı uşak elini uzattı.

«Haydi gel,» dedi. Philippe arkasına bakmadan uşağın peşinden dışarı çıktı. Kapı kapandı.

Hippolyte, tekrar Raoul'a döndü. Sakin durmak için kendini zorladığı belliydi.

«Pekâlâ Raoul, hikâyene devam et. Fakat aslına sadık kalmanı tavsiye ederim. O benim kardeşim, unutma.»

«Ve benim de babam,» dedi Raoul sert bir sesle. Sonra âni bir hareketle sigarasının külünü şömineye silkti.

«Aslını tam olarak bilmiyorum. Çünkü ben de bu sabah öğrendim ancak ne olduğunu. Ama doğruyu anlatacağımdan emin olun.»

Bir an durakladıktan sonra devam etti.

«Geçmiş anlatmama lüzum yok herhalde. Eğer Philippe doğmasaydı, babam bütün hayatı boyunca yaşadığı Valmy şatosuna sahip olacaktı. Kazadan sonra oraya delicesine bağlanmıştı. Ağabeyi evlenmeden önce, Bellevigne'in gelirini şato için harcamaktan kaçınmadı. Ondokuz yaşımdan beri onun adına Bellevigne'i idare ediyorum ve bütün gelirin oluk gibi şatoya aktığını biliyorum. Defalarca bunun için babamla kavga ettim... Ama bir gün bana da geçecekti burası. Etienne'in bir çocuğu olacağı-

na ben de inanmıyordum.»

«Leon'un inadını bilirim.» dedi Hippolyte.

«Evet,» dedi Raoul. «Fakat Etienne evlendi ve Philippe doğdu. Babam bu olaya karşı tepkisini kardeşine bildirmedi ve o da babamın Valmy'da kalmasına izin verdi. Sonuç olarak Bellevigne'in geliri bana verildi ve yıllarca yapmayı arzuladığım değişiklikleri yapabildim.» Dudakları gülümsiyecekmiş gibi kıvrıldı. «Babamla uğraşmaktan hoşlanmaya başlamıştım... Fakat geçen yıl Etienne öldü.» Başını eğip amcasına baktı. «Gelir tekrar Valmy'ye akmaya başladı.»

«Bu kadar çabuk mu?» dedi amcası.

Raoul acı bir ifadeyle güldü.

«Çabuk anladınız. Daha o zaman Philippe'i ortadan kaldırmayı düşündü demek. Çocuğun şatoyu alabilmesi için altı yıl daha geçmesi lâzımdı. Bir gün babamın şansı yardım edecekti herhalde.»

«Sözlerine dikkat et.» dedi Hippolyte.

«Dikkat ediyorum. Fakat babamın çocuğu öldürmeyi düşündüğünü itiraf ettiğini kabul ederse-
niz daha kolay anlaşılabiriz.»

Sessizlik.

«Pekâlâ. Kabul ediyorum. Kime itiraf etti?»

«Bana. Memnun olun amca, mesele hâlâ aileden dışarı çıkmadı.»

«Anlıyorum.» dedi Hippolyte. «Ve ben Yunanistan'a giderken, Philippe'i ona teslim ettim.»

«Evet. Ama Bellevignedeydim ve meselenin bu denli kötüye gideceğini tahmin edemedim. İnsan kolay kolay babasının bir katil olduğunu kabul etmiyor. Sadece yıllarca uğraşıp yaptığım işlerin tek-

rar aksıyacağını anlıyarak öfkelendim. Sık sık kavgaya ettik. Nisan başında Philippe'in nasıl olduğunu görmek için Valmy'ye gittim. Hayatından memnundu. Yeni bir dadı geldiğini duymuştum...» derken bana baktı. «Valmy'nin bir çocuğun yaşayabileceği bir yer olduğunu sanmıyordum ama artık Philippe sevmiştı şatoyu. Ertesi gün bir kaza oldu.»

Soğuk bir sesle amcasına ormandaki kazayı anlattı. Heloise, oturduğu yerde konuşmadan kıpırdamıyordu. Bir süre sonra koltuğun kolunun ipekli örtüsünün lime lime parçalanmış olduğunu gördüm. Raoul anlaşılmaz bir ifadeyle onu seyrediyordu.

«O zaman bile,» dedi Raoul. «Ne olduğunu anlayamadım. Niçin şüphelenecektim? Daha sonra suçladım kendimi dikkatsizliğim için.» Sigarasını şömineye atarak söndürdü. «Belki de şüphelendim ama şüphelerime karşı savaştım. Beni anlıyor musunuz?»

«Evet,» dedi Hippolyte. «Evet.»

«Anlıyacağınızı tahmin etmiştim,» dedi Raoul. Bir sigara daha yaktı.

«Fakat tekrar geri dönecek kadar şüphelenmiştin değil mi? Ve tekrar paskalya da geri gittin?»

«Beni oraya sürükliyen yalnızca şüphe değildi. Üstelik balo gecesi sizi arıymcaya kadar şüphelerimi uyandıracak bir şeyle karşılaşmadım. Fakat o gece iki şey birden oldu? Miss Martin bir kaza daha olduğunu anlattı. Balkonun korkuluğu yerinden çıkıp aşağıya düşmüş. Eğer gündüz onu farkedip, oraya bir merdiven dayamasaydı, Philippe rahatça aşağıya sivri demirlerin üstüne düşüp ölecekti.»

Hippolyte ilk defa olarak yüzüne baktı. Cenevre'den gelinceye kadar Heloise'in ona neler an-

lattığını merak ettim. Bakışlarından benim hakkımda iyi şeyler düşünmediği belli oluyordu. Raoul, balo gecesi Philippe'in odasında yemek yediğimizi anlatırken, amcanın ifadesi değişti. Heloise'in anlatıklarından çok daha başka şeyler dinliyor gibiydi.

«Ve sonra o gece Heloise'in hali çok acayipti.» dedi Raoul. «Bir şeyden korkmuş gibiydi. Üstelik Miss Martin bana çocuğun kâbus gördüğünü söylemişti... Fakat ikinci kaza çok sarstı beni. Doğruca telefona koşup sizi aradım. Onu doğru yola ancak beraber olursak getirebilirdik. Eğer tekrar gitmeniz gerekiyorsa, çocuğu bana bırakmanızı istiyecektim. Philippe üzerinde kanuni hiç bir hakkım olmadığı için resmi makamların yardımını istiyemezdim. Sizi bunun için çağırdım. O anda babamız kazançlıydı. Olan birşey yoktu. Fakat siz dönüşünüzü bildirirseniz planlarını öne alır diye düşündüm. Tabii eğer hazırladığı bir plan varsa.»

Tekrar sessizlik oldu. Hippolyte Heloise'a baktı.

«Onun cinayet işliyeceğine inanamamam çok acayip geliyor şimdi. Anlamam gerekirdi... Ama insan kolay kolay kabul edemiyor... Daha önce konuşmam faydasız olurdu.» diye devam etti Raoul. «Fakat size haber verdim. Miss Martin'e güveneceğimi biliyordum. Valmy'den ayrılmak istemiyordum, ama Paris'ten bir telefon geldi. Bellevigne için para alacağım şahıs beni görmek istedi. Onu kaçırmak işime gelmedi. Çarşamba öğleden sonraya kadar Paris'te kalmaya niyetliydim. Sonra buraya gelip sizinle buluşacak ve beraberce Valmy'ye gidecektik. Fakat uzakta olunca çok endişelendim ve onu daha

kolaylıkla eleştirdim. Çocuk tehlikede olabilirdi. Öğleden sonra Valmy'ye telefon edip ba — onunla konuştum. Bazı sorular sordum. Sizden bir telgraf aldığını söyledi. Dönüşünüze memnun olmuştu. Hayat normale dönmüştü. Fakat telefonu kapatınca yalan söylediğini düşündüm.» Sigarasından derin bir nefes çekti. Fakat... akşamüstü ayrı kalmaya dayanamadım. Alana telefon ettim. Şansıma akşam uçağında bir yer vardı. Arabamı zaten Cenevre'de bırakmıştım. Doğruca şatoya gittim ve Miss Martin ile çocuğun kaybolduğunu öğrendim.

Raoul sigarasının külünü silkerek sordu.

«Merak ettim, Heloise, amcamı karşılayınca meseleyi nasıl anlattın ona?»

Cevap vermeden başını çevirdi. Hippolyte rahatsız olmuş gibi kıpırdadı. Heloise konuşmayı dinlemiyor gibiydi. Yüzü kül rengine dönmüştü. Yaptığı tek hareket koltuğun örtüsünü parmaklarıyla parçalamaktı.

«Mühim değil,» dedi. «Ne olduğunu ben anlatabılırım. Salı gecesi Monsieur de Valmy'nin planlarını öğrendim. Bernard sarhoş olup her şeyi Berthe'ye anlatmış. O da bana anlattı. Philippe'i korumam gerekirdi. Nereye gideceğimi bilmiyordum. Saklandık bir süre ve sonra sizi beklemek için buraya geldik.»

Raoul'ün bana baktığını hissediyordum. Hikâyenin devamını anlatamazdım.

«Devam et.» dedi Hippolyte yeğenine «Onların kaçtığını öğrenince ne yaptın? Herhalde bundan sonra babanı suçladın?»

«Evet.» Ses tonunda anlaşılmıyan bir taraf var-

dı. Başımı çevirdim. Gözgöze gelmekten çekiniyordum. «Niçin kaçtıkları hakkında bir çok teori vardı ama bunların sadece bir tanesine benim aklım yatı. Miss Martin çocuğun tehlikede olduğunu anlıyarak uzaklaştırmıştı. Kendi şüphelerime güvenmediğim için kendimi suçladım. Böylece babama hücum ettim.»

«Evet.»

«Tatlı bir konuşma değildi. İlk önce herşeyi inkâr etti ve beni aptal yerine koydu. Onu tanırırsınız... Fakat hakikati biliyordum Lin-Mis Martin kaçmıştı. Sormaya devam edince taktiğini değiştirdi ve Miss Martin'in çocuğun geleceği ile ilgilenebileceğini söyledi.» Yüzüme bakmadan sigarasının külünü silkti.

«Ne şekilde?» diye sordu Hippolyte.

Raoul'un cevap vermediğini görünce ben söze karıştım.

«Monsieur de Valmy benim Monsieur Raoul'a âşık olduğumu biliyordu,» dedim.

«Ve Philippe'i ortadan kaldırmayı düşünecektiniz, değil mi? Çok ileri görüşlü bir genç kadın. Senin bu fikre tepkin ne oldu Raoul.»

«Öylesine saçmaydı ki kızmadım bile. Sadece güldüm. Bir yere kadar haklı olduğunu söyledim. İkimiz de birbirimizi seviyoruz ve benim Linda ile evlenmeye niyetim var. Bunu anlattım ona. Ve eğer Linda'ya veya çocuğa bir kötülük yaparsa, polise olduğu gibi bana da hesap vermeye mecbur olduğunu hatırlattım.

Hippolyte'in gözleri ikimizin arasında dolaştı. Uzun bir sessizlik oldu. Raoul'un son sözlerini duy-

mamazlıktan gelmeyi tercih etmişti.

«Ve sonra?» dedi sadece.

«Kısa keseceğim. Yine taktik değiştirdi ve beni de işin içine karıştırmayı teklif etti. Evet. Karımla benim Philippe'in ölümünden faydalanabileceğimizi söyledi. Ona karşı gelebileceğimi düşünemiyordu. Linda'yı da kandırabilirdim ve ikimiz sizi de çocuğun bir kazaya kurban gittiğine ikna edebilirdik. Linda'nın bana kaçtığını yayacaktık ortalığa. Bir seks skandalı çıkaracaktık.»

«Öyle mi?»

Bütün konuşma süresince Leon'un ne oğlu ne de kardeşi şaşırmamışlardı. Üzülmüşler, öfkelenmişler ama şaşırmamışlardı.

«Fazla konuşmadım. Konuşmadım yoksa onu boğabilirdim. Philippe'i rahat bırakmasını ve bir an önce onları bulmamız gerektiğini söyledim. Yoksa çıkacak skandaldan kolayca sıyıramazdı yakasını. Linda'nın beni Paris'ten arıyacağını düşündüm. Ve onun önünde eve telefon ettim. Arıyan olmamıştı. Not bıraktım. Aynı anda Bernard geldi odaya. Herhalde o da kaçakları arıyordu. Fakat hiç bir ize rastlamamıştı. Tekrar aramasını emrettim. Linda bir ingiliz dağcı ile tanışmıştı. Adamın Dieudonné arazisinde bir kulübesi vardı belki oraya gitmişlerdi. Bernard orayı da aradığını söyledi. Kendime göre bir plan yaparak tekrar yolladım adamı... Bana karşı gelmemesi gerektiğini anlamıştı. Bernard gittikten sonra babama açıkça, eğer onlara bir şey olursa kendisini öldüreceğimi söyledim. Sonra arabayla onları aramaya çıktım. Hepsi bu kadar.» Sesi birdenbire yorulmuştu.

Evet hepsi bu kadardı. Ama onbeş saat boyunca, vadiyi, hastahaneleri, karakolları ve konsolosluğu aramıştı. Sonra öğrendim bunu...

Leon de Valmy benim oğlu ile nişanlandığını bütün dedikodulara rağmen öğrenememişti. Ve Raoul'un de zehirleme planından haberi yoktu. Herhalde Bernard odaya girince, gizli bir işaretle aramadan vazgeçmesini ve Raoul'un emri altına girmesini bildirmişti. Dün gece ormanda tehlikedemiyecek bilmiyorum ama bu sabahdan beri tehlikede olmadığımız belliydi... Raoul eve geldiğinden beri... Raoul geldiği için köpekler geri çekilmişti. Raoul istediği için bütün gün güven altında yaşamıştık. Yere bakarak hareketsiz oturdum.

Sessizlik bozulmuyordu bir türlü. Şöminenin yanında oturan gruba baktım.

İki erkek koltuktaki kadını seyrediyordu.

Heloise gayet sakin oturuyordu ama her zaman ki havasını kaybetmişti. Vücudunda bir tek kemik yokmuş gibi bir yığın halinde tırnaklarıyla parçaladığı kumaşı seyrederek oturuyordu. Gözleri Raoul ile Hippolyte arasında dolaşıyordu. Konuşmasına lüzum yoktu; söylenenleri kabul ettiği yüzünden okunuyordu.

Kapı açıldı ve içeri Philippe girdi. Dökmemeye çalışarak bir tabak sıcak çorba getirdi bana.

«Bu sizin. Siz de zor saatler geçirdiniz...»

«Ah, Philippe...» dedim. Fakat beni dinlemiyordu. Dikkatle yengesine bakıyordu. Tereddüt ederek sordu.

«Heloise yenge siz ister miydiniz?»

Heloise ağlamaya başladı. Gözünden yaş akma-

dan hıçkırarak ağlıyordu. Öne eğilip Philippe'in yavaşlığını öptüm.

«Teşekkür ederim, yavrum. Yengen biraz rahatsız. Sen gidip yatsan daha iyi olacak. İyi geceler. Güzel rüyalar.»

Etrafına bir kere daha şaşkın bakışlarla baktıktan sonra dışarı çıktı.

Heloise hıçkırıklarını kontrol etmeye çalışmadı. Başını arkaya yaslayarak ağlamaya devam etti. Hippolyte bir süre onu seyrettikten sonra iskemlesinin yaklaştırarak elini avuçlarının arasına alıp okşamaya başladı. Teskin etmeye çalışıyordu. Fakat başaramadı.

Raoul ikisinden de uzakta, yüzünde anlaşılmaz bir ifade ile ayakta duruyordu. Benim yüzüme bile bakmadı.

Ona bir şey söylemek için ağzımı açtığım anda Heloise konuşmaya başladı. Sesi titrek ve tizdi.

«Söyledikleri doğru Hippolyte... Leon'u konuşmaya mecbur etti... çok kötü bir andı...» Birdenbire Hippolyte'e döndü ve serbest eliyle koluna sarıldı. «Fakat senin öğrenmene sevindim. Bizi kurtaracaksın değil mi? Uzatmıyacaksın, değil mi mesleciyi? Raoul'un söylediklerini duydun; işi aile arasında hallederiz. Polise aksetmemeli. Bernard konuşmaya cesaret edemez. Raoul da konuşmaz. Öyle değil mi? Babasını suçlayamaz.» Kolunu sarsarak biraz daha yaklaştı. «Herşeyi açıklıyamazsın. Sen ve Raoul bunu yapamazsınız. Yapılmış bir şey yok. Kız da iyi çocuktu... Böyle bakma Raoul... istersen açıklamazsın hiç bir şey, biliyorsun. Kız âşık sana.

Sen susmasını istiyebilirsin ondan. Dinler seni. Üstelik —»

«Heloise, lütfen,» dedi Hippolyte. Kolunu kadının pençesinden kurtarıp uzaklaşmıştı. İlk defa görüyormuş gibi şaşkınlıkla bakıyordu yüzüne. «Her şeyin doğru olduğunu söyledin. Sen biliyor muydun? Sen!»

Koltuğa gömüldü Heloise. Yutkunarak başını salladı.

«Evet, evet, evet. Sana anlattıklarının hepsini biliyordum. İtiraf ederim, eğer bize yardım etmeye söz verirsen.» Ufak bir sesle devam etti. «Benim kötü ruhlu olmadığımı biliyorsun. Hepsini Leon için yaptım. Philippe'e kötülük etmek istemezdim...» Kayınbiraderinin bakışlarından kaçınmaya çalıştı. «Sen de benim kadar iyi biliyorsun ki Valmy Leon'undur. Daha doğrusu onun olmalıdır. Onun evi orası. Sen de biliyorsun. Kendin söyledin. Leon başka erkekler gibi değildir. Bunu da gayet iyi biliyorsun. Valmy'nin esas sahibi Leon'dur. Bütün dertlerine bir de evden atılmayı yüklemek iyi olmaz.»

«Leon'un böyle bir yalvarışta bulunacağını sanmıyorum Heloise,» dedi kayınbiraderi. «Şimdi bundan bahsetmiyoruz. Halletmemiz gereken mesele daha mühim. Cinayete teşebbüs. Bir çocuğu öldürmeye kalkışmak.»

«Evet, evet, biliyorum. Doğru yapmadık. Hata ettik. Bunu itiraf ediyorum ama bir şey olmadı değil mi? Olan bir şey yok dedi Raoul. Duymadın mı? Meseleyi uzatmamak gerekir. Leon'la konuşursun bunu ama Valmy'nin onda kalmasını sağlayacaksın değil mi? Onda kalmaması için bir sebep var mı?

Herkes hakkımızda konuşacak ama sen bize yardım edersen mesele kapanır. Leon'un hislerini bilirsin. Valmy'yi ondan almıyacaksın, değil mi? Seninle daha önce konuşmalıydı. İş bu hale gelmeden önce... Onun fikirlerini anlayacağını biliyorum. Eminim. Her şeyin bir kolayı vardır. Herşeyi sen düzeltebilirsin, değil mi? Düzeltebilirsin istersen.»

Hippolyte herhalde öfkeyle bir şeyler söyleyecekti ki dudaklarını ısırarak sustu.

«Bunu münakaşa etmemiz gereksiz.» dedi sakın bir sesle.

«Yalnız polise gitmiyeceğine söz ver bana.»

«Hiç bir şey için söz veremem. Neyin doğru olduğuna karar vereceğimizi söyleyebilirim sadece.»

Heloise dinlemiyordu. Kontrolünü kaybetmişti. Elleri ve dudakları titriyerek aklına geleni söylüyordu.

«Bellevigne'e gitmek öldürür onu. Ve bütün paramız Valmy için harcandı. Valmy'ye iyi baktık, ihmül ettiğimizi söyleyemezsin ya. Kötü bir mal sahibi olduğunu iddia edemezsin.»

«Hayır,» dedi Hippolyte.

Leon'un karısını yardım etmesi için nasıl kandırdığı belli oluyordu. Ağlamaya devam etti.

«Leon'un iyiliği için yaptım. Niçin hayatta bir tek şeye sahip olmasın? Valmy onundu bir zamanlar. Etienne bunu yapmamalıydı. Hakkı yoktu. Bu çocuk doğmamalıydı!»

Birdenbire Raoul'un sesi duyuldu.

«Tanrı sana acısın, Heloise, sen de onun gibi düşününceye başlamışsın.»

Kalakaldı Heloise. Başını Raoul'e doğru çevir-

di. Gözlerini göremiyordum ama koltuğu kavriyan elleri ne denli sinirli olduğunu gösteriyordu. Nefes verir gibi konuştu.

«Sen.» dedi. «Sen. Sen hep ondan nefret ettin, değil mi?»

Raoul cevap vermedi. Büyük bir dikkatle sigarasını yakıyordu.

«O senin babandır,» dedi. «Hiç önemi yok mu senin için? Onun mahvolmasını mı seyredeceksin? Onun baban olması seni hiç etkilemiyor mu?»

Raoul cevap vermedi. Yüzündeki sakın ifadeyi gören konuşmayı dinlemediğini sanırdı.

Heloise birdenbire koltuğu yumruklamaya başladı.

«Allah kahretsin seni. Öz babanı mı lanetliyorsun?» Neredeyse bir isteri krizi geçirecekti. «Ona bir katilsin diyorsun. Sen herşeye sahipsin. Onun neyi var? Güneyde çürümekte olan bir evden başka? bir de bana doğrudan, yanlıştan, polisten, cinayet-ten bahsediyorsun. Sen onun yerinde olsan ne yapardın? Bir gün sen de arabayı virajda devirip, iki kişinin ölümüne sebep olur ve belkemiğini kırarsan ne yaparsın? O zaman bu kız bakar mıydı sana? Evet, şimdi âşık sana ama sakat olsaydın?.. Bu kız, benim gibi yıllarca senin yanında kalıp sana bakar mıydı? Benim yaptığım gibi? Severek, istiyerek yaptım herşeyi... Hayır hayır sen...» Duraklayıp derin bir nefes aldı. «Allahım. O yarım vücudu ile senden daha iyi bir insan Raoul de Valmy! Sen bilemezsin... Oh Tanrım, sen...»

Ve ellerini yüzüne kapatarak ağlamaya devam etti.

Daha fazla dayanamıyacağımı anladım ve ayağa
kalktım. Buraya ait değildim artık ben.

Aynı anda salon kapısı ardına kadar açıldı ve
William Blake öfkeli bir ayı gibi odaya daldı.

YİRMİ

Ölüm yapacağını yaptı.
JOHN WEBSTER : Malfi Düşesi

«Sen kimsin?» dedi Raoul.

Fransızca konuştuğu için William Blake anlamadı tabii. Nefes nefese kapının yanında durdu. Gayet iri ve gayet İngiliz bir hali vardı. Hiç kimseye aldırış etmeden bana baktı.

«Linda? Ne oluyor burada? Emniyette misin?»

«Oh, William.» dedim bir kahkaha ile bir hıçkırık arasında. Elimde çorba kâsesi olduğu halde yanına doğru koştum. Kollarımdan tutarak çorbanın eski ceketine damlamadan yerdeki paha biçilmez halıya dökülmesine sebep oldu.

«Dur, kendine gel,» dedi. «İyi olduğundan emin misin?»

«Evet. Oldukça iyiyim.»

Hippolyte ayağa kalkmıştı ama Heloise'in etrafını görececek hali yoktu. Hıçkırarak ağlamaya devam ediyordu. Raoul başını çevirmeden konuştu.

«Bahsettiğim İngiliz.» dedi.

William'ın hıçkırık seslerini duyunca yüz hatlarının gerildiğini gördüm.

«Sana bir şey yaptılar mı?» diye sordu.

«Hayır. Onlar değil, William. Her şey bitti artık.»

«Yapabileceğim bir şey var mı?»

«Yok hayır... götür beni buradan.»

Arkamdan Hippolyte'in sesini duydum.

«Heloise, lütfen. Kendini toplamıya çalış. Bu denli kendini bırakman iyi değil. Hasta olacaksın.»

«Pekâlâ. Gidelim buradan. Haydi.» dedi William. Kolunu omzuma atarak kapıya doğru çevirdi beni. «Haydi.»

Hippolyte bize doğru ilerledi.

«Miss Martin —»

Heloise aynı anda hıçkırarak kolunu yakaladı. Kalbimin burkulduğunu hissettim.

«Dayanamıyacağım, William.» dedim. «Bekle biraz.»

Çorba kâsesini eline tutuşturarak Madame de Valmy'nin yanına gittim. Hippolyte kenara çekildi ve Madam'ın iskemlesinin önünde diz çöktüm. Raoul'ün ayaklarının dibinde oturuyordum. Yüzüne bakmadım; o da kımıldamadı. Madam'ın elleri hâlâ yüzündeydi. Bileklerinden tutup yavaşça aşağıya indirdim ellerini.

«Yapmayın, Madam. Artık ağlamayın. Daha iyi hissettiğiniz zaman konuşuruz. Ağlamak hasta etmekten başka bir şeye yaramaz.» dedim. Sonra Hippolyte'e döndüm. «Kendini kaybettiğini görmüyor musunuz? Ne söylediğini bilmiyor. Yatması gerekli.. Madam her şeyin bir çaresi bulunur. Ağlamayın artık. Lütfen.»

Hıçkırığı boğazında kaldı. Donuk gözleriyle bana baktı. Bütün güzelliği kaybolmuştu. Ağlamaktan

yüzü şişmişti.

«Yeteri kadar gözyaşı döküldü madam.» dedim. «Daha fazla üzmeyin kendinizi. Size bir şey olmayacak. İşte, buyrun, benim mendilimi alın... Üşümüşsünüz. Çalışma odasında soba yanarken niye burada oturuyoruz? Son günlerde iyi değildiniz içeri gide-
lim mi? Gaston size kahve yapsın mı? Ayağa kalkabilecek misiniz? Yardım edeyim size...»

Ağır ağır ayağa kalktı. Yürümesine yardım ettim. Uykuda yürür gibi geldi. Diğerleri takip etti bizi. Kimse konuşmuyordu. Hâlâ ağlıyordu ama hıçkırıkları kesilmişti. Sobanın yanındaki iskemleye oturttum ve yanına yere çöktüm.

Başka neler söylediğimi hatırlamıyorum ama biraz sonra ağlaması durdu. İfadesiz bir sesle konuştu

«Sizi sevdim, Miss Martin. İlk görüşte sevdim sizi.»

«Sevdiğinizi biliyorum. Üzülmeyin artık. Sizi eve götürelim —»

«Kazalar için sizi suçlamıyacaklarını biliyordunuz, değil mi? Sizi suç altında bırakmak istemedik. İlk başından beri istemedik bunu.»

«Evet, biliyorum.»

«Leon da sevdi sizi. Çok cesur olduğunuzu söyledi. Dedi ki 'Çok cesur bir küçük şeytan, ona bunu yapmak fena olacak.'»

«Ne demek istedi?» diye sordu Raoul alçak sesle.

Madam dikkat etmedi. Benden başkasını görmüyordu. Ellerimi tutarak monoton bir sesle konuşmaya devam etti.

«Bir iki gün önce söyledi bunu. Tabii, biliyorsunuz, ikinci kazadan, balkondaki kazadan, sonra sizi işten çıkaracaktık. Leon sizin çok dikkatli olduğunuzu ve bir şey daha olursa bizden şüphelenmiye başlayacağınızı söyledi. Sizi işten çıkarmak için bize fırsat verince, çok memnun olduk. Benim kızdığımı sandınız değil mi?»

«Evet, Madam.»

«Sonra telgraf geldi. Acele etmemiz gerekti. Kasabada sizin Raoul ile bir ilginiz olduğu ve işten atılacağınız söyleniyordu. Ve Leon bunun bize sonradan çok yardımcı olacağını söyledi.»

Raoul'un derin bir nefes alarak konuşmaya başlayacağını hissederek aceleyle konuştum.

«Evet, Madam biliyorum. Albertine çıkarmıştı bu dedikoduyu değil mi? Artık düşünmeyin bunu.»

«Bizim ne yapmak istediğimizi bilmiyordu,» dedi madam. «Ama sizi sevmiyordu. Hiç hoşlanmadı sizden. Reçeteleri karıştırdığınızı bana o bildirdi. Sadece sizi kovmamızı istiyerek söylemişti bunu. Sizin çok dikkatsiz ve aptal olduğunuzu ispat etmek istiyordu. Fakat bunun üzerine zehir kullanmayı düşündük. Ondan dolayı bu hapları ısmarladık. Anlıyor musunuz? Bir kaza gibi görünecekti. Glükcozun içine karıştırıyorduk. Çikolatasını yapmak için kullandığınız glüköz zehirliydi.»

«Madam —»

«Allahtan, kutuda fazla kalmamıştı, hapları ezdik, toz haline getirdik ve karıştırdık. Kuvvetli olmuştu. Belki de çok kuvvetli. Tadı acımsıydı. İçmedi değil mi?»

«Hayır ama acı olduğu için değil.» diyerek Hip-

polyte'e döndüm. «Zile basıp biraz kahve istiyebilir miyim Monsieur de Valmy? Sanıyorum —»

«Daha iyi bir şey düşünecek vaktimiz yoktu.» dedi Heloise. «Kazaya benzemeliydi. Eğer onu içip ölürse, öldürüldüğünü kimse anlamazdı. Haplar mavidir. Doktor onları şeker zannederek aldığını söylediler herhalde. Çocuklar yapar böyle hata. Glüköz kutusunu boşaltıp, haplardan bir kaç tane yatağının yanına bırakacaktık. Sizin odanızda bir kutuda duruyordu haplar. Orada bulup yemiş diyeceklerdi. Sizi suçlayamazlardı. Yalnızca Mrs. Seddon'a vermemi unuttuğunuzu sanırlardı. Leon bunun için bile suçlanmıyacağınızı söyledi.»

— «Neden bahsediyorsun, Héloise?» diye sordu Raoul.

Donuk gözlerini ona çevirdi ve monoton sesiyle cevaplandırdı soruyu.

«Zehirden. Belki de iyi bir plan değildi ama bir kazaya benziyecek başka bir şey düşünemedik. Ama içmedi. Herşey bitti. Miss Martin öyle söyledi. Ona sadece kötülük etmek istemediğimizi izah ediyordum. Seviyorum onu. Her zaman hoşlandım.»

«Madam, ne söylediğinizi bilmiyorsunuz. Şimdi kahve gelecek ve sizi eve götüreceğiz. Dinlenmeniz gerekiyor,» dedim.

«Ya Miss Martin'i suçlasaydılar? Ya cinayetten şüphelenseydiler? Herkese bizim beraber olduğumuzu bildirmiştiniz, değil mi? Philippe'den kurtulmak işimize yarıyabilirdi,» dedi Raoul.

Cevap vermeden yüzüne baktı.

«Dedikodunun sonradan işine yarıyacağını söylerken babam bunu mu kastediyordu?»

Hippolyte'in söze başladığını fakat ona fırsat vermeden Raoul'un devam ettiğini duydum.

«Salı gecesi, Heloise... kim farkettiler Philippe'in yokolduğunu?»

«Leon. Uyumadı o gece. Glüköz kutusunu boşaltacaktı ve—»

«Anlatın bunu. Philippe'in yatağında olmadığını gördü. Sonra ne yaptı?»

«Rahatsızlanarak Miss Martin'in yanına gitmiş olabileceğini düşündü. Ama odasında ışık yanmıyordu. O da yoktu.»

«Ve onları bulamadı. Sonra?»

«Bernard'ı onları aramaya gönderdi.»

«Hangi emirle?» dedi Raoul.

Heloise de Valmy cevap vermedi. Sorguya çekilince kendini toplamaya başlamıştı. Gözlerini kırıştırmak yüzüne bakıyordu.

«Hangi emirle, Heloise?»

Yine cevap vermedi. Cevap vermesine lüzum yoktu. Yüz hatları yanan bir mum gibi erimişti.

«Yeter artık Raoul,» dedi Hippolyte sertçe.

«Evet,» dedi Raoul. «Yeter.»

Kapıyı çarparak odadan dışarı çıktı.

Bir an kimse hareket etmedi. Sonra Heloise canlanarak ayağa fırladı. Ben yere yuvarlandım.

«Leon. Leon'u öldürmeye gitti,» dedi. Yere düşüp bayıldı.

Onu orada bıraktım. Ayağa kalkıp aptal gibi kapıya baktığımı hatırlıyorum.

«Raoul! Geri dön. Aptallık etme!» diye haykırdı amcası.

Cevap olarak ön kapı çarpılarak kapandı. İnli-

yerek telefona sarıldığı anda telefon çaldı.

Açmasını beklemeden, galeriye fırlamış merdivenleri iniyordum. Ardımdan ayak sesleri geldi ve William kolumu tuttu.

«Linda. Linda. Nereye gidiyorsun? Sen karışma. Elinden bir şey gelmez.»

Dışardan bir motor sesi geldi. Cadillac süratle çalıştı ve ileriye doğru atıldı.

William'ın elinden silkinip hole indim. Ağır kapıyı açmaya uğraştım... William yetişti ve açtı. Lâmbanın ışığında park yeri, eski bir jeep, büyük bir araba, cadillacın lastik izleri görülüyordu. Egzos dumanı hâlâ kokuyordu.

Dışarıya koştum.

«Allah rızası için, Linda —» kolumdan yakaladı William.

«Onu durdurmamız lâzım! Durdurmamız lâzım!»

«Fakat —»

«Anlamıyor musun? Leon'u öldürecek. Öldüreceğini söyledi. Sonra da onu öldürecekler. Anlamıyor musun?»

«Ama sen ne yapabilirsin? Kirli işlerine yettiği kadar karışmadın mı? Gel, götüreyim seni. Yapabileceğin bir şey yok. Bittiğini sen, kendin söyledin. Birbirlerini öldürseler bile sana ne?»

«Ah, Tanrım, bana mı ne? William —» yakasına sarıldım. «Lütfen yardım et bana. Ben araba kullanmasını bilmiyorum. Lütfen...»

«Pekâlâ, gidelim.» diyerek jeepe doğru yürüdü.

«Hayır ötekini alalım.» dedim. Büyük siyah arabaya koşup kapısını açtım. Valmy'nin arabasıydı.

Heloise herhalde Cenevre'ye bununla gitmişti.

«Alabilir miyiz?» dedi William.

«Süatlıdır. Anahtar üstünde. Çabuk ol William.»

«Peki.»

Ve yola çıktık. Lastikler çakıl park yerini kazıdı. Farların ışığında ağaçlar, kapıcı kulübesi, sisle kaplı söğütler göründü bir an... Dikkatle kapıdan çıkıp yola koyulduk.

Kasabaya çıkan karanlık ve dar yolda keskin virajları süratle alarak ilerledik. Yükseldikçe sis hafifledi. Söğütlerin arasında sokak lâmbalarının parladığı ana caddeden kasabanın meydanına girdik. William arabaya alışmıştı. Işıkları sönük, dar bir sokaktan geçip kasabanın dışına çıktı. Farlar uzağı gösteriyordu. Büyük araba düz bir yolla ilerliyordu.

Yol ikiye ayrıldı. Diğer yolun nereye gittiğine dikkat etmeden, sola Valmy yoluna saptık.

William diye düşündüm en az Raoul kadar iyi bir şofördü ama Raoul bizden önce çıkmıştı yola, kullandığı arabaya alıştı. Thonon'dan uzaklaşınca sis tekrar bastırdı. Raoul'ün bu avantajlarının pek işine yarıyamıyacağını ümit ettim. Beyaz bulutların arasında kaybolarak ilerlemeye çalışıyorduk. İlk önce beyaz karanlığın içine girmek sinirlendiriyordu bizi fakat biraz sonra William'ın yola alışıp sis bulutları arasında çok az zaman kaybettiğini fark ettim. Yolu gayet iyi biliyordu. Gözleri kapalı gidebilirdi. Belki de vaktinin çoğunu Bellevigne ile Paris arasında geçiren Raoul'den daha iyi tanıyordu arazi.

Arkama yaslanıp, bizden önce yola çıkmış olan

cadillacın stop lâmbalarını görebilmek için gözlerimi kısıarak bütün dikkatimi karanlık yola verdim. Belki de yakalıyabilirdik onu...

«Ne oldu, Linda?» diye sordu William.

«Efendim? Ah, senin fransızca bilmediğini unuttu-
muştum,» diye güldüm. «Geldiğin için sana teşekkür bile etmedim. Seni meselenin içine ne olduğunu anlatmadan karıştırdım. Çok memnun oldum geldiğin için.»

«Mühim değil. Ama biraz anlatsan olanları.»

Arabanın karanlık vadi yolunda son hızla ilerlerken hikâyeyi başından sonuna kadar anlattım. Korku ve yorgunluktan sesim kısılmıştı.

Birden stop lâmbalarını gördüm.

«William. Bak. İşte İleride,» dedim boğuk bir sesle.

Cevap vermedi ama gördüğünü anladım. Kırmızı ışık beyaz bulutların arasında kayboldu.

Araba dik yokuşu hızla tırmanmaya devam etti. Kırmızı ışık ikiyüz metre kadar ilerdeydi. Pek hızlı gitmiyordu anlaşılan. Yavaş yavaş arayı kapattık... Çok hızlı geliyorduk.

«Kamyonmuş,» dedi William, ayağını gazdan çekerken.

Arkasına yaklaşıp geçmemiz için yol vermesini istedik.

Fransa'da çok sık görülen, bütün yollar için çok geniş ve çok yüksek olan kamyonlardan biriydi. Cüssesine göre çok hızlı gidiyordu. Yol vermeye niyeti yoktu. Devamlı sinyal vermemize rağmen sağa çekilmiyordu.

Ne kadar zaman kamyonu takip ettiğimizi ha-

tırlamıyorum. Bir yıl gibi geldi bana. Dudaklarımı dişleyip, tırnaklarımı avuçlarıma batırarak, kamyonu seyrettim. Kasasının çatlaklarından yere sıçrıyan çakıl taşları yüklüydü. Bugün bile plâka numarasını hatırlıyorum. 920-DF-75... Görmeyen gözlerle kamyonu bakarken, ilerde son hızla giden cadillac, Raoul'ü ve Leonu, biraz sonra Valmy şatosunun kütüphanesinde cereyan edecek olan acı sahneyi düşünüyordum.

«William...»

«Eğer cadillac geçtiyse,» dedi sakın bir sesle. «Biz de geçeriz. Sıkı dur.»

Sesinde en ufak bir sabırsızlık belirtisi yoktu. Yolun soluna geçip tekrar sinyal verdi. Bekledik. Kamyon yol vermeden ilerledi. Dik bir yokuşu tırmanmakta olduğumuz için kamyon yavaşlıyordu. Tekrar sağa geçtik.

Boğazımda tıkanan hıçkırıkları önlemek için elimle kapattım ağzımı.

Vites küçülten kamyon yavaşladı. Ardından tepeyi tırmanmaya devam ettik.

Tepedeki ağaçlar karşı taraftan gelen bir ışıkla aydınlandı. Tepenin diğer tarafından son hızla yükseliyordu ışıklar. Kamyon tepeye erişmişti, karşıdan gelen arabaya yol vermek için sağa kaydı.

Farlarımız bir kere yanıp söndü. Daimler bir kuruşun gibi ileri atıldı. Işıklar çarpıştı. Kamyonun ön tamponunu sıyrarak sağa kaçtık. Bir korna sesi ve bir küfür duydum ve kıl payıyla atlattığımız kazadan sonra yokuş aşağı bütün süratimizle inmeye başladık.

«Güzelim..» dedi William arabayı okşayarak.

Sonra dönüp bana sıırttı. Ben elimi ısırmıştım ama onun nefes alışı bile değışmemiştı. «Nefis bir şey,» dedi, «Güçlü araba...»

Yol yükselerek tekrar sisten sıyrıldı. William gaz pedalına abandı. Gözlerimi kısarak stop lâmbalarını aramaya başladım.

Valmy köprüsüne yaklaşınca kadar ışığı göremedim. Virajı tırmanan bir arabanın farları parladı birdenbire.

«Üzölme yavrum.» dedi William. «Nasıl olsa önce konuşacaklardır.» Ama kendi de inanmadı söylediklerine. İkimiz de Raoul'un yüzünü görmüştük. Farların virajı tırmanışı hâlâ ne denli sinirli olduğunu gösteriyordu.

Farlar şatonun aydınlık pencerelerinin ışığında görünmez oldu. Yavaşlıyarak köprüye yaklaştık.. William fren yaptı.

«Ne oldu?» dedim nefes nefese.

«Virajda iki araba yanyana geçebilir mi?»

«Viraj da mı? Hayır. Ama —»

Cevap vermeden başıyla işaret etti. Bakışlarını takip ettim. Bir araba park yerinden hareket etmiş. Dikkatle viraja doğru ilerliyordu.

«Nereye gidiyorsun?» diye sordu sertçe.

Kapıyı açmaya uğraşıyordum.

«Ormanda bir patika var. Köprüden sonra... Basamaklı yol... Ben herhalde...»

Uzanıp elimi tuttu.

«Saçmalama. Bütün gücünü harcasan bile ben senden önce eve varırım. Otur yerine.»

«Fakat William —»

«Sevgili kızım, anlıyorum. Ama yapacak bir şey

yok.» sesi çok sakindi. «Bak aşağıya indi bile.»

«Tabii. Seni ilgilendirmiyor değil mi?» dedim. Bütün vücudum titriyordu.

«Seni ilgilendiriyor mu? Cidden mi?» sesi nazikti.

Cevap vermedim. Aşağıya inen araba son virajı da geçip köprüye gelmişti. O gece olduğu gibi körünün üstü yine sisliydi.

«Özür dilerim, Linda.»

Araba sisin arasında köprüyü geçti ve vite- değiştirerek yola çıktı. Büyük Daimler öne atıldı. Farların ışığında sisi delerek köprüyü geçtik.

Tepeler görüşümü kapamadan önce bir saniye için karanlık göğe karşı aydınlatılmış olan Valmy Şatosunu gördüm. William'ın söylemek istediği buydu. Biliyordum. Gökteki şato, Sinderella'nın rüyası-saçmalık. **Fener ışığında ziyafetler, müzik, sporlar, dokuz fayton bekliyor!**

Fakat seni beklemiyor Linda! Sen tekrar Londra'ya dönmelisin.

Daimler son virajı da geçip çakıl park yerine geldi. Yaylanarak kapının önüne park edilmiş olan cadillacın arkasında durdu.

Park yerinde iki araba daha vardı ama kimin olduklarını düşünmedim bile. Araba daha tam olarak durmadan kapımı açmış merdivenleri tırmanıyordum.

Seddon holdeydi. Beni görünce yanıma doğru geldi.

«Oh, Miss Martin —» dediğini işittim ama önemsemiyerek koridorun sonundaki kütüphaneye doğru koştum.

Kapının aralığından ışık sızıyordu. Yaklaştığım anda paniğe kapıldım ve bütün cesaretim kırık bir bardaktan akan şarap gibi akıp gitti. Ellerimi kapıya dayıyarak durdum.

Odadan bir ses gelmiyordu.

Usluca kapıyı itip içeri girdim. Üç adım attıktan sonra olduğum yerde kaldım. Odada bir yığın erkek vardı ama ben sadece iki tanesini gördüm.

Raoul de Valmy kapıya arkası dönük ayakta durmuş, babasına bakıyordu.

İlk defa olarak Leon de Valmy tekerlekli iskemlesinde değildi. Yere yuvarlanmıştı. Yüzü yana çevrilmiş, yanağı halıya dayanmıştı. Yüzü düzgündü. Bütün çizgileri silinmişti. Güzellik ve çirkinlik beraberce kaybolmuştu. Artık hiç bir şeyi yoktu.

Olduğum yerden şakağındaki siyah delik kolayca görünmüyordu.

Ben de yere yuvarlanacaktım ki arkamdan oda ya girmiş olan William'ın kuvvetli kolları belimden kavriyerek dışarı çıkarttı beni.

YİRMİBİR

Bak, yıldızlar hâlâ parlıyor.
BROWNING : Sonra

...Sıcaklık, su sesi, aalyaların kokusu... ve biri elimi okşuyordu. Fakat müzik sesi yoktu ve ismi mi tekrarlıyan ses Florimond'un sesi değildi. Ve terasa, ayışığına çıkarmak için Raoul'de beklemiyordu yanımda.

«Linda, i bunu,» dedi William.

İçki dilimi yaktı ve yutkundum. Gözlerimi açtım.

Ufak salonda şöminenin yanındaki kanepede yatıyordum. Şömine daha yeni yakılmıştı. Alevler kuru kütükleri yalıyordu. Daha önce hiç bayılmamıştım. Kulaklarımın uuldadığını farkederek, elimle gözlerimi kapattım. Salon dönüyordu. Etrafımı net göremiyordum.

«Bitir,» diye ısrar etti William.

İtaat ettim. İğrenç bir şeydi ama birkaç dakika sonra gözlerimi aabilmişim. Hislerim yerine gelmişti.

«Şimdi nasılsın?» diye sordu William.

«İyiyim. Gayet iyiyim. Özür dilerim William, bayılmamalıydım,» dedim. «Faydalı bir şey değildi.»

Boş bardağı elimden alıp şöminenin rafına koydu ve yanıma oturdu.

«Bu gece yaptıklarımızın hiç biri faydalı olmadı değil mi?»

Şaşırarak yüzüne baktım. Tabii, onu ilgilendirmezdi. Kelimeleri güçlkle seslendirerek konuştum.

«Onu götürdüler mi?»

«Henüz değil.»

«William. Onu görmem lâzım. Sadece bir dakika için. Görmem gerekiyor.»

«Fakat Linda —»

«Ne zaman gidecek?»

«Bilmiyorum. Polisler hâlâ meşgul. Ambulans bekliyor.»

«Ambulans mı? Yaralı mı? Ne oldu?» diye yutkundum.

Doğrulup kollarına sarıldım. Gözlerim tekrar karardı. William'ın şaşırdığını farkettim.

«Fakat Linda. Anlamadın mı? Bildiğini sanıyordum. Öldü o.»

Canını acıtmış olmalıydım. Yavaşça elimi tuttu.

«İntihar etmiş,» dedi. «Raoul, sen ve ben buraya gelmeden biraz önce vurmuş kendini.»

«Ya,» dedim tiz bir sesle. «Leon. Leon kendini vurmuş. Ambulans onu bekliyor demek.»

«Başka kimi bekliyebilir?»

«Tabii başka kimi?» diye güldüm. Sonra ağlamaya başladım.

William'ın şansı yoktu. Utangaç bir ingiliz olarak görevini başarıyla yerine getiriyordu. İğrenç içkiden biraz daha verdi bana. Elimi okşadı ve omuzlarıma sardı kolunu.

«Vaziyeti anladığımı sanıyordum,» dedi William. «Monsieur Leon'u görünce bayıldığını sandım... Sana içkiyi getiren uşak anlattı. Duydun zannettim. Baygın olduğunu anlıyamamıştım.»

«Baygın değildim. Sesler duydum. Ama ne olduğunu anlıyamadım. Rüyada gibiydim.»

«Zavallı yavrum. Şimdi daha iyi misin?»

«Devam et,» diye başımı salladım. «Ne anlattı Seddon?»

«İsmi Seddon mu? Allaha şükür bir ingiliz. Saat onbirde kütüphanedeki şömineye bakmak için içeri girmiş ve onu yerde bulmuş. Bizim gördüğümüz gibi. Kimse duymamış silâh sesini. Polis ve doktor çağırdıktan sonra Villa Mireille'i aramış ama telefon açılmamış.»

«Herhalde Philippe ile ben eve girmeden önce aradı.»

«Sonra iki kere daha aramışlar. İlk defasında herhalde biz konuşuyorduk. Sonra Monsieur Hippolyte'i bulmuşlar. Galiba biz çıkarken çalan telefondu. Hippolyte yola çıkmış. Biraz sonra burada olur.»

«Eğer jeepi kullanabilirse.»

«Hay, Allah.» dedi. «Hiç düşünmedim bunu.»

«İntihar ettiğinden eminler mi?»

«Tabii. Silâh elindeymiş. Üstelik bir de mektup bırakmış.»

«Evet. Şimdi polisin elinde. Gerçi Seddon okuyamamış ama sorulardan mektupta yazılanları tahmin etmiş. Philippe'i öldürmek için yaptığı ilk denemeyi anlatmış. Son zehirleme planından hiç bahsetmemiş. Sadece Bernard'ın adını vermiş. Raoul'un.

ve Madame de Valmy'nin hiç bir şeyden haberleri olmadığını bildirmiş. Yalnızca Bernard'ın sizinle konuşurken ağzından bir şey kaçırdığını ve sizin de süphelenip Philippe ile birlikte kaçtığınızı söylemiş. Galiba hepsi bu. Üzülmemeniz gerekli?»

«Öyle,» dedim. «Bana sormazlarsa, hiç bir şey söylemem. Madame de Valmy'nin suçlanmasını istemiyorum. Leon öldü ama karısının yaşamaya hakkı var. Güneş doğunca ay nasıl kaybolursa, onun da ortalıktan kaybolacağını sanıyorum. Leon onu ve beni işin içine katmıyarak, sadece Bernard'dan bahsetmekle isabetli hareket etmiş... Kendi suçunu saklamasına imkân yoktu herhalde. Ve Bernard'da görevini başaramadı.»

«Öyle değil.» dedi William. «Bernard sizin Philippe ile kaçtığınızı ve Raoul'ün de sizi aradığını duyunca, Leon'un vadettiği parayı vermiyeceğini düşünmüş. İstikbalini garanti altına almak için Raoul'ün safına geçip bütün gün sizi aramış. Dün gece de, herhalde üç dört saat önce, Leon'un yanına gelip şantaj yapmak istemiş. Vaadedilen parayı bu şekilde alacağını düşündü herhalde.»

«Şantaj mı?»

«Evet. Mektupta yazıyor. Bundan sonra intihar etmeye karar verdi Leon herhalde. Şantajın sonu gelmez.»

«Doğru,» dedim. «Ben de Raoul ile Hippolyte'in ne yapacaklarını öğrenmeden niçin intihar etmeye kalktığını merak ediyordum. Ayrıca mesele halen aileden dışarı çıkmamıştı... Hepimiz, Philippe'in ve ailenin hatırı için konuşmamaya karar vermiştik ama Leon ne yapacaktı? Hippolyte kardeşini şato-

dan ayrılmaya zorlıyabilir ve çocuğun paralarına göz kulak olurdu. Raoul'de Bellevigne'nin gelirinin başka yerlere kullanılmasına izin vermezdi. Ve ne olursa olsun Leon altı yıl sonra bütün haklarından vazgeçecekti. Sonunda Bernard şantaja kalkıştı. Evet, Leon'un geleceği tehlikeye düşmüştü. Tabii şantaja göz yumacak bir insan değildi. Ölmeyi tercih ederdi. Beni şaşırtan nokta, niçin önce Bernard'ı öldürmediği? Ama Bernard muhakkak ki tetikteydi ve Leon'da olmıyan bir güç vardı onda. Sıhhatliydi. Bernard'a ne oldu? Yoksa Leon öldürdü mü onu?»

«Hayır, ortadan kayboldu. Herhalde arıyacaklar onu ama herkes hikâyeyi başkalarına anlatmadan ortalıktan kaybolmasını tercih ediyor.»

«Evet. Zavalı Berthe,» dedim.

«Kim o?»

«Önemsiz bir şahıs. Daha önemli kişilerin hayatlarını düzenlemek için harcadıkları zavallı yaratıklardan biri. Biliyor musun William, Leon'un intihar etmesi için bulduğumuz sebeplere inanmıyorum ben. Onu iyi tanıyorum. Yenilgiden hoşlanmazdı. Kendini herşeyden, herkesten üstün görmek isterdi. Nasıl derler? Bir megalomandı. Evet intihar edip bir mektup bırakmak yapacağı en büyük hareket olacaktı. Leon böyledir. Herkesi istediği gibi idare edeceğine inanmıştı. Kimsenin kendinden daha üstün olabileceğini kabul edemezdi...» Arkama yaslanarak devam ettim. «Ama sebep ne olursa olsun, en doğrusunu yaptı değil mi? Oh, William, o kadar yorgunum ki.»

«Rahatsız mısın? Biraz daha konyak ister misin? diye endişeyle sordu.

«Hayır teşekkür. İyiyim. Yalnızca herşeyin sonuna geldiğimizi yeni anladım.»

«Gitmek istiyor musun? Belki —»

«Gitmek? Nereye?»

«Ben — evet. Hiç düşünmedim bunu. Villa Mi-reille'de çok iyi karşılamadılar sizi değil mi? Bence sana minnettar kalmaları gerekir. Bunu akıl edemezlerse, ben söyleyeceğim onlara.»

«Onlar da biliyor.»

«Burada mı kalmak istiyorsun?»

«Başka ne yapabilirim? Monsieur Hippolyte'i görünce beni eve göndermesini istiyeceğim.»

«Eve mi döneceksin?»

«Evet,» dedim gülümsemeye çalışarak,» İnsan benim yerimde olunca başka türlü davranamaz, William. Kimseye belli etmeden ortadan kaybolamam. Sonra polislerin sorgusunu beklemem gerekiyor herhalde. Şimdi gidip Berthe'yi görmek ve sonra gelip burada onları beklemek istiyorum.»

«Bir dakika bekle. Biri geliyor,» dedi.

Henüz kendime gelememiştim. Polis müfettişinin neye benzediğini hatırlamıyorum bile. Soruşturmayı da pek iyi hatırlayamıyorum. Leon de Valmy'nin ölümünden sonra korkan hizmetçiler, benim Philippe ile kaçışım hakkında çıkan bütün dedikoduları anlatmışlardı. Fakat Leon'un mektubu, Hippolyte'in telefonda söyledikleri ve Raoul'ün verdiği ifade benim masum olduğumu göstermişti. Müfettişin sorularına büyük bir dikkatle cevap veriyordum ama gözlerim açık kapının arkasındaki karanlık koridordan ayrılmıyordu. Kapının önünden geçen her ayak sesi irkilmeme sebep oluyordu.

Hippolyte gelince müfettiş yanımdan ayrıldı. Beraberce kütüphaneye doğru gittiklerini gördüm. Hippolyte'in yüzü solgundu ve yorgun bir hali vardı ama kendini toplamıştı. İlk şoku atlattıktan sonra habere sevinmişti belki de.

Heloise'ı ve Berthe'yi düşündüm. Kızı aramak için ayağa kalktığım anda içeriye kahve tepsisiyle Seddon girdi. Polis Berthe'yi sorguya çektikten sonra kasabaya, annesinin yanına göndermişti. Yolda beklememize sebep olan arabada Berthe vardı demek. Bernard'ı unutmamasını ümit etmekten başka yapacak bir şey yoktu Berthe için. Tekrar yerime oturdum ve Seddon kahvemi doldurdu. Philippe'in hatırını sorduktan sonra Hippolyte odaya girince çekildi.

William ayağa kalktı. Takip etmek için fincanımı masaya bırakıp ben de ayaklandım.

«Hayır lütfen,» dedi Hippolyte. Sonra ingilizce olarak devam etti, «Lütfen gitmeyin.»

«Monsieur de Valmy... size çok üzgün olduğunu —»

Bir el hareketiyle susturdu beni. Kanepeye yaklaştı ve ellerimi tuttu. Ne olduğunu anlamadan elimi öptü.

«Bu Philippe için,» dedi. «Size çok şey borçluymuz, Miss Martin. Size teşekkür etmek ve Villa Mi-reille'deki kaba tavırlarımdan dolayı özür dilemek için geldim.»

«Başka düşünceleriniz vardı, Monsieur,» dedim zayıf bir sesle. Beni fazla düşünmemesini söylemek istedim ama sesim çıkmadı. Cevap vermeden nazik tavırlarla bana iltifat etmesini dinlerken Raoul'un

nerede olduğunu düşünüyordum.

Birdenbire geçmişi bırakıp, gelecekte bahsettiğini farkettilim.

«... bir süre benimle villa Mireille'de kalacak. Miss Martin, bu acı tecrübeden sonra bizimle kalmayı düşünebileceğinizi ümit edebilir miyim?»

Sorduğunu anlamadan bir süre yüzüne baktım. Kendi derdi arasında Raoul'un benim hakkımda söylediklerini unutmuş olmalıydı.

«Bil — bilmiyorum. Şu anda —»

«Anlıyorum. Üstelemem doğru değil. Yorgunsunuz yavrum. Belki daha sonra tekrar düşünürsünüz.»

Koridordan garip bir ses geldi. Leon de Valmy şatosunu terk ediyordu.

«Eğer bu geceki olaylardan sonra burada kalmak istemezseniz, villada odanız hazırdır. İstedığınız kadar kalabilirsiniz,» dedi Hippolyte.

«Teşekkür ederim. Evet, kalmak isterim.»

«Belki sizi oraya götürecek birini bulabiliriz --» diyerek William'ın yüzüne baktı.

«Tabii,» dedi William. «Arabanızı aldığımız için çok özür dileriz, efendim. Düşündük ki — acelemiz vardı. Cidden çok üzgünüm.»

«Mühim değil,» dedi Hippolyte. «Burada geçen trajediden daha acısını önlemeye geliyordunuz herhalde?» Gözleri kapıya takıldı. «Olanın büyük bir trajedi olmadığını... söylesem... bana inanır mısınız?» Tekrar William'ın yüzüne baktı. «Garip vasıtanızı park yerinde bulacaksınız. Şimdi iyi geceler.»

Dışarı çıktı. Kahve fincanımı aldım. Fakat hem soğumuş, hem de üstü kaymaklanmıştı. Tekrar ma-

saya bıraktım. Şöminede bir kütük aşağıya doğru kaydı. Koridorda hiç bir hareket yok. Saate baktım. Durmuştu.

«Linda,» dedi William, Kanepeye, yanıma oturup soğuk ellerimi avuçlarının içine aldı. «Linda,» dedi tekrar.

Birdenbire kendime geldim. Doğrudum.

«William yardımına teşekkür ederim. Sen olmasaydın ben ne yapardım bilmiyorum. Seni bu şekilde çağırmam doğru değildi ama öylesine yalnızdım ve sen de güvenebileceğim tek kişiydin.»

«Arkadaşlık bunun için yapılır,» dedi. Ellerimi bıraktı. Bir sessizlik oldu. «Eğer Philippe'in yanında kalacaksan, seni arasına görebilir miyim?»

«Kalacağımı sanmıyorum.»

«Hayır mı?»

«Hayır.»

«Anlıyorum,» diye ayağa kalktı, «Seni villa Mireille'i bırakayım mı? Jeep burada.»

«Hayır teşekkür ederim, William. Beklemeyi tercih ederim.»

«Pekâlâ. Öyleyse iyi geceler. Gitmeden önce beni arar mısın?»

«Tabii. İyi geceler... Ve herşey için teşekkür ederim, William.»

Ön kapı kapandığı anda onu unutmuşum bile. Kütüphaneden koridora çıkan Hippolyte ile Raoul'un seslerini duydum. Alçak sesle konuşuyorlardı.

Kalbim deli gibi atmaya başladı. Kapıya doğru yürüdüm. Hippolyte, Heloise hakkında konuşuyordu. Kapının önünden geçerken beni görmemeleri için duvara yapıştım.

«... bir bakım evi,» diyordu Hippolyte. «Doktor Faure'nin yanında bıraktım onu.» Ona bir aylık bağlanması gerekiyordu. «Valmy'den uzak bir yer. Paris veya Cannes olabilir.» Koridoru geçtikleri için sesleri duyulmaz oldu. Arasına bazı kelimeleri duyuyordum. «Kalbi var,» ve «Belki daha fazla...»

Hole gelmişlerdi. Hippolyte iyi geceler diyordu. Raoul'un yanından ayrılmasını bekledim. Belki Monsieur ve Madame de Valmy unutulmuş olurdu ama benim daha anlatacaklarım vardı.

Raoul bir soru sordu. Seddon cevap verdi.

«Gitti.»

Raoul'un sert sesi tekrar duyuldu.

«Evet, efendim. Bir kaç dakika önce.» dedi Seddon.

«Peki. Teşekkür ederim. İyi geceler Seddon?» dedi Raoul.

O anda ne sorduğunu anladım. Hippolyte'in ve Seddon'un holde olduğuna aldırmadan koştum ve ardından seslendim.

«Raoul.»

Ön kapı kapandı. Sesimi duymamıştı.

«Miss Martin, sizin, Mr. Blake ile gittiğinizi sanmıştım,» dedi Seddon. Cevap vermedim. Koşarak kapıyı açtım ve karanlık bahçeye çıktım.

Cadillac harekete geçmişti bile. Basamakları indiğim anda evden uzaklaşıyordu. Tekrar seslendim ama yine duymadı. Koşmaya başladım.

İlk viraja girip kaybolduğu anda yirmi metre kadar gerideydim.

Eğer durup düşünseydim, yaptığımı yapamazdım herhalde. Virajların yanından kestirmeden köp-

rüye inen bir yol vardı. Basamaklı yol. Philippe ile gündüzleri inmiştik oradan ama gece karanlığında düşmeden yürümek imkânsızdı. Philippe'in fenerinin hâîâ cebimde olduğunu hatırladım. Zayıf ışıktaki yolumu bulmaya çalıştım.

Sol tarafta cadillacın ışıkları ilk virajdan çıkmakta olduğunu gösteriyordu. Düşse kalka aşağıya doğru koşuyordum.

Başaramıyacaktım. İkinci viraja girdiği anda benden metrelerce aşağıdaydı. Patika bir yılan gibi kıvrılarak uzuyordu. Basamaklardan inmeyi düşünmeden aşağıya atladım. Araba üçüncü viraja girerken aynı hizaya gelmiştik.

Korkuluğu tutup basamakları üzer üzer inmeye başladım. Elime batan kıymıkları hissetmiyordum bile. Merdivenden aşağıya in, köşeyi dön, bayrak direğinin yanından geç... Arabanın farları tekrar kuzeye dönmüştü. Gölgeler bana kadar uzanıyordu. Kalbim deli gibi atıyordu.

«Lütfen, lütfen, lütfen...» diye yalvarıyordu.

Durmadım. İki viraj daha, Valmy köprüsü ve ondan sonra onu yakalamak imkânsızdı. Patikadan ayrılıp ağaçların arasından koşmaya devam ettim. Köprüye inen kayaların üstüne gelmiştim. Kayanın kenarındaki ağacın gövdesine sarılarak durdum. Nehrin üstündeki sis farların ışığında dans etti.

Yere atladım. Sislin arasından vuran ışık garip bir şekilde aydınlatmıştı kayaları. Bütün vücudumun çizik içinde bulunduğunu biliyordum. Ayağım kayıp yere düşerken son anda tutundum ve cadillacın fren sesini duydum.

O anda yoldan birşey geçtiğini öğrendim son-

radan. Raoul'ün beni öptüğü gece yoldan geçmiş olan yaratıktı herhalde. Ama birkaç kıymetli saniye için duraklamıştı ya, yeterdi bana.

Farları son virajı yalarken yola atladım.

Köprüye doğru koştum. Sis belime kadar geliyordu. Beyaz ve griydi. Işık vurduğu anda gözleri kör edecek bir altın sarısına bürünüyordu.

Gözlerimi kapatıp, ellerimi kaldırarak olduğum yerde durdum.

Frenler çığlık attı. Lastikler tıslıyarak durdu. Gözlerimi açtım. Arabanın burnu en fazla iki metre gerideydi durduğum yerden. Farlar sönünce etraf karardı. Ufak lâmbaların ışığında sis duman gibi uçuyordu. Titrek adımlarla arabaya yaklaşıp yanına yaslandım. Nefes almıya çalışıyordum. Sessiz yalvarış hâlâ beyinmin içinde kanıyordu ama şimdi anlamı değişmişti.

«**Lütfen, lütfen, lütfen...**»

Raoul arabadan çıktı. Sisli gecede, olduğundan uzun görünüyordu.

«Bekliyordum... Seninle konuşmak istedim,» dedim.

«Senin gittiğini söylediler,» dedi «Küçük aptal. Seni öldürebilirdim.»

Nefesimi kontrol altına almıştım ama bacaklarım hâlâ titriyordu. Bütün ağırlığımı arabaya verdim.

«Senden özür dilemek istedim, Raoul.» dedim. «Bir insanı cinayete teşebbüsle suçladıktan sonra özür dilemek yeterli değil ama... çok üzgünüm. Ama kimseye bahsetmedim bundan.»

Ellerindeki deri eldivenleri çıkarmakla meşgul-

«dÜ. Cevap vermedi.

«Kendimi affettirmek için çalışmıyorum. Affetmiyeceğini biliyorum. Aramızda olan bitenden sonra böyle olmamalıydı ama... beni anlamanı istiyorum Raoul. Fakat nasıl izah edeceğimi bilemiyorum.»

«Lüzum yok. Anlıyorum,» dedi.

«Sanmıyorum. Bir kere bana senin de onlarla birlik olduğunu söylemişlerdi. Berthe anlattı. Bernard söylemiş. Ormanda senin ateş ettiğini söylemiş. Herhalde kendini temize çıkarmak için uydurdu bu yalanı... Belki de avantajlarını gördükten sonra senin de cinayete razı olacağını sandı. Berthe bana söyledi ama inanmak istemedim. Bütün deliller senin aleyhineydi. Sana olan hislerimden başka bir şeye inanmak istemiyordum...»

Yüz ifadesini görebilmek için gözlerim kısıtım. Öylesine uzaytaydı ki...

«Bana inanacağını sanmıyorum Raoul ama senin safında savaşıyordum. Her zaman. Salı gecesinden beri cehennem hayatı yaşıyorum. Herşey seni suçluyordu, üzüntüden deliye dönmüştüm, kendimden bile şüphe etmiye başlayacaktım neredeyse. Şimdi bunları anlatıp seni yormak istemiyorum. Senin de sıkıntı çektiğini biliyorum. Ama gitmeden önce konuşmak istedim. Tehlikeye atılamazdım Raoul. Anlıyorsun değil mi? Anladığını söyle.»

Eldivenlerini çekiştiriyordu. Monoton bir sesle cevap verdi.

«Tehlikeye atılmaya hazırdın — bir zamanlar.»

«Kendim için, evet. Ama Philippe için asla. Philippe'in hayatıyla oynıyamazdım. Cesaretim yoktu.

Onu korumak benim görevimdi,» dedim. «Üstelik benden başka sığınacak kimsesi yoktu. Başka şeylerin önemi yoktu o anda?»

«Nelerin?»

«Senden başka kimsem olmadığının...» dedim.

Sessizlik. Dimdik ayakta duruyordu. Birdenbire onu hep bu geceki haliyle hatırlıyacağımı düşündüm. Sis içinde herkesten, hatta ailesinden bile uzakta, kendi başına bir erkek... Genç kızlık rüyalarımın yakışıklı prensi değildi artık, tercih ettiğim kaplan da değil... Sadece Raoul'dü: çocukların sevmeyeceği bir şatoda yalnızlık içinde, megaloman bir babanın etkisi altında büyümüş, harap olmuştur. terk edilen malikânesini yaşatmak için bütün gücüyle savaşmış, belki arasına vahşileşmiş ama yalnızlıktan bir türlü kurtulamamış bir çocuk...

«Raoul çok üzgünüm. Şimdi anlatmamalıydım bunları. Senin de yeteri kadar derdin var. Baban için çok üzüldüğümünden başka bir şey söyleyebilir miyim?» dedim.

«Onu vurabileceğime cidden inandın mı?»

«Hayır, Raoul.»

Sessizlik.

«Anladığımı sanıyorum,» dedi acayıp bir sesle.

«Ben de anladığımı sanıyorum,» diye yutkundum. «Olayların geliştiği son yirmidört saat içinde bile senin sen olduğuna inanmalıydım. Biliyordum ama... Sadece beni anlamamı istiyordum Raoul. Sonra gideceğim. Her zaman sevdim seni.»

Hareket etmedi. Şatoya dönmeye hazırlandım.

«Artık gidiyorum. Allahaismarladık,» dedim.

«Nereye gidiyorsun?»

«Biri beni Villa Mireille'e götürecek. Hippolyte amcan orada kalabileceğimi söyledi. Şatoda kalmak istemiyorum.»

«Arabaya bin. Ben götürürüm seni,» dedi ve tereddüt ettiğimi görünce tekrarladı. «Bin arabaya. Benim nereye gittiğimi sanıyordun?»

«Hiç düşünmedim. Uzaklara.»

«Seni aramak için Villa Mireille'e gidiyordum.»

«Cevap vermedim. Kalbim ağır ağır atıyordu.

«Linda.»

«Efendim?»

«Arabaya bin.»

Bindim. Kapı açılıp kapanınca sis dalgalandı. Arabanın içi karanlıktı. Raoul yanıma oturdu.

Titriyordum. Bana dokunmadı bile. Boğazımı temizleyip, aklıma ilk gelen soruyu sordum.

«Nasıl aldın bu arabayı? Rulette mi kazandın?»

«İyi bildin. Linda, bir süre Villa Mireille'de Philippe ile beraber kalmayı düşünüyor musun?»

«Bilmiyorum. Daha düşünmedim. Onu çok seviyorum ama —»

«Hippolyte'in yanında bile yalnızlık çekecek,» dedi Raoul. «Bizimle beraber Bellevigne'e gelmesini ister misin?»

«Raoul. Raoul. Düşünmedim ki —» dedim nefes nefese. Titreyen ellerimle yüzümü örttüm.

«Ne oldu, sevgilim?»

«Yani hâlâ beni... istiyor musun?» dedim kısık sesle.

Cevap vermeden derin bir nefes alarak beni kendine çekti. O anda söylediklerimiz yalnızca iki-

mizi ilgilendirir. Bizim anmamız yeter. Uzun süre konuştuk.

Daha sonra gülmeye başlayınca sordu.

«Hâlâ bana sormadın, güzelim. Söylemenin vakti gelmedi mi?»

«Neden bahsediyorsun? Neyi söyleyeceksin?»

«Seni seviyorum, seni seviyorum, seni seviyorum.»

«Ha, onu mu?»

«Evet, onu.»

«Tecrübe edeceğim,» dedim ve söylediğim son sözler oldu uzun zaman için.

Ve sonra araba hareket edip Valmy köprüsünden kuzeye doğru ilerledi.

SON

HABÖRA KİTABEVİ YAYINLARI

ROMAN — HİKÂYE DİZİSİ :

İdam Mahkûmunun Son Günü (V. Hugo)	10.00 T.L.
Tuhaf Bir Kadın (Leylâ Erbil)	10.00 »
Hafta Sonu (R. Merle)	15.00 »
İki Kız (Vera Panova)	10.00 »
Kadınlar Dünyası (V. Taylor)	10.00 »
İki Kız (V. Panova)	15.00 »
Manon Lesko (A. Prevost)	15.00 »
Heyecan Fırtınası (S. Santos)	10.00 »
Aşk Hikâyesi (Erich Segal)	10.00 »
Aşk Yolu (Joan Garrison)	10.00 »
Yeniden Çarmıha Geriliş (N. Kazancakis)	25.00 »
Altına Hücum (B. Traven)	15.00 »
Çocuk (Vera Panova)	15.00 »
Sevda Gelin (G. Karaslavof) (2. Baskı)	15.00 »
Aslanlar Şirketi (T. Fall)	20.00 »
Süleymanın Ağaçları (A. Fernandez)	12.50 »
Gizlilik (Jean - Paul Sartre) 3. Baskı	15.00 »
Yaşamak Güzel Şey Bekardeşim (Nâzım Hikmet) 3. Baskı	10.00 »
Kadınlar Barakası (Tereska Torres)	10.00 »

HİKÂYE DİZİSİ :

Güzel İmperia (Honore de Balzac)	10.00 T.L.
Bir Şefin Çocukluğu (Jean-Paul Sartre)	5.00 »
Darağacından Rapor — Çekoslovak Hikâyeleri	3.00 »
Tanığın Biri (Şükran Kurdakul)	5.00 »

ŞİİR DİZİSİ :

Son Şiirleri (Nâzım Hikmet)	10.00 T.L.
Destanlar (Afşar Tımuçın) Ciltli	10.00 »
Tahir ile Zühre (Afşar Tımuçın)	3.00 »
Gülbakla (İlhamî Emin)	4.00 »
Gebe (A. Aydın Hatipoğlu)	3.00 »
Çömçe Gelin (A. Aydın Hatipoğlu)	3.00 »
Yasak (Sennur Sezer)	3.00 »
Soy Savaşı (Ceyhan Can)	3.00 »
Şiirlerle Sinema — Antoloji —	3.00 »
Rus Ozanları — Antoloji —	3.00 »
Kuytu Sular (Eray Canberk)	2.00 »

OYUN DİZİSİ :

Seçmeler — Nobel 1966 (Nelly Sachs)	5.00 »
Tahtakurusu (Mayakovski)	4.00 »

SENARYO DİZİSİ :

Sevmek Seni (Cengiz Tuncer)	3.00 »
Aşkın Dünyü, Bugünü, Yarını (Tarık Dursun K.)	3.00 »